Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

†

PRAEDICATIONES

(vol. 1)

Teologie pentru azi

București
2011

Cuprins

1. Despre *regăsirea liniştii* proprii. La Naşterea Domnului [25 decembrie] (4-6)

2. Despre *simplitatea care cucereşte*. La sfârşitul anului civil [31 decembrie] (7-12)

3. Între *smerenie* şi *infatuare*. La Duminica a 33-a după Rusalii (*a Vameşului* şi *a Fariseului*) (13-16)

4. Pe cine *întâmpinăm* noi? La *Întâmpinarea Domnului* [2 februarie] (17-21)

5. *Fiul cel mare/ bătrân* şi *fiul cel tânăr*. La Duminica a 34-a după Rusalii (*a Fiului risipitor*) (22-25)

6. *Logica iertării* lui Dumnezeu. La Duminica a 5-a din *Postul Mar*e (*a Cuvioasei Maria Egipteanca*) (26-30)

7. Cine sunt *Sfintele Femei Mironosiţe*? Femeia în Biserică. La Duminica a 3-a după Paşti (*a Mironosiţelor*) (31-34)

8. *Vindecarea slăbănogului* de la scăldătoarea Vitezda [In. 5, 1-15]. La Duminica a 4-a după Paşti (*a Slăbănogului*) (35-38)

9. Δός Μοι πεῖν· *Dă-Mi să beau!* La Duminica a 5-a după Paşti [In. 4, 1-42] (*a Samarinencii*) (39-42)

10. Cine sunt *orbii*? La Duminica a 6-a după Paşti [In. 9, 1-38 / F. Ap. 16, 16-34] (*a orbului din naştere*) (43-50)

11. Ce înseamnă *Înălţarea Domnului*? La *Înălţarea Domnului* (51-55)

12. Predică la Duminica a 7-a după Paşti. Duminica *Sfinţilor Părinţi de la Sinodul I Ecumenic* (325 d. Hr.) (56-62)

13. Predică la praznicul *Pogorârii Sfântului Duh* şi la cel *al Preacuratei şi Preasfintei Treimi*, Dumnezeul nostru (63-69)

14. *Ei*, cei de care lumea *nu era* şi *nu este vrednică*. La Duminica întâi după Rusalii (*a tututor Sfinţilor*) (70-77)

15. *Iertare* şi *vindecare*. La Duminica a 6-a după Rusalii (*vindecarea paraliticului/ slăbănogului din Capernaum*) (78-84)

16. Predică la Duminica a 9-a după Rusalii [Mt. 14, 22-34] (*Umblarea pe mare – Potolirea furtunii*) (85-89)

17. Predică la *Schimbarea la Faţă a Domnului* [6 august] (90-96)

18. Tânărul bogat *sărac*. Predică la Duminica a 12-a după Rusalii [Mt. 19, 16-26] (97-106)

19. Se va da *Împărăţi*a acelora care *vor face roadele* ei. Predică la Duminica a 13-a după Rusalii [Mt. 21, 33-44] (107-113)

20. Să te iei *în stăpânire*, ca *să urmezi* Domnului! Predică la Duminica după Înălțarea Sfintei Cruci [Mc. 8, 34-38; 9, 1] (114-120)

21. Veți pescui oameni! Predică la Duminica a 18-a după Rusalii. *Pescuirea minunată* [Lc. 5, 1-11] (121-128)

22. Rugăciunea care înspăimântă. Predică la Duminica a 19-a după Rusalii [Lc. 6, 31-36] (129-135)

23. Despre *Dumnezeul milei*. Predică la Duminica a 20-a după Rusalii. *Învierea fiului văduvei din Nain* [Lc. 7, 11-16] (136-141)

24. *Sămânța cuvântului*. Predică la Duminica a 21-a după Rusalii. *Pilda Semănătorului* [Lc. 8, 5-15] (142-147)

25. Cât a făcut Dumnezeu *pentru tine*. Predică la Duminica a 23-a după Rusalii [Lc. 8, 26-39] (148-155)

26. Dacă *nu ascultă*...tot *nu vor crede*. Predică la Duminica a 22-a după Rusalii [Lc. 16, 19-31] (156-162)

27. Despre cele *cu putință*. Predică la Duminica a 30-a după Rusalii [Lc. 18, 18-27] (163-168)

28. Să nu stai *departe*! Predică la Duminica a 29-a după Rusalii. Vindecarea celor 10 leproşi [Lc. 17, 12-19] (169-175)

29. Cerşeşte-ţi *lumina duhovnicească* a ochilor tăi! Predică la Duminica a 31-a după Rusalii. Vindecarea orbului din Ierihon [Lc. 18, 35-43] (176-180)

30. *Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului!* Predică la Duminica a 33-a după Rusalii. Parabola *vameşului* şi *a fariseului*. Începutul *Triodului* [Lc. 18, 10-14] (181-186)

31. *Când va veni Fiul Omului*. Predică la Duminica *lăsatului sec de carne* sau Duminica *Înfricoşătoarei judecăţi* a Domnului [Mt. 25, 31-46] (187-192)

32. Acolo îţi va fi *şi inima*! Predică la Duminica *lăsatului sec de brânză* sau *a izgonirii Protopărintelui Adam din Rai* [Mt. 6, 14-21] (193-197)

Despre *regăsirea liniștii* proprii. La *Naşterea Domnului* [25 decembrie]

Iubiți frați și surori întru Domnul[1],

sărbătorile Naşterii Domnului sunt *momente de regăsire*, dacă le întâmpini cu inimă fină, *lină*, deschisă bucuriei. Bucuria duhovnicească a sărbătorilor este *o întâlnire* cu iubirea lui Dumnezeu, Care *S-a făcut tuturor toate* [I Cor. 9, 22] pentru ca *să ne mântuiască* pe noi.

Când aşteptăm Naşterea Domnului o aşteptăm însă *renăscându-ne zilnic* pentru ea.

[1] Scrisă în data de 19 decembrie 2006.

Dacă nu ne *renaştem zilnic* prin Hristos, întru Duhul Său cel Sfânt, către Tatăl Cel ceresc nu putem să fim *stăpâniţi de bucuria* acestei mari sărbători.

Naşterea Sa este *un început*, este *începutul mântuirii* noastre.

Însă în fiecare zi trăim viaţa ca pe *un nou început*.

Întoarcerea la noi, la liniştea noastră, înseamnă trăirea sărbătorii nu ca pe *un sfârşit*, ci ca pe *un început continuu*, ca pe un început care ne face *şi mai profunzi*, pentru că ne face *şi mai buni*.

Naşterea Domnului este *un imn al simplităţii* şi *al curăţiei* pentru cel care *o contemplă duhovniceşte*.

Prea Curata Fecioară Îl naşte *mai presus de fire* pe Fiul lui Dumnezeu. Peştera era *simplă*, umilă, nu era *a lor*, deşi Pruncul Iisus era *Stăpânitorul lumii*.

Stăpânitorul lumii nu are *un lăcaş* că *să Se nască*.

Animalele îşi cunosc mai bine *Stăpânul* decât *oamenii*.

Însă şi oamenii Îi aduc daruri. Vin păstorii, vin magii, Îngerii se minunează.

Bucuria *inundă* întreaga lume care *aştepta* venirea Lui.

Creştinii ortodocşi care *au aşteptat prin post*, prin *curăţirea mântuitoare a postului* pe Fiul lui Dumnezeu, pentru ca El *să Se nască în ei*, cred că sunt *bucuroşi*.

Bucuria noastră înseamnă tocmai *renunţarea la noi* pentru *El*. *Găsirea* Lui se petrece tocmai când *uităm de noi* şi ne concentrăm, cu mare dor, *spre* persoană Lui.

Naşterea Sa înseamnă pecetluirea faptului că Dumnezeu *ne-a iubit incredibil mai mult* decât *ne putem închipui noi*.

Naşterea Sa înseamnă *iubirea Lui pentru noi*, iubirea Lui *înspăimântător de frumoasă*.

Trăind iubirea Lui, iertarea Lui, curăţia Fiului lui Dumnezeu întrupat, a Domnului nostru, ne găsim *liniştea proprie*, cu care putem *să mâncăm* şi *să ne veselim creştineşte* de sărbători.

Când simţi că El *te-a schimbat*, că El *te sensibilizează continuu* pentru ca să fii bun, iertător, să fii *omenos*, ştii să *te bucuri*! Când *primeşti să te bucuri* atunci *te liniştеşti prin El* şi El *Îşi face casă* întru tine.

Bucuria înseamnă *să fii locuit de Hristos*.

Curăţia bucuriei de *a fi cu Hristos* se revarsă din noi, este *evidentă*, pentru că e *candoare*, e *pace*, e *linişte*, e *curăţie frumoasă*.

Fiţi *frumoşi*, iubiţii noştri, şi lăsaţi-L pe Hristos *să va arate cât de frumoasă* e bucuria Lui!

Bucuraţi-vă de naşterea Lui *zilnică* în voi şi *veţi fi fericiţi pe deplin*.

Domnul *să binecuvinteze* şi *să înfrumuseţeze* cu harul Sau pe toţi, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Despre *simplitatea care cucereşte*. La *sfârşitul anului civil* [31 decembrie] [2]

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul,

niciodată nu m-am simţit *mai bine*, vă mărturisesc cu toată inima, ca în compania oamenilor care *nu mă sfidează* cu privirea lor, cu *manifestarea interiorităţii* lor, ci mă lasă *să mă scufund* în ochii lor şi în inimile lor, că într-o *linişte de acasă*, ca într-o *acasă a mea* din *ei*.

Nimic *mai frumos* decât aceşti ochi limpezi, *neparşivi*, unde îţi vezi toată fiinţă ta primită *ca un prieten*, ca *un iubit* mai bine-zis, şi care te primesc *fără reţineri*.

Aveam o femeie în vârstă în satul meu[3], care, atunci când mă vedea, *i se lumina ochii* şi nu mai ştia cum să *Îi mulţumească* lui Dumnezeu pentru faptul că...*mă vede*.

Pe atunci nu eram *preot*.

Abia intrasem la seminar...

Eram foarte tânăr, aveam 14-15 ani...şi nu ştiu *ce înţelesese* ea despre mine...de proceda, de fiecare dată, *în acest fel*...

---

[2] Scrisă în data de 31 decembrie 2006.

[3] În Scrioaştea, judeţul Teleorman.

Și îmi *ura*, oricând mă întâlnea și oriunde mă întâlnea un singur lucru: să *mă fac* preot și să fiu un preot care *să vorbesc cu tărie oamenilor*, să fiu *un adevărat preot* al lui Dumnezeu.

Nu știu ziua când a murit...

Dar și acum îi văd fața, basmaua ei neagră și mâinile ei muncite, bătătorite...cât și *nevoia ei* de preoți verticali, frumoși, Sfinți...

Și de fiecare dată eram *uimit* de ea...

Am ajuns *preot*...Dar nu cred că sunt *preotul real*, *adevăratul* preot, pe care acea femeie, nu prea ştiutoare ea de carte, *şi-l dorea* odinioară.

Și poate că în această zi, în această *ultima zi* a anului, e bine *să elogiem*, să fim *recunoscători* faţă de *iubirea gratuită* (aşa e întotdeauna iubirea: gratuită, *nemuritor de gratuită*) pe care ne-au dăruit-o, ne-au *adus-o în viaţa noastră* oamenii de lângă noi.

Simplitatea unei iubiri *reale*. Simplitate care *îţi apleacă* grumazul, care *te coboară în smerenie* şi care *te învăţa evlavia de a vorbi despre teologie*.

Nu îmi pot *închipui* vocaţia mea preoţească fără suma tuturor acestor *învăţături orale* şi *vizuale* pe care le-am dobândit de-a lungul vieţii mele, când am învăţat *să suport simplitatea* ca pe *o mângâiere* şi *să o caut* ca pe *o iubire*, ca pe *o împlinire totală* a vieţii mele.

Credincioşii *simt* dacă eşti *Părintele lor*.

Dumneavoastră simţiţi atât *slăbiciunile mele* cât şi *râvna mea în a vă sluji*, în *a vă vorbi*...

Și eu simt *slăbiciunile* dumneavoastră şi vi le *port*, vi le *rabd*, după cum dumneavoastră *mă răbdaţi pe mine*. Nici nu se poate *altfel*.

De fiecare dată când vedem *naturaleţea* cu care cineva *ne întreabă* despre cele sfinte, când simţim *dorul de viaţă sfântă* al oamenilor, când vedem *cât de mult doreşte omul să se lepede de metehnele lui*, cât *de prost se simte* cu ele, de *îngreunat*, atunci suntem nişte oameni care învăţam *din simplitatea* faptului de *a trăi creştineşte*, a altora.

Cuvintele, după cum spunea Sfântul Grigorie Palama[4] într-un tratat teologic al sau, *pot fi negate de alte cuvinte*. *Însă faptele*, suportabilitatea noastră, rămânerea noastră în viaţă, într-o viaţă

[4] A se audia: *Sfântul Grigorie Palama, Despre rugăciune şi vedere dumnezeiască (2008)*, *pachet de file audio* care poate fi downloadat de aici: http://www.archive.org/details/SfantulGrigoriePalamaDespreRugaciuneSiVedereDumnezeiasca2008.

bună, cu toate intemperiile istoriei, acestea *nu se pot nega*, pentru că nu pot fi *scoase* din noi şi *nimeni nu ni le poate fura*.

Simplitatea de *a răbda*...

Răbdarea ta, răbdarea cu care ți-l rabzi pe duşmanul tău, răbdarea cu care îl rabzi pe fratele tău, frumuseţea care *ți se petrece* în viaţa ta sunt *cuceritoare* pentru cel care *are nevoie* de *sprijin interior* în viaţa lui.

Toţi avem nevoie de *sprijin*, de rugăciunea care să ne ducă *mai departe*, de umărul pe care *să plângem*, de braţele care *să ne îmbrăţişeze cu drag*, de *tăcere* şi de *odihnă integrală*.

Acestea toate *se oferă* şi trebuie *să se ofere cu simplitate*, fără grandilocvenţă, fără ranchiună, fără obedienţă.

Mâinile *tăbăcite de muncă* ale bunicilor şi părinţilor noştri vorbesc despre simplitatea de *a rezista*, cât şi despre *greutatea de a rămâne în picioare*.

Nu e uşor *să rămâi normal* într-o *mare de anormalitate*.

Lumea postmodernă în care trăim e *o lume a conflictului*, a maimuţărelii de sine, a competiţiei de junglă[5].

E foarte greu să rezişti *necontaminat de rău*.

Însă nu e *imposibil să rezişti*, dacă Hristos, Dumnezeul nostru, Care *a învins lumea* în Sine [In. 16, 33], ne dă puterea *să o învingem* şi noi în fiinţa noastră.

Rezistenţa interioară a creştinilor, a noastră, se bazează pe rugăciune, pe iertarea păcatelor, pe împărtăşirea deasă cu Domnul, pe iubire şi îngăduinţă.

Teologia este *comoara din lăuntrul nostru*, care poate fi *deschisă* numai prin *umilinţa* şi *simplitatea* de a urma *viaţa sfinţeniei*.

Comoara aceasta, Hristos Dumnezeu, e în noi de la Sfântul Botez şi nu trebuie *să ne temem să fim frumoşi*, să ne sfinţim viaţa, adică *să cooperăm* cu El, să ne *intimizăm* cu El, cu El, Cel *mai adânc* decât *sinele nostru*.

Vorbim despre *simplitate*, despre *simplitate* şi *timp*.

Viaţa în timp e *scurtă*, e *simplă*, atunci când *o gândeşti pe patul morţii* sau *al suferinţei* şi e *complicată*, atunci când vrei *să uiţi de tine*, să *te negi* pe tine, să fii *furios* pe tine şi pe *mai te miri cine*.

În ceea ce mă priveşte, dragii mei, cred că am fost *binecuvântat*, ca şi dumneavoastră, cu multă *iubire*, *iertare* şi *frumuseţe* în viaţa mea.

---

[5] A se vedea cartea noastră: *Lumea postmodernă și depersonalizarea omului*, care poate fi downloadată de aici: http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/01/lumea-postmoderna-%c8%99i-depersonalizarea-omului/.

Au trecut oameni prin viaţa mea care m-au învăţat să fiu *frumos*, să fiu *sincer*, *simplu*, să am *o perspectivă largă asupra vieţii*, să nu fiu *bădăran* sau *semidoct* în ceea ce înseamnă *bucuria de a comunica*.

Am primit *lecţii de simplitate*, de cuceritoare, de *magnifică simplitate*.

Am simţit *cum iese* iarba din pământ, cum *arată vântul* prin spicele de grâu, cum e *gustul* laptelui sau al pâinii aburinde, cum *cântă* păsărelele, *cum* şi *cât de mult* mă *rănesc* şi mă *entuziasmează* durerea şi bucuria umană, *compătimind* şi *bucurându-mă* deopotrivă, cum *arată* prietenia, dragostea, cât de *dulce* este unirea *reală*, fiinţială, cu Dumnezeul nostru în Sfintele Taine, cum îi simţi pe Sfinţi şi pe Îngeri slujind cu tine *realmente*, oriunde trebuie să fiu *ca să slujesc ca preot*, cum e *să vezi minunea iertării de păcate* a oamenilor, cum arată *adevărata mucenicie* a celor care *Îl iubesc mult* pe Dumnezeu, cum arată smerenia care te face *să te simţi mic*, neglijabil *de mic*...cum arată împăcarea, da, *împăcarea cu tot ce se petrece* cu omul.

Sunt convins, ştiu, presupun că şi dumneavoastră sunteţi *plini* de astfel de *bucurii*.

Nu se poate să trăim fără *bucuria revelarii personale a lui Dumnezeu* în *persoana noastră* şi în *alţii*, în întreaga *natură* şi *existenţă*, în întreaga *istorie*.

Nu se poate *fără bucurie*.

Dar nu se poate *fără bucurie* când îţi asumi, foarte *discret* dar şi foarte *energic* în acelaşi timp, calea *vieţii duhovniceşti* ca *singura ta viaţă*, ca singura *viaţă frumoasă* pentru *a fi trăită*.

Tinereţea *exagerează mult*. Oricând *se exagerează*, la orice vârstă. Însă, cu precădere, *adolescenţa* şi *prima tinereţe* sunt *o continuă exagerare*, care *ne demontează* foarte mult la nivel emoţional.

Ne scuturăm de entuziasm *prea devreme*. Mult prea devreme devenim nişte *bătrâni* ai schimonoselii, ai plictiselii, ai urâţeniei, când noi nu suntem *bătrâni* ci *foarte tineri*.

Mă înfioră, mă cutremură feţele urâte, *scâlciate* de păcate ale copiilor şi ale tinerilor. Nişte feţe *de teatru*, feţe *măşti*, nişte măşti *cu ochi răi*, edulcoraţi, care *îţi fac rău când le vezi*.

Păcat că *nu ne vedem* prea des *din afară*, prin ochii lui Dumnezeu, ai harului, ca să ne dăm seamă *cât de urâţi* suntem *fără bucurie în noi*.

Dar nu cu *o bucurie de doi lei*!

Nu pe asta *ne-o doresc la toţi*.

Nu cu *o bucurie de o zi* îi vreau pe toți, ci *cu bucuria harului* în inima noastră, cu bucuria Duhului Sfânt, *singura* şi *adevărata bucurie încântătoare* a omului.

Dacă tot ceea ce vorbim acum nu e *realitate*, lucru *interior*, e doar *o predică fadă* pentru dumneavoastră.

E corect: nu v-aţi putea *bucura* şi *nu ne putem bucura* de *irealităţi*. Dacă aceste lucruri nu sunt *şi în dumneavoastră*, atunci *nu există deloc* pentru dumneavoastră.

Ne-am învăţat să credem că predicile se fac *numai din fariseism*, din *impostură*. Nu e aşa! Predicile se fac, când *au conştiinţă* aceste predici, din suferinţă, din răbdare, din lacrimi şi din multă bucurie, din bucuria de *a oferi* vestea mântuirii, mesajul bucuriei tuturor.

Bucuria Naşterii Domnului a fost *reală* numai pentru cei întru care Hristos *Se simte prezent*, Se simte *mereu viu*, mereu *acolo*, în noi.

Nu poţi *mima* o iubire pe care *nu o ai*, o suferinţă pe care *nu o ai*...

Ne-am bucurat...dacă *ne bucurăm*. Dacă *ne bucurăm mereu*.

Dacă *nu ne bucurăm mereu*, am mâncat numai carne prăjită, şorici, rulouri, prăjituri, portocale...şi *cam atât*...

Cam atât *a fost bucuria*.

Bineînţeles am primit mesaje, telefoane, am mâncat împreună cu familia etc. Dar toate acestea, după cum bine ştim, nu sunt *bucuria reală*, dacă inimă nu ne-a *înflorit precum crinul* [Is. 35, 1] în acest *decembrie 2006*.

Bucuria nu stă *în afară*, ci *înăuntru*.

Dacă *ni s-a confiscat* simplitatea de *a ne raporta* la evenimentul sărbătorii, la evenimentul *duhovnicesc* al sărbătorii, atunci *ni s-a furat bucuria*.

Nu numai *obiceiurile de Crăciun* au suferit *schimbări majore*, ci şi modul nostru de a simți *viul sărbătorii* a început *să se dilueze*.

Nu am pierdut *Duhul sărbătorii*, ci nu ne mai *deschidem* către harul Duhului Sfânt, care *face sărbătoarea în noi* şi *în afara noastră*.

Am rămas numai cu *straiele populare* dar nu şi cu *simplitatea poporului*, cu *smerenia* şi *pudoarea curată*, cu *delicateţea* poporului nostru.

Am învăţat *după ureche* faptul că noi, românii, suntem *inferiori* altora. Dar asta de la cei care *nu mai simt sărbătoarea* de *a fi creştin*, de *a fi român*, de *a fi om simplu*.

Credem că orice cuvânt e *demagogic*, până în momentul când *noi înşine*, când vrem *să spunem cuvinte* (noi, cei care *nu ne credem „demagogi")* începem să vorbim *în colţul gurii* sau *apăsat*, *fandosit*, *afectat* despre *cele mai simple* şi *curate bucurii* ale noastre.

Unde *ne-am dus* noi?

Ce *s-a ales din noi*, din *frumuseţea noastră*?

Ce *ne facem* cu noi, dacă nu ne mai place de noi *în niciun fel*?

Nu sunt întrebări *goale*!

Sper ca mulţi dintre dumneavoastră *să înţelegeţi durerea mea*, acum, în momentul când *spun aceste cuvinte*.

Unde suntem noi, noi, cei care *nu mai suntem întregi*, cei care *nu ne mai simţim deplini*?!...

Simplitatea hainei, a mesei, a casei. Simplitatea vorbei, adică *adâncul experienţei* noastre.

Şi cine *a coborât în adâncurile sale* nu se teme că *va fi jefuit* de vreun huligan anume de *bogăţia interioară* ci, dimpotrivă, simte, crede, ştie, vede, cum *orice adânc* cheamă *un adânc şi mai mare*, că *adâncul pe adânc cheamă* [Ps. 41, 9], în desfătarea apei care *vine din cer* şi care izvorăşte în noi ca *o apă pururea curgătoare* spre viaţa veşnică [In. 4, 14].

Mesajul meu pentru dumneavoastră, acum, la *o zi înainte* de *a ne vedea intraţi* în *Uniunea Europeană*[6] şi mai înainte de *a trece într-un nou an civil*, în 2007, e acela că *a merge înainte* înseamnă *a te avea deplin*, întreg, *pe tine însuţi*.

Nu putem *să mergem înainte* dacă *ne uităm pe noi înşine*, dacă *ne negăm identitatea*.

Nu putem înainta *orbecăind*, ci *văzând bine*, clar.

Va doresc *să vedeţi clar* drumul *spre care mergem*, să aveţi *viziune de ansamblu*, *perspectivă duhovnicească* în viaţă dumneavoastră şi *să nu va temeţi de orice zvon*, atâta timp cât *Dumnezeu e cu noi*!

Va doresc să fiţi *frumoşi întru Duhul*, *deştepţi întru smerenie* şi *cuminţi întru simplitate*!

Avem nevoie de *cuminţenie* şi de *simplitate*!

Dar nu de una *a pământului*, ci de *una a cerului*, *a lui Dumnezeu*!

Vă doresc *la mulţi ani* şi *multă pace* în inimile dumneavoastră!

---

[6] Saitul oficial: http://europa.eu/index_ro.htm.

Între *smerenie* şi *infatuare*. La Duminica a 33-a după Rusalii (*a Vameşului* şi *a Fariseului*)[7]

Iubiţii mei,

ceea ce ne aminteşte de fiecare dată *perioada pregătirii* pentru *Sfântul şi Marele Post* e aceea că *pocăinţa* nu este *o stare interioară învechită*, ci aceasta se constituie într-o *continuă întoarcere reală la noi înşine*.

Pocăinţa vameşului, în care toţi *ne regăsim*, după cum ne regăsim şi în *rugăciunea înfumurată* a fariseului, ne arată depotrivă că *înălţarea* înseamnă *smerire*, că ori de câte ori *ne autoidolatrizam* înţelegem că *ne dezlipim de Dumnezeu în fiinţa noastră*, că *ne rupem* de iubirea lui Dumnezeu.

Smerenia înseamnă conştientizarea *finitudinii proprii* şi a *păcătoşeniei proprii*.

Dacă nu ne-am fi *înălţat* cu mintea şi nu am fi *păcătuit* nu am fi simţit *golul interior* şi *devastatoarea răceală a singurătăţii*, care *se dislocă* din noi *numai prin pocăinţă*.

De-a lungul timpul am conştientizat faptul că *regretul* şi *pocăinţa pentru o faptă* formează o stare în care omul *intră de la sine*, dar din care iese *foarte uşor* dacă ea nu este *o pocăinţă în faţa lui Dumnezeu*.

Simpla *durere pentru un păcat* nu e *de ajuns*.

Durerea pentru păcat trebuie să fie însoţită *de nădejdea în iertarea lui Dumnezeu*.

Pericopa *Vameşului şi a Fariseului* de astăzi nu ne scufundă *în deznădejde* ci *în bucurie*. Urmarea pocăinţei nu e *intristarea* ci *bucuria*.

Pocăinţa *reală* ne aduce *iertarea lui Dumnezeu*, pentru că trebuie *să spunem* păcatele noastre şi Dumnezeu *ne iartă interior*, ne face *să simţim* iertarea Sa.

---

[7] Scrisă în data de 27 ianuarie 2007.

Smerenia însă vine ca urmare *a conştientizării păcatelor* dar şi ca urmare *a conştientizării marilor daruri* pe care le-am primit de la Dumnezeu.

Smerenia e *o adâncă* şi *fundamentală înţelepciune*, pentru că este *o evidenţă reală a vieţii proprii* dar şi *o evidenţă şi mai reală a bunătăţii lui Dumnezeu cu noi*.

Smerenia este *o adâncime impenetrabilă* când e *reală*, pentru că ea *nu se epuizează* nici în *comportamentul evlavios*, nici în *cuvintele smerite* şi *nici în atitudinile publice disparate*.

Smerenia *reală*, în comparaţie cu cea *falsă*, cu *făţărnicia*, este *starea noastră interioară* în faţă lui Dumnezeu, în care ne recunoaştem, fără eschive, *abisul fărădelegilor noastre* alături de *abisul abisurilor milei lui Dumnezeu faţă de noi*.

Făţărnicia încearcă să vândă *adâncime închipuită* unor oameni care *nu preferă* nici ei *adâncimile personale*. Un fel de *castraveţi vânduţi la grădinari* sau de *ceapă degerată dată ca salată la friptură*.

Smerenia este *o harismă* pentru că e *o adâncire în pocăinţă* şi *în recunoştinţă* în acelaşi timp, *în sensibilitate* şi *în îndrăzneală cuvioasă*, în *atenţie* şi în *revărsare de inimă*.

Smerenia nu exclude *îndrăzneala*, παρρησία grecului, în care cel care *urcă*, prin pocăinţă, *la intimitatea cu Dumnezeu* are *îndrăzneală către Domnul în rugăciunea sa*.

Intimitatea cu cineva presupune *delicateţe* dar şi *îndrăzneală*, tranşanteitate[8], spunerea lucrurilor *în mod franc*, răspicat.

Smerenia *reală* e plină de *îndrăzneală cuvioasă* dar şi de *recunoştinţă nemărginită*.

Fariseul nu *greşea* pentru că-I *mulţumea lui Dumnezeu* sau pentru că *se ruga*, ci pentru că interioritatea sa vedea *în recunoştinţă* o *lăudare de sine*, o grandomanie şi nu *o preaslăvire a lui Dumnezeu*.

Rugăciunea este *spaţiul interior al spunerii directe*, a relaţiei directe cu Dumnezeu, cu Prea Curata Stăpână, cu Sfinţii, cu Sfinţii Îngeri.

Rugăciunea e *directeţe*.

Dar *o directeţe smerită*, iubitoare, delicată, nu *un barbarism*, nu presupunerea faptului că *ţi se cuvine ceva*, nu *o gâdilare a propriului orgoliu*.

În rugăciune *nu oferi ceva* lui Dumnezeu ci *te deschizi* Lui. Te oferi pe tine însuţi.

---

[8] O formă substantivală derivată de la adj. *tranşant*.

Ale Tale dintru ale Tale al Sfintei Liturghii *traduce* tocmai *darea noastră de sine* lui Dumnezeu, faptul că *ne dăm pe noi* şi *tot ce gândim* şi *ce facem* şi *ce avem Lui*, pentru ca *să slăvim bunătatea Lui*.

Îi *reîntoarcem* lui Dumnezeu darurile Sale, dar I le reîntoarcem *amprentate de deschiderea noastră* iubitoare, smerită, recunoscătoare faţă de El.

Infatuarea însă nu e atât *neputinţa de a percepe* realitatea adâncă a darurilor lui Dumnezeu ci ea se naşte în noi, mai degrabă, ca urmare *a unei folosiri utilitariste* a darurilor Lui.

Rămânem *la suprafaţa lucrurilor* şi ne lăudăm cu ceea ce *am făcut* sau cu ceea ce *credem că facem*, nevăzând *scopul adânc al cunoaşterii*.

Cunoaşterea duhovnicească, împlinirea interioară nu e *o treabă de trei cărţi citite* sau *de două milostenii făcute*, ci e *o treabă continuă de o viaţă întreagă*, care *se va continua* în întreaga veşnicie.

Cunoaşterea lui Dumnezeu prin tot ceea ce facem şi *cunoaşterea de sine* sunt *complementare* şi ele *nu se sfârşesc* odată cu viaţa aceasta.

Veşnicia bună, *fericită*, ca şi cea *nefericită*, adică *Raiul* şi *Iadul* presupun *creştere* spre ceea ce eşti *centrat*, spre ceea ce *ai tins* toată viaţă, bineînţeles unii *crescând în bine* iar alţii *în rău*.

Dintr-o asemenea perspectivă eshatologică, dintr-o perspectivă *a veşniciei*, cunoaşterea îşi găseşte *adevărata ei valoare*, pentru că cunoaşterea are drept scop înduhovnicirea noastră, sfinţirea noastră, *transparentizarea*[9] fiinţei noastre.

Şi *cunoaşterea* se dobândeşte numai din *relaţii personale* cu fiinţe sau obiecte, printr-o *intimizare* cu ele.

Cunoaşterea care se reduce la *orgoliul înţelegerii de sine*, a înţelegerii *din sine* şi *pentru sine* se numeşte *infatuare*.

Infatuatul îşi reduce cunoaşterea la *prea puţin*: numai la ceea ce poate *percepe* şi *experia el însuşi*.

În măsura în care *se fărâmă centrarea pe sine* a infatuatului el înţelege *cât de vastă* e cunoaşterea, experienţa personală, că *şi alţii au experienţe personale*, că şi *ale lor* sunt *tot la fel de bogate* şi *de paradoxale* ca şi a lui şi asta *îl smereşte*.

Publicanul {după cum spune americanul *vameşului*} nu era *un exemplu de faptă bună* prin ceea ce făcea el în mod *cotidian*.

Vameşul făcea multe rele. Numai că pocăinţa lui e cea care *l-a înălţat*. Și l-a înălțat de fapt *recunoaşterea de sine*.

---

[9] O substantivizare a adj. *transparent*. Vrem să spunem prin acest cuvânt că persoana umană devine *o realitate transparentă* pentru slava lui Dumnezeu.

Fariseul era *un om învăţat*, un posibil *preot*, un *slujitor* al templului. Şi nu învăţătura lui, rugăciunile şi milosteniile sale au fost *neplăcute* lui Dumnezeu ci *ambitusul interior* pe care îl avea în urma acestora.

În loc să exceleze *în mulţumire*, excela *în autosuficienţă*.

Trecerea de la *semeţirea de sine* la *umilinţă* ca şi rocada acestora se face *foarte repede*.

Şi nu numai prin aceste *stări de spirit* trecem zilnic. Suntem *traversaţi* de mânie, de poftă, de enervare, de iritare interioară, de frică, de somnolenţă, de griji...

Toate *ne încearcă*, ne *schimbă*, ne *contorsionează* în chip şi fel interiorul nostru.

Însă asta înseamnă *viaţă* şi *înţelegerea fiecărei stări* înseamnă *cunoaştere interioară*, *duhovnicească*.

Pledoaria Sfintei Biserici din această zi este că trebuie *să ne acumulăm* cunoaştere duhovnicească, bucurie, recunoştinţă, împăcare, pentru ca prin acestea toate să trăim *un optimism liniştit*, realist, între *vederea de sine* şi *bucuria de minunile lui Dumnezeu cu noi* şi *cu întreaga umanitate*.

Pe cine *întâmpinăm* noi? La *Întâmpinarea Domnului* [2 februarie][10]

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul,

din Lc. 2 reise foarte clar faptul, că *întâmpini pe Hristos* numai dacă vii *mânat de către Duhul* în Biserică [a se vedea Lc. 2, 27].

Sfântul Simeon vine *la îndemnul Duhului* în Templu pentru că să primească în braţe pe Pruncul Iisus, pe *Mângâierea lui Israel* [Παράκλησιν τοῦ Ἰσραήλ: Lc. 2, 25, GNT].

Cel care are în el pe Duhul lui Dumnezeu, cel care este biserică vie, personală a Dumnezeului Celui Preaînalt vine în Biserică slavei Sale *ca să primească* pe Domnul.

[10] Editată online pe 2 februarie 2007.

Simeon, al cărui nume înseamnă *semn* în limba greacă, *semn* care înseamnă şi *minune* (*semnele lui Dumnezeu* cu noi = *minunile Lui* cu noi) primeşte pe *Mângâierea lui Dumnezeu*, pe *Unsul lui Dumnezeu*, adică pe *Hristos*.

Vine *la îndemnul Duhului* în Biserică şi *vede prin Duhul* pe *Pruncul Iisus* şi cunoaşte că El este *Dumnezeul cel întrupat* pentru noi, că e *Cel pe care el Îl aştepta*, *cf*. Lc. 2, 26.

Aşteptare şi *întâmpinare*.

Numai cel care *Îl aşteaptă* pe Dumnezeu *Îl întâmpină,* Îl primeşte în braţe, în fiinţă lui, Îl lasă *să intre* în el.

De ce Biserica nu a numit acest preadumnezeiesc praznic de astăzi *întâlnire*, ci *întâmpinare,* ieşire înainte în faţa Lui?

Poate pentru că *întâmpinarea* presupune *umilinţa* celui care Te întâmpină, umilinţa şi bucuria lui, fapt pentru care nu îşi permite *să monopolizeze prezenţa lui Dumnezeu*, ci *se retrage degrabă din cadru*, ca şi Ioan Botezătorul, şi Îl lasă pe Mire *să crească* în ochii lumii.

Sfântul Simeon şi Sfânta Ana *aduc mărturie* în Biserică despre Hristos Dumnezeu. Rolul lor, după cuvintele Sfântului Luca, e acela de *a garanta* că *Acesta* este *Mesia*.

Amândoi vorbesc profetic despre Domnul. Spun cele ce vor fi, ce se vor întâmplă cu El şi cu Prea Curată Lui Maică.

Troparul sărbătorii însă o are în prim-plan pe *Născătoarea de Dumnezeu*, pe Cea plină de har, Căreia Simeon îi spusese în mod profetic: „prin sufletul tău va trece *sabia* [ῥομφαία, Lc. 2, 35]”, *subsecvenţiată de Bătrânul cel Drept*, de Sfântul Simeon.

Când troparul praznicului se referă la *Maica lui Dumnezeu*, el vorbeşte despre Hristos ca despre *Soarele dreptăţii*, Care *a răsărit* din pântecele Fecioarei, „luminand pe cei dintru întuneric” şi *din umbra morţii* [Is. 9, 1] după cum spusese Sfântul Isaia.

Când în a doua parte a troparului, în prim-planul cântării apare Sfântul Simeon, Hristos Dumnezeu e numit „Izbăvitorul sufletelor noastre” ţinându-se cont de Lc. 2, 38, unde Hristos e numit „mântuirea”, mântuirea care *era aşteptată în Ierusalim*.

Din cuvintele Sfântului Luca observăm că nădejdea, *aşteptarea lui Mesia* nu era *o realitate revolută*, uitată, ci *una foarte vie*.

Sfântul Luca vorbeşte despre *prezenţa harului Sfântului* Duh în Simeon, şi *mult mai umbros*, dar *evident* din context, şi în Sfânta Ana.

Cei doi sunt prăznuiţi mâine, pe 3 februarie, primul cu titulatura de *Sfântul şi Dreptul Simeon, de Dumnezeu primitorul* iar *Sfânta Ana* cu numele de *Sfânta Prorociţă Ana*.

Aşa după cum e obiceiul Bisericii, a doua zi după *un mare praznic* e închinată Sfinţilor, care au avut *un rol capital* în atmosfera praznicului din ziua precedentă.

Fără îndoială că Sfântul Luca *a chintesenţiat* lucrurile, evenimentele și nu le-a relatat *pe larg*.

Sfântul Simeon nu a spus numai *celebra* şi *arhicunoscuta cântare* de la Lc. 2, 29-32 şi câteva cuvinte către Prea Curata Stăpână, după cum nici Sfânta Ana nu a spus decât două-trei lucruri despre Mesia...căci de aia se numeşte *Prorociță*.

Praznicul de astăzi ne pune în faţă însă *realitatea simţirii lui Hristos* de către Sfinţi, în Biserică şi faptul că cei care *se pregătesc* prin faptele lor de sfinţenie pentru *sesizarea lui Dumnezeu*, Îl simt în mod real, ca pe *un foc* în trupul şi în oasele lor.

Condacul vorbeşte despre sfinţirea pântecelui Fecioarei cu naşterea Să, despre dimensiunea interioară a praznicului. Cum a sfinţit pe Fecioară prin zămislirea Să dintr-Însă, tot la fel prin Duhul, impreauna cu Duhul Hristos ne sfinţeşte pe noi, întreagă Treime ne sfinţeşte, pentru că Îşi face locaş în noi şi este cu noi.

Hristos, spune *condacul* praznicului, *a sfinţit pântecele Fecioarei* şi *mâinile lui Simeon* care L-au întâmpinat, L-au cuprins, L-au îmbrăţişat.

Însă nu trebuie să înţelegem că numai *pântecele* şi *mâinile* lor *s-au sfinţit* sau că numai *o parte a trupului* nostru dobândeşte sfinţenia şi nu *întregul trup*.

Însă Dumnezeiescul imnograf a esenţializat mesajul hristologic, ca şi Sfântul Luca, a spus *multe* în *puţine cuvinte*, pentru ca să înţelegem că *Întruparea Fiului* a însemnat *sfinţirea Prea Curatei Stăpâne* şi că *primirea lui Hristos euharistic* cu mâinile sufletului nostru, adică *simţindu-L cu sufletul pe Hristos în trupul nostru*, ne sfinţeşte şi pe noi, cei care *Îl întâmpinăm*, cei care *Îl invităm în casa noastră* şi *El vine în noi* şi *sfinţeşte toate,* le face pe toate *noi*, pline de *noutatea sfinţeniei*.

La Paşti suntem atenţionaţi că trebuie *să ne curăţim simţirile* sufleteşti şi trupeşti pentru ca *să-L vedem pe Hristos*.

La fel la Botezul Domnului, vedem că Ioan Îl vede pe Mielul lui Dumnezeu *numai prin harul Duhului*, numai *curăţit de păcat*.

Sfinţii Apostoli *Îl văd pe Domnul pe Tabor* pentru că *sunt plini de harul Duhului Sfânt*.

Acum, la întâmpinarea Sa, ambii exponenţi *principali* ai întâmpinării, care nu fac parte *din familia lui Hristos* după trup, adică *în afară* de Prea Curata Stăpână şi de Sfântul Iosif, vin *cu simţiri transfigurate* la Hristos. Vin *plini de har*.

După cum Prea Curata Stăpână şi Sfântul Iosif erau plini *de har* la fel erau şi Sfinţii Simeon şi Ana.

Cei Sfinţi *se recunosc* între ei. Recunosc că *liantul lor* e harul Treimii. Şi nu *se ceartă* Sfinţii între ei atâta timp cât văd că sunt *cu toţii în har*, că *sunt plini de har*.

Întâmpinarea Domnului e un îndemn perpetuu la *interiorizarea relaţiei* noastre cu Hristos întru Duhul. Ca *să Îl simţi pe Hristos viu*, întru tine, trebuie *să Îl simţi întru Duhul*, pentru că Hristos nu e niciodată fără Duhul şi fără Tatăl.

Întoarcerea noastră trebuie să fie mereu *spre harul* Treimii, spre *adorarea* Treimii în unime şi a unimii în Treime.

Ca să cinstim Treimea ca *Treime adevărată* nu trebuie să vedem persoanele Treimii ca *împărţind* fiinţa una, ca segmentând-o, după cum nici fiinţa Dumnezeirii nu trebuie văzută ca neexistând în Treimea persoanelor dumnezeieşti sau ca una care se *suprapune* faţă de *persoanele Treimii*.

Ci Treimea are *o singură fiinţă*, o singură lucrare, o singură stăpânire dintotdeauna şi pentru totdeauna, pentru că *Dumnezeu e Treime de persoane* care împărtăşesc aceeaşi fiinţă, într-o *continuă cuprindere personală* a fiecăreia de celelalte două.

Şi viaţa noastră este *o continuă cuprindere a celorlalţi* şi *a unei mulţimi de lucruri* şi, în acelaşi timp, nu devenim *mai multe persoane*, ci *ne adâncim interior* propria persoană şi, în mod concomitent, ne găsim *în legătură interioară cu alţii* şi *cu noi* şi *cu Dumnezeul iubirii noastre*.

Întâmpinarea celorlalţi, *primirea altora* în fiinţa noastră, iubirea şi rugăciunea *pentru alţii* nu ne *depersonalizează*, ci *ne personalizează continuu*.

Cu cât primim *pe mai mulţi* în noi, cu cât *iubim pe mai mulţi* şi avem *relaţii cu cât mai mulţi*, relaţii de iubire, de cunoaştere reciprocă, de mare *intimitate duhovnicească* cu atât *ne înţelegem pe noi* şi *pe ei*, cu atât viaţa noastră e *mai plină de sens*, de *valoare* şi *de adâncime personală*.

Dacă *îi întâmpinăm pe alţii* însă, trebuie să nu ne transformăm în *stăpânii lor*, ci *în intimii lor*, care le dau *o mare lărgime interioară* şi *exterioară*.

Prietenia *nu suprimă* libera voinţă ci *îi devoltă* adevărata ei manifestare, *o permanentizează în bine*.

Cine învăţă *din iubire*, învăţă *să nu asuprească* cu insistenţa şi cu opiniile sale pe celălalt ci *să se propună* ca *factor de calmitate* şi *de întărire* pentru el.

Vă doresc *să fiţi întâmpinaţi bine* de cei care vă iubesc şi *să fiţi întâmpinaţi cu respect*, chiar dacă nu *manifest*, de cei care *vă depreciază* în vreun fel anume.

Fie ca *bucuria iubirii lui Dumnezeu* să fie în dumneavoastră, în fiecare în parte şi, prin ea, să aveţi *ochi blânzi*, de *porumbel*, cu cei cu care *vă întâlniţi* şi *să fiţi văzuţi cu adevărat* de cei care *au nevoie* de dumneavoastră.

Mărturia fiecăruia în parte este o mărturie despre *câte minuni face* Dumnezeu cu noi. Amin!

Fiul cel mare/ bătrân şi *fiul cel* tânăr. La *Duminica a 34-a după Rusalii* (*a Fiului risipitor*)[11]

Iubiţii noştri,

adesea am auzit comentarii la această parabolă care *îl nedreptăţeau* pe *fiul cel mare*, pe cel despre care textul grecesc spune că era πρεσβύτερος [Lc. 15, 25], *mai bătrân*, îmbătrânit în bine, *în sfinţenie*.

Adesea am auzit că acest fiu *mai mare* este *un egoist*, că el nu ştie *să se bucure* de pocăinţa fiului mai mic, a desfrânatului, a risipitorului care se pocăieşte.

Însă dacă începem *înţelegerea* parabolei de astăzi cu Lc. 15, 31, observăm că Tatăl *nu îl blamează* pe *fiul cel bătrân* pentru atitudinea lui dreaptă faţă de *cel mai tânăr*, ci îi dă să vadă *dreptatea lui Dumnezeu* că fiind *plină de milă*, de îndurare.

Cum am putea vedea în fiul cel bătrân un om cu *o atitudine proastă* faţă de viaţa corectă, dreaptă, atâta timp cât viaţă lui este *una a sfinţeniei*?

---

[11] Scrisă pe 4 februarie 2007.

Cum îl putem blama pe cel care este *Sfânt* în faptele lui, care vine *seara* de la ţarină [Lc. 15, 25], adică care *lucrează zilnic*, neîntrerupt fapta cea bună, şi îl putem *lăuda*, sau *să fim de acord* cu *un fiu risipitor*, care şi-a risipit *averea harului* printr-o viaţă depravata [Lc. 15, 13]?

La o prima vedere lucrurile par *să se bată cap în cap*. Pentru că, pe de o parte, avem *un destrăbălat* care plecă de la Tatăl şi trăieşte cum vrea, adică avem *un postmodern*, care nu are *niciun Dumnezeu*, cum spune românul iar, pe de altă parte, avem *un om Sfânt*, care trăieşte *nedespărţit* de Tatăl, care niciodată *nu a călcat porunca* Acestuia [Lc. 15, 29], ci *Îi slujeşte Lui cu toată inima*.

Avem *destrăbălare* şi *viaţă căzută* versus *viaţă sfântă* şi *evlavioasă*.

Cum putem aşadar *să blamăm* viaţă sfântă, corectă a fiului celui bătrân, a celui *chibzuit*, care nu a făcut *ocolul durerii* şi *al dezamăgirii* pentru ca să revină la Tatăl, ci a stat *în mod statornic* cu Tatăl?

Tatăl nu îl *blamează* pe fiul cel mare ci, dimpotrivă, spune că el este *mereu cu Sine* şi că πάντα τὰ᾽Εμὰ σά ἐστιν, adică: *toate ale Mele ale tale sunt* [Lc. 15, 31, *cf*. GNT].

Pentru noi versetul al 31-lea este capital. El dă *dezlegarea corectă* a cazului nostru.

Şi ne dă *dreapta înţelegere* a textului evanghelic, pentru că ne arată că Tatăl *nu desconsideră* viaţa sfântă ci, dimpotrivă, spune că *cel Sfânt* e *mereu cu El* şi se împărtăşeşte *din toate cele ale* lui Dumnezeu, adică de *slavă Sa* dar, în acelaşi timp, spune că *fiul cel mai mic* nu e *respins* de către El, dacă acesta *îşi vine întru sine* [εἰς ἑαυτὸν...ἐλθὼν, *cf*. Lc. 15, 17, GNT] şi *se pocăieşte*.

Lc. 15, 17, cu *revenirea întru sine* a fiului celui mic şi Lc. 15, 31 ni se par a fi *punctele de greutate* ale parabolei de astăzi.

Venirea întru sine, metanoia, pocăinţa fiului celui mic e *primită* de Tatăl cu mare bucurie dumnezeiască.

Fiul cel mare *s-a mâniat* [ὠργίσθη, Lc. 15, 28] la auzul *veseliei* Împărăţiei Cerurilor pentru un păcătos care se pocăieşte, pentru că el dorea ca păcătosul *să fie judecat după păcatele sale*.

Cei Drepţi şi Sfinţi doresc *să se facă dreptatea* lui Dumnezeu, să se elimine *răul* de pe pământ şi să se facă *pace* şi *bucurie* pe pământ *ca şi în cer*.

În Apoc. 6, 10, îi auzim pe Sfinţii Mucenici ai Bisericii strigând către Tatăl: „Până când, Stăpâne Sfinte şi Adevărate [mai amâni, şi] nu *vei judeca* şi nu *vei răzbuna* sângele nostru, faţă de cei ce locuiesc pe pământ?”. În versiunea 1988 a Sfintei Scripturi, ediţia BOR, găsim *această traducere*.

Într-o versiune grecească se spune mult mai clar, fără nuanţa de viitor: „Până când Stăpâne Sfinte şi Adevărate *nu judeci* şi *nu răzbuni* sângele nostru?” [*cf*. ed. Nestle-Aland, *Greek-English New Testament*, editio XXVII, p. 644[12]].

Deci Sfinţii vor *dreptatea*, vor să fie *pe pământ* ca şi *în cer*.

Numai că *iubirea lui Dumnezeu* vrea şi *pocăinţa*, pentru că El *aşteaptă îndelung* pe cei care păcătuiesc, pentru ca *să îi facă vii* prin pocăinţă.

Aşadar *a doua duminică pregătitoare* pentru *Sfântul* şi *Marele Post* are drept obiectiv pe acela de a ne spune că *e de preferabil viaţă sfântă*, fără de prihană. Dar dacă *am păcătuit* şi ne dăm seamă că *e greu fără Dumnezeu*, că avem *o viaţă oribilă* fără El, sufocantă, El *primeşte pocăinţa noastră* şi *ne face vii prin harul Său*.

Însă nu trebuie *să blamăm* sfinţenia pentru că există şi *pocăinţa* sau sfinţenia trebuie văzută ca *o continuă pocăinţă* şi *acceptare* a celor care *vin la credinţă*.

Noi, ortodocşii, în mare parte, suntem *cam reticenţi* când vine vorba *să acceptăm* pe *marii păcătoşi* în Biserică, pentru că nu îi vedem *prin ochii* Tatălui ceresc.

Logica lui Dumnezeu întrece *logica noastră*, pentru că El *îi primeşte deopotrivă* pe Sfinţi, cât şi pe cei care *se sfinţesc* şi care *vin în Biserică* după o viaţă dezmăţată.

Îi primeşte cu aceeaşi *bunătate nemărginită*.

Când vine un *om nou* printre noi, la Biserică, trebuie să ne bucurăm *de venirea lui printre noi*, chiar dacă *nu înţelege* el prea multe. Şi aceasta, pentru că *oricine vine la Biserică cu inimă deschisă* e semn că *Dumnezeu îl atrage aici*, alături de El.

Finalul Evangheliei de astăzi cuprinde *esenţialul vieţii creştine*: *să ne veselim* şi *să ne bucurăm* [Lc. 15, 32] *de toţi* şi *de toate*.

Să ne bucurăm *de Sfinţi* şi *să învăţam* de la ei, dar să ne bucurăm şi de *întoarcerea păcătoşilor* tocmai pentru că *pot să devină Sfinţi*.

Şi la noi, în Biserica lui Dumnezeu cea una, sunt mulţi Sfinţi *foşti* curvari, vrăjitori, avari, petrecăreţi, care *s-au dezis* de viaţa lor de dinainte şi *s-au umplut de harul Duhului*, s-au umplut de sfinţenie, pentru că Dumnezeu *i-a primit* la El, ca şi pe Sfinţii care nu au avut *mari abateri* de la *drumul drept* al vieţii ortodoxe.

Viaţa dezmăţată însă are *abisurile ei de înţelegere*, dacă ştii *să le vezi* atunci când *vii la Domnul*. Pentru că acolo unde *se*

[12] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Novum_Testamentum_Graece.

înmulţeşte păcatul, spune Dumnezeiescul Pavel, când *te pocăieşti*, vine *belşug de har*, de înţelegere, de înţelepciune [Rom. 5, 20].

Fiecare dintre noi am avut *perioade negre* în viaţa noastră, de care *ne e ruşine*. Însă Domnul *ni le-a curăţit* pe ele, ne-a *vindecat* de ele, pentru că *L-am ales pe El* mai mult decât *păcatul*.

Ne pregătim de post învăţându-ne să avem *inimă largă*, bună, milostivă.

Iertarea lui Dumnezeu şi *dreptatea lui Dumnezeu* nu se *exclud reciproc* ci *se trăiesc în tot paradoxul lor viu*, adânc.

Simţim *iertarea lui Dumnezeu* pe măsură ce *ne umplem de dorul după dreptatea Lui*, după prezenţa Lui.

Fie ca *bucuria iertării* să fie şi *bucuria noastră* şi *primirea altora* să fie *cu seninătate* şi *cu pace*, în măsură în care şi nouă *ni s-a iertat mult*.

Vă dorim *o zi binecuvântată în continuare* şi *multă linişte sufletească*. Amin!

Logica iertării lui Dumnezeu. La Duminica a 5-a din *Postul Mare* (*a Cuvioasei Maria Egipteanca*)[13]

Duminica a 5-a a *Marelui Post* are în ea *logica iertării* lui Dumnezeu atâta timp cât Sfânta Maria Egipteanca[14], ca și femeia păcătoasă de la Lc. 7, 37-50, deși *a păcătuit mult i s-a iertat mult*.

În lumea noastră, unde se caută *trecut ireproșabil*, *CV nepătat*, o *faimă bună*, logica iertării lui Dumnezeu vine ca *o adevărată palmă* peste conștiința noastră.

În casa fariseului, unde Hristos Dumnezeu prânzește, apare femeia păcătoasă, femeia *fără nume* în Evanghelie și ea *întrece* cutuma locului.

---

[13] Scrisă pe data de 25 martie 2007.
[14] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Maria_Egipteanca.

Cu banii din desfrânările ei aceasta *cumpără mir* și *cade* la picioarele Domnului și le spală *cu lacrimi* și *cu mir*.

Sărută picioarele Domnului spre *stupefacția* fariseului, a gazdei, care vedea acest gest ca *incompatibil* cu *un Rabbi* sau cu *un Proroc*, cum era Hristos pentru el.

Însă Domnul arată că iubirea Sa nu are *parametrii umani* secătuiți de *orgoliu* și de *imagine de sine*.

El ne arată că nu *imaginea de sine* și nici *trecutul nostru* nu contează înaintea Lui ci *statutul prezent*, ce facem noi acum, cum ne raportăm noi la El în clipa asta.

Ce am făcut ieri contează mai puțin. Ce am făcut e *trecut*. Iubirea e mereu *prezent*. Iubirea e *un prezent*.

Iar dacă iubirea nu e *în prezent* înseamnă că *nu mai e*. Și în urma parabolei cu datornicii, cu cei doi datornici, fariseul răspunde drept. Îl va iubi pe cămătar cel căruia *i s-a iertat* mai mult.

Duplexul acesta are logica lui.

Hristos trece de la *realitate* la *parabolă* pentru a se întoarce la *starea interioară* a femeii din fața Lui.

Femeia avea un trecut *infam*, avea *o viață dezordonată*.

Dacă Sfântul Luca spune că era *păcătoasă* înseamnă că era *foarte păcătoasă*. Și Domnul recunoaște acest lucru, *cf*. Lc. 7, 47.

Dar această femeie nu stă *distantă* față de Domnul. Nu ia *o atitudine de egalitate* față de El, ci ea *se aruncă la pământ*, se aruncă cu toată ființa și dragostea, și cu darul ei la pământ, cu acel *mir scump*, și își arată din destul *dorul ei* pentru Domnul.

Iertarea lui Dumnezeu nu vine ca *o răsplată* a mirului, nu vine pentru *săruturi*, pentru că și Iuda *știa să sărute*, nu pentru că *a căzut* la picioarele Lui și *și-a recunoscut păcătoșenia*, ci pentru că iubirea ei era *imensă*, era *reală* pentru El, văzând în El pe *Stăpânul lumii*, pe *Cel ce o înțelege pe* ea și *nu o va trece cu vederea*.

Iubirea credinței pentru Dumnezeu, iubirea colosală, magnifică, tulburătoare la maximum este *logica lui Dumnezeu*, este *o învățare* a inimii noastre de către Dumnezeu.

Iubirea *calculată*, iubirea hoață, iubirea interesată nu are *nimic dumnezeiesc* în ea.

Ea este *un contract*, o relație *de complezență*.

Însă iubirea pentru Dumnezeu, *iubirea văpaie*, iubirea ca un torent de foc spre El este dumnezeiască, e *nebunie curată* pentru omul de rând, pentru că e iubirea cu care Dumnezeu *ne iubește* și pe care *ne-a insuflat-o și nouă*.

Iubirea lui Dumnezeu și *iertarea Lui* nu le înțelegem pentru că *nu avem inima aprinsă de foc*, de văpaia Duhului.

Dacă nu înțelegem *câtă iubire* are Dumnezeu, încât Se coboară ca să ia trup pentru noi, să fie hulit de niște oameni nemernici, să fie schinguit, să fie omorât de *lucrul mâinilor Lui*, nu putem înțelege *de ce iartă* El pe această femeie, pe care nu o iarta nimeni.

Cei care nu știu *să ierte* și *să creadă în schimbările de adâncime* ale oamenilor, arată că nu s-a petrecut cu ei *nicio schimbare*.

Dacă nu ai avut *o viață rea* și *nu te-ai întors* la Domnul și *nu ai gustat iubirea* și *iertarea Lui* din destul, nu știi cum este logica, care este *logica lui Dumnezeu*, a iertării Sale.

Dacă ai avut o viață cu *păcate mici*, dacă *ți s-a iertat puțin*, e semn că *nu ai strigat din Iadul cel mai de jos* spre Domnul, ca El *să te audă*.

Iubirea și *iertarea* au o logică care *nu se înscrie* într-o viață *comodă*. Femeia noastră, această *dumnezeiască femeie*, primește iertarea păcatelor ei ca și Sfânta Maria Egipteanca, pentru că s-a trezit în ea iubirea care *înspăimânta logica înceată* a lumii.

Când intră în tine *logica iubirii dumnezeiești* atunci nu mai ai *logica lumii*, asta în care albul e *alb* pentru că *așa vrem noi*, ci atunci când trăim logica lui Dumnezeu *negrul* devine *alb*, se *curățește prin har* și cel care era odinioară *păcătos* începe să facă *minuni copleșitoare*.

Nouă ne place *să disprețuim* femeia curvă în societate și să ne gândim la ea cu plăcere când suntem singuri.

Suntem *duplicitari*. Ne place să nu dăm *nicio șansă* celor care par *afundați cu totul în păcat*, în Iad.

Însă Dumnezeu *dă o șansă tuturor*. El *îl scoate pe fiecare* din Iadul în care se află și *știe să ierte mult* și cu asta *îl câștigă* pe tot păcătosul.

Secretul dragostei lui Dumnezeu întrece orice *logică canonică* a noastră.

La noi, dacă a păcătuit într-un anume fel cineva *îl canonisim cu atât*, îl ținem *la respect*. Însă Dumnezeu îl ia pe cel care se pocăiește *imediat în brațe*, imediat ce a început *să îi pară rău*, să nu mai poată *fără El*, să simtă că *moare fără El*, că este ca *un pește pe uscat*.

De ce a pus Dumnezeiasca Biserică tocmai astăzi, înainte de duminica *Floriilor*, pe Sfânta Maria Egipteanca în cadrul acestei duminici a 5-a și a făcut din ea *o emblemă a zilei*, când ea e pomenită la *1 aprilie*?

Pentru ca să mustre pe cei care *se cred drepți*.

Ca să mustre pe cei care *au postit*, pe cei care *nu s-au murdărit* de păcate trupești, pe cei care *se cred îndreptățiți* să fie iubiți *mai mult* de către Dumnezeu, pentru că au o viață *ireproșabilă*.

Însă Dumnezeu arată că nu face doi bani *ireproșabilitatea noastră*, dacă nu este *dor imens*, iubire imensă pentru Dumnezeu.

Viața noastră *curată*, ca și *a fecioarelor nebune*, dacă e *un bun în sine*, o laudă de sine, *o îndreptățire la mântuire* e *o feciorie păgână*.

Trebuie să ai în trupul tău mult mai mult decât *dreptate*, feciorie, curăție: trebuie să ai foc, să ai pe Duhul, să *ai lumină*.

Dacă ți-ai pregătit casa cu de toate, cu toate virtuțile și nu-l ai în tine pe *focul ceresc*, dacă nu ai slava Duhului și pe a Mirelui Bisericii și pe a Tatălui Celui Preaveșnic, slava Prea Sfintei Treimi ești *un palat frumos* dar *mormântal*, pentru că veselia *nu se află* în el.

O sărbătorim astăzi pe cea care ne-a dovedit că *sfințenia* înseamnă *ceva bulversant*, ceva care nu are logica lui *sunt un creștin bun, pentru că fac tot ce trebuie*.

Sfânta Maria Egipteanca ne spune că nu e niciodată *prea mult ceea ce facem* pentru Dumnezeu și că nu avem *nicio îndreptățire să credem* că suntem *cineva* în fața Lui.

În acest an, *iubirea căreia i se iartă mult*, adică Sfânta Maria Egipteanca, e sărbătorită odată cu Prea Curata Maria, Împărăteasa lumii, Cea mai desfătată decât cerurile.

Binevoirea, *acceptarea întrupării* întru Prea Sfinția sa a Mântuitorului lumii e bunăvestirea faptului că iubirea lui Dumnezeu nu are *termeni de comparație*, că ea este *copleșitoare*, că ne bulversează mintea, ne-o umple de dragoste și de lumină dumnezeiască.

Prea Curata Stăpână întrece *întreaga creație* cu curăția ei fără nicio pată.

Dumnezeiasca Maria a Egiptului, după o viață destrăbălată, care a atins cote inimaginabile, a ajuns la *o sfințenie mai mult decât inimaginabilă*.

Cea Prea Curată și *cea plină de sfințenie*, câștigată după o viață de curvie, stau înaintea noastră spre *adâncă smerenie*. Pentru că în Biserică cuvintele nu stau *pe gol*, nu stau *pe nimic*, ci *cuvintele stau pe fapte*.

Dacă există în tine *fapte* există și *cuvinte cu putere*.

Când Domnul rostea cuvinte către oameni cuvintele Lui *umpleau de văpaie*, de dragoste copleșitoare pe cei care le auzeau.

Ele intrau *până în străfundul lor*.

Cei care ascultăm astăzi cuvintele Lui trăim *aceeaşi măreţie* a vocii și a dumnezeirii Sale în cuvintele Evangheliilor și ele sunt *hrana noastră*.

Dar ca *să iubești mult* trebuie să simți *copleșitoarea milă* și *iubire a lui Dumnezeu*, deși *nimeni nu dă pe tine doi bani*.

Ca să *uimești* trebuie să fii *umit de iubirea lui Dumnezeu*.

Ca *să înspăimânți în cuvintele tale pe alții* trebuie *să te fi înspăimântat Dumnezeu* cu iubirea Lui, să fi primit *foc* de la El, foc care *mistuie întregul trup*, care îl face *vâlvătaie*.

Însă dacă nu ai suferit *transformări adânci* în ființa ta, duminica de astăzi e una *plictisioare*, pentru că aici e vorba de lucruri care cer *o inimă largă*, prea *încăpătoare*.

Cei care nu înțeleg *iubirea lui Dumnezeu* şi *credința în El* nu înțeleg *de ce cinstim noi* pe Prea Curata Stăpână a lumii și de ce iubim curăția, nevinovăția.

Înțelegerea e partea *iubirii multe*. Nu poți *să ai* ceva, dacă nu *îl ai în tine*. Tot ce avem *în noi* ne *aparţine cu adevărat*.

Cine sunt *Sfintele Femei Mironosițe*? Femeia în Biserică. La Duminica a 3-a după Paști (*a Mironosițelor*)[15]

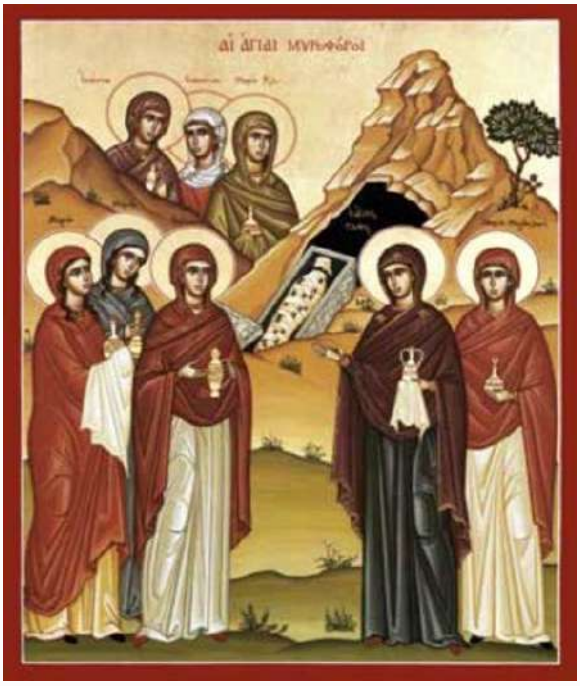

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul,

Potrivit *sinaxarului* zilei de astăzi (*Penticostar*, Ed. IBMBOR, ed. 1999, p. 100-101) din grupul *Sfintelor Femei*, care au venit cu miruri ca *să ungă trupul Domnului* în ziua Învierii, duminica, fac parte: Sfânta Maria Magdalena[16] [adoarme la Efes şi e înmormântată de Sfântul Ioan Evanghelistul[17]], Sfânta Salomeea[18] [fiica Sfântului Iosif, logodnicul Prea Curatei], Sfânta Ioana[19] [femeia lui Huza, ispravnicul şi iconomul împăratului Irod], Sfintele Marta şi Maria[20] [surorile Sfântului Lazăr cel a patra zi înviat din morţi], Sfânta Maria lui Cleopa[21] şi Sfânta Suzana.

---

[15] Scrisă în data de 21 aprilie 2007.
[16] A se vedea: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/iulie/iulie22.htm.
[17] Idem: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/septembrie/septembrie26.htm.
[18] Idem: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/august/august03.htm.
[19] Idem: http://calendar-ortodox.ro/luna/iunie/iunie27.htm.
[20] Idem: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/iunie/iunie04.htm.
[21] Idem: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/mai/mai23.htm.

Dar, continuă sinxarul: „au mai fost încă *şi mai multe altele*, care, după cum istoriseşte Dumnezeiescul Luca, *slujeau* lui Hristos şi Ucenicilor Lui, din avutul lor" (*Cf*. Idem, p. 101).

Sfintele Mironosiţe sunt deci *reperabile* în Sfânta Tradiţie a Bisericii şi ele reprezintă *monumente de dragoste*, de devotament faţă de Domnul şi Mântuitorul nostru.

Expresiile batjocoritoare la adresa Sfintelor Femei Mironosiţe nu sunt venite, este evident, *din partea Bisericii*.

Dacă eşti o *mironosiţă* nu eşti o *prefăcută*, o perversă acoperită de *vălul fals* al unei *religiozităţi îndoielnice* ci eşti *o purtătoare de miruri*, de miresme.

Bunicii şi părinţii noştri şi noi, cei care mergem la cei adormiţi ai noştri la cimitir şi aprindem o lumânare, îngrijim de morminte, punem flori, venim şi ne rugăm şi plângem pentru ei suntem nişte *mironosiţe*, nişte *purtători de rugăciune* şi *de milostenii* pentru iertarea celor adormiţi din familia noastră.

Recunoştinţa faţă de cei adormiţi nu e *un lucru de râs*, de ruşine. A-ţi manifesta dragostea *prin faptă* şi *cuvânt* pentru cei adormiţi e lucrul *cel mai demn* şi *mai generos* cu putinţă.

Cine nu are *recunoştinţă* faţă de înaintaşi e un om care *va fi uitat* atunci când *va muri*.

Duminica de astăzi, închinată Sfintelor Femei Mironosiţe, este *o laudă* şi *o apreciere* adusă tuturor femeilor.

Sfintele Femei Mironosiţe sunt *primele vestitoare* ale Învierii. Ele duc *mesajul Învierii* Apostolilor şi sunt primele care *Îl văd* pe Domnul.

Şi prin aceasta, tuşează sinaxarul, femeia care fusese *blestemată* la început pentru păcatul ei, ca *să simtă dureri* când naşte şi *să fie plecată* către bărbatul ei, e îndemnată acum de Domnul *să se bucure*.

Mesajul acestei duminici e *mesajul pascal al bucuriei*. Bucuria primează. Şi bucuria *nu exclude* pe femeie, pe copil, pe bărbat, pe bătrân, nu exclude pe nimeni. Bucuria este *a tuturor*.

De ce este femeia *preţuită* în Biserică? Sau de ce nu suportă lumea seculară *preţuirea femeii* pe care *o mărturiseşte* Biserica?

Pentru că în Biserică femeia nu e *o sclavă*, ci *o parteneră evlavioasă* şi *supusă* bărbatului, pe care bărbatul *o iubeşte* şi *o cinsteşte* pentru virtuţile ei.

Ea este *pruncă*, *fecioară*, *mamă* sau *văduvă* care e *plină de dor* pentru Sfintele Slujbe, pentru *râvna* Casei Domnului.

Ea nu e *subapreciată* ca în ideologia pornografică şi nici *supraevaluată* ca în ideologia feministă.

Ea e *parteneră în credinţă* şi *viaţă*, *sprijin* şi *întărire* pentru bărbat sau *slujitoare a Domnului* zi şi noapte ca *mirificile noastre maici* din mănăstiri.

Femeia în Biserică nu e nici *obiect* şi nici *idol*. Ea are locul ei, bine stabilit, pe care fiecare *îl învaţă* şi *îl preţuieşte în smerenie* şi *dragoste*.

Şi într-o comunitate ortodoxă autentică, echilibrată, nu se pune niciodată problema *emancipării*, a *revoluţiei sexuale* sau *a ierarhizării drepturilor* şi *a obligaţiilor familiale*.

Femeia creştină este *femeia iubită în mod sfânt*, curat, de bărbatul ei, care *naşte prunci cu dragoste* şi *îi creşte în frică de Dumnezeu*, care nu stă *spectator* la durerile şi ispitele lui ci este *împreună luptătoare* şi *rugătoare* pe calea mântuirii.

Familia ortodoxă autentică e *o mănăstire în lume*, e o torţă de foc, de dăruire, de muncă, de nădejde, de dragoste pentru cei care *o văd* şi *se minunează de ea*.

Numai acolo unde *dragostea* şi *smerenia* sunt *un lux inexistent* se pune problema falsă *a conducerii*.

Cei care *se iubesc* şi *sunt creştini* nu au cap decât pe *Domnul* iar iubirea e întotdeauna *o soluţie* şi nu *o dilemă*.

Când iubirea *se gândeşte* şi *se răzgândeşte de trei ori într-o zi* vizavi de un anumit lucru e semn că în iubire a intrat, ca un vierme în măr, *orgolii meschine* şi *s-a denaturat*.

Familiile se despart dintr-o *dragoste viciată*, denaturată.

Am cunoscut multe cazuri de oameni care *s-au despărţit iubindu-se* sau care *s-au despărţit pentru că nu mai ştiau cum să vorbească de dragoste*, despre *dragostea lor*.

Au ajuns la divorţ, s-au recăsătorit şi se gândeau şi cugetau la iubirea lor *primă* şi la bărbatul lor *prim* fără să o recunoască prea des.

Pentru că iubirea are nevoie de *ascultare reciprocă*, de *smerenie reciprocă*, de *cuviinţă* pentru ca *să se dezvolte* şi nu de *desfrâu* şi de *umilire meschină reciprocă*.

Dacă *ne iubim* familia şi vrem ca împreună cu ea şi cu întreaga lume *să moştenim* Împărăţia lui Dumnezeu atunci duminica de astăzi e *o certitudine*, o certificare a faptului că *iubirea e binecuvântată* şi *ea este bucurie*.

Dacă iubeşti frumos, sfânt, atunci *te bucuri*. Şi dacă te *bucuri frumos* nu eşti nicidecum *în afara* Împărăţiei ci *înăuntrul* ei.

Dorim tuturor în această zi *să se bucure* şi *să binecuvinteze pe Dumnezeu* că sunt *iubiţi* şi că *iubesc*, pentru că *cunosc iubirea* sau să se roage ca *harul iubirii* să coboare în inima lor.

Cred că *rugăciunea pentru iubire* este *întotdeauna ascultată*. Pentru că Domnul nu vrea nimic altceva decât ca noi, fiii Săi în har, să ne iubim unii pe alţii *cu atâta putere* şi *sfinţenie*, așa după cum şi El *ne-a iubit pe noi*. Amin!

Vindecarea slăbănogului de la scăldătoarea Vitezda [In. 5, 1-15]. La Duminica a 4-a după Paşti (*a Slăbănogului*)[22]

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul,

vindecarea slăbănogului de la Vitezda ne certifică anumite lucruri foarte importante despre *Domnul* şi despre *noi*.

Primul dintre ele este acela că Iisus, ca Dumnezeu întrupat, *cunoaşte* vieţile oamenilor şi *ştie* suferinţele lor, *cf*. v. 6. El *ştia* că omul *era bolnav de 38 de ani* şi că *singura lui dorinţă era vindecarea*. Tocmai de aceea îl întreabă dacă *vrea să îl vindece*, pentru că ştia că omul *vrea să se vindece*.

Boala, îmbolnăvirea noastră este *cunoscută* de către Dumnezeu: acesta e lucrul pe care Evanghelia de astăzi *ni-l certifică*.

[22] A fost scrisă în data de 28 aprilie 2007.

Cu toate că El *ştie* boala noastră, ca *un Dumnezeu atotştiutor* şi ca *Făcătorul nostru*, El ne întreabă mereu dacă *vrem să ne vindece* de boala păcatului.

De ce nu vindecă Dumnezeu *toate bolile* sau de ce bolile sunt *îngăduite* de către Dumnezeu? Pentru că boala e *o urmare* a păcatului şi pentru că *din păcat*, din boală se iese prin *credinţa în Dumnezeu* şi prin *dorinţa de a lepăda păcatul*.

Boala, aşa cum vorbeam şi altă dată, este *iniţiatoarea a mult bine* în fiinţa noastră, pentru că ea *ne trezeşte* la conştiinţa faptelor noastre.

Omul dorea să aibă *un om*, un sprijin şi *nu îl avea*. Faptul că Iisus, Dumnezul nostru, vine şi îl întreabă pe om dacă *vrea să se vindece*, arată că El *nu uită* şi *nu trece cu vederea pe nimeni*.

Dumnezeu, Cel care *ne ştie pe toţi*, nu *ne uită* pe niciunul.

Avem aici *preştiinţă* şi *providenţă*!

Dumnezeu, Cel ce ştie toate, Care *îngăduie* boala noastră ca pe *o trezire la viaţa duhovnicească*, Care ne poartă de grijă, Care este singurul *ajutor nebiruit* al fiecăruia dintre noi şi *adevăratul sprijin* în toate, *vine* şi *ne ridică din boală*, din necaz, din ispită, atunci când suntem pregătiţi *să înţelegem* importanţa *sănătăţii reale*.

Boala vine cel mai adesea când *nu preţuim* viaţa pe care ne-a dat-o Dumnezeu, când *ne îndreptăm spre rele* mai mult decât *spre cele bune*, când ajungem să devenim *insensibili* la păcatele noastre.

Şi când vine boala şi ne trezeşte, când vedem *cât de subţire* este firul vieţii şi cum el *se poate rupe oricând* şi că nu suntem *pregătiţi* pentru a trece, prin moarte, la Domnul, atunci înţelegem că *viaţa* şi *sănătatea au sens*, că ele sunt *importante* când sunt resimţite ca *un mare dar dumnezeiesc*.

Cuvintele Domnului, *cf*. v. 7, prin care vindecă pe slăbănog sunt lapidare, puternice şi definitive. Sănătatea vine ca *o poruncă divină*, ca un mesaj puternic de *a se debarasa de păcat*, de viaţa de până acum, pentru *o nouă mergere în viaţă*.

Pentru *a te ridica din păcat* trebuie să te scoli, să te trezeşti, să îţi schimbi mintea, *să îţi porţi fiinţa ta spre Dumnezeu*, să te porţi *în bine* şi *să umbli* în căile Sale.

Patul slăbănogului, firea umană lovită de păcat, e cea pe care trebuie să o purtăm în căile Domnului şi să o curăţim.

Ia-ţi patul şi umblă înseamnă, într-un mod mai înalt, *poartă-te ca un om viu*, ca un om duhovnicesc, cu simţuri noi, care mergi în căile Domnului.

Fiecare trebuie *să ne purtăm patul* cu noi, adică *firea noastră*, trecutul nostru, dar totodată să ne schimbăm în bine, să mergem spre bine şi *să nu stăm*.

Dacă stăm, dacă *ne oprim* din dorirea noastră după Dumnezeu *nu rămânem în bine* ci *decădem din rău spre tot mai rău*.

În viaţă trebuie *să mergi*, trebuie *să acţionezi* şi nu *să pierzi vremea*.

Sănătatea integrală înseamnă să te manifeşti prin toată fiinţa ta ca *un om plin de har*. Trebuie *să umbli*!

Un alt mesaj aşadar este acela că *viaţa bună* este *o mişcare continuă în bine*, în *a face binele*.

A fi bolnav nu înseamnă *a suferi de o boală anume* ci *a nu mai avea nădejde*, a cădea *în nesimţire* faţă de Dumnezeu, a nu mai dori *vindecarea* sufletului dacă trupul, să zicem, *a suferit un accident grav*.

Sănătatea este *recuperabilă*.

Întotdeauna, la nivelul sufletului nostru, ne putem schimba, ne putem schimba *într-o clipă*, dacă pentru trup e nevoie *de ani de zile* pentru vindecare.

Acolo unde omul este *într-o boală incurabilă cu trupul* poate *să fie viu cu sufletul*. Şi dacă e *viu* atunci nu e *bolnav cu adevărat*, ci are numai *o suferinţă temporară*.

Păcatul însă e o suferinţă nu atât *temporară* ci *veşnică*. Dacă păcatul nu este *curăţit din noi*, dacă nu este *eliminat din noi* el este cu adevărat *boala noastră*.

Vindecarea s-a făcut *sâmbăta* (v. 9). Vindecarea *i-a nemulţumit* pe evreii (v. 9-13) care respectau *litera* Legii dar şi nu *Duhul Legii*.

Legea spune *să faci bine aproapelui tău* şi nu *să îl ignori*.

Sărbătoarea, ca să fie una *veselă*, una *reală*, trebuie să aibă *participanţi sănătoşi*, în special *sănătoşi la suflet*. Iar dacă nu te bucuri de *o minune* pentru că trebuie să respecţi *o odihnă fizică*, atunci se vede treaba că nu mai ai *o ierarhie bună a lucrurilor*.

Ce e mai de preţ *o zi liberă de 1 mai* sau *o bucurie*, o *vindecare reală*, adâncă a trupului şi a sufletului nostru?

Dacă alegem *un picnic la iarbă verde* în loc de *o bucurie reală*, de *o minune*, atunci avem *o problemă cu adevărat gravă* în fiinţa noastră.

Numele Binefăcătorului rămâne, pentru un timp, necunoscut slăbănogului, pentru ca el să mulţumească *în mod real* lui Dumnezeu.

Slăbănogul este găsit peste ceva timp *în templu* de către Domnul, semn că omul era *bucuros* şi *Îl lăuda pe Dumnezeu* pentru minunea petrecută cu el.

Şi când îl găseşte în templu, la rugăciune probabil, pe omul vindecat, Domnul îl atenţionează că *păcatul* (v. 14) *nu trebuie înmulţit în noi*, pentru că el, păcatul, *îl adusese în acea stare* de mai înainte, în slăbănogire, şi că *păcatul e răul de care suferim*.

Bărbatul se arată *mulţumitor* (v. 15).

El le spune iudeilor că Iisus este *vindecătorul său* iar aceia doreau *să Îl omoare că încalcă sâmbăta* (v. 16).

Pe ei îi interesa *sâmbăta* şi nu *omul*!

Tocmai de aceea, fiecăruia dintre noi Evanghelia de astăzi ne spune să nu punem preţ pe *aspectul exterior al sărbătorilor* ci pe *interiorul lor*, pe *harul lor* şi *să nu-i dispreţuim pe oameni*, să nu dispreţuim faptul *a face binele când putem*, pentru că milostenia, sfatul bun, ajutorul rugăciunii *sunt elementele reale ale slujirii* şi *ale iubirii lui Dumnezeu*.

Nu putem *disocia slujirea* noastră adusă lui Dumnezeu de *grija* pentru fraţii noştri şi pentru lumea peste care suntem puşi să fim *stăpîni milostivi*.

Dumnezeu, Care ştie inimile şi adâncul vieţii noastre, realitatea noastră, cere să fim *milostivi* şi *buni* cu cei pe lângă care trecem, cu cei cu care trăim şi muncim, pentru că *a fi viu* şi *a fi sănătos* înseamnă *să fii bun*.

Dacă nu eşti *bun* ajungi *o umbră de om*, un om fără inimă, *un om slăbănogit de iubire*, sărac de iubirea de Dumnezeu şi de oameni.

Mesajul lui Dumnezeu pentru noi este acesta: să nu credem niciodată că El *nu ştie cine suntem noi* şi să nu credem vreodată că suntem *singuri*, că suntem *părăsiţi* de către El.

Chiar şi atunci când *ne e greu*, chiar şi când *nu mai ştim ce să facem*, El este *cu noi* şi nimeni *împotriva noastră*!

Dumnezeu să vă binecuvinteze şi să vă umple de pace în această zi şi în toată viaţa dumneavoastră. Amin!

Δός Μοι πεῖν· *Dă-Mi să beau!* La Duminica a 5-a după Paşti [In. 4, 1-42] (*a Samarinencii*)

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul[23],

Discuţia Domnului cu viitoarea Sfântă Fotini[24], cu samarineanca, care *căutând apă* a găsit *apa vieţii*, îmi aminteşte întotdeauna despre *rolul întâlnirilor* dintre noi: acela de *a ne umple*, în mod reciproc, *de har*.

Întâlnirile dintre creştinii ortodocşi trebuie *să aducă mult har* şi *să dăruie har*.

Rolul nostru este acela *de a sădi pacea* peste tot, de *a umple pe toţi de frumuseţe*, de *a ne ruga pentru binele tuturor* şi *de a face binele pentru toţi*.

La fântâna[25] Sfântului Patriarh Iacov, la ceasul al şaselea din zi, întâlnirea dintre Domnul şi femeie a fost *capitală* pentru ea.

Aceasta *dorea apă* şi *L-a întâlnit pe Mesia*.

---

[23] Predica de faţă a fost scrisă pe data de 5 mai 2007.
[24] A se vedea: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/februarie/februarie26.htm.
[25] Idem: http://www.lumeacredintei.com/sct_6/c_1/yy_2006/art_1149/fntna_lui_iacob.htm.

Ea dorea să ia apă, un fapt banal, *cotidia*n, şi a dat peste *Stăpânul lumii* şi peste *Dăruitorul tuturor bunătăţilor*.

Hristos Dumnezeu *vorbeşte cu o femeie* pentru a arăta că nu a venit *numai pentru bărbaţi*, ci pentru *bărbaţi* şi *femei deopotrivă*.

Este *confesiv cu ea* cum nu a fost *cu mulţi* dintre bărbaţi.

Ei îi vorbeşte despre *apa vieţii*, despre *har*, despre prezenţa harului Sfântului Duh în noi, care este *ca un izvor pururea viu* plin de *bucurie* şi *de frumuseţe*.

Ei îi spune că *din neamul iudeilor vine mântuirea*, pentru că El S-a întrupat din Fecioara Maria, Care era *de neam evreiesc*, dar şi că *adevărata închinare va fi una duhovnicească*, va fi una *a inimii*, care înmulţeşte *apa vieţii*, harul, în noi.

Domnul *o surprinde* pe această femeie delicată, profundă, care devine *evanghelizatoarea* Samariei. *O surprinde cu adevărurile Sale dumnezeieşti* pentru că ea era *avidă de înţelepţire*, de sfinţenie.

Domnul vorbeşte cu ea *în particular*, arătând rostul adânc al sfătuirii: *îndreptarea omului*.

El o învaţă pe femeie despre *rostul omului*, despre *adâncimea* omului, dovedindu-i că ştie *cine este* şi, mai ales, *ce doreşte cu adevărat*.

Femeia nu dorea *numai apă* ci şi *har*.

Nu avea doar *probleme minore* de viaţă, ci *Îl aştepta pe Mesia* şi dorea să ştie *cât mai punctual* care e *rostul închinării* şi *cum se face închinarea în faţa lui Dumnezeu*.

Am avut, personal, multă bucurie în viaţă ori de câte ori am meditat la acest *episod tulburător* din viaţa Domnului, unde Stăpânul este *deschis pentru om* şi unde omul *percepe*, foarte intim, *deschiderea lui Dumnezeu către el*.

Iar astăzi Domnul nu e *mai puţin deschis* către noi în comparaţie cu *atunci*.

Nu e nicio *diferenţă* între *sensibilitatea* şi *deschiderea tulburătoare* a Domnului către Fotini şi cea pe care *o are cu fiecare dintre noi în rugăciune*. Ori de câte ori rugăciunea *ne umple* atunci Domnul *ne indică* ce, cum, unde să mergem, ce să facem, *ce atitudini să avem*.

Vorbirea despre *izvorul harului* nu e întâmplătoare.

Duminica de astăzi şi tot acest ciclu post-pascal este *o aşteptare a înălţării Sale* şi *a pogorârii harului Sfântului Duh*.

Vorbim *despre har* pentru ca *să aşteptăm harul*. Iar praznicul *Pogorârii Sfântului Duh* nu e numai *o reamintire* a unor

vremuri trecute ci *o retrăire la nivel eclesial* şi *personal a minunii simţirii harului*.

Dacă orice rugăciune şi orice gând al nostru *atrage* harul lui Dumnezeu în noi atunci ştim ce este acea *continua cerere*, epicleză a Duhului.

În măsura în care nu mai simţim în noi că *vine ceva* la Sfânta Liturghie, că suntem *populaţi de har*, că suntem *plini de bucurie*, atunci nu mai simţim *izvorul* şi *fundamentul* Bisericii: *harul Treimii*.

Dacă simţim că *suntem în har* atunci suntem *membrii conştienţi* şi *îndumnezeiţi ai Bisericii*.

Frumuseţea sărbătorii este aceea că e *o prezenţă reală a bucuriei*, că e *un timp plin de bucurie interioară*.

Bucuria *pluteşte* pe lângă noi şi în noi. Suntem *plini* de frumuseţe cerească.

Dacă luăm aminte la această *bucurie nepieritoare* atunci simţim *ce a simţit* şi Sfânta Fotini, când a înţeles *darul lui Dumnezeu cu ea* şi *bucuria harului*.

Orice lucru e *trecător* dar nu şi *această bucurie*.

Mesajul Bisericii lui Dumnezeu e acela că *bucuria nu are sfârşit* şi că *ea este în noi*, în fiecare mădular al Bisericii.

Ceea ce ne-a făcut să fim *membri* ai Bisericii este *harul lui Dumnezeu primit la Sfântul Botez*. Iar ceea ce ne face *să rămânem în Biserică* şi *să fim vii duhovniceşte* este această *scoatere continuă de apă*, de har, *din inima noastră* prin viaţa în Biserică.

Sfânta Fotini a ajuns *o fântână a harului*.

Noi suntem *fântâni ale harului*, ale bucuriei celei veşnice.

Şi bucuria aceasta *nu se va lua de la noi*, dacă *nu vom stinge Duhul* [I Tes. 5, 19], dacă nu ne vom *îndepărta* de Dătătorul tuturor bunătăţilor.

Ἐγώ εἰμι, ὁ λαλῶν σοι, spune textul grecesc. Adică: *Eu sunt, Cel care vorbesc cu tine* [In. 4, 26, GNT].

Dacă înţelegi că *Eu sunt Cel pe care Îl cauţi*, ai înţeles *tot ceea ce este esenţial*.

Dacă înţelegem că *convertirea reală* este *a crede în El deplin* şi *a ne deparazita de tot ce înseamnă trecutul nostru*, vom începe să simţim în noi *cum curge* apa vieţii.

Experienţa harului, o experienţă incomparabilă, e tocmai ceea ce *ne defineşte* ca *ortodocşi*.

Cine stă *spectator* în Biserică, cine *nu simte* că acolo, la slujbe, se petrec *cele mai frumoase clipe* ale vieţii lui încă *nu vede prea bine sensul său* acolo.

Pentru noi, din prima clipă a convertirii noastre, slujbele sfinte şi atmosfera Bisericii, orice carte a Bisericii, toţi Sfinţii Bisericii au ajuns *adevărata noastră viaţă* şi *singura*.

Autenticul vieţii noastre stă în *simţirea viului Bisericii*, adică *a vieţii Treimii*.

M-a oprit cineva pe stradă ca să vadă dacă eu *sunt preot* sau *nu sunt*. Nu avea dileme că *nu aş fi*, dar vroia să vadă *ce mare lucru ştie* un preot.

Mi-am arătat *neştiinţa* în multe probleme, m-am vorbit de rău pe mine însumi…şi omul nostru nu putea *să îşi ţină emoţia* în frâu, bucuria că *l-a făcut* pe preot, că el *nu prea ştie prea multe* şi că *meseria* (cum zicea el) sau *vocaţia* (cum ziceam eu) *de preot*, în ultimă instanţă, *nu valorează prea mult*.

După ce l-am lăsat să trăiască câteva minute *de bucurie*, am întors placa şi i-am spus *ce cam fac eu* toată ziua. Pe om îl apuca trepidaţia *văzând cu ochii*, pentru că nu prea *îşi închipuia* că lucrurile pot sta *chiar aşa*.

Şi când aveţi timp de toate astea?, mă întreabă el. *Nu ştiu*, i-am răspuns eu...*Însă*, am continuat să-i spun, *lucrul cel mai important pe care îl face preotul e să aducă oxigen în fiecare om, în fiecare casă, în întreaga lume prin rugăciunile sale. El nu poate să facă prea multe, dar Dumnezeu, Căruia el Îi slujeşte, le face pe toate.*

Vedeţi: *o altfel de întâlnire* şi aici!

Întâlnirile adevărate trebuie *să scoată la lumină fiinţa omului*, adâncul lui.

Pentru noi, întâlnirile cu oamenii sunt *spovedanii* pe măsura celor care *ne interpelează*. Trebuie *să te laşi* în inimile oamenilor.

Dâra de frumuseţe din inima celor care *te-au cunoscut* naşte în ei *rugăciunea pentru tine*. Şi invers: *faptele lor bune* şi *sfinţenia lor* nasc în mine *rugăciunea pentru ei*.

Bucuria de a vă vorbi e *un dar de la Dumnezeu* şi *mă bucur că această minune se repetă*.

Vă dorim tuturor *multă pace* şi *bucurie duhovnicească* şi *să fiţi fântâni care să izvorască frumuseţea*. Amin!

Cine sunt *orbii*? La Duminica a 6-a după Paşti [In. 9, 1-38 / F. Ap. 16, 16-34] (*a orbului din naştere*)[26]

Iubiţii mei fraţi şi surori întru Domnul,

minunea de astăzi, ca şi întâlnirea cu Sfânta Fotini de duminica trecută, prilejuiesc din partea Domnului *două mărturisiri private*, în amble cazuri El mărturisind despre Sine că este *Hristosul*.

Tocmai de aceea sunt şi puse după Paşti aceste Evanghelii ca să autentifice faptul că *Hristos, Cel înviat, este Mesia*. Că El este Cel care *trebuia să vină* şi *să mântuiască* pe poporul Său, adică este *Fiul lui Dumnezeu întrupat*.

Primul amănunt pe care doresc să îl subliniez acum e acela că Hristos *îl vindecă pe orb* cu *propriul Său scuipat* şi *cu tina pământului* (*cf*. v. 6).

Deşi El putea *să-l vindece cu cuvântul*, de departe, fără ca nimeni să nu Îl vadă în mod fizic, în trup, El preferă în acest caz *să amestece pământul* cu *scuipatul Său cel dumnezeiesc* şi *să îl vindece pe orb*.

În teologia ortodoxă acest *gest al Domnului* este *un fundament* pentru *Sfintele Taine* pe care *El le-a instituit*.

---

[26] Scrisă în data de 12 mai 2007.

Acest gest arată că *materia*, creată de Dumnezeu, *este proprie harului*, că ea e *penetrată de har* şi că prin ulei sfinţit se vindecă la Sfântul Maslu bolnavii, prin Sfântul Mir se dă harul Sfântului Duh celui botezat, prin pâinea şi vinul euharistic transfigurate Îl primim pe Însuşi Domnul, prin apa sfinţită primim harul în fiinţa noastră şi prin binecuvântarea preoţească, cu mâna această *zidită de Dumnezeu*, se *scurge* în cei credincioşi *viaţa veşnică* la Sfânta Spovedanie şi ori de câte ori cereţi *binecuvântarea noastră*.

Materie nu este *închisă* harului, lui Dumnezeu, ci materia e *deschisă*, e *un spaţiu penetrat de harul lui Dumnezeu*.

Icoana e plină de har, Sfintele Moaşte sunt pline de har, apa, mâncarea, hainele, casele, binecuvântate şi sfinţite, sunt *pline de har*…Numai *să ai ochi să vezi* şi *inimă să simţi* toate acestea.

Cine sunt *orbii*? Nu cei care *nu văd*, pentru că *s-au născut aşa*, pentru că s-au născut *bolnavi*, ci cei care *nu simt* viaţa lui Dumnezeu în Biserica Sa şi pretutindeni în creaţia Sa.

Sunt *orbi* cei care *nu au milă*, care *nu simt iubire*, care *nu plâng* şi *nu se pătrund pentru nedreptate*, care *nu compătimesc* şi care *nu se sfinţesc* ca să perceapă *prezenţa plină de măreţie* a lui Dumnezeu în oameni şi în lumea Sa.

Toţi suntem *orbi* mai mult sau mai puţin, pentru că toţi suntem *păcătoşi*. Iar cel care spune că *nu are păcat* nu e *de la Dumnezeu* [I In. 1, 8], ci s-a înfrăţit cu demonii, care nu îşi văd căderea ci şi-o adulează.

Orbul e trimis la *Siloam*, e trimis la *apa ascultării*, e trimis *să asculte* şi *să vadă*.

Se spală şi *vede*.

Dar nu pentru că *s-a spălat* în Siloam *vede*, ci pentru că *fusese atins* de mâna Domnului, Care *îndreaptă toate* şi *le face pe toate spre slava Sa* şi pentru că acesta *făcuse ascultare*.

Cel orb vine *văzând* (v. 7). Ce ipostază copleşitoare, plină de bucurie!

Sfântul Simeon Noul Teolog[27] îl numeşte pe orice creştin care *nu vede slava lui Dumnezeu* un *om orb*, pentru că nu a văzut *lumina cea adevărată*, cea *nezidită* şi *veşnică* a Treimii.

Iar orbul acesta vine *plin de bucurie*, de încredere în acest Iisus, pe care Îl apără *înaintea* fariseilor, în aşa fel încât e dat

---

[27] A se vedea: Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș, *Vederea lui Dumnezeu în teologia Sfântului Simeon Noul Teolog*, Teologie pentru azi, București, 2009.
E vorba de *teza noastră doctorală*, care poate fi downloadată de aici:
http://www.teologiepentruazi.ro/2009/11/18/vederea-lui-dumnezeu-in-teologia-sfantului-simeon-noul-teolog/.

afară, *cf*. v. 34, (nu se înţelege dacă *din sinagogă* sau *din templu*) şi care *se închină Lui* (v. 38) crezând că *El e Domnul*.

Fostul orb are παρρησίαν[28] înaintea fariseilor. Are *îndrăzneala* pe care o dau *certitudinile din viaţa ta*.

Când ştii care e *adevărul*, când ştii *din experienţă* care e adevărul, atunci ai îndrăzneala pe care o dă *experienţa*, îndrăzneală care nu trebuie să devină *obrăznicie* şi nici *bădărănie.*

Şi părinţii lui sunt *cutezători* şi *abili*, înţelepţi. O cutezanţă *abilă*, nu o cutezanţă *trufaşă*. Nu se iau *la ceartă* cu fariseii ci *mărturisesc adevărul* cu *atenţia pe care ne-o dă înţelepciunea*.

Insist pe acest *detaliu*. *Apărarea credinţei* nu se face *cu versete*, cu *injurii*, cu *toporul*, ci *cu mărturia certitudinilor din viaţa noastră,* cu *evlavia* şi *adevărul adânc* al vieţii Bisericii.

Cei din afara Bisericii vin *cu mofturi*, vin cu *degetul îndreptat către păcatele unuia* sau *ale altuia*, vin cu *preluări doctrinare după ureche*, dar nu vor să vadă cum arată *întreaga înţelegere* a Scripturii şi a Tradiţiei Bisericii de la începutul lumii până astăzi.

În faţa lor noi nu trebuie să venim *cu alte cuvinte*, încât să ne certăm toată ziua *ca la uşa cortului*, ci trebuie să venim *cu conştiinţa noastră întru Duhul Sfânt*, cu *mărturiile* şi *certitudinile* pe care le aduce *viaţa noastră în Biserică*.

La cuvinte nu se răspunde *cu cuvinte*, ci *cu fapte*!

La *cuvinte insolente* se răspunde *cu παρρησίαν*, cu *îndrăzneala* pe care o aduce *experienţa veridică* în Biserică.

Aşa face *fostul orb* şi *părinţii acestuia*: ei nu merg *pe texte*, ci vin *cu adevărurile minunii*, cu *faptele petrecute*.

Fariseii vin cu textul că *ei ştiu că El e om păcătos*. Aşa cum vin ereticii la noi şi spun că noi *ne-am pierdut harul* sau *nu suntem Biserica lui Dumnezeu*, pentru că aşa le-a spus lor pastorul nu ştiu care, de *tristă amintire* pentru *amintirea* Bisericii.

Ei vin *cu fraze*.

Acestor *guri zvăpăiate* (pe care Scriptura îi numeşte adesea *porcii sălbatici* care *rup* gardul viei Bisericii şi *strică via* [Ps. 79, 13-14, *cf*. ed. BOR 1988], adică *pe cei slabi în credinţă*, pe cei care nu sunt *întăriţi* în credinţa Bisericii una, care strică *via lui Dumnezeu*, pe Care El *a strâns-o cu sângele Său*) *vin cu texte*, pe când noi venim *cu certitudini*, cu *minunile credinţei*, cu Biserica care are *Sfinţi* şi în care Dumnezeu face *minuni zilnice*.

---

[28] Cuvânt în limba greacă. Transliterat: *parrisian* la Ac. sg. (ca aici) şi *parrisia* la N. sg. şi înseamnă *vorbire liberă*, *deschisă*, *francă*, *cu îndrăzneală*.

Mesajul trebuie *să aibă acoperire*. Biserica lui Dumnezeu nu e biruită *de timp*, nu e secătuită *de oameni*, nu a suferit *transformări* care au dus-o la apostazie, ci ea *s-a desolidarizat* de eretici *în mod paşnic* dar *ferm*, cu fermitate, în toate secolele, şi nu are *filiale* nici în romano-catolicism, nici în protestantism şi nici în bisericile de două secole sau de 3 ani.

În *hotărârea dureroasă* de la 1054, când partea de apus a Bisericii, căzând în erezie, *s-a rupt* de trupul Bisericii, există punct cu punct *motivele* pe care părinţii de atunci le-au avut pentru *a anatematiza* pe cei care *s-au desprins* de Biserică.

Când am tradus textul în latină al acestei hotărâri, după câte îmi aduc aminte, sunt înşiruite acolo *Filioque*, *abaterile de la cult* şi de la alte *aspecte tipiconale*, printre care era şi acela că preoţii din Apus începuseră *să îşi tai barba* şi *părul*, pentru ca să pară preoţi de altă factură, *progresişti*.

Postul *în alte zile* decât cele rânduite de Tradiţia Bisericii, *erezia dogmatică* intercalată în *Crez*, amănunte divergente faţă de practica liturgică a Bisericii una, toate arătau că în spatele acestor *schimbări* era *o mentalitate străină* de cea *tradiţională*.

Şi în partea noastră de răsărit, în Biserica Ortodoxă, au existat eretici după schisma din 1054, care au vrut o *modernizare* în esenţă a Bisericii, pentru că *nu mai stăteau în asceza*, în *viaţa bisericească de zi cu zi* şi *în modul de a gândi* al Părinţilor.

Şi se observă faptul, că atunci când oamenii nu mai sunt *una* cu *tot ce spune Biserica*, când există *păreri personale* mai importante decât *unanimitatea* sau *majoritatea* glasurilor Părinţilor într-o chestiune de credinţă, apare ideea că *trebuie să schimbe ceva*, că ce e *numai place*.

Fostul orb *îi înfruntă* pe cei orbi cu *adevărul evident*: cu *minunea din viaţa lui* dar şi cu *adevărul credinţei*.

Argumentul său e *zdrobitor*:

„A răspuns omul şi le-a zis: Tocmai în aceasta stă *minunea*: că voi *nu ştiţi de unde este* şi *El mi-a deschis ochii*. Şi noi ştim că Dumnezeu *nu-i ascultă pe păcătoşi*; dar de este cineva *cinstitor de Dumnezeu* şi *face voia Lui*, pe acesta *îl ascultă*. Din veac nu s-a auzit *să fi deschis* cineva ochii unui *orb din naştere*” (In. 9, 30-32, *cf*. ed. BOR 1988).

Argumentul credinţei e *fapt*, nu *idee*!

Dacă Hristos a înviat, vom învia şi noi! [I Cor. 15, 20, 22]: acesta e *argumentul* lui Pavel[29] despre *învierea morţilor*.

[29] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Apostolul_Pavel.

Argumentul lui are în spate *certitudinea faptei* şi nu *vorbe în vânt*. Dacă există *Sfinţi* şi există *miununi reale* înseamnă că există şi *dreaptă credinţă*.

Dacă la Ierusalim vine *foc din cer* numai la ortodocşi[30], dacă Sfânta Agheasmă *nu se împute* deşi pare *apă obişnuită*, dacă Sfânta Împărtăşanie *ne sfinţeşte în mod simţit*, real, dacă demonii *ies din oameni cu glas mare* la rugăciunile de exorcizare, dacă Sfintele Icoane şi Sfintele Moaşte fac *minuni*, dacă ni se arată Sfinţii ca *oameni vii* şi care *se roagă pentru noi*, dacă există *fapte* şi nu *vorbe*, cine contestă *Biserica Ortodoxă* ca nefiind *Biserica lui Dumnezeu*?

Nouă nu ne plac *certurile nesfârşite de cuvinte* [I Tim. 6, 4; II Tim. 2, 14], ci ne place ca *viaţa să fie o icoană a credinţei*.

Dacă inima ta e *plină de pacea Sfântului Duh* şi dacă viaţa ta e *plină de bucurie*, atunci *în tine e raiul* şi acest *rai* e *mărturia*, e *παρρησία* ta, e *îndrăzneala ta în faţa oamenilor* dar, mai ales, *în faţa lui Dumnezeu*.

Oamenii pot fi *prostiţi*, înşelaţi *în aşteptările lor*.

În *Apostolul* de astăzi am auzit despre *cum înşela* dracul pe oameni din *femeia cu duh pitonicesc*, din cea care *ghicea cu dracul*, prin răutatea aceluia, dar care se dădea de *slujitoare a lui Dumnezeu* (Fapte 16, 16-17).

Cât era Sfântul Pavel de *blând* şi *de aşezat*, faptul că femeia tot se dădea de *sfântă*, l-a enervat într-o zi, l-a mâniat atât de mult, încât *a scos pe drac din femeie* (v. 18) şi *la revedere!* cu ghicitul.

Îmi aduc aminte, în acest context, de *o dispută* cu o adventistă când eu eram elev seminarist. Eram la vie, culegeam strugurii şi ea venise să vadă cum *progresez* cu citirea Scripturii.

Ei dacă au numai *Scriptura lui Cornilescu*[31], tradusă ca vai de mama ei, şi *o carte de imne* tradusă din engleză, credea că eu *numai despre Scriptură* învăţ toată ziua.

Însă, avea dreptate: eu *studiam Scriptura împreună cu Sfinţii Bisericii*, fără să merg *pe arătură*, *cum vreau* şi *cât îmi place*.

Şi vine şi mă ia *la bani mărunţi* cu sabatul[32], cu *cât de hoţi* sunt preoţii, cu cât *de dreaptă* este ea şi *cât de prost* e drumul pe

---

[30] Cum s-a petrecut minunea în 2010: http://www.youtube.com/watch?v=mHN7UuITd3g.

[31] A se vedea: http://www.teologiepentruazi.ro/2007/09/09/sfanta-scriptura-editia-dumitru-cornilescu-ed-neoprotestanta/.
Depre traducător: http://ro.wikipedia.org/wiki/Dumitru_Cornilescu.

[32] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sabatul_biblic.

care merg acum, pentru că Biserica Ortodoxă a intrat în *tragedia veacurilor*[33] şi *şi-a pierdut harul*.

Femeia (băiatul ei a ajuns acum *pastor advent* şi îmi era *prieten*, ca şi *acum* de altfel) nu îşi dădea sema cât *de penibilă* este în aplombul ei şi se enerva că eu *nu ripostam*, după cum îi spusese ei pastorul, că trebuie *să riposteze ortodocşii* la astfel de *mesaje*.

Ea avea *texte* şi se aştepta ca şi eu *să vin cu texte*, că ea îmi aduce *altele* şi o ţineam aşa toată săptămâna, dacă nu toată viaţa.

Şi când ea făcuse *clăbuci la gură* de atâta propovăduire, după ce mă ameninţase că *mă duc în Iad*, că sunt *pe calea pierzării*, că ajung şi eu *un infractor al credinţei* ca şi *preoţii mei*, mă apropii de ea mai mult (ea era mai mică *ca înălţime* decât mine), îi pun mâna pe umărul drept, şi îi fac semnul Sfintei Cruci pe trupul ei, aşa cum se închină un mirean.

Femeia nu numai că *se panichează* la gestul meu ci *o cuprinde dârdâiala*, se păleşte la faţă, amuţeşte deodată, tace brusc…şi *simte să stea jos*.

Când se petrece acest gest îi spun: „Tanti Maria (Vedeţi: are numele Prea Curatei Stăpâne, poartă numele ei şi spune că ea este o *femeie oarecare*!), dacă aş fi *preot* acum, unul din ăia pe care mata îi insulţi, ţi-aş pune epitrahilul pe cap şi ai vedea câţi draci *ar ţipa* din mata şi din credinţa matale".

S-a ridicat, a tăcut, a plecat, nu ne-am mai salutat vreo câţiva ani, 7-8 ani, până într-o zi, când am intrat, *preot fiind*, la ei, în casa de adunare, nepoftit de nimeni, şi toţi *au rămas mască*.

Se aşteptau să *mă dau de ortodox* la ei în casa de rugăciune şi *să iasă scandal*.

Însă eu am intrat şi le-am zis: *Slăvit să fie Domnul!* (ştiam că lor le plac *versetele psalmice*, că tot se dau de *apostoli* şi de *evanghelizatori*) şi le-am cerut voie *să particip* la slujba lor.

Bucuria lor era *mai mult decât evidentă*.

Prietenul meu *de fotbal* de odinioară dar şi *de discuţii teologale* era acum *pastorul comunităţii* şi era *fiul* Mariei, *predicatoarea* de care v-am vorbit.

După mica lor slujbă, predică, şi după o cântare (toate *la preţ* de trei sferturi de oră) a venit momentul discuţiilor, la care m-au invitat şi pe mine.

L-am lăsat pe *colegul pastor* să le propovăduiască despre *starea paradisiacă*, despre *om*, *Scriptură*…

---

[33] Aluzie la *titlul* şi la *conţinutul cărţii* de aici: http://www.scribd.com/doc/282816/EG-White-Tragedia-veacurilor.

Nu a atacat *puncte nevralgice* (ceea ce *am salutat în inima mea*, dovedind bun simţ), ci a discutat, pentru prima dată, fără *ira*[34], fără *mânie proletară*.

I-am *lăudat*, le-am *explicat* ce spun Sfinţii noştri despre *locurile grele* din Scriptură, despre care ei *nu aveau habar* şi i-am *entuziasmat*. Atunci, în inima ei, tanti Maria *s-a împăcat* cu mine.

A venit la bunica mea şi m-a lăudat şi ea pentru *câte lucruri le-am spus* şi *pentru omul care am devenit*.

Pentru ei a fost *o surpriză uluitoare* să îi bage un ortodox în seamă şi, mai mult decât atât, *să îi mai şi laude*. Ei au *mentalitate de minoritari*, de *asupriţi*, de *persecutaţi* şi când faci un gest *mai brutal* se panichează, *se scandalizează*.

Deci, concluzia povestirii mele e aceea, că nu conving *textele rupte din context*, nu conving *disputele*, vorbele, ci conving *faptele zdrobitoare*, evidenţele.

Despre o astfel de *evidenţă* îmi povestea cineva, care venise de la Mănăstirea cu pricina.

Nişte maici ortodoxe de la o Mănăstire transilvană au fost *atacate* la un praznic ortodox de o ceată de neoprotestanţi cu *duh evanghelizator*, ca *duhul pitonicesc* din *Faptele Apostolilor*.

Dânşii, *evanghelizatorii* plătiţi pe *bani străini*, au vrut *să dărâme* Icoana făcătoare de minuni a Prea Curatei scoasă în curtea mănăstirii spre închinare. Se pare că nu aveau *forţe de ordine* şi *de pază.*

Maicile s-au repezit la icoană ca *să o apere* şi, în învălmăşeală aia, Sfânta Agheasmă dintr-o găleată, prospăt făcută, s-a vărsat şi apa *l-a atins* pe unul dintre neoprotestanţi, care a avut *o reacţie tulburătoare pentru el* la simţirea apei sfinţite pe propria-i piele: a început să ţipe că *îl arde*.

Maicile au fost *încurajate* de eveniment şi ceata de vreo 10-15 oameni a fost *întâmpinată* cu Sfânta Agheasmă, aruncată peste ei, în timp ce aceia *fugeau ruşinaţi*.

Evident: o minune *adâncă în esenţă*, deşi poate părea *nostimă* la suprafaţă!

Cine sunt *orbii*? Noi *toţi*, cei care stăm *în afara adevărului* şi *în patimi de ruşine*. Pentru noi nu trebuie *texte*, ci *argumente faptice*.

Cine vrea să aibă *argumente* şi nu *texte*, nu *doar texte*, trebuie să aibă *viaţa aceea de sfinţenie*, care *să debusoleze* pe cei care *îi stau înainte* numai *cu prezenţa lui*.

---

[34] În latină: *ira, irae* = mânie, resentiment, furie.

Căci dacă *tăcerea din noi* nu *vorbeşte* altora, atunci nimic nu ne *poate schimba* din propria noastră *înşelare*.

Fie ca Domnul să vă bucure în această sfântă zi, şi să ne dea *să ne vedem*, să ne vedem *aşa cum suntem*, pentru ca să nu mai ni se pară că *suntem altfel*. Acest lucru e *mântuirea noastră*: să ştim *cum suntem* şi *cine suntem*.

Ce înseamnă *Înălţarea Domnului*? La *Înălţarea Domnului*[35]

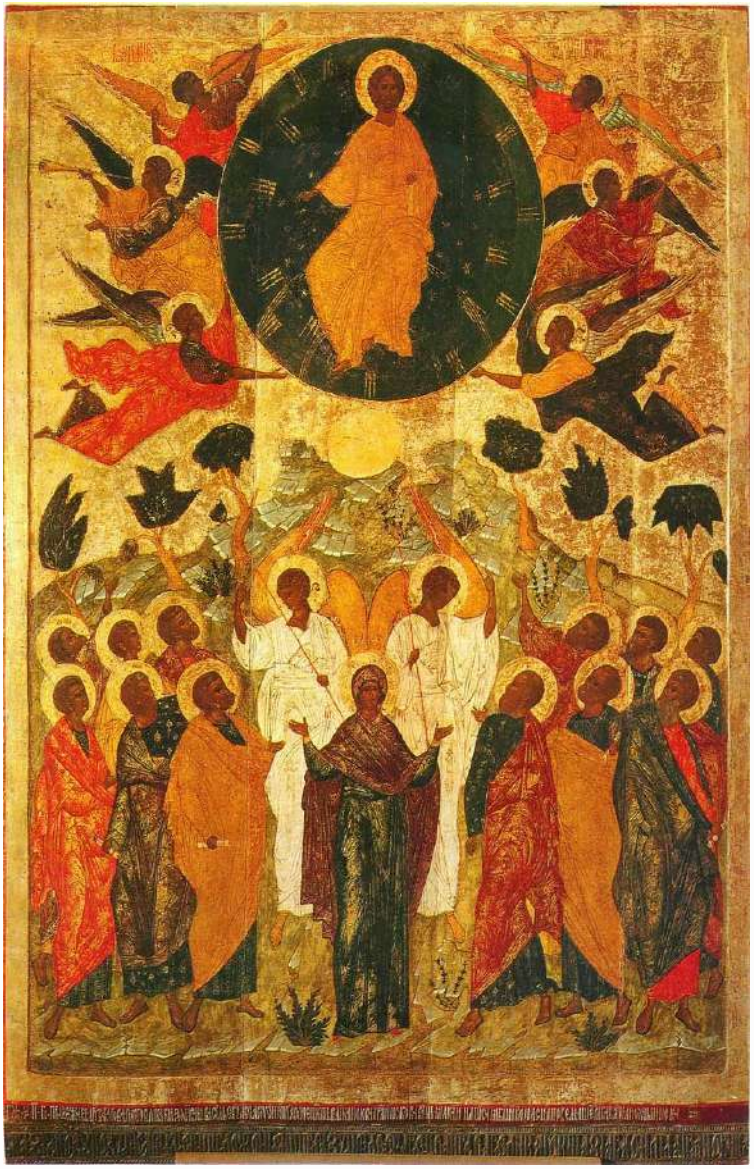

Iubiţii mei,

troparul[36] praznicului de astăzi ne arată faptul, că *înălţarea Sa cu trupul la cer* a produs *bucurie* şi *încredinţare* Sfinţilor Apostoli:

„Înălţatu-Te-ai *întru slavă*, Hristoase, Dumnezeul nostru, *bucurie* făcând Ucenicilor, cu făgăduinţa Sfântului Duh,

[35] Scrisă pe 16 mai 2007.
[36] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Tropar.

încredinţându-se ei, prin binecuvântare, că *Tu eşti Fiul lui Dumnezeu*, Izbăvitorul lumii".

Înălţarea Sa, cu trupul luat din Prea Curata Fecioară, *în slava Treimii* arată aşadar, că *întruparea e reală*, că El *nu Se leapădă de trupul pe care l-a îndumnezeit prin moarte şi înviere*, ci *îl ridică în sânul Treimii*, pentru ca *să ne dea puterea*, prin harul ce curge din umanitatea Sa, să ne sfinţim *ca şi El*.

Înălţarea Sa înseamnă că El nu mai este *printre noi cu trupul*, nu mai este *lângă noi*, ca să Îl percem cu *simţuri nerenăscute*, ci El se urcă la Tatăl şi la Duhul cu trupul, de Care *nu a fost despărţit* niciodată, pentru ca *să vină*, duhovniceşte, *în fiinţa noastră*.

Ceea ce s-a petrecut la *Cina din Emaus*, unde cei care *s-au împărtăşit* cu El, L-au *simţit în ei* şi nu L-au mai văzut *cu ochii fizici*, acest lucru se petrece şi cu noi, cu fiecare dintre noi, pentru că prin coborârea Duhului la oameni, coboară Hristos şi Duhul, întreaga Treime *în noi*, prin harul Său, pentru ca *să fie cu noi*.

Troparul sărbătorii acesteia *pline de lumină* ne vorbeşte despre faptul, că Hristos *a intrat în mod deplin cu trupul în slava veşnică a Treimii*.

Ieri, în ante-ziua *Înălţării Domnului*, am sărbătorit *odovania* praznicului *Învierii Domnului*.

Conform tipicului liturgic *Paştiul ortodocşilor* nu ţine *o zi* sau *trei zile*, ci *de la Paşti până în preziua Înălţării*.

Ieri am terminat prazincul cântând: *Hristos a înviat!*, iar astăzi ne salutăm cu: *Hristos S-a înălţat!*

Pentru că la noi sărbătoarea nu este doar *comemorarea* unei zile, ci *o stare*, *o stare duhovnicească a vieţii noastre*.

Noi începem *anul bisericesc* toamna, la 1 septembrie, când se strâng roadele. Ca şi în cazul creării lumii: *a fost seară şi a fost dimineaţă* [Fac. 1, 5] şi nu: *a fost dimineaţă şi apoi a fost seară*.

Dumnezeu creează lumea *frumoasă* şi *bună*, *curată* şi fără *aspecte dizgraţioase*. Noi, prin păcat, am coborât *de la bine* la *rău* şi nu invers: de la *rău* spre *bine*. Aşa şi acum: noi trecem de la: *a fi lângă Hristos* la: *a fi Hristos în noi*.

Ritmul vieţii Bisericii e *o taină imensă* pentru cel care este *integrat cu totul* în el.

Noi începem anul bisericesc *toamna*, toamna spre iarnă şi intrăm în praznicul naşterii Fiului, în *praznicul întrupării*.

Când avem de-a face cu *anul nou calendaristic*, noi suntem *după praznicul* naşterii Domnului şi ne pregătim *să urcăm* spre *marele* şi *centralul praznic al Învierii*.

Învierea, *primăvara învierii* noastre, *dulcea primăvară* e de fapt *jumătatea* anului bisericesc.

După *perioada Triodului* (cu cele 4 săptămâni antecedente postului, cu postul de şase săptămâni şi cu Săptămâna Sfintelor Patimi), avem *praznicul Învierii* până la Înălţare, *bucuria învierii*, după cum se observă, *întinzându-se pe 4 luni şi ceva*.

Avem astfel *patru luni de atmosferă pascală*, de *pregătire* pentru Paşti şi de *trăire* a bucuriei Paştelui, după cum praznicul *naşterii Domnului* e format din *postul de 40 de zile* şi de săptămâna de după aceea, până pe 31 decembrie.

Naşterea şi *învierea* Sa ne *umplu de bucurie*, *înălţarea Sa* ne *cheamă la bucurie*, postul Sfinţilor Petru şi Pavel, anul acesta de *o lună de zile*, şi cele *două săptămâni* înainte de Adormirea Preacuratei, toate *ne cheamă la bucurie*.

Cel care *trăieşte ritmul* Bisericii, *circularul ritm* al Bisericii, ştie că viaţa Bisericii e *o chemare continuă la bucurie*, că *în post e bucurie*, că *în slujbă e bucurie*, că *în suportarea greutăţilor şi a necazurilor e o mare bucurie*.

Deşi Ucenicii *se despart* de Domnul, ei se umplu *de bucuria aşteptării* Mângâietorului şi *se umplu de certitudinea* că *El e Fiul lui Dumnezeu, Izbăvitorul, Mântuitorul lumii*.

O despărţire *plină de veselie*.

Troparul zilei vorbeşte despre *bucurie* şi *încredinţare*, şi nu despre *necredinţă* şi *îndoială*!

Unii cercetători eterodocşi ai Scripturii au negat *înălţarea Domnului la cer* cât şi *coborârea Sa la Iad* pentru ca să nu pară că Biserica creştină e *o întoarcere la păgânism*, unde se credea într-o lume *cu trei etaje*.

Având *oroare* faţă de *Iad* şi faţă de *îndumnezeirea trupului*, aceşti cercetători *denigratori* ai Scripturii şi ai Tradiţiei, au găsit de cuviinţă *să radă* din viaţa noastră orice face referire la *îndumnezeire* şi *reala veşnicie* a oamenilor.

Şi *condacul*[37] zilei este plin de *teologie* şi de *bucurie*:

„Plinind *rânduiala cea pentru noi* şi cele de pe pământ *unindu-le* cu cele cereşti, Te-ai *înălţat întru slavă*, Hristoase, Dumnezeul nostru, *nicicum despărţindu-Te*, ci rămânând *nedepărtat* şi strigând celor *ce Te iubesc pe Tine*: *Eu sunt cu voi şi nimeni împotriva voastră!*”.

Dacă El *nu S-a despărţit* de Tatăl şi de Duhul, ca Unul care are în comun, din veci, *firea divină* cu Aceia, nici de noi nu se

[37] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Condac.

desparte, pentru că are în comun cu noi, cu fiecare dintre noi, prin întruparea Sa din Fecioară, *firea umană*.

Înălţarea e *finalul*, aşa cum ne spune condacul zilei, *al rânduielii*, al iconomiei mântuirii, *al lucrării Sale pe pământ*.

Însă înălţarea Sa nu e *o rupere* de noi, ci e *o ridicare a firii Sale umane* şi *o şedere a ei de-a dreapta Tatălui*, pentru ca să fie *mereu cu noi*.

Prin înălţarea trupului *de-a dreapta* Tatălui, firea umană S-a ridicat *peste toate* Puterile cereşti şi a intrat în sânul Treimii.

De aceea s-au unit *cele cereşti* cu *cele pământeşti*, pentru că în persoana lui Hristos *dumnezeirea* s-a unit cu *umanitatea* şi El a ridicat *firea umană îndumnezeită* în Treime.

Şi în această situaţie cum să nu *iconizăm* chipul Domnului şi cum *să nu ne închinăm Lui*, dacă toate Puterile cereşti o fac cu frică şi cutremur?

Văzând în slavă pe Hristos, înălţându-Se cu trupul la cer, Ierarhiile cereşti se bucură şi se cutremură, împreună cu Biserica, de *taina iubirii* lui Dumnezeu.

De ce *iubirea* lui Dumnezeu e *taina cea din veac ascunsă şi de Îngeri neştiută*? Pentru că *iubirea Lui pentru noi* înseamnă întrupare, propovăduire, minuni, îndumnezeirea trupului, răstignire, înviere, înălţarea de-a dreapta Tatălui, înseamnă *acte abisale*.

Iubirea nu e *vorbă*! Iubirea e *fapt*, e *dăruire*, e *suferinţă*, e *bucurie pentru altul*. Iubirea *vorbeşte cu glas tare*. Faptele iubirii sunt *evidente* şi nu *dubioase*.

Faptele iubirii *sfinţesc*, pentru că El este *cu noi* şi *nimeni împotriva noastră*.

Şi cum nu ne-am *bucura* acum, când bucurie este în cer şi pe pământ de *praznicul Bisericii*?

Cum să ieşim *din ritmul bucuriei* pentru *ritmurile tristeţii*?

Sfântul Apostol Pavel *îi atenţiona* pe credincioşii vremii sale, ca nu cumva să fie înşelaţi de *înţelepciunea deşartă* a lumii şi de *false închinări*, de *false dogme*, de false *ontologii umane* [I Cor. 2, 4; II Cor. 2, 17; Gal. 1, 8-9; 6, 7-8; Efes. 2, 15; 3, 17-18 etc.].

Dacă în locul *ontologiei îndumnezeirii*, a transfigurării trupului şi a sfinţirii sufletului punem *idolatrizarea trupului*, a decadenţei, nu facem decât *să elogiem moartea* şi nu *înălţarea Domnului cu trupul la cer*.

Dacă nu *Sfinţii* sunt *modelele noastre* ci *artisul nu ştiu care*, care *nu a făcut nimic pentru noi* în comparaţie cu *mijlocirile Sfinţilor pentru noi*, nu facem decât *să-i elogiem* pe cei care *nu fac*

nimic pentru noi şi *să-i dispreţuim* pe cei care *ne feresc de multe rele*.

Înălţarea Domnului reprezintă *puterea de a ne sfinţi cu toţii viaţa*. Dacă Hristos *a ridicat trupul Său la cer* atunci fiecare dintre noi, luând *putere* din *puterea lui Hristos*, putem *să ne sfinţim trupurile şi sufletele*.

Şi fie ca aceasta *să se petreacă* cu fiecare dintre noi, care *dorim mântuirea Lui* şi ne rugăm ca să vină *în noi*, şi *pe pământ*, *Împărăţia Sa*. Amin!

Predică la Duminica a 7-a după Paşti. Duminica *Sfinţilor Părinţi de la Sinodul I Ecumenic* (325 d. Hr.)[38]

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul,

duminica de astăzi, *o duminică a teologiei prin excelenţă*, ne propune *să adâncim* rugăciunea Domnului de la In. 17, 1-13.

Ne propune să înţelegem ce însemnă *preaslăvirea Domnului* mai întâi, adică tot ce a făcut Domnul ca *să îndumnezeiască* firea Sa umană şi care este *rostul iconomiei mântuirii Sale* cu noi.

Şi, după cum se observă, duminica aceasta, în care se *resărbătoreşte* învingerea lui Arie[39] de către cei 318 Sfinţi Părinţi de la Niceea[40], vine ca să puncteze faptul că *Hristos e Dumnezeul nostru răstignit şi înviat*, Fiul Tatălui şi nu *o creatură*, cum dorea *al doilea Iuda*, cum e numit Arie în cântările de la *Vecernie*.

Pentru că Evanghelia de astăzi tocmai despre această *relaţie* din veci, *a Fiului cu Tatăl*, ne vorbeşte.

Preaslăvirea Fiului de către Tatăl nu este o problemă *pusă în umbră* de Sfinţii Părinţi ci, dimpotrivă, e parte componentă *a hristologiei* şi *a soteriologiei*, adică a învăţăturii despre *persoana lui Hristos* şi a învăţăturii despre *mântuirea noastră*.

---

[38] Scrisă în data de 19 mai 2007.
[39] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Arie_%28eretic%29.
[40] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Sinodul_I_Ecumenic.

Preaslăvirea Fiului de către Tatăl nu înseamnă decât *trecerea Lui prin moarte*, pentru ca *să învie* şi *să îndumnezeiască trupul Său omenesc*. Preaslăvirea Sa nu se referă la *dumnezeirea* ci la *umanitatea Sa*. Firea umană impropriată de Cuvântul este *preaslăvită*, este *transfigurată*, e umplută de *slava cea veşnică* a Fiului şi a Treimii.

Şi vă propun *o citire a textului* sub *formă de comentariu*, o citire *comentată*, pentru a pune în evidenţă *conţinutul teologic* al Sfintei Evanghelii de astăzi.

Părinte, a venit ceasul ca Tu să preaslăveşti pe Fiul Tău, adică a venit ceasul pe care *Îl aşteptăm* Amândoi, acela *al Patimilor Mele*.

Ceasul pătimirilor a venit şi acum e vremea *să arăţi* slava Ta întru Mine, ca prin Mine *să fim preamăriţi* Amândoi de către oameni. A venit ceasul ca oamenii să vadă că *Eu sunt Fiul Tău*, Căruia Tu *I-ai dat stăpânire* peste tot trupul, pentru că Eu *Mi-am păstrat trupul fără prihană*.

Pentru că Eu *Mă răstignesc* pentru oameni, de aceea dau viaţă tuturor celor pe care Tu *Mi i-ai dat Mie* prin propria lor voie.

Eu *dau viaţă tuturor* pentru că *Eu sunt Viaţa*.

Viaţa veşnică înseamnă ca *toţi să Te cunoască pe Tine*, Preaiubite Tată al Meu, să Te cunoască *prin experienţă* în fiinţa lor şi pe Mine totodată, căci Tu M-ai trimis pe Mine în lume ca să-i mântuiesc pe oameni.

Mântuirea înseamnă să cunoşti că Tatăl *are un Fiu din veci* şi că *din Tatăl purcede din veci Sfântul Duh*.

Mântuirea înseamnă *să experiezi în fiinţa ta slava Treimii*.

Căci *a cunoaşte* înseamnă *a vedea*, a trăi, *a te împărtăşi de sfinţenia lui Dumnezeu.*

A cunoaşte înseamnă *a înţelege din experienţă* şi *a rămâne totuşi necuprins înţelesul experienţei*.

Ceea ce *se poate cuprinde* nu înseamnă *experienţă* ci *idei*.

Ideile se nasc *din experienţă* şi nu invers: adică *din idei* să se nască *experienţa*. Atâta timp cât *învăţăm idei* nu avem nicio *experienţă*. Cât timp *copiem din afară* ideile, cât timp *le memorăm* nu ştim *ce conţin* ele înăuntru.

Pentru că aceasta e *viaţa veşnică*: a-L *cunoaşte* pe Tatăl, pe Fiul şi pe Duhul. Şi *a cunoaşte* înseamnă *a experia prezenţa Lor în tine*, a iubi Treimea, *a fi mereu* cu Ea.

Dacă cunoaşterea ta nu e *iubire*, nu e *adoraţie*, dacă cunoaşterea ta nu înseamnă *slavoslovi*e, dacă cunoaşterea ta nu înseamnă *vers*, imn de slavă, atunci Dumnezeu *nu îţi vorbeşte* şi tu *nu ai inimă* pentru El.

Şi Domnul spune că aceasta e *viaţă veşnică* şi nu doar *simplul mod de viaţă*.

A trăi bisericeşte legătura cu Treimea nu înseamnă doar *a trăi*, ci *a trăi în ritmurile veşniciei*, a trăi *pe pământ* şi, în acelaşi timp, *în cer*.

Întraripată viaţă bisericească!

Dumnezeiască viaţă neînţeleasă, pentru că nu e *iubită* şi *trăită*!

Şi cum să nu fie *dumnezeiască*, dacă noi *stăm cu* Sfinţii şi *cu* Îngerii în faţa Prea Sfintei Treimi şi *slujim împreună cu ei*?

Ce viaţă *seculară* avem noi, dacă ea e *plină de har* şi *de mântuire*?

Căci aceasta e *viaţa veşnică*: să trăim *în harul* Treimii!

Eu Te-am preaslăvit, Tată, pe Tine, pe pământ, prin minunile şi cuvintele cu care i-am uimit pe toţi. Am săvârşit lucrul mântuirii, pe care Tu Mi l-ai dat să-l fac.

S-au *săvârşit toate*! Căci Stăpânul S-a întrupat din Fecioară, după cum au spus Prorocii [Mt. 1, 23 // Is. 7, 14], nu s-a găsit loc pentru El [Lc. 2, 7], L-a primit ieslea [Lc. 2, 12; 16], apoi a fugit în Egipt pentru că *a fost prigonit* [Mt. 2, 14], pentru ca *să revină* [Mt. 2, 21] şi *să vindece* casa lui Israel.

El, Cel care nu avea *unde să-Şi plece capul* [Lc. 9, 58] a vindecat pe orbi şi pe ologi, pe demonizaţi şi pe gârbovi, a propovăduit Împărăţia lui Dumnezeu, a vestit pe Treimea cea de o fiinţă şi nedespărţită, a chemat pe toţi la Biserica Sa, ca toţi să fie *o turmă şi un Păstor* [In. 10, 16].

S-au *săvârşit toate*, Tată. A venit vremea, Părintele Meu, *să preaslăveşt*i trupul şi sufletul Meu cu slava pe care *am avut-o* şi *o am* împreună cu Tine mai înainte de *a fi lumea*, din veci.

Am arătat *numele* şi *persoana* Ta oamenilor pe care Tu Mi i-ai dat *din lume*, pentru că ei au vrut *să Mă iubească pe Mine* ca *pe Tine*. Pentru că *Te-au iubit* pe Tine *M-au iubit şi pe Mine*, Creatorul lor.

Pentru că Tu eşti Tatăl Meu şi Eu Fiul Tău cunosc că toate sunt *ale Tale* ca şi *ale Mele*.

Le-am dat *cuvintele Tale*, pentru că cuvintele Tale sunt *viaţă* dacă le întrupează cineva. Apostolii Mei *au crezut* în Tine şi în Mine.

Au simţit *puterea dumnezeirii* Mele cei pe care i-am vindecat, cei cărora le-am vorbit.

Cei care au auzit *grăuntele* cuvintelor Tale, au dat rod după *darul dat lor*. Cuvintele Tale au căzut pe *sol bun* în cei pe care Mi

i-ai dat. Şi pentru ei Mă rog, pentru Apostolii Mei Mă rog, pentru că sunt *şi ai Tăi*, Părinte Sfinte.

Căci noi avem toate *în comun*, fiindcă fiinţa noastră e *comună*. Şi cel care *Ne iubeşte* ştie că fiinţa Noastră e *una*, pentru că Eu *Mă preaslăvesc* în ei și *îi încredinţez* de adevărurile Noastre spre mântuirea lor.

Cei *încredinţaţi* sunt *umpluţi de viaţa cea veşnică*.

Cei încredinţaţi *trăiesc veşnicia în trup*.

De aceea, pentru unii ca ei *moartea e un câştig* [Filip. 1, 21], pentru că e trecere la *tot mai multă viaţă*.

Cei care trăiesc *încredinţarea adevărului*, adică *viaţă de sfinţenie*, se văd *în lume*, dar *ai Treimii*.

Pentru că Eu vin la Tine prin cruce, pentru că vin *Jerftă fără prihană*, bună mireasmă adusă Ţie, păzeşte-i pe Apostolii Mei, ca ei să fie *una* în cugetele şi în inimile lor, după cum Noi suntem *una*.

Şi ei pot fi *una*, *o singură turmă* şi *un neam împărătesc*, pentru că Eu sunt *Păstorul* şi *Domnul* lor. Eu i-am păzit cât am fost cu ei în lume, lângă ei, ca Dumnezeu întrupat, şi n-a pierit niciunul, în afară de Iuda vânzătorul, *fiul pierzării*, după cum a spus Scriptura cea veche [Ps. 108, 7].

Şi pentru că acum *vin la Tine* şi venirea Mea îi va face pe ei *să Se bucure* când o vor înţelege, fă ca *bucuria Mea* întru ei, bucuria şi veselia mântuirii să fie *deplină în ei*, desăvârşită.

Finalul, verstul al 13-lea, rămâne *un accent pus pe bucurie*, pe bucuria lui Hristos Dumnezeu de noi, dacă ştim să fim *una*, să ne simţim *fraţi*, să ne iubim şi să ne respectăm dumnezeieşte.

Cine aude astfel de cuvinte şi ne mai crede *idealişti* înseamnă că *nu a înţeles nimic din viaţa bisericească*.

Viaţa Bisericii e *viaţa* Treimii, e viaţa veşnică *trăită în faldurile istoriei*, este mărgăritarul ascuns în inimă [Mt. 13, 46], este *focul ascuns* în oasele şi măruntaiele noastre [Lc. 12, 49], care arde toată necurăţia şi care *ne va îmbrăca pe deplin*, cu totul, când Domnul va veni *întru slavă* să judece viii şi morţii.

A fi idealist nu înseamnă *a fi creştin ortodox*!

Ortodoxia este *experienţă directă*, e luare de contact la maximum cu *taina* şi *frumuseţea* lui Dumnezeu, cu măreţia copleşitoare a puterii şi a luminii Sale.

Ortodoxia înseamnă *să trăieşti minuni* în viaţa ta şi *să fii mereu doxologic*, mereu cu gura și cu inima și cu mintea pline de măririle aduse lui Dumnezeu.

Pururea, spune Prorocul, *e lauda Lui în gura mea* [Ps. 33, 1].

Pururea, mereu, *tot timpul găsesc motive*, am motive *să-L laud pe Dumnezeu* şi când fac *cele bune* şi când mă ridică *din căderea* păcatelor mele.

Realismul duhovnicesc al acestei duminici este de fapt *râvna copleşitoare* a Sfinţilor Părinţi de la Niceea care au zdrobit *filosofia demonică* a ereticului Arie, care *strica* Treimea şi o făcea *o persoană*, numai *Tatăl*, iar pe Fiul şi pe Duhul Îi vedea ca fiind *creaturi* aparţinând temporalităţii.

De aceea, *Dumnezeul lui Arie* avea multe în comun cu acel *Unul singur* şi *rece* al evreilor şi al mahomedanilor[41].

Dacă îl punem pe „*nemuritor* şi *rece*"[42] al lui Eminescu în dreptul Dumnezeului *filosofat* de Arie avem *tabloul lamentabil* al teologiei sale.

Şi Arie nu era *un om incult* ci *un filosof strălucit*, cu multă *putere de convingere*.

Însă punctul de plecare al teologiei sale eretice nu era *Evanghelia* ci *filosofia păgână*, fapt pentru care Fiul şi Duhul erau mai mult *puteri* ale Unului, acest Unu *foarte iubit* de mulţi dar nu şi *Treimea*.

Şi dacă doriţi *să evaluaţi* vreodată filosofia raţionalistă a ultimilor 2000 de ani, vă rog să fiţi atenţi la ce vogă are *Unul* păgân în detrimentul *Treimii* revelate de Fiul.

Pentru că oamenilor le place *să jongleze* cu ideile lor, cu *fantasmele* lor, decât *să se supună* dogmei, *adevărului paradoxal* al dogmei Treimii, în care Dumnezeu e din veci *întreit în persoane* dar aceste persoane au în comun *o singură fiinţă*.

Treimea nu *intră* în capul acelor oameni, care se încăpăţânează să creadă că noi putem să înţelegem *adevăruri* despre noi şi despre *existenţă* în afara *Revelaţiei dumnezeieşti* şi *a luminării noastre* de către El.

Penibilul gândirii filosofice constă în aceea, că se propune *iniţiatoare de realităţi*, când demersul filosofic onest are menirea tocmai de *a descoperi calea către adevăr prin experienţă*.

Pentru că noi *nu putem să cunoaştem* ceea ce *nu ni se descoperă*!

Şi fără *luminare dumnezeiască* ne învârtim în gol *până înţelegem voia Lui*, după cum s-a petrecut cu evreii timp de 40 de ani prin pustiu [Deut. 8, 2-5; 29, 5]. Pentru că fără El *nu se poate face nimic stabil*, pentru că El este *stabilitatea*, El este *tăria universului* şi *a noastră*, fundamentul tuturor.

---

[41] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Monoteism.

[42] Ultimul vers din *Luceafărul*. A se vedea textul integral: http://ro.wikisource.org/wiki/Luceaf%C4%83rul_%28Eminescu%29.

Filosofia reală este *o cale către credinţă*, un *antreu* şi nu *un punct final*. Căutarea trebuie să ducă *la certitudini* şi nu la *un pustiu sufletesc*.

Filosofia seculară însă, care este *o excrescenţă teologică diluată*, o sumă de *erezii pastişate*, nu poate să spună nimic *creştinismului autentic*, pentru că în Hristos S-au rezolvat toate *neînţelegerile reale* ale omului.

Filosofia *a fost bună* până la Hristos. De aici încolo, *filosofia de după Hristos*, demersul filosofic de după Hristos devine *un tip de discurs sectar*, un fel de *mentalitate gnostică/agnostică*, care îşi propune *să caute*, tocmai pentru că *nu vrea să accepte evidenţele* şi nu pentru că nu există *adevăr* şi *mântuire*.

Omul nu mai are *ce să caute* atâta timp cât *a fost căutat* şi *găsit*, *mântuit* de *Păstorul cel bun*, Care are *grijă* de oile Sale.

Ce *ontologie*, ce *teleologie*, ce *axiologie mai bună* poate exista decât cea care *te face veşnic*?

Dacă căutarea are *un capăt*, dacă vrea *un răspuns*, ce răspuns *mai credibil* poate afla omul, dacă nu acceptă *adevărurile Creatorului său*?

Sistemul filosofic al lui Kant[43], al lui Hegel[44], al lui Nietzsche[45] sau Kierkegaard[46] nu dau *niciun fel de certitudine* în comparaţie cu această *experienţă a vieţii veşnice* pe care o trăim noi în Biserică.

Am privit *cu zâmbetul pe buze* de la un moment dat tot *efortul* omului de a se situa *în afara* voii lui Dumnezeu, care e destinat, fatalmente, *dezastrului*.

Adevărul căutării omului trebuie să constea *în împlinirea lui*. Moartea e *adevărul* omului. Dacă moartea ne găseşte *plini de bucurie*, de aşteptare *a întâlnirii cu Domnul*, atunci *a meritat să fii citit mii de tomuri toată viaţa*!

Moartea e *adevărul vieţii*. Pentru că *adevărul vieţii* este *experienţa vieţii veşnice în noi*, trăirea *intimităţii* cu Dumnezeu în noi.

Dacă Părinţii Bisericii *au luptat cu ereticii* e pentru aceea ca să păstreze *adevărul credinţei necenzurat*, întreg.

Pentru aceste adevăruri, că *Treimea e din veci*, că *Hristos e Dumnezeu şi om deplin*, că *în Biserică sunt Sfintele Taine ale mântuirii*, că *există viaţă veşnică* şi *judecată*, s-au dus lupte

---

[43] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Immanuel_Kant.
[44] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Georg_Wilhelm_Friedrich_Hegel.
[45] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Friedrich_Nietzsche.
[46] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/S%C3%B8ren_Kierkegaard.

imense cu diferiţi *şmecheri ai istoriei*, care inventau noi şi noi *opinii* despre cele *ale lui Dumnezeu*.

Dacă acum, în duminica a şaptea după Paşti, sărbătorim *victoria* împotriva ereticului Arie, odată cu această *victorie*, Biserica trăieşte, retrăieşte *toate victoriile* împotriva ereticilor de ieri şi de astăzi.

Şi de aceea am spus că astăzi e *o duminică deplin teologică*, pentru că e *o victorie a credinţei*, a *teologiei* împotriva *necredinţei*, *a ateismului* şi *a ereziei*.

Sărbătorim *dumnezeieşte* o astfel de zi, dacă începem să fim *atenţi* şi *să gândim* şi *să cunoaştem adânc* dogmele şi credinţa noastră ortodoxă.

Noi cunoaştem *trăind* credinţa, căci pe măsură ce *o cunoaştem* o și *trăim* şi *ne bucurăm întru ea*.

Bucuraţi-vă dar *întru Domnul* pentru ca *bucuria noastră să fie deplină*!

Bucuraţi-vă cu conştiinţa că *bucuria e a unităţii* şi *a păcii*, că *bucuria e a smereniei* şi *a sfinţeniei*!

Iar dacă conştientizăm faptul, că nu avem *atâta bucurie* în noi cât *ne cere* Domnul, rugaţi-vă ca să fiţi *umpluţi* de *bucuria cea veşnică*, care *întrece* orice minte.

Dumnezeu să vă umple cu harul Său, El, Tatăl nostru, Care e slăvit împreună cu Fiul şi cu Duhul Său, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Predică la praznicul *Pogorârii Sfântului Duh* şi la cel *al Preacuratei şi Preasfintei Treimi*, Dumnezeul nostru[47]

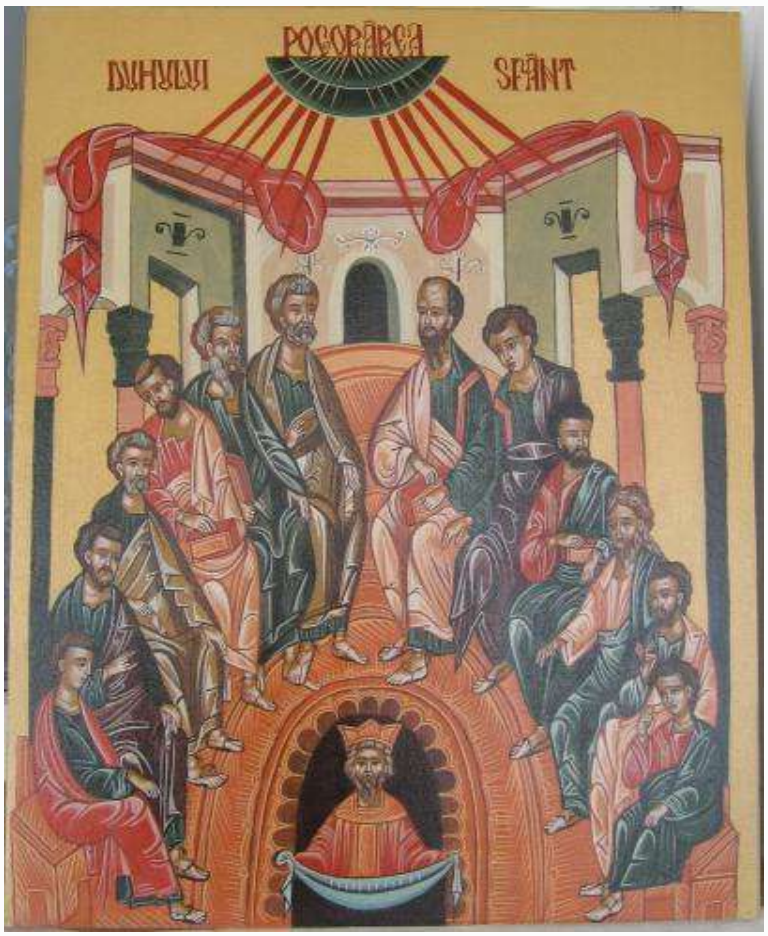

Preaiubiţii mei,

vom încerca astăzi să vedem *semnificaţiile adânci* ale acestor două praznice, *pe deplin teologice*, pe deplin *dumnezeieşti*, în care *reactualizăm* venirea Duhului Sfânt peste Sfinţii Apostoli şi în care mărturisim *adevărul necenzurat* al Dumnezeului nostru, că este *Treime* de persoane şi *unime* de fiinţă, că este *întreit în persoane* dar *unul după fiinţa Sa*.

În istoria Bisericii, Sfinţi Părinţi au ţinut *cuvântări copleşitoare* la aceste preasfinte praznice, pentru că au fost cu

[47] Scrisă pe data de 27 mai 2007.

totul *plini de încredinţarea* că fără aceste *înţelegeri* pe care ni le dau aceste două praznice noi nu putem *să avem mântuire*.

În primul rând, *pogorârea Sfântului Duh*, după prorocia şi făgăduinţa Domnului [In. 15, 26; 16, 13; F. Ap. 1, 8], i-a umplut pe Apostoli de *harul îndumnezeirii*, de *harisma vorbirii în limbi* şi *a facerii de minuni*, de *înţelepciune înaltă* şi de *teologia cea de sus* şi prin acestea toate *pescarii* s-au făcut *vânători de oameni*, cum spune *troparul* de astăzi şi i-au adus pe toţi *în turma Bisericii*.

Pentru că iconomia mântuirii era aceasta, ca atunci când Hristos Se preaslăveşte prin moartea, învierea şi înalţarea Sa la cer, când firea Sa umană e *slăvită* de toată făptura ca una *împreună-şezătoare pe tron* cu Tatăl şi cu Duhul, atunci Fiul *să* Îl *trimită* pe Duhul în lume [In. 15, 26], pe Cel ce *purcede de la Tatăl* sau, mai bine zis, ca Fiul *să vină împreună* cu Duhul şi cu Tatăl în Apostoli, pentru ca să fie *cu ei* şi *în ei* [In. 17, 21-23] şi să apară astfel *Biserica lui Dumnezeu*, cea a Noului Legământ, care *să lumineze* şi *să mântuiască pe tot omul ce vine în lume* [In. 1, 9].

Venirea Duhului, a Mângâietorului *peste* Apostoli, *venirea harului în ei* nu înseamnă decât că Treimea începe *să fie trăită din interiorul lor* de Apostoli şi *de tot cel ce crede în Hristos* spre mântuire.

Când vine Duhul, Împărăţia lui Dumnezeu *vine în noi*, cea atât de *aşteptată* de poporul lui Israel şi pe ea *o trăim* ca unii care suntem *plini de bucurie*.

Semnificaţiile praznicului Pogorârii Sfântului Duh sunt acelea că Treimea ne devine *interioară* prin harul Ei, că Biserica *se formează pe fundamentul* Treimii, al slavei Treimii şi că nimeni nu o poate scoate *de pe acest făgaş*, că harul Duhului se pogoară la cei care ţin *dreapta credinţă* şi *predaniile cele curate ale Apostolilor* şi că *Biserica adevărată* e *Biserica fidelă învăţăturii Apostolilor* şi *a Părinţilor*, care e *sfântă* şi e *una*, pentru că *Treimea e una*.

Sfinţenia Bisericii este *sfinţenia lui Dumnezeu*.

Sfintele Taine ale Bisericii sunt *continue epicleze*, cereri stăruitoare ca Duhul *să vină* şi *să vieze* întru noi, *să fie viu* în noi.

Rugăciunea Bisericii e *o continuă umplere de harul copleşitor al Treimii*, care *umple* toate, care e *în toate* şi *ţine/susţine toate*.

Prezenţa lui Dumnezeu în lume este *interioară lumii* şi *rodeşte viaţa lumii din interiorul ei* deşi Dumnezeu *depăşeşte* creaţia pe care a făcut-o şi *nu Se poate confunda* cu ea.

În Biserică, Dumnezeu lucrează în noi toţi *mântuire*, pe măsură ce noi *ne deschidem* harului Său *prin fapte bune* şi *prin*

împlinirea poruncilor iubirii Sale celei prea mari şi *conlucrăm cu El*, cu *Făcătorul* şi *Mântuitorul* sufletelor noastre.

După cum se observă în Sfânta Icoană a praznicului, Sfinţii Apostoli *privesc spre noi* în mod personal şi fiecare are *un veşmânt special*, semn că *fiecare a primit pe Duhul* pe măsura lui şi că *harul lucrează, în funcţie de voinţa noastră* şi de *dăruirea noastră,* harisme *diferite* în unul sau altul.

Toţi *ne umplem de har* la Botez, în Mirungere, în împărtăşirea cu Domnul, la fiecare Sfântă Liturghie, Taină şi slujbă.

Nu există din partea lui Dumnezeu *o discriminare* a cuiva: fiecare primeşte *pe măsura lui*. Fiecare primeşte har *din belşug*. Numai că fiecare *se îmbogăţeşte* în har *personalizându-se prin har* şi *personalizând în fiinţa lui harul în anumite fapte*.

Şi după cum ştim, cei care lucrează *cele ale bunătăţii* şi *ale evlaviei* ajung *să facă minuni*, să aibă *cuvânt de învăţătură*, *să scoată demoni*, să scrie *înalt*, să aibă *vederi* şi *luminări dumnezeieşti*, fiecare după *dorinţa* şi *lucrarea personală* pe care *a adâncit-o prin har*.

Căci *darul* şi *harisma* nu apar în noi dacă noi nu ne-am arătat *întreaga muncă* şi *dăruire pentru virtute*. Pe măsura *curăţirii* şi *a muncii cu sine*, Dumnezeu *ne umple de darurile Sale*.

Căci după cum nu poţi să ajungi *violonist genial* numai dacă *îţi cumperi vioară*, ci trebuie *să exersezi în continuu*, tot la fel nu poţi să ajungi *desăvârşit* doar pentru că *te-ai botezat*, ci dacă lucrezi cu acrivie, în mod constant, cu mult zel, cu multă râvnă *cele ale despătimirii* şi *sfinţeniei* şi dacă mergi după *regulile creşterii duhovniceşti*.

Fiindcă dogmele Bisericii sunt *statorniciri ale adevărului* scrise şi gândite şi receptate *cu mărime de inimă* şi *cu multă sfinţenie* şi ele nu pot fi *asimilate* fără *o muncă asiduă* şi fără *multă smerenie* şi *iubire de adevăr*.

Dogma Sfintei Treimi a avut de-a lungul timpului mulţi *opozanţi* şi mulţi oameni care *au denigrat-o*.

Unii Îl vedeau pe Dumnezeu doar ca pe o persoană care poartă trei nume *în mod succesiv*, acelea de *Tată*, *Fiu* şi *Sfântul Duh*, fără ca numele să reprezinte *realităţi personale*[48].

Unii vorbeau despre Tatăl ca despre *singurul Dumnezeu* şi despre Fiul[49] şi Duhul[50] ca despre nişte *creaturi* ale Sale.

---

[48] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Modalism.
[49] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Arianism.
[50] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Macedonians_%28religious_group%29.

Alţii au vorbit despre Tatăl ca fiind *mai mare* decât Fiul negând *egalitatea* Tatălui, a Fiului şi a Sfântului Duh şi lipsa *oricărei anterioritǎţi* în Treime.

Unii au vorbit despre Duhul ca despre o *emanaţie* din Dumnezeu şi nu ca despre o persoană *dumnezeiască*.

Alţii au vorbit despre *o fiinţă simplă* a lui Dumnezeu din care s-ar fi iscat, în mod succesiv, cele trei persoane, adică *unitatea* născând *Treimea*, pe când alţii au văzut Treimea ca *lipsită de viaţă*, pentru că au negat *slava lui Dumnezeu* sau *harul ca energie necreată* şi *veşnică* a Treimii, care *se revarsă în afară* şi *sfinţeşte toate*.

Toţi *ereticii antitrinitari* nu au vrut să accepte că Dumnezeu e *mai presus* de tot ce putem gândi noi şi că numai Fiul ne-a *descoperit nouă* că *Dumnezeu e Treime de persoane*.

Nefiind smeriţi în faţa Supremului nostru Învăţător, fiecare a gândit într-un mod uman, într-un mod *decăzut* viaţa lui Dumnezeu, căci nu au înţeles că Dumnezeu e *din veci* şi *până în veci Treime de persoane* şi că fiecare persoană dumnezeiască *le îmbrăţişează* şi *le asumă* pe celelalte două pentru că *le conţine* pe celelalte două datorită faptului că au *aceeaşi fiinţă din veci*.

Intimitatea negrăită de iubire dintre persoanele Treimii *a scăpat* şi *scapă* celor din afara Bisericii, ca unii care nu sunt *părtaşi* la *intimitatea cu Treimea* în fiinţa lor.

Pentru că, aşa cum în noi vine, în mod *personal* şi *obiectiv* în acelaşi timp, Treimea prin slava Sa, iar noi trăim *inimitatea* cu Ea fără ca să credem că aceasta e *produsul minţii* şi *al sensibilităţii noastre*, ci ca *realitate energetică* a Treimii, tot aşa cele trei persoane dumnezeieşti *Se asumă* şi Se conţin din veci una pe alta, conlocuind aceeaşi fiinţă una, fără ca Tatăl să devină *Fiul* sau Fiul să devină *Tatăl* şi fără ca Duhul să devină la rândul Său *unul dintre cei Doi*.

Treimea e *unime* şi unimea e *Treime* spune corul Teologilor Bisericii, pentru că *Dumnezeu* e, *mai presus* de orice înţelegere umană, *în trei persoane*, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh şi El e *fundamentul* întregii creaţii şi al Bisericii şi, în acelaşi timp, *cele trei persoane* sunt *o singură Dumnezeire*, Care nu cunoaşte *mutare* sau *umbră de schimbare*, după cum spune Sfântul Vasile cel Mare[51].

Dacă nu mărturisim acest *adevăr capital* şi dacă nu ne rugăm lui Dumnezeu ca *Treime de persoane* suntem *în afara* Bisericii lui Hristos, a Celui care *ne-a învăţat* pe noi, că Tatăl este

[51] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Vasile_cel_Mare.

întru Sine şi El întru Tatăl [In. 14, 11] şi că Duhul de la Tatăl purcede [In. 15, 26] şi că Acesta Se odihneşte *peste* Fiul şi *în* Fiul [Mt. 3, 16].

Reactualizările anuale ale acestor praznice vor să ne ţină într-o *continuă aprofundare* a credinţei noastre.

Dacă vrei să ai *o vie bună*, trebuie să *o priveşti* şi *să o cultivi neîncetat*. Dacă vrei *să te întăreşti în credinţă*, dacă vrei *să aprofundezi credinţa ta*, atunci *ceea ce înţelegi să faci* şi *ceea ce faci* îţi vor aduce *o şi mai mare înţelegere* a ceea ce *ai făcut*.

Căci credinţa noastră nu se adânceşte în noi numai dacă *citim o dată* Scriptura sau *de două ori* sau *niciodată*, ci doar *o răsfoim* sau dacă *ne rugăm* şi mergem *de două ori la Biserică toată viaţa*. Ci credinţa *se adânceşte* şi *se înţelege* printr-o *continuă* citire, continuă rugăciune, continuă pocăinţă, prin *fidelitatea* cu care mergem la slujbe, prin post şi răbdarea ispitelor şi a necazurilor, prin dragoste şi îngăduinţă.

Înţelegi pentru că *te smereşti* şi *accepţi* adâncimile de gând ale Bisericii.

Insul singuratic, retras, care *nu suportă* ascultarea şi nici nu *îngăduie* neputinţele altora nu poate fi *un ucenic* al lui Hristos, pentru că el nu suportă *adevărul*, *comuniunea* şi *smerenia*.

Nu poţi *să înţelegi* dogma Treimii, să *o trăieşti întru câtva* în tine dacă nu vrei să fii *în comuniune* cu fraţii tăi, dacă nu vrei să fii *în iubire* şi *frumuseţe cu toţi*.

Şi nici nu poţi să ai *o familie frumoasă*, dacă nu înţelegi că *dragostea* şi *îngăduinţa reciprocă* sunt cele care *consolidează relaţiile*, după cum *dragostea desăvârşită* a Treimii e *dragostea totală a Unuia* faţă de *ceilalţi Doi în acelaşi timp*.

Sfânta Icoană a Treimii[52], zugrăvită *dumnezeieşte* de Sfântul Andrei Rubliov[53], arată că cele trei persoane dumnezeieşti *Se sorb Una pe Alta din priviri* şi că *Una Se pleacă în faţa celorlalte Două într-o iubire fără margini*.

Pentru că numai acolo unde *dai întâietate* altuia, numai acolo unde vezi *darurile lui Dumnezeu din aproapele*, numai acolo unde *ierţi* pentru că şi ţie *ţi s-a iertat mult* [Lc. 7, 47] şi unde *acoperi* greşelile şi *nu le dai la iveală* [Fac. 9, 23] este *adevărata intimitate* cu Treimea, cu Dumnezeul nostru.

Şi nu arătăm astfel doar *prin vorbe* ci şi *prin fapte* credinţa noastră. Căci credinţa *se arată* prin faptele iubirii şi ale smereniei [Iac. 2, 18].

Când *îţi asumi* dogma Treimii trebuie să îţi asumi şi *dragostea care iartă toate*. Iar când *vorbeşti despre Duhul,* Care *mângâie* şi *sfinţeşte*, trebuie să îţi asumi şi aceea de *a fi mângâietor* pentru alţii.

Căci numai cei care *îi mângâie* pe alţii, care *îi încurajează* pe alţii la *tot lucrul bun* sunt *umpluţi* şi ei de *încurajarea Duhului*, de *râvnă dumnezeiască*. Iar cei care *încurajează frumuseţea* e semn că *s-au împărtăşit cumva* de ea.

De aceea, în aceste două praznice trăim din plin bucuria de *a fi umpluţi mereu* şi *mereu de Duhul* şi de *a trăi în intimitate* cu Treimea noastră. Cel care *iubeşte Treimea* trebuie să se roage ca Sfântul Grigorie Teologul[54] Treimii şi să spună: *Treimea mea, miluieşte-mă şi mă umple de nemurirea care vine de la Tine!*

Căci praznicele acestea sunt *praznicele adevărului* şi *ale dreptei cinstiri de Dumnezeu*, banchetele inimilor noastre, în care noi *ne veselim* de Domnul nostru, căci *cu El suntem*.

Şi aşa putem înţelege de ce la *Vecernia plecării genunchilor* de astăzi am strigat: „Cine este *Dumnezeu mare* ca Dumnezeul nostru? Tu eşti Dumnezeu, *Care faci minuni*!”.

Căci dacă El este *în noi* viaţa noastră e *o minune plină de veselie*.

---

[52] Existentă în pagina anterioară.
[53] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Andrei_Rubliov.
[54] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Grigorie_Teologul.

Să fiţi *plini de har*, de *bucurie dumnezeiască*, slăvind pe Treimea cea deofiinţă şi nedespărţită, pe Tatăl, pe Fiul şi pe Sfântul Duh, Dumnezeul nostru, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Ei, cei de care lumea *nu era* şi *nu este vrednică*. La Duminica întâi după Rusalii (*a tututor Sfinţilor*)[55]

Iubiţii mei,

duminica întâia după Rusalii ne face să fim *atenţi* la *multitudinea nesfârşită* de Sfinţi *ştiuţi* dar, mai ales, *neştiuţi* de către oameni, ultimii nefiind cinstiţi *în mod solemn* şi *nominal* în Biserică.

Acest *nor de mărturii* [Evr. 12, 1] al Bisericii, *Sfinţii lui Dumnezeu*, sunt cinstiţi astăzi sub egida *Duminicii Tuturor Sfinţilor* şi ne face *să re-conştientizăm* faptul dacă *i-am cinstit* pe

[55] Scrisă pe data de 2 iunie 2007.

Sfinţi, dacă ne-am rugat *măcar odată* fiecărui Sfânt pe care *îl cunoaştem*.

Datorită *dramatismului* căderii omului în păcat, episod atât de mult *trucat* în teologia protestantă şi a unei *unde de opinie*, care îi socoteşte pe Sfinţii Vechiului Testament drept Sfinţi de *mâna a doua* ai Bisericii, ca şi cum nu ar fi *deplini* dacă au trăit înainte de *venirea lui Hristos în trup*, se vede la o parte a ortodocşilor *inabilitatea* de *a începe şirul Sfinţilor* cu *Protopărinţii neamului omenesc*: cu *Sfinţii Părinţi Adam şi Eva*.

Duminica a 28-a după Rusalii însă, adică *penultima duminică* de dinaintea *praznicului Naşterii Domnului* are un şir al Sfinţilor Vechiului Testament în *sinaxarul zilei* care începe cu Sfântul Adam.

Iconografia ortodoxă vorbeşte despre *scoaterea* Sfinţilor Părinţi Adam şi Eva din Iad în *Icoana Învierii*, Evanghelia vorbeşte despre *Învierea Sfinţilor*, ieşirea lor din morminte, ca eveniment *posterior* răstignirii Domnului iar imnologia ortodoxă, cântările ortodoxe vorbesc despre *veselia* celor două Sfinţi la izbăvirea lor din Iad.

Şi cu toate acestea, se observă că în unele Icoane cei doi nu au *aureole*, se tinde a fi numiţi mai mult *Drepţi* decât *Sfinţi*, dându-se impresia că *Drepţii* sunt *altceva* decât *Sfinţii*, deşi Drepţii, Sfinţii, Mucenicii, Mărturisitorii sunt tot *Sfinţi* sau pur şi simplu *nu se discută* realitatea Sfinţilor Vechiului Testament, numărul lor, în afara acelei *înşiruiri* de care vorbeam, din *sinaxar*.

Există prea puţine *studii* făcute pe sanctologia vechitestamentară, avem *în mod slab* prezentată Tradiţia credibilă, *asumată* de Biserică din mozaism, şi lucrul care mă doare cel mai mult este acela că la nivelul evlaviei populare *Sfântul Ilie* şi *Sfântul David*, spre exemplu, sunt *foarte lăudaţi*, dar *Sfântul Abel* sau *Sfântul Avraam* sau *Sfântul Solomon* sunt *aproape de negăsit*.

Această *indiferenţă* faţă de unii Sfinţi şi *prea marea apropiere* doar de *unii* în detrimentul *altora* este *un exces*, este *o atitudine non-ortodoxă*.

Atitudinea interioară normală e aceasta, credem noi, că dacă iubim *în mod special* pe cineva, pe vreun Sfânt, e un lucru *normal*. Dar *a vedea numai* unul, doi, 100 de Sfinţi iar *de toţi ceilalţi să fii indiferent* aceasta e *o greşeală enormă*.

Necunoaşterea vieţilor Sfinţilor e cauza pentru care *nu ne pasă* de Sfinţii Vechiului Testament şi nici de cei ai Noului Testament la modul *exhaustiv* dar, mai ales, *râvna tot mai scăzută pentru desăvârşire*, pentru *sfinţenie*.

Dacă ar exista *cea din urmă*, Sfinţii ar fi cei care *ni s-ar perinda* toată ziua prin cap, pentru că *i-am cunoaşte cu asiduitate*.

Însă ştiu foarte bine, că *numărul lor*, chiar şi al celor *cunoscuţi* este *enorm* şi că în afară de *ce avem* în limba română, trebuie să ştim câteva limbi foarte bine, pentru ca *să citim* şi despre *mulţi alţii* despre care nu *avem habar acum*.

Însă atitudinea de *cunoaştere a Sfinţilor*, dorinţa de *studiere* a vieţii şi a operelor lor trebuie să fie *una fervent*ă în noi pentru ca să avem *evlavie* pentru Sfinţii lui Dumnezeu.

Dacă pornim de la ideea cu totul *ingrată*, plină de superbie, că noi *putem să înţelegem* Scriptura, viaţa Bisericii, cărţile lor *fără să ne rugăm* şi *să ne smerim* în faţa Sfinţilor, nu ajungem *prea departe în cunoaştere*, avem *o viaţă confuză* şi *nicio grijă de evlavia faţă de Sfinţi*.

Marile pelerinaje la Sfintele Moaşte ale Sfinţilor din România, ca cele de la Sfântul Dimitrie Basarabov şi Sfânta Cuvioasă Parascheva sunt *lucrări providenţiale* ale lui Dumnezeu prin care ne dă *să nu uităm* că *a-i cunoaşte pe Sfinţi* înseamnă *a răbda*, *a aştepta să te închini lor* şi *să îi săruţi cu dragoste*.

Râvna de a aştepta ore întregi, în frig, în ploaie sau în căldură toridă pentru ca *să te închini Sfintelor Moaşte* arată *un sâmbure viguros de evlavie* care trebuie hrănit cu *citirea asiduă a Sfinţilor*.

Şi fără îndoială că oamenii nu ar sta *ore în şir* ca să se închine pentru *o clipă* Sfinţilor, dacă *nu ar ştii nimic* despre Sfântul respectiv şi dacă *nu ar fi cunoscut*, măcar *de la alţii*, *minunile pe care le face*.

Ceea ce *cuprind* vieţile Sfinţilor se observă în *ajutorul* şi *minunile* pe care ei le fac *acum*, cu noi, ca şi în timpul vieţii lor pământeşti.

Pentru că dacă atunci făceau minuni numai *într-un loc*, acum fac *peste tot unde sunt chemaţi cu credinţă*, ca unii care sunt *apărătorii* şi *mijlocitorii mântuirii noastre*.

Numai că nu trebuie *să-i disociem* pe Sfinţii lui Dumnezeu, în inima şi evlavia noastră, pe *unii* de *alţii* şi nu trebuie să ne uităm cu evlavie numai *la cei pe care i-am cunoscut direct*, ci *la toţi Sfinţii* pe care Biserica *îi cinsteşte* sau *la toţi Fericiţii Părinţi*, care s-au dovedit cu *o viaţă sfântă*, dar nu sunt încă *canonizaţi* de către o Biserică locală şi *acceptaţi* de către toate celelalte Biserici surori.

Pentru că noi, spre exemplu, am canonizat de curând pe Sfântul Ştefan cel Mare[56], pe Sfântul Dosoftei al Moldovei[57], pe Sfântul Calinic Cernicanul[58]. Dar ei sunt Sfinţi nu de *când îi canonizăm* noi, ci *din timpul vieţii lor*, în care *se sfinţesc cu Dumnezeu*.

Canonizarea Sfinţilor nu înseamnă că *cineva nu era Sfânt până la canonizarea lui* iar după aceea *a devenit Sfânt dintr-o dată*. Ci *canonizarea* este *o recunoaştere oficială*, pentru întreaga Biserică *a sfinţeniei* cuiva, a unei *sfinţenii reale*, care a fost *mărturisită* de cei care *l-au cunoscut pe Sfânt* în timpul vieţii lui.

Şi Biserica *îi recunoaşte* pe Sfinţi, pe unii dintre ei, pe cei pe care *îi cunoaştem* sau pe care *ni-i arată Dumnezeu în mod minunat*, spre *folosul nostru* şi nu spre *folosul lor*.

Noi avem *nevoie* de ajutorul Sfinţilor în viaţa noastră, pentru ca *să ne sfinţim la rândul nostru* ca şi ei şi nu ei au nevoie de noi ca *să îi lăudăm*.

Sfinţii *se bucură foarte mult* când noi *îi iubim* şi *îi cinstim* cu fapta şi cu cuvântul, când *scriem cărţi* despre ei, când le facem *slujbe* şi *Icoane*, pentru că se bucură că *noi avem dragoste de Dumnezeu* şi *smerenie* şi *o arătăm cu îmbelşugare*.

Însă Sfinţii au *o amprentă marcantă* în viaţa lor: *grija* şi *fidelitatea* faţă de *ortodoxia credinţei*.

Din *credinţa dreaptă* iese *sfinţenia* şi nu dacă cineva *se arată a fi om bun* iese *sfinţenia*.

Există oameni *buni*, *deştepţi*, *mărinimoşi* în toate religiile.

Însă ei nu pot fi *niciodată* Sfinţii Bisericii Ortodoxe, a Bisericii lui Dumnezeu.

De ce? Pentru că Sfinţii trebuie să arate în primul rând *unire interioară*, în *credinţă* şi în *har*, cu Sfinţii *de dinaintea lor*, o mare *râvnă* pentru bine, *daruri* şi *harisme dumnezeieşti* şi *Sfinte Moaşte*.

Sfinţii sunt *Sfinţi* nu pentru că sunt *exemple de moralitate*, *buni organizatori ai Bisericii*, *ierarhi* sau *mireni de seamă* ai societăţii în care au trăit, ci pentru că *au trăit credinţa ortodoxă fără scădere*, au trăit *cu râvna credinţei celei una* şi *cu smerenie* şi *ascultare faţă de dogmele Bisericii*.

Iar *corul* Sfinţilor este *perplexant* şi pentru cei *dinăuntrul* Bisericii cât şi pentru cei *din afara ei*.

Avem prunci striviţi de pietre sau aruncaţi în foc, martirizaţi ca şi părinţii lor. Avem Sfinţi Mucenici de toate felurile, din toate

---

[56] A se vedea: http://www.stefancelmare.info/.
[57] Idem: http://sfintiromani.mmb.ro/?sf=4.
[58] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sf%C3%A2ntul_Calinic_de_la_Cernica.

categoriile sociale, mai recenţi sau mai din vechime, care au fost ucişi în chinuri *inimaginabile*.

De aceea există mulţi contemporani ai noştri care când începem *să le citim un martiraj* nu pot *să suporte* şi *pleacă*. Nu vor *să audă* asemenea scene *ce bat* orice film.

Avem în primul rând pe Apostolii Domnului, pe cei 11, pe Matia, pe Pavel, pe cei 70/72, Sfintele femei Mironosiţe, pe Sfinţii ierarhi ai primelor comunităţi creştine şi pe Sfinţii ierarhi şi preoţi şi diaconi din toate timpurile, ceata Mucenicilor care *nu se termină* în Biserică, pentru care Biserica lui Hristos e *însângerată mereu*, Cuvioşi Părinţi ai Pustiei sau trăitori în oraşe, Sfinte Cuvioase femei, Sfinţi nebuni pentru Hristos, Sfinţi celibatari, Sfinţi căsătoriţi cu femei cu care nu au avut raporturi sexuale, Sfinţi zăvorâţi în chilie, Sfinţi trăitori pe stâlpi, Sfinţi fără case, care trăiau prin pustii şi păduri, Sfinţi Proroci, Sfinţi evanghelizatori, Mărturisitori pentru Sfintele Icoane, Sfinţi împăraţi şi împărătese, Sfinţi negustori, brutari, profesori, foşti *vrăjitori*, foşti *demonizaţi*, militari, agricultori…

Şi fiecare *cu viaţa lui*, cu *virtuţile lui*, fiecare *o floare diferită de alta* prin virtuţi dar *cu acelaşi miros al sfinţeniei*.

Ce făcea *un nebun pentru Hristos* nu făcea *un stâlpnic*.

Mărturisitorul pentru credinţă era unul care ştia *acrivia credinţei* şi pentru ea răbda *până la sânge* şi *moarte*.

Ierarhul luminat propovăduia credinţa *pe înţelesul tuturor*, Cuviosul pustiei *îi lumina* pe cei din lume, mulţi Sfinţi din lume trăiau *o viaţă ascunsă* în Dumnezeu, care era *descoperită unuia* sau *altuia mai înduhovnicit*.

Şi dacă am căuta să îi facem pe toţi *să fie la fel*, să spunem că ei aveau *o viaţă la fel* înseamnă *să minţim în mod flagrant*.

Ei aveau *aceeaşi credinţă* dar *o trăiau în ritmul lor*, după *darul lui Dumnezeu cu ei* şi *în locuri foarte diferite* şi *dificile*.

Cărţile rămase de la ei sunt *foarte diferite* ca stil, prezentare, subiect…S-au pierdut multe, *nespus de multe cărţi* ale Sfinţilor.

Ceea ce avem noi acum, deşi este *imens* numărul lor, este totuşi *foarte mic*.

Credinţa s-a transmis de la Apostoli la ucenicii lor, Ierarhii şi Mucenicii Bisericii. Credinţa *se transmitea din gură în gură*, în scris, în predici, prin minuni şi fapte minunate.

Cei *ai Bisericii* erau *atenţi* cui vorbesc.

De frica faptului ca credinţa să nu fie *răstălmăcită* de ereticii timpului, care erau *filosofi* mai mult decât *credincioşi*, epistolele erau *citite* şi *păstrate în Biserică*, în faţa *credincioşilor botezaţi*, de care *se ştia* şi ereticii erau *combătuţi la sânge*.

Nu se putea susţine de către cineva că e *membru al Bisericii* dacă *nu fusese botezat* şi *nu îl recunoşteau ceilalţi*.

Cele mai multe dintre *apocrifele* care au ajuns până la noi erau *încercările* acestor *eretici*, *păgâni* sau *evrei geloşi pe credinţa Bisericii*, care încercau *să-i discrediteze* pe *credincioşii Bisericii*.

Însă ele erau *recunoscute imediat* ca fiind *falsuri*, pentru că niciunul dintre ierarhi *nu le acredita*.

Şi Biserica *păstra* şi *păstrează* numai *cărţile Sfinţilor*, *dogmele Sinoadelor Ecumenice*, mărturiile date *din timpul martirajelor* şi *datele despre Sfinţii recunoscuţi de către toţi*.

Existau *liste ale episcopilor* din fiecare cetate şi *ale patriarhilor ortodocşi*. Fiecare sărbătoare era *cunoscută* de către toţi, Paştile era stabilit de către *patriarhii locului* şi dacă încerca cineva să susţină păreri *contrare* credinţei una era imediat *discutată* erezia lui.

Aşa că în Biserica noastră, în *singura Biserică*, orânduirea Bisericii vine *de la Hristos Domnul* şi *de la Apostoli*, prin *succesiunea credinţei* şi *a harului*.

Un ierarh *legitim* al Bisericii are *acelaşi har* cu al Apostolilor şi *hirotoneşte* preoţi şi diaconi care *mărturisesc* aceeaşi *credinţă una* a tuturor veacurilor.

În acest fel există *o evidenţă strictă* a celor care *aparţin* Bisericii şi a celor care *nu aparţin ei*.

Şi toţi cei care sunt *în afara ei* nu sunt *ai Bisericii*, ci sunt *schismatici*, *eretici*, *păgâni* sau *cum am mai vrea să le spunem*, mai *apropiaţi* sau mai *îndepărtaţi* de credinţa Bisericii, care nu sunt *alipiţi trup* şi *suflet* de *Biserica una*, pentru că *nu recunosc învăţătura ei* şi *nu primesc Sfintele ei Taine*.

De aceea, cum am mai spus şi altă dată, şi cum este *evident* pentru toţi, în *calendarul Sfinţilor* nu apare *vreo sărbătoare* sau *vreun om* pe care *altă biserică* sau *asociaţie religioasă* îl cinsteşte *în cadrul ei*.

Sfinţii Bisericii sunt *Sfinţii cinstiţi în toate veacurile*, sunt Sfinţii recunoscuţi în partea *de apus* şi *de răsărit* a lumii ortodoxe până la *schisma din 1054*, şi după această dată, pe care i-a recunoscut ca *Sfinţi* unul dintre cei *patru patriarhi ortodocşi*: al Constantinopolului, al Ierusalimului, al Antiohiei şi al Alexandriei și apoi toți cei *canonizați* de către *Bisericile Ortodoxe autocefale surori*.

În orice ediţie *critică* sau *necritică ortodoxă* a Vieţilor Sfinţilor îi veţi găsi *numai pe aceşti Sfinţi* şi ei trebuie *urmaţi cu acrivie*.

Din acest motiv, nu trebuie *să subminăm autoritatea* şi *sfinţenia* Sfinţilor care au trăit în Apus *până la 1054* ci trebuie să *îi receptăm* ca pe *adevăraţii Sfinţi ai lui Dumnezeu*, după cum, după 1054, nu trebuie *să-i împărţim* pe Sfinţi în greci, sârbi, ruşi, bulgari sau români şi să îi cinstim *preferenţial*, ci să vrem *să îi cunoaştem pe toţi la un loc* şi *pe toţi să îi cinstim* drept *Sfinţi ai lui Dumnezeu*.

Sfinţenia *nu se depreciază* în timp, ci dimpotrivă numărul celor care au primit *ajutorul* Sfinţilor este *şi mai mare*.

Numai că trebuie *să avem conştiinţa faptului* că sunt enorm de mulţi *Sfinţii neştiuţi de noi* şi *ştiuţi numai de Dumnezeu*, că au existat Sfinţi în trecut pe care noi *nu îi mai cinstim ca Sfinţi* deşi Biserica *îi recunoaşte ca Sfinţi*, îi ştim şi noi, dar *tot nu avem evlavie la ei* sau există Sfinţi *încă în această viaţă* pe care majoritatea *nu dăm doi bani* pe ei.

Există mulţi Sfinţi care *aştepată să îi cinstim*.

Sfinţii Martiri şi Mărturisitori ai închisorilor comuniste din România, Martirii revoluţiei române, alţi Sfinţi români de peste veacuri *aştepată să îi cinstim cum se cuvine*.

Iar dacă noi *nu îi cinstim* pe cei pe care *îi vedem cu o viaţă sfântă*, pe cei *de aici*, de *lângă* noi, despre care Dumnezeu *ne-a luminat că harul Duhului Sfânt este întru ei*, cum i-am cinsti pe cei de care *ne despart veacuri*?

Cred că trebuie să începem mai întâi *cu cinstea* către ierarhii şi duhovnicii noştri, către Părinţii mari ai momentului, pentru ca să ne învăţăm *să-i cinstim şi pe Sfinţii lui Dumnezeu* mutaţi de la noi.

Duminica de astăzi este *o bucurie* față *de toţi Sfinţii* şi *a Sfinţilor față de noi*.

Să ne trăim aşadar bucuria de *a fi în comuniune* cu toţi Sfinţii şi de *a vrea să-i cunoaştem pe cât mai mulţi Sfinţi* după *viaţa* şi *opera lor*.

Când eu *m-am convertit* la credinţă, când am devenit *conştient* de *mântuirea* şi *bucuria lui Dumnezeu cu noi* prin *jertfa eroilor şi a martirilor revoluţiei din decembrie 1989*, îmi era *foame* să cunosc *autenticul Bisericii*, şi de aceea *bucuria mea* era Scriptura, Sfinţii şi slujbele Bisericii.

Şi citind mult, din ce în ce *mai mult* şi niciodată *nepotolindu-mi setea* de *adevărul Sfinţilor Bisericii*, am conştientizat faptul că cel care e *rănit* de adevărul Sfinţilor nu va înceta *vreodată* în viaţa lui *să caute* adevărul lor.

Vă doresc să fiţi *răniţi de dorul de Dumnezeu* şi de *iubirea pentru Sfinţii Lui*, şi veţi înţelege că dacă tot e *să trăim viaţa* aceasta nu merită *să o trăim* decât ca pe *o viaţă de sfinţenie*.

Şi, la fel, că *ce putem citi aici*, în vieţile lor, e *atât de copleşitor*, încât tot ce am *citi* după aceea ni se pare *fad*, copilăresc, ceea ce şi este cu adevărat.

Dumnezeu să vă dea tuturor *multă bucurie* în viaţa dumneavoastră şi *multă foame* de *adevărul care sfinţeşte viaţa noastră*. Amin!

Iertare şi *vindecare*. La Duminica a 6-a după Rusalii (*vindecarea paraliticului/ slăbănogului din Capernaum*)

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul[59],

importanţa vieţii se conştientizează *în mod acut* în *durerea bolii*. Când boala tinde *să te însingureze* şi *să atenueze* relaţiile tale cu oamenii, înţelegi că *viaţa e*, mai presus de orice, *comuniune*, că *esenţa vieţii* este *bucuria de Dumnezeu şi de oameni*.

În duminica de astăzi suntem puşi în faţa unei *videcări a unui slăbănog* [παραλυτικὸς], căruia Domnul *îi vede* credinţa şi îi spune *să îndrăznească* întru credinţa lui faţă de Dumnezeu şi *să ceară vindecare*, pentru că *păcatele îi sunt iertate*.

Mt. 9, 2 ne pune în faţa *realităţii bolii* şi deopotrivă *a credinţei* pe care o avea *un om bolnav*, care *nu se putea mişca de unul singur*.

Paraliticul *zăcea* pe pat. El era *purtat pe pat*. Şi cu toate acestea, boala care *îl devastase* nu putuse *să îi mişoreze* credinţa, să *i-o întunece*.

Omul care *slăbeşte în credinţă* în timpul bolii, a necazului, a durerii, confundă *neîncetarea imediată a durerii* şi *a bolii* cu *indiferenţa* lui Dumnezeu faţă de noi.

---

[59] Scrisă pe data de 7 iulie 2007.

El presupune *în mod fals*, că dacă nu e vindecat *imediat*, dacă nu e ajutat imediat, Dumnezeu *nu are grijă* de El şi nu vrea *să îl ajute*.

Însă *pedagogia bolii*, rostul bolii şi al durerii este *să ne dezlipească de noi*, de *încrederea în noi*, pentru *a ne alipi de nădejdea în El*.

Dacă vrem *să ne facem sănătoşi*, lucru *bun* vrem.

Dacă reuşim *să ne însănătoşim* prin mijloace bisericeşti şi medicale, iarăşi e *un lucru bun* şi *ne bucurăm* în faţa lui Dumnezeu de *mila Sa cu noi*.

Dar dacă *vindecarea întârzie* sau vindecarea bolii noastre e *mai presus de orice nădejde umană*, atunci *rostul* bolii noastre are în comun *relaţia noastră* cu *purtarea de grijă a lui Dumnezeu* şi ne este dată ca *mijloc de curăţire interioară*.

Am spovedit şi împărtăşit recent, pe patul morţii, pe o doamnă în vârstă, care a zăcut, paralizată la pat, aproape *3 decenii de viaţă*.

A cerut *un preot imediat*.

Ştia că *o să moară*.

Pentru că familia mă cunoştea printr-un membru al ei mai tânăr m-a sunat pe mine şi am venit *în foarte mare grabă*, crezând că e *foarte rău*, că *atunci stă să moară*.

Când am spovedit-o era foarte liniştită, senină, împăcată cu sine. Am întrebat-o: *Credeţi că boala pe care aţi suferit-o atâta timp este o pedeapsă sau o binefacere din partea lui Dumnezeu?*

Şi m-a privit cu zâmbetul pe faţă: *E din cauza mea…*

Suferinţa *o maturizase*, o pregătise pentru *a trece* la Domnul şi a trecut *în pace* la cele veşnice.

Cred că slăbănogul nostru din Sfânta Evanghelie avea aceeaşi *maturitate* pe care o aduce *boala*, pentru că credinţa lui *se înmulţise* şi *nu pălise* în faţa *gândurilor demonice ale deznădejdii*.

Mt. 9, 2 ne arată că acest slăbănog era *un om special*.

Suferea...dar nu i se *diminuase* credinţa lui.

Domnul îl numeşte *fiu* al Său, adică τέκνος şi *îi iartă păcatele* fără ca slăbănogul să *I-o ceară* în mod expres.

Acest cuvânt grecesc ne-a dat pe *tehnică* în română, adică pe *ceea ce se face*.

Omul e *făcut*, e *născut*, de aceea e τέκνος.

Iar în teologia ortodoxă omul nu este *bun* şi *curat* prin *naştere*, ci numai *prin Botez* omul *se naşte de sus*, devine *fiul lui Dumnezeu prin har*, adică prin *naşterea cea de a doua* şi este *bun* şi *curat* dacă *se nevoieşte să facă binele* şi *să se ferească de rău* în fiinţa lui.

Şi când cineva devine *fiul lui Dumnezeu* devine numai prin *îndrăzneala credinţei* şi prin *iertarea păcatelor*, adică prin cele pe care *le avea* şi *le-a primit* slăbănogul, paraliticul nostru.

Credinţa nu este *un set de precepte* despre *Dumnezeu* şi *rolul omului*, pe care *le înveţi*, pe care *le memorezi* şi prin aceasta *te crezi mântuit*.

Credinţa este *acceptarea harului lui Dumnezeu în fiinţa ta*, care te învaţă *să Îl primeşti pe El* ca pe *Domnul* şi *Dumnezeul tău*.

Credinţa este *iradierea noastră de către harul lui Dumnezeu*, este *un contact direct* cu slava lui Dumnezeu, care ne face să simţim că *totul trebuie să fie altfel* de aici încolo.

Credinţa e *convertire* şi *faptă a îndrăznelii*.

Dacă până mai ieri *îndrăzneai la rele*, de astăzi, din momentul când începi să vezi că *Dumnezeu există*, să simţi că *El este în Biserica Sa*, că tu eşti *creaţia Lui*, devii *îndrăzneţ în cele bune*.

De aceea îi spune Domnul slăbănogului, care era *purtat pe pat*, să *îndrăznească spre Dumnezeu*, pentru că El *i-a iertat* păcatele.

Pentru că credinţa aduce *îndrăzneală*, aduce *râvna pentru fapte bune*, pentru *asceză*, şi acestea ne fac *proprii* iertării lui Dumnezeu.

Iertarea lui Dumnezeu *ne acoperă* dacă o lăsăm *să intre* în fiinţa noastră, dacă lăsăm harul lui Dumnezeu *să domnească*, să stăpânească în noi.

Eşti *fiul lui Dumnezeu* dacă simţi că în tine *iertarea lui Dumnezeu te sfinţeşte*.

Nu poţi să ai *îndrăzneală obraznică* în faţa lui Dumnezeu, dacă eşti *în toate minţile*!

Cel care *îndrăzneşte întru Dumnezeu*, în faţa lui Dumnezeu, e cel care are *o credinţă mare* şi *o mare intimitate cu Dumnezeu*.

Cel care *îndrăzneşte să se roage pentru un altul*, care *şi-l asumă pe altul* şi *strigă pentru el în faţa lui Dumnezeu* trebuie să aibă *certitudinea*, neclintita certitudine în fiinţa lui, că *Dumnezeu îl va ajuta pe cel pentru care se roagă*.

Şi cine poate *să îţi creeze* o astfel de *certitudine* în tine decât *Dumnezeu*? Şi cum poţi să ai *certitudini* dacă nu ţi s-au *împlinit* rugăciunile tale? Şi cum ai putea să ai *îndrăzneală*, tocmai *în faţa lui Dumnezeu*, dacă tu nu ai avea *nimic din El*, nimic din cele *ale Lui* în tine?

Oamenii, în general, *se dau mari la apă mică*, se laudă *cu căruţele lor* şi *cu caii lor* [Ps. 19, 8], cu oamenii pe care *îi cunosc*, cu banii şi relaţiile pe care *le au*…

Dar sunt foarte puţini cei care *au îndrăzneală cu adevărat în faţa Stăpânului stăpânilor* şi *a Domnului domnilor*.

Pe om poţi *să îl minţi*, poţi *să îi închizi gura* cu ameninţări, cu promisiuni, cu târguieli…

Însă *în faţa lui Dumnezeu*, cu adevărat *mari*, cu adevărat *importanţi*, cu adevăraţi *unici* şi *de preţ* sunt doar *Sfinţii Lui*, adică *cei de care lumea nu este vrednică*, dar pe care noi îi considerăm *scursura lumii*.

Sentimentul *măreţiei* în faţa unui om îl ai *în faţa Sfinţilor*, pe care *îi percepi*, dacă eşti *curat la inimă*, ca pe ceva care *nu sunt din lumea aceasta*, deşi *par ca tine*.

Cărturarii [τῶν γραμματέων], scepticii, cei care ştiau *să scrie*, cei care ştiau *să citească*, dar nu prea *ştiau să creadă*, să fie *simpli* şi *buni*, iau imediat *atitudine*.

Luarea de atitudine e corectă, normală, când *ai dreptate*, când simţi că *adevărul te înveşmântă*. Dar când eşti de partea *neadevărului*, a Satanei, *a lua atitudine* se traduce prin *a fi ipocrit*.

Fariseizarea, ipocrizarea virtuţii nu înseamnă decât *mimarea că sunt ceea ce nu sunt*.

Mă dau în spectacol sau *mă dau de Sfânt* dar eu sunt *şmecher*.

Deşi germanul *Schmecker* înseamnă *persoană cu gusturi rafinate*, în română, *şmecherul* e sinonim cu *delincventul*, cu *hoţul*, cu *parşivul*.

Iar cărturarii îşi spuneau *în sinea lor* că Hristos Dumnezeu *blasfemiază* [Mt. 9, 3].

Însă aceştia primesc *o probă de scanare a gândurilor* lor, de *atotştiinţă dumnezeiască*, pentru că Domnul *le spune gândurile*.

Faza aceasta, cu *citirea gândurilor* nu prea *le prinde bine* şi nici nouă nu ne cam *cade bine la stomac*.

Postmodernul *se ascunde* în gândurile sale, *se baricadează* în trupul şi în mintea lui, crede că e *în siguranţă în sine* şi *în casa lui* şi nu vrea nicidecum *să i se afle gândurile*.

Gândurile sale sunt *tabuuri* pentru alţii.

El are *nişte gânduri*…

Şi cărturarii aveau *nişte gânduri*, nu prea *diferite* de ale noastre. Ei credeau că sunt *de partea* lui Dumnezeu şi că *se dezic* de Hristos, de Cel care era un *blasfemiator* pentru ei.

Însă cine *se dezice* de Hristos, *se dezice* de Tatăl şi de Duhul, se dezice *de mântuire*.

Cine are *alte gânduri* decât *voia lui Dumnezeu*, cine are *alte biserici* decât *Biserica lui Dumnezeu*, cine are *alte tabieturi* decât cele *ale ortodoxului* nu este *potrivit cu viaţa sfântă*.

De ce? Pentru că *cugetă cele rele* în inimile lor [Mt. 9, 4].

Mt. 9, 4 este un loc scriptural care fundamentează din plin *rugăciunea inimii* şi *adevărata tradiţie ortodoxă a Bisericii* cum că *inima* este *centrul puterii de gândire al omului*.

Numai când mintea *se coboară* în inimă, numai când mintea şi inima *sunt de acord*, când sunt *pline de har* gândirea şi inima atunci avem *gândirea* sau *mintea lui Hristos*.

De ce cugetaţi *cele rele* [πονηρὰ] în inimile voastre? [Mt. 9, 4]: aceasta e *întrebarea lui Dumnezeu* pentru *oameni*.

De ce *presupuneţi* lucruri care *nu există*? De ce gândiţi în inima voastră *împotriva iertării* lui Dumnezeu, când tocmai *iertarea lui Dumnezeu* e *viaţa şi mântuirea oamenilor*?

Dacă *ţi se iartă păcatele* trăieşti din plin *harul*, viaţa lui Dumnezeu *în tine însuţi*.

Am spovedit-o şi împărtăşit-o de curând pe bunica mea, care mă aştepta *cu mare dor* să vin acasă. Era *bolnavă* pentru că se simţea *grea* de păcate.

Şi când *am spovedit-o*, când *am împărtăşit-o* şi am avut amândoi bucuria *să zâmbim* fiind *plini de pacea* şi *de dulceaţa lui Dumnezeu*, mi-a spus: *Acum simt că sunt uşoară, că nu mai am nimic. Simt că zbor…*

De ce să nu *zburăm*? De ce să gândim *cele rele* în inima noastră, lucru care ne face *grei*, ca *plumbul*?

Când Sfântul Iona adoarme pe fundul vasului, după ce păcătuise *împotriva* voii lui Dumnezeu [Iona 1, 5], marele Ioan Gură de Aur comentează că *adormise de durere*, cu *un somn greu*, pentru că *simţea acut* povara păcatului.

Când eşti plin de *zoaie*, de murdărie, *eliberarea de păcate e cea mai mare dorinţă a omului*, e o dorinţă *disperată*, o dorinţă *a tuturor dorinţelor*.

Şi când aveţi dureri, nelinişti, dezechilibre în viaţa dumneavoastră nu daţi fuga în primul rând *la medic*, ci veniţi la *Medicul medicilor*, pentru că nu există numai boli *ale trupului*, ci *bolile sufletului sunt mult mai grele decât ale trupului* iar *bolile trupului* vin din *cele ale sufletului*.

Paraliticul avea *păcate* şi de aceea *boală* în trupul său. Dar când *Medicul medicilor* îl *iartă*, când *îi vindecă sufletul*, şi trupul primeşte *vindecare*, căci e mai de preţ *vindecarea sufletului* decât cea *a trupului* [*cf*. Mt. 9, 5].

Privesc oamenii în drumurile şi în călătoriile mele şi văd că apăsarea lor, tristeţea lor, deznădejdea lor nu are nimic de-a face *cu sărăcia* sau *boala trupului*, cu *grijile de tot felul* şi *cu neputinţa*, ci în primul rând *cu lipsa de iertare a păcatelor*.

Iertarea păcatelor este *adevărata sănătate*!

Şi în faţa oamenilor trişti, apăsaţi, amărâţi eu *arborez* întotdeauna *un chip calm*, o faţă senină, un surâs înţelegător, pentru că oamenii *au nevoie de pace* şi *de echilibrul harului* în ei, de iradierea pe care o putem *aduce* în fiinţa lor.

De multe ori şi eu sunt *amărât*, sunt *căzut*, sunt *bolnav*, dar tot încerc să fiu *pozitiv*, *calm*, *zâmbitor*, pentru că ştiu că asta *mă va vindeca şi pe mine* cât şi *pe cei care mă văd*.

Reprezentaţi-vă *iradierea harului* ca pe *un jet de spray*, care *inundă* nasurile tuturor din cameră.

Rugăciunea care *atrage* harul lui Dumnezeu e ca acest *miros frumos*, care aduce celor din jurul tău pace, linişte, bucurie, luminare a minţii.

Rolul rugăciunii *tainice* pentru oameni, în mijlocul lor, este acela de *a-i umple de liniştea din inima ta*.

Şi vor observa cu timpul, că liniştea *ţâşneşte din tine* şi că *le este bine când sunt cu tine*. Dacă de la alţii simt *furie*, *excitaţie* sau *indispoziţie*, lângă tine, *cel ce te rogi tainic* şi *eşti bând cu ei*, vine *mirosul Împărăţiei*, vine *pacea care face bine* şi oamenii acestei lumi tocmai de ea *au nevoie*.

Pace vouă!, nu e vorbă goală. Cei care *au în ei* pacea lui Dumnezeu o pot da *altora* printr-o *scrisoare*, printr-un *cuvânt*, printr-un *gest*, printr-o *îmbrăţişare,* prin *rugăciunea de la distanţă*.

Pacea lui Dumnezeu nu e ca *pacea lumii*, această trepidantă *stare de confort material*.

Pacea lui Dumnezeu e *plină de viaţă* chiar şi în mijlocul bolii, *te veseleşte* chiar şi în mijlocul sărăciei lucii, e *cu tine* chiar şi când nu mai vezi decât *negru* în faţa ochilor.

Pacea lui Dumnezeu este *iertarea lui Dumnezeu*.

Ea coboară în noi când suntem *împăcaţi* cu Dumnezeu prin spovednie şi prin împărtăşire, când *facem voia Lui* şi *răsplătim răul cu bine*.

Hristos Dumnezeu le arată cărturarilor că la El *iertarea* şi *vindecarea* sunt tot la fel de *uşor de dat* dacă există *îndrăzneala credinţei*.

În Mt. 9, 6, Hristos Domnul le spune despre *puterea* Sa, despre ἐξουσίαν pe care *o are* de *a ierta păcatele oamenilor*.

Când preotul *îl dezleagă* pe credincios de păcate, aminteşte de *puterea* ce îi este *dată* de către Hristos pe pământ pentru ca *să ierte* şi *să curăţească pe oameni de păcate*.

Prin *punerea mâinilor* episcopului, prin *hirotonie* și *hirotesie*, preotul primeşte de la Hristos *puterea Sa* de *a ierta*

păcatele sau Hristos, prin preot, *de fiecare dată*, iartă păcatele celor pe care El *i-a născut*, prin preot, *în cristelniţa Botezului*.

Apelativul de *Părinte* dat *preotului* nu este *eufemistic* şi nici *nonrealist*.

Preoţii sunt *părinţii duhovniceşti* ai *oamenilor credincioşi*, pentru că ei *îi nasc* prin Botez, *îi cresc în sfinţenie* prin Sfintele Taine şi *îi îngrijesc spre mântuire*.

Preotul este un *Părinte* pentru că este un om care *se îngrijeşte de hrana duhovnicească*, de viaţa duhovnicească a oamenilor, după cum părinţii naturali *s-au îngrijit* şi *se îngrijesc de naşterea* şi *creşterea* şi *educarea lor*.

Hristos Dumnezeu îl numeşte *fiul Său* pe slăbănog pentru că *îi curăţeşte păcatele* şi *îl face moştenitor al vieţii şi al sănătăţii*.

Şi Dumnezeu, Care este *Viaţa prin excelenţă* are *fii plini de viaţa Lui*. Nici nu ar putea fi altfel.

Dacă nu simţim că *gâlgâim de viaţa Duhului* e semn că suntem *în boală* şi că *vindecarea este imperioasă*.

Trebuie că cerem *vindecarea* prin rugăciune şi spovedanie şi fapta bună. Trebuie *să ne nevoim* pentru *a fi plini de bucuria lui Dumnezeu*, de viaţă.

Slăbănogul *s-a ridicat* şi *s-a dus la casa sa*.

El şi-a *regăsit* casa mergând pe picioarele sale.

Oamenii, gândind *trupeşte* vizavi de Cel care *făcuse* minunea, Îl socoteau drept *un Profet*, un *Sfânt cu putere de la Dumnezeu* pe *Iisus*, şi nu ca pe *Fiul lui Dumnezeu* [*cf*. Mt. 9, 8].

S-au înspăimântat şi *L-au slăvit pe Dumnezeu*, se spune în finalul *Evangheliei* de astăzi.

Frica şi *doxologia* nu se *exclud*.

Frica de Dumnezeu e plină de *împlinirea poruncilor* şi *viaţa plină de porunci* este *o doxologie continuă*.

Să aveţi *o duminică plină de har* şi *să fiţi zâmbitori*, măcar *bine dispuşi*, dacă nu *veseli* în inimile dumneavoastră!

Predică la Duminica a 9-a după Rusalii [Mt. 14, 22-34] (*Umblarea pe mare – Potolirea furtunii*)

Iubiţii mei[60],

după cum ştim cu toţii, e foarte uşor *să te afunzi* în *apa grijilor deşarte* şi e foarte greu *să stai deasupra apei*, deasupra grijilor care te împresoară din toate părţile.

E foarte greu *să nu te afunzi* atâta timp cât *nimeni* nu ne ajută, cât *nimeni nu ne sprijină*.

În duminica de astăzi, Domnul ne vorbeşte despre cum *să dăm sprijin cuiva*, despre ajutorul pe care trebuie *să îl dăm* celor care sunt *în aceleaşi dureri* ca ale noastre.

Sfântul Petru *se îndreapta* spre Domnul pe valurile *rebele* ale mării. Privea *spre* El şi *mergea* spre El. Însă *privind* vântul, *puterea* vântului [v. 30], a început *să se scufunde*.

Pentru că s-a îngrijorat *mai mult* decât trebuia, pentru că a *maximalizat* puterea vântului, nu a mai putut *să meargă drept* ci a început *să se afunde în grijă* şi, deopotrivă, *în valuri*.

Viaţa noastră are *prea multă grijă* în conţinutul ei. Prea multă grijă, prea multă teamă. În locul rugăciunii, al bucuriei de Dumnezeu şi de viaţă, de *frumosul vieţii* preferăm mai degrabă să ne umplem capul cu tot felul de *strategii despre viitor*.

Care *viitor*? Viitorul nu e *în posesia* noastră, ci el este *un dar* al lui Dumnezeu ca şi *viaţa de acum*, din prezent.

---

[60] Predică scrisă în data de 28 iulie 2007.

Ce folos am *din frică*, din *teama de viitor*? Penru că una e să fim *prevăzători* şi alta e să fim *panicarzi*.

Sfântul Petru *se afunda* când *şi-a făcut griji* şi *frici*, când *şi-a inventat griji* şi *frici*.

De fapt nouă nu ne e *frică de viitor* [pentru că nu ştim *cum va fi* viitorul nostru *personal* şi viitorul *global* al lumii pe care vom apuca să îl trăim] ci *ne inventăm o frică de viitor*, prevăzută *pentru viitor*.

Academicianul Eugen Simion[61], într-o prefaţă despre poetul Geo Dumitrescu[62], vorbea despre cei care *inventează apocalipse*, despre cei care inventează *frici cosmice*, scenarii *lugubre*, macabre.

Unii inventează *teorii catastrofice globale*, alţii *personale*. Cei care îşi imaginează viitorul *în negru*, panicarzii *individualişti*, nu văd *deasupra* sau *în viaţa lor* mâna lui Dumnezeu, purtarea Sa de grijă.

Unde Îl expulzăm pe Dumnezeu din viaţa noastră, dacă ne imaginăm, dacă concepem *un viitor fără El*? Cine poate *să ne dea* un viitor fără El? Sau, cum spunea psalmistul: *De la faţa Ta unde voi fugi?* [Ps. 138, 7].

Domnul mergea pe ape *în mijlocul* furtunii. Sfinţii Apostoli s-au înspăimântat şi au strigat de spaimă, crezând că e *nălucă* [v. 26]. În versiunea grecească Nestle-Aland a textului de la Matei avem de-a face cu Φάντασμα, cu un *Ghost,* cu un *Duh.* Li s-a părut că e *un Duh* pentru că nu-şi închipuiau *un om mergând pe ape*.

De ce a mers Domnul pe ape? Pentru ca ei să confirme că *El este Fiul lui Dumnezeu*, v. 33. Ei *I s-au închinat* şi au mărturisit că *e Fiul lui Dumnezeu*. Pentru că numai Dumnezeu e *mai presus* de toate legile pe care El *le-a pus* în univers şi pentru că *toate ascultă de Sine*.

Noi credem astăzi *în meteorologie*, adică în forma *seculară* şi *deformată cu totul* a providenţei dumnezeieşti. Părinţii noştri *credincioşi* voii lui Dumnezeu *credeau* că ploaia şi seceta, zăpada şi căldura, adică *sărăcia* şi *prosperitatea* sunt date *de către Dumnezeu* spre *folosul* sau spre *pedeapsa* noastră.

Însă astăzi noi credem, mai degrabă, în *previziuni meteo*, discreditând pe Cel care stă *deasupra* tuturor norilor, a curenţilor de aer şi a posibilităţilor de formare a cutremurelor sau a uraganelor.

Tradiţia *rugăciunilor pentru ploaie* şi *ascultarea rugăciunilor* şi *a pocăinţei* noastre de către Dumnezeu strică

[61] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Eugen_Simion.
[62] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Geo_Dumitrescu.

uneori *previziunile meteo*, care sunt calcule *matematice* pur umane.

La fel rugăciunile de *ferire* de cutremure, de *alungare* a demonilor, de *zămislire* de prunci sau de *vindecare* de boli *îi uimesc* pe cei necredincioşi şi *îi veselesc* pe cei credincioşi.

Acolo unde Dumnezeu *modifică* traiectoria vieţii, a bolii, a climei se observă că *Dumnezeu merge peste ape*, pe *deasupra* tuturor stihiilor, ca Unul căruia *nimic nu I Se împotriveşte*.

Dacă nu am trăit *minuni* în viaţa noastră nu ştim cum e *să mergi pe deasupra apei*. Viaţa noastră însă e *plină de minuni*, fapt pentru care nu mai ştim *de care să ne minunăm* mai degrabă şi mai mult.

Harul lui Dumnezeu *ne ridică din moarte* de fiecare dată, după puţină pocăinţă. Pe fiecare zi primim *semne dumnezeieşti* ale iubirii Sale faţă de noi şi ale Sfinţilor Săi.

Prin rugăciunile Bisericii *se fac multe minuni*, negrăite minuni. Însuşi Domnul *vine la noi* şi *Se dă pe Sine drept mân*care şi *băutură*…Ce minune *mai mare* vreţi decât aceasta?

Putem oare *să înţelegem* minunea fără *să ne bucurăm* de ea, fără să fim *prea bucuroşi*? Şi care e *minunea cea mai mare* pentru noi, decât cea care *ne vizează*, care *ne schimbă* viaţa?

Minunile evidente, e adevărat, sunt pentru *oamenii tari la inimă*, pentru oamenii care au nevoie de *supraexplicitarea* prezenţei lui Dumnezeu în viaţa noastră.

Minunile la vedere sunt pentru *cei groşi la inimă*.

Minunile tainice, minunile care *ne schimbă continuu* sunt însă cele care *ne vindecă neputinţele interioare*, marile noastre *boli personale*.

Sfântul Petru era *lângă* Domnul. Nu *departe* de El. Şi totuşi *s-a coborât în grijă*. Când a strigat *după* ajutorul Său, când s-a lepădat de *grija deşartă*, a văzut că Domnul era *acolo*, ca şi mai înainte, şi că nu există *niciun motiv de panică*.

Furtuna aceea era *îngăduită* de către El.

Când s-a suit în corabie vântul *s-a potolit* şi odată cu el şi *marea*, v. 32.

Când marea *s-a liniştit*, când grija deşartă *a pierit* din inimă a rămas numai *Domnul* şi liniştea, *pacea Sa*.

Grijile şi durerile noastre, ispitele noastre, toate durerile noastre sunt *un taifun într-un pahar de apă*.

Când suntem în mijlocul lor credem că *aşa o să ne fie veşnic*. Când ele *se duc* şi rămâne marea inimii noastre într-o *tăcere profundă*, observăm că temerile noastre au fost *puerile*. Au fost *temeri de ţânci*, de copii de ţâţă şi nu de *oameni maturi*.

În mijlocul durerilor, al bolii şi al ispitelor nu trebuie să uităm că *nimic nu ne omoară*, pentru că Dumnezeu *nu îngăduie* o ispită *mai presus* de puterile noastre [I Cor. 10, 13].

Ispitele *ne călesc* fiinţa, ne umplu *de răbdare*, de *măsură*, de *încredinţare* în mila lui Dumnezeu. Treaba e *să nu dezertăm* tocmai când trebuie *să luăm cununa răbdării noastre*.

Walter Mehring[63], un critic de artă *expresionist*[64] de la începutul secolului trecut, spunea că *un pictor bun* este „*un spin* în ochi”[65] pentru contemporanii săi.

Am *recitit* de curând unele pasaje din carte, despre *impactul* artei expresioniste, cubiste[66] şi suprarealiste[67] la începutul secolului al XX-lea.

Imaginea sa despre *pictorul bun*, despre pictorul care *ştie să dezvăluie ceea ce alţii nu vor să vadă*, cred că este o imagine *proprie* şi pentru *cel care propovăduieşte astăzi credinţa ortodoxă*.

A vorbi despre *adevărul mântuirii oamenilor* şi *a trăi în sfinţenie* înseamnă *să fii un ghimpe* în ochii celor *cu viaţă lejeră*.

Stai *în ochii* lor. *Îi mustri* prin *ceea ce eşti tu*. Persoana ta îi face *să se întrebe* de ce nu sunt şi ei *la fel ca tine*. Iar *reflecţia* creează *neplăceri interioare*.

Dacă nimeni nu mai vorbeşte despre *adevăr*, despre *dragoste*, despre *feciorie*, despre *cuminţenie*, despre *delicateţe*, despre *cuviinţă*, despre *cinste*…oamenii *le uită*, dacă *nu le practică*. Ce nu practicăm *uităm*. Iar ceea ce *uităm* şi ceea ce nu *practicăm* ni se par lucruri *banale*, demne *de dispreţ*, deşi, odată, ele au fost *elemente fondatoare* ale fiinţei noastre.

Există copii fără *ruşine*, fără *cuminţenie*, fără *feciorie*? Şi cu toate acestea, odată cu trecerea timpului, vor să se *dispenseze* de aceste calităţi pentru ca *să nu se facă de ruşine*.

Dau *ruşinea bună* pe *ruşinea perversă*.

Însă odată ce *pierdem* calităţile, virtuţile care *ne asigurau fericirea*, adică *cuminţenia*, *fecioria*, *simplitatea*, *delicateţea* etc., devenim *tot mai singuri*, tot mai *blazaţi*, tot mai *incoerenţi cu noi înşine*. Ajungem *să detestăm* tocmai ceea ce *ne face bine* şi *tânjim* după *ceea ce ne distruge*.

---

[63] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Walter_Mehring.
[64] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Expresionism.
[65] Walter Mehring, *Pictură excomunicată. Despre pictori, cunoscători şi colecţionari*, trad. şi cuvânt introductiv de Victor H. Adrian, Ed. Meridiane, Bucureşti, 1975, p. 17.
[66] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Cubism.
[67] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Suprarealism.

Păcatul ne afundă în *nesimţire*, în *necunoaştere*, în *uitare*. Ne punem *capac*, ne închidem *în propriul nostru mormânt* pe măsură ce *ne adunăm păcate*.

Orice faptă bună, orice spovedanie, orice *ieşire* din mormântul pe care ni-l zidim cu propria noastră *lipsă de înţelepciune* înseamnă *o înviere*.

Dacă Sfântul Petru *intra* în apă, dacă se afunda, *murea*. Însă el a primit *o mână de scăpare*, mâna Lui, care era *mereu* cu el şi a fost *mustrat* pentru *puţina credinţă* şi *îndoială* [v. 31]. De aici şi legitima noastră *cerere*, ca Dumnezeu *să ne sporească credinţa*, lucru care *ne retează* îndoielile, *falsele îndoieli*.

De *ce* ne temem? De *cine* ne temem? Ne temem de draci, de eşec, de boală, de moarte, de sărăcie…Adică ne temem de lucruri care sunt *îngăduite* de Dumnezeu.

Tocmai pentru că avem *puţină credinţă*, o credinţă *cu îndoieli*, de aceea avem și *temeri*, panici, *micime de suflet*.

Un prieten cu credinţă puţină sau un soţ cu credinţă puţină e *gata să te vândă* pentru ca *să îi fie mai bine*. Dar cum să îi fie *mai bine* dacă nu mai are pe cel care *îl iubea* şi *îl susţinea în nevoi*, în dureri sau în bucurii?

Credinţa puţină, fără râvnă, cerebralizată, schematizată, în care conştiinţa *se atrofiază* repede e credinţa care *nu îndrăzneşte până la capăt în Dumnezeu*.

Sfântul Petru a mers pe ape cât *a îndrăznit* în purtarea Lui de grijă. Cât timp a crezut în *imposibilul posibil*, în ajutorul Său, a mers bine, a mers *deasupra*.

Dar când nu a mai crezut că *imposibilul* de la om e *posibil* la Dumnezeu atunci *s-a scufundat în părerea de sine*, în *singurătatea de sine*, care, atunci când devine *cronică*, strigă către Dumnezeu pentru *scăpare*, pentru *ajutor*. Şi bine face că face aşa! Măcar în al 11 ceas, pe patul morţii, să strigi către El, ca să faci *imposibilul posibil*.

Vă dorim o zi binecuvântată de Dumnezeu cu bucurii tainice, duhovniceşti şi o săptămână extrem de frumoasă.

Dumnezeu să vă binecuvinteze şi să vă dea pacea şi bucuria Sa, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Predică la *Schimbarea la Faţă a Domnului* [6 august]

Iubiţi fraţi şi surori întru Domnul[68],

praznicul prealuminat al *Schimbării la Faţă a Domnului* de anul acesta, după adormirea Pariarhului Teoctist al României[69], are *un aer aparte*.

---

[68] A fost scrisă în data de 4 august 2007.
[69] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Teoctist_Ar%C4%83pa%C8%99u.

Ne-am schimbat *adânc* în aceste zile, ne-am *răscolit* în fiinţa noastră, ne-am umplut de *o mai mare conştientizare* a *rolului* şi *a modului de a fi* al unui *creştin ortodox în lume*.

Am înţeles că *nu păcatul ne schimbă în bine*, că nu el *ne ajută*, ci *bunătatea*, *curăţia*, *sfinţenia* sunt cele care *ne transformă* la înfăţişare, care *ne înduhovnicesc* din lăuntrul nostru.

Nu ştiu ce perspectivă ar fi *mai proprie* în acest moment: să vedem evenimentul mântuitor, hristologic de pe Tabor *în sine* sau să unim acest *eveniment al iconomiei mântuirii* cu evenimentele pe care noi *le trăim* în aceste momente?

Cred că ar trebui să facem *o sinteză* a amândurora.

În timpul slujbei de înmormântare a Părintelui Patriah am trăit *pacea* unei vieţi care urcă mereu pe noi *trepte de înduhovnicire*, cu greutăţi pe care *nu le spune* multora.

Am trăit *pacea vieţii sale*, cu harul lui Dumnezeu, alături de *durerea* celor care *l-au iubit* şi *au venit*, într-un număr masiv, *să şi-o manifeste*.

Am fost atent, cu precădere, la oamenii care *l-au iubit* şi care *trăiau suferinţa despărţirii* de Prea Fericirea sa.

Această durere ne învaţă că *urcarea pe munte*, că *iubirea* şi *mergerea în iubire alături de cineva* înseamnă *să te bucuri* dar şi *să suferi împreună cu el*.

Sfinţii Apostoli, cei trei, au fost luaţi de către Domnul şi urcaţi într-un *munte înalt*: în muntele *curăţirii de patimi*, pentru ca să vadă *cum Se schimbă El la înfăţişare* în faţa lor.

În Mt. 17, 2 avem pe μετεμορφώθη ca să vorbim de schimbarea, *transfigurarea* înfăţişării Domnului.

Noi vorbim despre *schimbarea Sa la faţă*, însă, în fapt, nu numai *faţa Sa* s-a schimbat ci *întreaga Sa umanitate*.

Întreaga Sa umanitate *S-a umplut de lumină*, lucru care rezultă din textul scriptural: „S-a schimbat *la înfăţişare* înaintea lor şi faţa Sa *a strălucit ca soarele*, iar veşmintele Sale s-au făcut *albe ca lumina*"[Mt. 17, 2, *cf*. v. gr. a lui Nestle-Aland[70]].

Comparaţiile din textul de la Matei, ca şi cele de la Marcu şi Luca, nu reprezintă *echivalenţe*.

Faţa Sa era *foarte luminoasă*, părea *a fi un soare* iar veşmintele sale păreau a fi *ca lumina de albe*. Însă lumina dumnezeiască care *izvora* din persoana Domnului *a fost* şi *este mai presus de orice echivalenţă umană*.

Noi vorbim în *termeni umani* şi de aceea Sfinţii Evanghelişti au comparat *faţa Lui plină de lumină* cu *soarele*,

[70] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Novum_Testamentum_Graece.

pentru că în sistemul nostru de referinţă *soarele* e *cel mai puternic exemplu de strălucire*. Însă faţa Lui strălucea *mai presus* decât *orice strălucire pământească*.

Tocmai de aceea în *troparul* praznicului aflăm textul: „*arătând* Ucenicilor Tăi slava Ta, *pe cât li se putea*". Pentru că nu au văzut lumina lui Dumnezeu *în mod absolut*, ci după *puterea* şi *sporirea lor duhovnicească*.

Din cercetările noastre scripturale a rezultat faptul că realitatea *metamorfozei*/*a transfigurării* trupului se regăseşte *în mod explicit* în Scriptură numai în cele trei pericope ale *Schimbării la Faţă*: Mt. 17, 2; Mc. 9, 2 şi Lc. 9, 29.

În textul grecesc avem de-a face cu exprimarea unei *transfigurări totale a trupului* lui Hristos în faţa Ucenicilor, care a fost percepută *în mod extatic* şi nu *cu ochii fizici*.

Textul românesc exprimă prin *schimbare* nu o *alterare* sau *o depreciere* a feţei sau a trupului lui Hristos, adică *o experienţă negativă*, ci *o umplere* de slava dumnezeiască a trupului Său şi *cea mai pozitivă experienţă umană*, experienţa *prin excelenţă*.

Împlinirea omului este *umplerea lui de lumină dumnezeiască*.

Sfinţenia este *o umplere a noastră de har*, de lumină *necreată*, de *lumina* lui Dumnezeu, de *viaţa* lui Dumnezeu.

Evenimentul *Schimbării la Faţă* îşi are *importanţa capitală* în mântuirea noastră, prin aceea că ne arată *cum trebuie să fie omul*, unde trebuie *să ajungă*.

Sfinţenia nu este *un deziderat*, un ideal *perpetuu*, o *fata morgana* pe care nu o putem *atinge* nicidecum, ci este *o realitate* în fiinţa noastră, dacă suntem *în lumina lui Dumnezeu*. Cei care au *sfinţenia* au şi *experienţa luminii lui Dumnezeu în fiinţa lor*, ca o realitate *trăită personal*, trăită *cu toată bucuria* şi *cutremurarea*.

Praznicul de astăzi este cel care *ne diferenţiază fundamental* de orice altă *biserică* sau *cult*.

Biserica adevărată este acolo unde *se experiază lumina lui Dumnezeu* şi unde *sfinţenia este o realitate personală* dar *trăită în trupul Bisericii*, ca *mădular viu al Bisericii*.

Pasajele scripturale ale *Schimbării la Faţă* nu pot fi interpretate nicidecum *simbolic* sau *fantezist*.

Sfinţii Apostoli *au văzut slava veşnică* a Fiului lui Dumnezeu strălucind *din dumnezeirea* Sa *prin trupul Său*.

Persoana Sa era *un centru iradiant de lumină* pentru ei şi este *centrul iradiant de lumină dumnezeiască al întregii lumi*, ca Cel ce este *Lumina lumii*, Care *străluceşte în lume* şi *luminează pe tot omul care se naşte* [In. 1, 9].

În Sfânta Icoană cu care *am prefaţat* acest cuvânt al nostru se observă că *lumina necreată* care izvorăşte din trupul Domnului e pictată *în negru* şi *albastru* şi nu e *albă* sau *galbenă*.

Din punct de vedere *iconografic* nu e nicio *eroare* şi nicio *neştiinţă* a textelor evanghelice.

Taina pictării în culori închise a luminii care izvorăşte din trupul lui Hristos constă în aceea, că iconarul a vrut să exprime faptul că lumina dumnezeiască este *cu neputinţă de cuprins cu mintea* şi *cu inima* şi *cu fiinţa noastră în întregime*, că ea este *taină negrăită* şi *neînţeleasă* chiar şi când *o vedem* şi că nu poate fi *cuprinsă de noi* chiar dacă *o experiem*.

Lumina pe care *o vedem în mod extatic*, în extaz, *ne apropie* de Dumnezeu dar *apropierea de El* nu e niciodată *o epuizare a înţelegerii Sale* şi *a luminii care izvorăşte din Sine*.

Răspunsul Sfântului Petru este răspunsul unui om *plin de bucurie*, bulversat de *măreţia* vederii luminii dumnezeieşti.

Umbrirea lor de *norul luminos* al slavei dumnezeieşti şi glasul Tatălui îi fac *să cadă pe feţele lor*, spune textul grecesc, pentru că erau *înspâimântaţi*, înfricoşaţi foarte de *frumuseţea vederilor dumnezeieşti*.

Nu erau *panicaţi*, ci *cutremuraţi*!

Cum *să îţi fie bine* într-un anume context şi, în acelaşi timp, *să vrei să o iei la fugă*?!

Înspăimântarea, *cutremurarea lor* nu are *nuanţe horror* ci *nuanţele unei bucurii cutremurătoare*, ale unei *bucurii imense*.

Domnul *le-a arătat* dumnezeirea Sa. Le-a *reconfirmat* faptul că *El este Fiul lui Dumnezeu* (pentru ca *să creadă* acest lucru fără *niciun dubiu*) şi că drumul Său este *spre Cruce*, *cf*. Lc. 9, 31: Moise şi Ilie se arată *în slavă* şi „vorbeau despre *ieşirea* [ἔξοδον] *Sa*, care avea *să se împlinească* în Ierusalim”.

Moartea în Scriptură apare ca *ieşire*, *mutare*, *adormire*, *trecere*…De aceea avem rugăciuni la *ieşirea sufletului* şi îi numim pe cei *morţi* cu titlul de *adormiţi*, pentru că, în esenţă, *moartea este un somn al trupului*, pe când *sufletul e viu*.

Noi nu propovăduim *o trecere în nefiinţă a omului* sau *o moarte eternă,* ci la noi moartea e gândită în termeni *temporari*, pentru că noi „*aşteptăm* învierea morţilor şi viaţa veacului ce va să vină”, ce *va fi*.

Învierea morţilor *se va petrece* la transfigurarea lumii acesteia, transfigurare *arătată astăzi* în trupul Domnului.

Învierea tuturor acelora care *au trăit* pe acest pământ va fi *un eveniment mondial compleşitor* pentru că *oamenii vor învia în trupuri transfigurate*.

Numai că unii vor fi *plini de lumina lui Hristos*, pe când alţi vor fi *fără prezenţa ei* în fiinţa lor. *Distincţia* dintre unii şi alţii va fi *evidentă* pentru toţi.

Venirea Domnului întru slavă va fi *un eveniment perceput de către toţi*, un eveniment *planetar* şi la fel va fi şi *învierea morţilor*, cât şi *Judecata finală*.

Transfigurarea lumii *a început deja*, a început *în fiinţa noastră*, numai că atunci *va fi evidentă pentru toţi*.

Măreţia acestui praznic constă în aceea că *a anticipat* starea noastră *întru slavă*, ne-a arătat *cum vor fi Sfinţii cu Dumnezeu*.

În slava dumnezeiască au apărut Sfântul Moise[71], *adormit*, şi Sfântul Ilie[72], *mutat în car de foc la ceruri*.

Prin aceasta s-a arătat că Sfinţii *adormiţi* cât şi cei care *nu au murit* ci *au trecut în veşnicie fără să moară*, ca *Sfântul Enoh* şi *Sfântul Ilie*, sunt *cu Dumnezeu*, sunt *vii* şi nu *morţi*, pentru că *Dumnezeu este Dumnezeul celor vii şi nu al morţilor* [Mt. 22, 32].

Dumnezeu S-a arătat pe Tabor, ca şi la Iordan, ca *Dumnezeu treimic*: ca Tată, ca Fiu şi ca Sfânt Duh, ca *Dumnezeu tripersonal viu din veci*.

Orice teorie *aberantă* despre Dumnezeu, ca *Dumnezeu nepersonal*, ca *Dumnezeu esenţă,* ca *Dumnezeu mort* sau *care se confundă cu lumea* cade în faţa *teofaniei* de pe Tabor.

Aici Dumnezeu *Se arată* ca *Dumnezeu cutremurător de frumos* şi *de bun*, ca *Dumnezeu al iubirii*, ca *Dumnezeu treimic*, ca *Dumnezeu Căruia Îi pasă de mântuirea oamenilor*, Care *doreşte mântuirea* oamenilor şi Care prin întruparea Sa nu e mai puţin *Dumnezeu*, ci dimpotrivă *a ridicat umanitatea Sa la cea mai înaltă treaptă de îndumnezeire*.

Lecţia Taborului este *lecţia sfinţeniei*.

Şi *lecţia sfinţeniei* este următoarea: ne *sfinţim* şi *ne umplem de viaţă dumnezeiască*, pentru că *Dumnezeu e viu şi ne umple de viaţa Sa*.

Dumnezeu este *inepuizabil de bun* şi *de făcător de sfinţenie*, este atoatecunoscător, atoateînfrumuseţător, atoateîmplinitor, *mai presus* de orice sfinţenie şi desăvârşire.

Viaţa duhovnicească, *sfinţită* este *posibilă*, e *o realitate personală*, care se dobândeşte prin *unirea cu slava lui Dumnezeu*, care *iradiază* din Dumnezeul treimic, adică dintr-o realitate tripersonală, căci trei persoane *împărtăşesc*, au în comun aceeaşi fiinţă.

---

[71] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Moise.
[72] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Sf%C3%A2ntul_Ilie.

Noi *ne personalizăm* prin *vederea slavei Sale* pentru că vedem *lumina personală a Treimii*.

Vederea lui Dumnezeu nu ne face *să ne pierdem identitatea* ci, dimpotrivă, *să ne întărim identitatea* prin puterea şi curăţia harului dumnezeiesc.

Păcatul *ne depersonalizează*, ne face *mai puţin oameni* sau *brute*. Fapta bună ne umple de *unitate interioară*, de simplitate.

Vederea luminii divine *ne simplifică*, ne *unifică* puterile sufletului şi ale trupului nostru, ne face să fim *făclii* aprinse din *lumina cea veşnică*.

Cine crede că aceste cuvinte sunt *metaforice* se înşală!

Îndreptarea, *mântuirea*, *sfinţenia* sunt *realităţi personale*, trăite amplu, *plenar* în fiinţa noastră şi nu sunt *realităţi metaforice*, de nivel lingvistic.

În aceasta constă marea *despărţire* între cei care *cunosc paşii spre mântuire* şi *cei care fabulează despre ei*: mântuirea e *o realitate* de care ne bucurăm *încă de acum* şi nu este *un ideal*, o realitate *probabilă* sau *indefinită*!

Singur Luca face din *Schimbarea la Faţă* un eveniment care a dus, din punct de vedere *istoric* şi *al tainei iconomiei mântuirii*, spre *Cruce*.

Însă evenimentul dumnezeiesc al Taborului *nu proiecta* persoana lui Hristos numai până *la Cruce*, ci până *în veşnicie*, pentru că Crucea nu era *punctul ultim* al iconomiei mântuirii, ci doar *un punct de trecere*.

Punctul ultim era *urcarea umanităţii Sale de-a dreapta Tatălui*, asta *pentru Sine* iar pentru noi *punctul ultim* este *ajungerea tuturor întru slava Sa*.

Praznicul *Schimbării la Faţă*, ca unul care se află întotdeauna în *Postul Adormirii Maicii Domnului*[73], ne vorbeşte despre *moartea care ne face vii*, despre moartea faţă de *voile trupului* pentru ca să trăim după *voia Duhului* dar şi despre *moartea care e plină de nemurire*, de *viaţă*.

Când a fost lăsat trupul Părintelui Patriarh în mormânt am cântat cu toţii, *în mijlocul verii*, troparul Paştilor, cântând despre *biruinţa vieţii asupra morţii*, despre biruinţa lui Hristos, Dumnezeul nostru, asupra morţii, a diavolului şi a păcatului.

Nici aici nu a fost *nicio greşeală*!

Învierea e *sensul* vieţii noastre şi nu *moartea*.

Părintele profesor Alexandru Stan[74], într-o emisiune TV prilejuită de adormirea Părintelui Patriarh, vorbea despre cât de

[73] Idem: http://www.calendar-ortodox.ro/luna/august/august15.htm.
[74] Idem: http://www.valahia.ro/old/faculties/teologie/stan.htm.

impropriu este pentru un creştin *să vorbească despre moarte*, mai ales pentru *un monah*.

Sensul vieţii noastre, de la Botez, nu mai este *moartea*, ci *învierea* şi *viaţa*. Căci, după cum spunea Preadumnezeiescul şi Preafrumosul Apostol Pavel: „M-am răstignit *împreună* cu Hristos; şi nu eu *mai trăiesc*, ci Hristos *trăieşte în mine*. Şi viaţa de acum, în trup, o trăiesc *în credinţa* în Fiul lui Dumnezeu, Care *m-a iubit* şi *S-a dat pe Sine însuşi pentru mine*" [Gal. 2, 20].

Viaţa creştină *autentică* e plină de *nemurire*, de *bucurie*, de *împăcare*.

Am remarcat şi aţi remarcat cu toţii, că în aceste zile mulţi au vorbit despre Părintele Patriarh Teoctist ca despre *omul blândeţii*, al înţelepciunii, al echilibrului.

Frumuseţea persoanei înduhovnicite e *frumuseţea echilibrului*, a maiestuozităţii smerite. Dacă ştii să faci *rai* în tine şi în cei din jurul tău, dacă ştii *să primeşti* în inima ta şi *lângă tine* oameni care *să se bucure că te-au întâlnit*, care *să se minuneze* de roadele dragostei, ale blândeţii şi ale dragostei tale, atunci, fără doar şi poate, eşti *locuit de slava lui Dumnezeu*, care *îi uneşte pe cei de departe* şi *îi uşurează de neînţelegeri şi de neiubire pe cei de aproape*.

Trebuie *să ne uşurăm unii altora poverile* sufletului şi ale trupului, ale programului zilnic. Trebuie să învăţăm *să ne vedem mai adânc*, mai frumos, mult mai *esenţial*.

Dacă ne vedem numai *depărtaţi* pe unii de alţii, dacă nu simţim că *avem nevoie de toţi* pentru ca să fim *plini* gândim *sectar* şi nu *în Duhul Bisericii ecumenice* şi *sobornicesti*, adică nu având *grija* ca „toţi să fie *una*" [In. 17, 21].

Trebuie *să ne ostenim* să trecem peste *limitările personale*, *naţionale*, peste *înţelegerile care despart*.

Până nu vom respira *iubirea* care *înmulţeşte* pacea şi bucuria între oameni, vom fi tot *mai singuri*, tot *mai trişti*.

Fie ca Domnul slavei *să vă bucure* întru Schimbarea Sa la Faţă şi fie ca şi noi să avem *o faţă tot mai plăcută* pentru alţii, tot mai *dorită*.

Pentru mine, cea mai mare *bucurie* este *faţa care îmi zâmbeşte* şi *mă iubeşte prin Duhul lui Dumnezeu*. Prin ea, eu aflu *viaţa*, pentru că ea însăşi *a aflat viaţa*.

Să găsim cu toţii *viaţa cea veşnică*, întru Iisus Hristos, Domnul nostru, a Căruia este cinstea, slava şi puterea, împreună cu Tatăl cel fără de început şi cu Preasfântul şi atotcuratul Său Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Tânărul bogat *sărac*. Predică la Duminica a 12-a după Rusalii [Mt. 19, 16-26]

Iubiţii mei[75],

există uneori *teme predicatoriale* resimţite ca *ingrate*, ca cea asupra *proprietăţii*, a averii, ca în cazul de astăzi, pentru că mentalitatea seculară adâncită în noi cataloghează în astfel de momente mesajul evanghelic drept *iresponsabil*, *păgubitor* la nivel personal.

Cum să renunţ la averea mea, ca să fiu desăvârşit? Mai bine rămân nedesăvârşit, ţipă în noi un glas demonic, *decât să îmi pierd averea, decât să mă dezlipesc de ceva.*

De ce să renunţăm la *ceva* pentru ca să fim *creştini ortodocşi*?

De-a lungul timpului mulţi creştini ortodocşi *au renunţat cu totul* la averi pentru *viaţa monahală* sau pentru *asceza pustiului* sau pentru *nebunia întru Hristos*, pe când alţii au înţeles *renunţarea la averi* ca *renunţare la alipirea de averi* şi şi-au folosit judicios averile, construind Biserici, Mănăstiri, dând milostenii şi ajutând în diverse moduri societatea în care trăiau.

[75] Scrisă în data de 18 august 2007.

Dar în conştiinţa noastră cea mai adâncă există *o rană vie* atunci când auzim *aceste cuvinte* ale Domnului: „vinde-ţi averile, dă-le săracilor şi vei avea *comoară în cer*; şi vino de-Mi urmează Mie”, *cf*. ed. *BOR 2001*.

Personal, aceste cuvinte mă dor şi mă vor durea enorm tot timpul, pentru că *nu am renunţat* la proprietăţile personale, la cărţi, la mine însumi.

Posed *lucruri* şi *mă posed*, mă am sub *libera mea alegere* şi nu sub *continua ascultare a altcuiva*. Iar dacă îţi eşti ţie însuţi *conducător*, îţi *asumi* şi *îţi porţi greşelile* de unul singur.

Însă, pe de altă parte, nu toţi au *chemare* spre monahism sau spre căsătorie sau celibat. A impune cuiva *un mod de viaţă* pentru care nu este pregătit *să îl suporte* înseamnă a-l destructura interior pe acel om, a-l omorî înainte de vreme.

Ca să trăieşti *cu bucurie*, simţind că *te împlineşti* prin ceea ce faci, trebuie să simţi că *trăieşti din plin*. Şi trăieşti ceva *din plin* numai dacă simţi că eşti *chemat de Dumnezeu* la o anumită *formă de viaţă*, spre anumite *virtuţi*, la anume *lucrări* în Biserică.

Toată lumea *vorbeşte* despre *alegerea noului patriarh al României*, dar prea puţini *se roagă* pentru alegerea noului patriarh al României.

Vorbele, discuţiile interminabile *nu ne ajută* precum *rugăciunea* pentru viitorul nostru patriarh.

Rugăciunea *îl clădeşte* pe om, *îl susţine*.

Rugăciunile întregii Biserici, dacă *le-am simţi*, dacă le-am *vedea* cu ochii inimii am fi *copleşiţi*, pentru că formează *un torent inimaginabil de putere duhovnicească*.

Ca să avem *un nou patriarh* trebuie să avem *noi inimi*.

Ca să fim *alţii* trebuie să renunţăm la *a ne mai lăuda cu binele pe care l-am făcut până acum* şi să vrem să fim *desăvârşiţi* în credinţa, răbdarea şi dragostea noastră.

Cuvintele Sfintei Evanghelii de astăzi sunt *dureroase*, prea *înalte* pentru a fi *epuizate* sau *împlinite vreodată desăvârşit*.

Desăvârşirea, în ea însăşi, înseamnă *umplere de o sfinţenie întotdeauna nedeplină*.

Desăvârşirea omului e mereu *nedesăvârşită*, e mereu *avidă* de împlinire dumnezeiască, pentru că starea noastră în veşnicie va fi *o continuă* şi *veşnică experiere a desăvârşirii*.

A desărşirii cui? A lui Dumnezeu. Noi ne umplem de harul lui Dumnezeu, de slava lui Dumnezeu, de *desăvârşirea* lui Dumnezeu în mod continuu, şi acum şi în veşnicie, şi totuşi, ca nişte *creaturi* ale lui Dumnezeu *nu epuizăm niciodată* creşterea în desăvârşire.

Cum înţelegem atunci Mt. 19, 20: „Dacă vrei să fii *desăvârşit*…”? Pentru că Scriptura e scrisă de *degetul lui Dumnezeu*, adică de Sfântul Duh, pe când atunci când e receptată cu o minte telurică, neînduhovnicită percepi numai *dizarmonii*, *nereguli* în ea, *contradicţii*.

Există cărţi întregi în mediul protestant cu *contradicţii* ale Scripturii.

Însă Scriptura şi scrierile Sfinţilor Părinţi nu conţin *contradicţii* ci doar unele *ediţii critice* sau *manuscrise* au unele *lipsuri* mai mult sau mai puţin *intenţionate*.

Aici nu avem de-a face cu *o contradicţie*.

În discuţia cu *tânărul bogat,* la prima vedere, Domnul pare a fi în *animozitate interioară* cu acesta.

Când tânărul Îl numeşte *Bun* pe Domnul şi cere să afle lucrarea care *să îl ducă* la viaţa veşnică, El îi răspunde că *nu e Bun*, *ci numai Dumnezeu e Bun*, ca şi când El nu ar fi fost *Dumnezeu*, Fiul lui Dumnezeu.

Mântuitorul Hristos nu *îl minte* pe tânăr referitor la Sine, ci răspunsul Său către acesta ne arată că în inima lui, a tânărului, Hristos era *un Rabin*, un *Învăţător* şi nu *Fiul lui Dumnezeu*, deşi dorea să afle de la El un lucru aşa de mare: *drumul spre mântuire*.

Întrebarea tânărului e *o întrebare a acţiunii*.

Acţiunea nu creează niciodată *contradicţii* ci numai mintea care *speculează*, care gândeşte în abstract viaţa şi acţiunea vede lucruri *insurmontabile*.

Când *te nevoieşti*, când cauţi *să ajuţi*, când *iubeşti*, când vrei *să te îndrepţi din păcat* nimic nu ţi se pare *prea mult*, nimic nu ţi se pare *insuportabil*, nimic nu ţi se pare *prea greu* de făcut.

Când vrei *să intri* în viaţă, când vrei să fii *veşnic cu Hristos*, când vrei să fii *ortodox autentic* atunci trebuie să te înveţi *cu renunţatul*, cu *greul* durerii, cu greul ispitirilor de tot felul, cu neînţelegerea unora sau a altrora, cu *răutatea tuturor*.

Ca să intri *în viaţă*, nu *ca să ajungi în Rai*, ci ca *să intri doar*, trebuie *să păzeşti* poruncile [*cf*. v. 17].

Viaţa duhovnicească începe în noi când *ne hrănim interior* cu toate poruncile lui Dumnezeu, trăite *în fiinţa noastră* şi nu *teatral*.

Sufletul nostru *se hrăneşte* cu binele, cu poruncile lui Dumnezeu, cu voia lui Dumnezeu cum se hrăneşte trupul cu apă şi mâncare.

Hrana pentru suflet devine *primordială* atunci când ajungem să înţelegem că *sănătatea* sufletului e *mai importantă* decât *o durere de mână* sau decât *palpitaţiile la inimă*.

Când ajungem să simţim nevoia *stringentă* de hrană *duhovnicească*, de *har*, atunci *alergăm repede* spre Sfânta Spovedanie, spre împărtăşirea cu Preacuratul Trup şi Preasfântul Sânge al Domnului, spre rugăciune, spre milostenie, spre citiri şi ascultări duhovniceşti, pentru ca *să tresăltăm de bucurie* şi *de împlinire*.

A tresălta duhovniceşte nu însemnă *a dansa hip hop*!

A tresălta duhovniceşte înseamnă *a trăi o bucurie duhovnicească imensă*, cu o mare intensitate, adică a trăi din plin *în bucuria* harului lui Dumnezeu, bucurie la care participă *şi trupul*.

Dacă vă închipuiţi că vă vorbim *din cărţi* toate aceste lucruri şi că ne plac *vorbele frumoase* dar *neadevărate*, *vă înşelaţi*.

Nu poţi îndemna la *bucurie* şi la *fericire dumnezeiască* pe cineva, dacă nu ai trăit şi tu din *harul lui Dumnezeu*.

Şi nu poţi vorbi despre *viaţa Bisericii* dacă nu *tresalţi duhovniceşte* în ea.

Nu am fi avut *habar* de taina Bisericii dacă Dumnezeu nu ne-ar fi dat *să înţelegem* şi *să trăim prezenţa lui Dumnezeu* în Biserica Sa şi *relaţia noastră* cu Sfinţii.

Căci ce altceva înseamnă pentru un ortodox să fie *desăvârşit* decât să fie *Sfânt*? Iar sfinţenia nu ţine numai de *mănăstire* sau numai de *preoţi*, ci *sfinţenia este o realitate pentru toţi*, o realitate pe care o pot trăi *toţi creştinii ortodocşi*, pentru că sfinţenia este atmosfera *normală*, fundamentală a Bisericii.

Păi nu este Biserica *una*, nu e *sfântă*, nu e *sobornicească*, pe temelia Sinoadelor Ecumenice şi *apostolică*, adică vine *de la Apostoli*?

În Biserică, sfinţenia este *la ea acasă*. Numai păcatul este cel mai *impropriu* lucru din Biserică şi de care Biserica *îi spală mereu* pe credincioşii Domnului.

Deci, dacă vrem *să intrăm* în *viaţa cu Dumnezeu*, trebuie să intrăm pe *uşa poruncilor Lui* pentru ca *să devenim ca El*.

Tânărul împlinise poruncile.

Domnul enumeră 5 porunci din *Decalog* şi o poruncă din Legea extinsă: *să iubeşti pe aproapele tău ca pe tine însuţi* [*Cf.* Lev. 19, 18, apud. ed. *BOR 1988*].

Porunca iubirii din *Levitic* e *o frântură de text* printre alte prescripţii, căreia puteai să nu îi dai *prea mare* valoare.

În Vechiul Testament sunt atât de multe prescripţii…şi totuşi Hristos Dumnezeu vorbeşte despre *una* care nu avea prea mare *reperabilitate* la prima vedere.

Dacă iubeşti pe aproapele tău *ca pe tine însuţi* nu vrei *să îl ucizi*, pentru că dacă ai vrea *să îl ucizi*, ai vrea *să te sinucizi* şi tu însuţi.

Dacă *îţi iubeşti* şi *îţi respecţi* copilul tău, pe nepoţii tăi, pe rudele tale, pe vecinii tăi, pe tot omul, nu vrei *să abuzezi sexual* de ei.

Crima şi desfrâul sunt *ireconciliabile* cu iubirea.

Dacă iubeşti pe cineva nu *îl furi*.

Dacă iubeşti pe cineva nu vrei *să câştigi un proces prin mărturie strâmbă*, falsă.

Dacă *îţi iubeşti* părinţii şi bunicii şi rudele şi soţia nu vrei *să le ei gâtul cu toporul* sau *să îi otrăveşti*.

Iubirea e *împlinirea* Legii, pentru că îl învaţă pe om *să se comportă* faţă de sine şi faţă de alţii în cele *mai juste* proporţii.

Iubirea ştie să protejeze, să asculte, să se milostivească, să ierte, să renunţe la ceea ce *desparte*, ştie *să impună respect* şi *veneraţie*.

Iubirea ştie *să te înveţe*.

Iubirea ştie *ce îţi lipseşte* şi *ce lipseşte multora* şi *astupă* neputinţele, *le acoperă*.

Averea, când devine *o pereche de cătuşe* pentru sufletul tău, când devine *o boală de piele* care nu te lasă să dormi, când te transformă într-un *monstru* este *o calamitate*. Şi este *o calamitate* nu *în sine* ci în modul în care tu *te raportezi la ea*.

Nu bogăţia e *de vină* că noi am ajuns nişte *monştri fără inimă* ci *dorinţa noastră nestăpânită după avere*, *orgoliul* şi *nemilostivirea* noastră!

Ca să fii *desăvârşit*, ca să fii *propriu desăvârşirii*, ca să respiri *aerul Bisericii*, adică *sfinţenia*, trebuie să renunţi la ceea ce *te acoperă cu blam*.

Trebuie să renunţi la *averea urâtă a patimilor*.

Averea patimilor este cea *condamnată* în această situaţie!

Ca să fii desăvârşit trebuie *să îţi vinzi* patimile, să le dai înapoi demonilor patimile, adică *să renunţi* la ele şi să cumperi *sărăcia duhovnicească* a inimii curate, simple, ca să trăieşti ca Avraam şi ca Iov în mijlocul bogăţiilor de tot felul şi să nu te mai atingă *plăcerea* de ele.

A avea bunurile necesare vieţii zilnice e una. Dar *a crăpa de ciudă* că nu ai tot ce e *nou* pe piaţă se numeşte altcumva.

Dacă în sens direct, literal, în Mt. 19, 21, *vinderea averilor* înseamnă *deposedarea noastră prin milostenie* de ceea ce avem, în sens duhovnicesc, intim, vinderea averii săracilor înseamnă a vinde, a da înapoi *săracilor demoni* patimile pe care le avem,

adică *a lăsa lor patimile*, pentru ca să mergem să facem *voia Domnului*.

Renunţarea la averi nu face decât să continue *lepădările de Satana* ale Botezului. Ne depărtăm de toată *infatuarea* demonilor, de toată *trufia* vieţii, de toată *lauda* şi *închipuirea de sine*.

Renunţarea la patimi este *adevărata comoară* şi pe ea o trăim în *cerul inimii* şi o vom trăi şi veşnic, în Împărăţia lui Dumnezeu.

Cine nu se deposedează *de la sine* de prostie, de infatuare, de nesimţire, de bădărănie, de invidie, de plăcerea trucată, nesăţioasă de a avea posesiuni *în mod egoist*, de *tot păcatul* într-un cuvânt, mai grosier sau mai fin, rămâne *în tristeţea lui*, în *marasmul* de care tot *ne plângem*.

Tânărul bogat, într-o înţelegere duhovnicească, fiind o expresie *a minţii noastre* care se crede *bogată* şi *deşteaptă*, atunci când e pusă *în faţa* sărăciei duhovniceşti, a simplităţii gândurilor, a sfinţeniei, pleacă *întristată foarte*, pentru că are multe avuţii puerile, adică *o mare încredere despre ea însăşi*.

Tocmai de aceea am pus în titlul predicii de astăzi sintagma oximoronică „bogat *sărac*", pentru că bogatul nostru era *sărac* la cele *cu adevărat bune*, deşi, în aparenţă, era *bogat foarte* şi *împlinitor* al Legii.

Discuţia cu tânărul bogat *sărac* se încheie mai înainte ca *să înceapă cu adevărat*.

În urma ei, Domnul vorbeşte despre greutatea pe care o trăiesc *bogaţii în păcate* vizavi de intrarea lor în Împărăţia Cerurilor [*cf*. v. 23].

V. 24, interpretat conform mai multor manuscrise, ridică greutatea translării lui *cămilă/camilă* şi a expresiei *urechile acului.*

Fără a intra *în detalii* asupra contextului hermeneutic, ediția BOR 2001[76] a ÎPS Bartolomeu[77] al Clujului alege varianta *imposibilului grandios*, a cămilei care nu poate intra *niciodată* prin urechile unui *ac de cusut*.

Omul păcătos e un om *gonflabil la suflet*. El are *trupul mic* dar cu sufletul se crede *duhul* lui Alladin[78], care zboară mai presus de un dumnezeu pe care *şi-l închipuie* el şi în capul căruia tot ce zboară se şi mănâncă.

De aceea şi Sfântul Solomon scria în Ecclesiast: „Graiurile gurii celui înţelept sunt *har*, iar buzele celui nebun *îl doboară*.

---

[76] *Sfânta Scriptură*, ed. BOR 2001 poate fi downloadată de aici: http://www.archive.org/details/SfantaScripturabor2001EditieJubiliara.
[77] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Bartolomeu_Anania.
[78] Idem: http://www.coolwallpapers.org/view.php?wallz=2382.

Începutul cuvintelor gurii lui este *prostia*, iar sfârşitul graiului lui *nebunie curată*. Nebunul *sporeşte* vorbele…"[Eccl. 10, 12-14, *cf*. ed. BOR 1988].

Sporim vorbele când ne prezentăm *altcineva* decât suntem sau atunci când *apărăm minciuna* în faţa *adevărului*.

E imposibil să se întâmple *imposibilul*, ne spune v. 25.

Sfinţii Apostoli *se miră*, spune ed. BOR 2001, când aud aceste *vorbe* ale Domnului despre bogaţi.

Sfântul Clement Alexandrinul scria despre această temă, despre bogaţii care *se mântuiesc*, în secolul al 2-lea d. Hr.

Tema *bogăţiei* a fost amplu discutată de către Sfinţii Părinţi ai Bisericii şi de fiecare dată s-a precizat că *alipirea de bogăţii* şi *nedreptatea lipsei de milostenie* trebuie *eradicate* din viaţa noastră.

Cine poate *să se mântuiască*, indiferent dacă *are* sau *nu* proprietăţi multiple?

Hristos Dumnezeu, în ultimul verset al pericopei evanghelice de astăzi, nu ne spune că *imposibilul este imposibil*, ci că *imposibilul nostru e posibil la Dumnezeu*.

Cine poate *să se sfinţească*? Tot omul poate *să se sfinţească* şi *să moştenească* Împărăţia lui Dumnezeu.

Cum aşa?! Pentru că Dumnezeu, dacă ne punem *încrederea numai în El*, ne *arată* în fiinţa şi în viaţa noastră că imposibilul nostru devine *posibil* cu El.

Imposibilul, incredibilul, neaşteptatul uman devine *o pradoxală minune* cu Dumnezeu.

Noi gândim mai mereu *liniar* sau *fracturist* pentru că nu putem să vedem *în taina* providenţierii noastre de către Dumnezeu sau *în viitorul* nostru.

Noi gândim *prin excluderi* şi nu prea avem geniul *să îmbinăm* mai multe *incredibiluri* la un loc.

Ni se pare *anacronic*, paradoxal, *să ne lăţim mintea*, să ne-o *luminăm*, ca să cuprindem *mai mult*, ci ne permitem *luxul malefic* de *a ne îngusta* capacităţile de înţelegere ale vieţii noastre cu Dumnezeu şi în faţa lui Dumnezeu.

Dacă Îl trăim pe Dumnezeu ca fiind *sus* şi noi *jos* şi între noi există doar *apă de ploaie*, *unde TV* şi *de telefonie mobilă* şi *deloc har*, lumină dumnezeiască, *discuţia despre Dumnezeu* e *un căscat continuu*.

Dacă Îl trăim pe Dumnezeu numai *din cărţi* şi pentru ca să scriem *cărţi senzaţionale*, din *vise* şi din *pase magnetice*, din *rememorări transmigraţionale*, dacă Îl vedem prin *ochi eretici*, *păgâni* sau *oculţi*, Dumnezeu e *un subiect de presă*, un subiect

vandabil atât *la colţ de stradă* cât şi *în mediile academice*, e subiect ce stârneşte *vii polemici sterile* şi, în rest, *te lasă cu burta goală*.

Dacă Dumnezeu e trăit ca *singura*, *unica* şi *reala prezenţă* care umple toate şi ne umple, ca fii ai Bisericii una şi veşnice, ai Bisericii Ortodoxe, dacă trăim în *Biserica Sfinţilor* şi *cu Sfinţii*, dacă El ne luminează *din noi* şi luminează *în mod real* pe tot omul care *vine în lume* şi *se apropie de Sine*, numai atunci *discuţia despre Dumnezeu* şi *relaţia cu El* este una *reală*.

Noi nu creditǎm *orice fel* de *experienţă religioasă*.

Nu credem în experienţe religioase *veridice* şi *mântuitoare* în afara Bisericii Ortodoxe, nu avem Sfinţi fără *viaţă sfântă*, nu avem ideea că putem fi *Sfinţi* fără *împlinirea poruncilor lui Dumnezeu* şi fără ca să simţim asta *cu toată fiinţa noastră*…

După cum ştiţi credinţa ortodoxă *nu se epuizează* în predici ci ea este *un fapt experiabil*, mereu *experiabil* şi niciodată *epuizabil*.

Taina Bisericii *nu se epuizează* în timp ci *ea umple* timpul şi spaţiul, umple orice fiinţă şi lucru.

Taina Bisericii nu este ceva *abscons*, nu este ceva *lugubru*, nu este ceva destinat *doar elitelor* sau *doar babelor*.

Taina Bisericii constă *în harul Treimii* care ne inundă pe toţi fiii Bisericii şi care este *singura noastră realitate* care ne face *creştini*, care *ne întăreşte în sfinţenie* şi care *ne desăvârşeşte* prin *asceza* noastră şi prin *împlinirea poruncilor Domnului*.

Am sfinţit de curând casa unei mătuşi a noastre *în absenţa ei* dar *la rugămintea ei*. Eu am fost singur în casă, am făcut slujba de la cap la coadă, m-am rugat ca harul lui Dumnezeu *să se pogoare* în casa ei şi *să o schimbe cu totul*.

Ea era *la muncă* cât timp eu *i-am sfinţit* casa.

Singurele *semne vizibile* la venirea ei acasă au fost *crucile cu ulei sfinţit de pe pereţi*, Sfânta Agheasmă pe care *i-am făcut-o într-un vas* şi *mirosul de busuioc* din mănunchiul de busuioc cu care i-am sfinţit casa.

Însă, mi-a spus la telefon, că de pe *holul* etajului a simţit *acel ceva* care nu era *înainte* şi care spunea că *îl simţise* şi *în camera mea plină de cărţi*.

Harul lui Dumnezeu *nu se simte* dacă nu ai *fiinţa pregătită* de *ceva*, adică de *fapte bune*.

Mătuşa mea, deşi nu prea *dusă* la Biserică, a dat *multe milostenii* în viaţa ei şi s-a rugat *cum a ştiut ea* în toate suferinţele, prea multe, din viaţa ei, lucru care *a pregătit-o să simtă* harul lui Dumnezeu.

Inima trebuie să fie *smerită* şi *doritoare de adevăr* ca să perceapă *ploia de pe lână* a harului.

După vreo lună-două de la evenimentul acesta, pe 15 august, pentru prima dată în viaţa ei şi la ziua ei patronimică, Prea Curata Stăpână a învrednicit-o *să o spovedesc de toate păcatele ei* şi *să o împărtăşesc a doua zi*.

Nu am dus nicio *muncă de lămurire* cu ea ca să facă acest lucru. Nu am *evanghelizat-o* şi nici *stresat-o* cu predici.

Eu nu prea *agasez* cu predici *în particular* pe nimeni.

A agasa pe cineva cu textele Scripturii şi a crede că asta este *evanghelizare* e *o mare eroare*.

Evanghelizarea cu forţa se numeşte *orgoliu* şi nu *faptă bună*.

Pe ea a învăţat-o *binele* harul lui Dumnezeu, harul a chemat-o la *linişte*, harul i s-a arătat ca *bucurie*, ca *linişte*, ca *odihnă*, în mijlocul nevoinţelor şi al milosteniilor sale şi tot el *i-a provocat lacrimi* când am împărtăşit-o pentru prima dată după 50 de ani de zile de viaţă.

Eu am *asistat* la bucuriile *imposibile* la oameni dar *posibile* la Dumnezeu, pe care El *le face în taină*, foarte tainic.

Dumnezeu *nu ţipă în piaţă la megafon* pentru ca să crezi în El, ci El Însuşi *Se apropie de noi*, de fiecare în parte şi ne vorbeşte prin *harul pe care îl lăsăm să între în noi prin faptele noastre bune*, iubitoare, milostive.

Cum să intre harul, *delicateţea prin excelenţă* într-o inimă de *mârlan*, într-o inimă *grosieră*, tare ca *stânca*?

Dumnezeu vorbeşte, vorbeşte *cu putere*, dar numai celor care *se pleacă cu cutremur* şi *cu dragoste* în faţa Sa, şi nu *chiparoşilor* şi *cactuşilor* care se cred *geniile lumii*!

Dacă încercam cu *evanghelizarea*, dacă încercam *în forţă* să fac ceva nu aş fi putut să îi dau posibilitatea să experieze *gustul* vieţii duhovniceşti.

În casă, pentru cineva *rătutit de păcat*, ar fi mirosit numai *a busuioc de popă.*

Pentru ea a mirosit *a ceva din eternitate*, a ceva care nu are *nimic de-a face cu şarlatania* sau *impostura*, pentru că *a mirosit mireasma vieţii veşnice*.

Şi nu a mirosit *o zi*, o săptămână, sau o lună, ci *miroase continuu*, şi acum *şi mai mult*.

Astăzi m-am trezit în sunetul telefonului ei ca să îmi mulţumească că *se simte şi mai bine* după ce *am împărtăşit-o*.

Şi aceasta, pentru că e *cu neputinţă* la oameni să gândească despre schimbările *de suflet* şi *de situaţie* pe care ni le rezervă Dumnezeu.

Frumosul, *măreţia schimbărilor* din viaţa oamenilor ne vorbeşte despre *măreţia insondabilă* a vieţii lui Dumnezeu şi despre relaţiile Sale *paradoxal de simple* şi *de adânci* cu oamenii.

Să nu vă fie *teamă* de *imposibilul* care pare *să existe* în fiinţa şi în viaţa dumneavoastră!

Să nu daţi loc *imposibilului grijii* şi *al descurajării* în viaţa dumneavoastră, ci *să staţi tari*, fiind *întăriţi* pe piatra credinţei noastre, Care este *Hristos Dumnezeu*, Fiul lui Dumnezeu Celui viu, a Căruia este *stăpânirea* şi *puterea* şi *slava*, împreună cu Preasfântul şi veşnicul Său Părinte şi cu Preasfântul şi de viaţă făcătorul Său Duh, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Se va da *Împărăți*a acelora care *vor face roadele* ei. Predică la Duminica a 13-a după Rusalii [Mt. 21, 33-44]

Iubiţii mei[79],

parabola din Evanghelia de astăzi nu este *o imagine confecţionată* şi pusă *să ilustreze* un adevăr, ci este *o imagine criptată* a întregii istorii, care are în centrul său *iconomia mântuirii* Domnului şi Mântuitorului nostru Iisus Hristos.

Domnul le vorbeşte arhiereilor şi fariseilor despre istoria lui Israel şi despre ce se va petrece cu El în *Parabola lucrătorilor celor răi*, într-atât încât, în Mt. 21, 45 se spune: „au înţeles că *despre ei vorbeşte*” [*Cf*. ed. BOR 2001].

Capii iudeilor au înţeles că ei sunt *cei vizaţi* şi că lucrurile despre care Domnul le vorbise *s-au petrecut* şi *se vor petrece* în mijlocul lor.

[79] Scrisă în data de 26 august 2007.

Parabola de la Mt. 21, 33-44 vorbeşte despre *Biserica* şi *poporul lui Israel*, pentru că *via Sa*, a Tatălui, era *Biserica* Vechiului Testament, era poporul lui Israel.

Omul Stăpân [v. 33] e *Stăpânul universului*, e Creatorul şi Atotţiitorul Dumnezeu, e Dumnezeu Tatăl.

El a sădit *o vie,* care nu era şi a făcut-o *a Lui*. El a făcut ca poporul lui Israel să fie *via Sa* şi cu ea a făcut multe legăminte, *înţelegeri de credincioşie*.

El nu şi-a lăsat via fără *gard*, ci i-a dat drept gard *Legea* şi *cultul de la Cort*, apoi *de la Templu*.

A săpat *teasc* în ea, adică a dat oamenilor puterea de *a-şi vedea păcatele* şi de *a se nevoi pentru dreptate*.

Jertfele Legii trebuiau să evidenţieze în oameni *nevoia de iertare*, de *mântuire*, *păcătoşenia personală* şi *aşteptarea lui Mesia*.

În via Sa era şi *teasc* dar şi *turn*.

Era *conştiinţa de sine* şi *dorinţa după un Mântuitor* dar şi *călăuzirea prin Proroci spre Domnul*.

Căci Sfinţii Proroci erau *farurile călăuzitoare*, ei erau *turnurile măreţe* ale cunoaşterii şi ale sfinţeniei care *indicau sensul mesianic* al *împlinirii* lui Israel.

Israel trebuia *să aştepte* pe Hristos şi întru El *să îşi găsească viaţa*.

Arderea de tot era jertfă „spre *bună mireasmă* înaintea Domnului” [Ieş. 29, 25; Lev. 1, 3; 1, 9; 1, 13; 1, 17; 8, 21; 8, 28; 17, 4; 23, 18 etc., *cf*. ed. BOR 1988], însă şi *conştientizare* a nevoii de *dăruire integrală lui Dumnezeu*.

Via a fost dată *lucrătorilor*, preoţiei iudaice, pe când slujitorii Domnului, Sfinţii Proroci, au fost trimişi *să strângă* roadele viei Tatălui.

Slujitorii au venit la „vremea roadelor” [ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν: Mt. 21, 34, *cf*. GNT], nu *mai înainte*!

Trebuiau să primească *roade* de la *preoţia lui Dumnezeu*, adică *înţelegere dumnezeiască a Legii* şi *a proorociilor*, şi au primit în schimb *bătăi* şi *moarte* [v. 35].

Între v. 33-36 se află *criptizate*, spuse *tainic*, toate *evenimentele* petrecute în Scriptura Vechiului Testament.

Trebuia să se aducă *roade* şi, *la plinirea vremii*, cum spune Sfântul Pavel, când a venit Hristos, preoţimea iudaică, care avea Legea şi prorociile, şi trebuia *să privească prin ele*, nu au privit cu ochi *curaţi*, adoratori pe Fiul Tatălui, ci au zis: „Acesta este *moştenitorul*; veniţi *să-l omorâm* şi să avem noi *moştenirea* lui!…”, *cf*. v. 38.

Versetul 38, venit din gura Domnului, ne arată că iudeii *ştiau* cine este El, *ştiau ce fac*.

Şi dracii *ştiau cine este El*, atâta timp cât primele trei repetări ale sintagmei *Fiul lui Dumnezeu* în NT le aflăm *din gura dracilor*, *cf*. Mt. 4, 3; 4, 6; 8, 29.

Şi preoţimea iudaică şi dracii *ştiau cine este El*, dar nu prin prisma *dragostei* faţă de El ci *a răutăţii* şi *a invidiei* faţă de Fiul Stăpânului.

Avem, cum spunea Blaga[80], *o cunoaştere luciferică* în această situaţie; cunoaşterea *prin negare*, cunoaşterea prin lupta *acerbă* cu propriul tău Dumnezeu.

Dacă nu vrei *să Îl recunoşti de bună voie* pe Dumnezeul treimic în inima ta, cu toată smerenia şi dragostea, atunci vei cunoaşte ce înseamnă *neiubirea lui Dumnezeu*, chinul fără Dumnezeu şi consecinţele luptei prosteşti cu El.

Tu vei căuta *linişte* fără El, vei căuta *prosperitate*, vei căuta *să cadă bani din cer* fără El şi nu vei avea nicăieri *odihnă*.

Numai când vei termina cu această *vrajbă* împotriva Dumnezeului tău iubitor, a Creatorului tău, vei vedea că *pacea ta este El*.

Hristos e scos *afară* din *vie*, afară din *cetate* şi *omorât*, v. 39, *cf*. Mt. 27, 33; Mc. 15, 21-22; Lc. 23, 26- 33; In. 19, 17.

Stăpânul viei este însă şi *Hristos Dumnezeu*, Care prin moartea şi învierea Sa ne-a făcut pe noi *vie a Sa*, roditoare spre mântuire.

El a dat via Sa, via pe care a mântuit-o, Biserica Sa, altor lucrători, preoţimii Sale *de astăzi*, ca aceasta să aducă roadele *la vremea lor*, adică *să-i conducă pe oameni la mântuire*.

Versetul 42, o împlinire a Ps. 117, 22-23 [*cf*. ed. BOR 1988], vorbeşte despre *fundamentul hristologic* al Bisericii, care nu exclude *fundamentul treimic* al Bisericii.

Piatra, λίθος-ul Bisericii este *Hristos*, ca Cel care *a murit* pentru noi moarte pe cruce şi ne-a înviat, întru Sine, prin învierea Sa, spre viaţa veşnică.

Însă Hristos este *Unul din Treime*, nedisociat în lucrarea mântuirii de Tatăl şi de Duhul. Nu *doar* Hristos *ne-a mântuit*, ci Tatăl prin Fiul întru Duhul Sfânt.

Creştinii ortodocşi trebuie să vadă *treimic* apariţia lumii, creaţia, trebuie să vadă treimic *pregătirea lumii* pentru întruparea Cuvântului, *iconomia mântuirii*, *Biserica*, *aşteptarea noastră* şi *viaţa veşnică*.

---

[80] Lucian Blaga: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lucian_Blaga.

Şi cum să vedem *treimic* tot ce *a făcut*, *face* şi *va face* Dumnezeu cu noi? Prin aceea că trebuie să vedem întreaga Treime *conlucrând* la fiecare act *al creaţiei* şi *al mântuirii* noastre.

Prea Curata şi Prea Sfânta Treime, Dumnezeul nostru ne-a *creat*, ne *mântuieşte* şi ne *primeşte* întru Împărăţia Sa.

Dacă încercăm să facem din Domnul nostru Iisus Hristos un Mântuitor *rupt* de Treime, nu mai putem să avem *dimensiunea triadologică* la care ne cheamă Sfânta Liturghie, care începe cu *strigarea*: „Binecuvântată este Împărăţia Tatălui şi a Fiului şi a Sfântului Duh acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!".

Noi Îl binecuvântăm pe *Dumnezeul Cel în trei ipostasuri/ persoane/feţe*, pentru că este *preabinecuvântată bucuria* Împărăţiei Sale, domnia Sa *în cei credincioşi*.

Într-o rugăciune ortodoxă tainică, rostită în taina inimii sale de către preot, vorbim despre *Cel care şade pe Heruvimi*, adică de *Hristos*.

Dar şi Tatăl şi Duhul *stau pe Heruvimi ca pe un tron*, pentru că Dumnezeul nostru este *Treime de persoane*.

Chiar dacă ne rugăm unei *singure* persoane dumnezeieşti, chiar dacă chemăm în noi *doar pe una*, nu trebuie să trăim cu conştiinţa că Tatăl e *separat* de Fiul şi de Duhul ci, când chemăm *o persoană*, chemăm de fapt *pe toate trei* prin aceea.

Piatra Bisericii este *Hristos*, *cf*. v. 42.

Falsa *dogmă* a „primatului" petrin, transformat în „primat papal", *se autoanulează* în contact cu Mt. 21, 42.

Ziditorii vechitestamentari, preoţia iudaică nu a vrut *să construiască stabil*, pe Însăşi *Piatra vieţii*, nu a vrut să recunoască faptul că Hristos e *piatra*, fundamentul, ci numai unii dintre israeliţi au văzut cât de „*minunată* [θαυμαστὴ] este [Ea] în ochii noştri".

S-a luat *accesul* de la Împărăţie pentru iudei şi s-a pus *la îndemâna* creştinilor, cf. v. 43.

Nu s-a produs *o translare* a făgăduinţelor de la poporul lui Israel în Biserică, ci Biserica s-a format *deopotrivă* din *adevăraţii israeliţi*, fără vicleşug în inima lor şi dintre *păgânii care s-au luminat prin Botez*.

Mă voi opri asupra acestui *amănunt* pentru a prezenta o direcţie *extinsă*, istorică.

Israelul care *nu a crezut în Hristos* a căzut *din făgăduinţă*, din *mântuire*. Mulţi, puţini, cei care *nu au crezut* în Hristos şi nu au devenit prin Botez *membrii* ai Bisericii lui Dumnezeu nu au *moştenit* făgăduinţele Domnului făcute lor prin Avraam, Isaac şi Iacov şi prin toţi Sfinţii Proroci.

Neintrarea în Biserică te face să fii *neeclesial*, neîmbisericit, nereînnoit. Biserica Ortodoxă, Biserica lui Dumnezeu are *o singură poartă*: Sfântul Botez.

Poarta *sacramentală* a Botezului este cea care te face *adevărat israelit*, *moştenitor* al făgăduinţelor Părinţilor din toate veacurile şi *creştin dreptslăvitor*, care *mărturiseşti drept* pe Dumnezeul treimic.

Când, de-a lungul istoriei, s-au *desprins* de Biserică monofiziţii, nestorienii, romano-catolicii, stiliştii etc., Biserica nu a rămas *ciuntită*, nedeplină, ci *întreagă*, iar cei care *au ieşit* din ea *deposedându-se*, ca şi iudeii care nu L-au primit pe Domnul, *de mântuire* şi *har*, au devenit mădulare *uscate*, moarte, *rupte* de trupul Bisericii.

Ruperea de Biserică nu s-a făcut *cu forţa*, ci *din liberă alegere*.

Nimeni nu te îndeamnă: *Frate Gheorghe, fă-ţi o biserică a ta, alta decât cea care vine de la Domnul şi crede în ce vrei!*

Strănepoţii monofiziţilor şi ai catolicilor de astăzi, strănepoţii ereticilor care *s-au rupt* de Biserica Ortodoxă sunt *de vină* că *şi-au pierdut eclesialitatea*.

E adevărat, că ei, sărmanii, au numai neajunsul de *a se naşte* acolo unde *nu e Biserică*, unde *nu e Biserica adevărată*.

Însă, credem că orice om care *caută adevărul* şi vrea *să îl găsească*, trebuie *să deruleze* firul istoriei Bisericii şi să observe *unde* şi *cum a supravieţuit* Biserica adevărată *în istorie*.

A reinventa Biserica, a reforma-o, a schimba-o, a retuşa-o nu este *o mentalitate creştină*, ci mentalitatea creştină *autentică* se manifestă ca *o atentă*, *smerită* şi *preaiubitoare apărătoare* a tot ceea ce *s-a moştenit* în Biserică.

Nadab şi Abiud, care au dorit *să inventeze* o nouă *cădire* înaintea Domnului, o nouă *tămâiere*, o nouă *jertfă*, *cf*. Lev. 10, 1-2, au fost *mistuiţi* de focul ce *a ieşit* de la Domnul.

Asta în Vechiul Testament, unde totul era *umbră* şi *imagine tipologică* a lui Hristos, nu în Noul Testament, când avem de-a face cu *însăşi Biserica* lui Hristos, Cel răstignit şi înviat pentru noi!

Cum ne-am putea permite *să răsturnăm* Sfânta Liturghie care vine de la Sfinţii Apostoli, Sfintele Icoane, când Sfântul Luca Evanghelistul *a pictat chipul* Prea Curatei Stăpâne, să necinstim Sfintele Taine, să renegăm hirotonia, pe Sfinţi şi Sfintele Moaşte, când Biserica lui Hristos *le-a cinstit* şi *le-a păzit* de orice *minte rătăcită*?

Fiii adevăraţi nu îşi *renegă* părinţii, chiar dacă sunt *răi la culme*. Însă, când noi avem nu nişte *părinţi josnici*, ci *milioane de Sfinţi înaintea noastră*, pe *Sfinţii Bisericii*, care *au trăit* şi *au crezut ca şi noi*, de *cine* şi de *ce* să ne temem şi de ce să schimbăm credinţa care *mântuieşte* cu *o pseudofilosofie umană* sau cu *o credinţă eretică*?

Cel care cade *pe Piatră* se *sfărâmă*. Iar cel peste care *va cădea* Piatra se va *zdrobi*, *cf*. v. 44.

Cuvintele finale ale Sfintei Evanghelii de astăzi ne vorbesc despre *cât de greu* e *să cazi* în mâinile Domnului, adică să fii *pedepsit* de către El, pentru că *i-ai renegat* Biserica şi rânduielile dumnezeieşti ale Bisericii Sale şi ţi-ai inventat *biserici* după mărimi *umane* sau, mai bine-zis, ai creat *peşteri de tâlhari*.

Scriptura vorbeşte foarte greu, foarte *aspru* despre *eretici*.

Dacă în Mt. 7, 26 ei sunt *porcii* care calcă *mărgăritarele mântuirii* în picioare, în Filip. 3, 2 ei sunt *câinii* de care trebuie să ne păzim şi *lucrătorii cei răi*, lucru precizat şi de Apoc. 22, 15.

Şi, pentru ca să vedeţi care era *părerea* Sfinţilor Părinţi despre *eretici* în vechime, ca să nu fiu acuzat de *interpretări subiectiviste*, vă voi cita *conţinutul* unor sfinte canoane/legiuiri ale Bisericii lui Hristos, ca să vedeţi *ce asprime* avea Biserica odinioară faţă de aceste persoane.

Canonul 45 al Sfinţilor Apostoli interzicea clericilor să se *roage* împreună cu ereticii.

În *canonul 64 apostolic*, clericul care intra în casa de rugăciune ca *să se roage* împreună cu ereticii era *caterisit*, adică *scos din preoţie*.

Canoanele 46 şi *48 apostolice* şi *canonul 1 de la Cartagina* arată că *botezul ereticilor* şi *al schismaticilor* nu este *valid*, adică nu e *adevărat*.

În *canonul 68 apostolic* se precizează că *hirotonia ereticilor* nu e *validă*.

Clericul care admite *botezul* şi *jertfa ereticilor* e *caterisit cf. can. 46 apostolic*.

Cf. can. 19 de la Sin. I Ecumenic, *a canonului 7* de la *Sinodul II Ecumenic*, a *can. 95* de la *Sinodul VI Ecumenic*, a *can. 7-8 de la Laodiceea*, a *can. 1 şi 47 ale Sfântului Vasile cel Mare* şi a *can. 3 al Sfântului Atanasie cel Mare*, ereticii care *se convertesc* la Ortodoxie se primesc, unii, prin *mirungerea cu Sfântul Mir*, alţii *prin Botez*, iar alţii, dacă dau *scrisori de anatematizare a ereziei lor*.

Cf. canonului 75 apostolic, ereticii nu pot *depune mărturie* într-un proces *împotriva* preoţilor.

Cf. canonului 6 de la *Sinodul II Ecumenic* şi *a canonului 129* de la *Cartagina*, ereticii nu pot ridica *acuză*, cu caracter bisericesc, *împotriva* clericilor. Adică un eretic nu este *luat în calcul* în timpul unui proces bisericesc, dacă acuză pe cineva din *ierarhia bisericească* de un anume păcat.

Cf. canonului 93 de la Cartagina, dacă ereticii sunt *intoleranţi* şi *îi terorizează* pe membrii Bisericii, trebuie să se ceară *ajutorul* autorităţilor lumeşti.

Iar potrivit *canonului 1* de la *Sinodul II Ecumenic* orice *erezie* şi orice *eretic*, implicit, este *dat anatemei* de către Biserică.

Ca să fiu *urmărit* asupra datelor pe care vi le-am *furnizat*, vă rog să consultaţi Arhidiac. Prof. Dr. Ioan N. Floca, *Canoanele Bisericii Ortodoxe. Note şi comentarii*, Sibiu, 1993, 557 p.

După cum se observă, *sănătatea* membrilor Bisericii era foarte atent *controlată* în vechime, după cum, poporului lui Israel i se *interzicea* contactul cu popoarele păgâne care îl înconjurau.

Astăzi, avem *contacte*, discuţii, *întâlniri* cu ereticii şi păgânii, încercăm *dialoguri amiabile*, pentru că trebuie *să convieţuim în pace*.

Unii dintre noi *se smintesc* când aud de *întâlniri ecumenice*, alţii *se panichează* foarte mult, alţii *se îndoiesc* de hirotonia celor care fac astfel de lucruri…

Însă cel mai corect mod de *a gândi* relaţiile *inter* şi *extra-eclesiale*, credem noi, e acela de *a ne întări* în credinţa Sfinţilor lui Dumnezeu şi, în acelaşi timp, de a putea *să răspundem*, liniştit, despre *nădejdea mântuirii noastre*.

Trebuie *să semănăm pace* în jur şi nu *vrajbă*!

Ca să ne câştigăm *conştiinţa* Bisericii, adevărata noastră *dimensiune interioară* de *fii ai lui Dumnezeu* este *un drum lung* şi *greu*.

Însă nu trebuie *să ne temem* că *nu ştim prea multe*, că suntem *prea slabi* sau că suntem *prea îngreunaţi cu multe*, ci să avem *nădejde*, îndrăzneală *sfântă*, că *totul e în mâna lui Dumnezeu* şi că *El nu-i va pierde pe robii Săi*.

Vă dorim *multă pace* în viaţa dumneavoastră şi o săptămână *cât mai plăcută*! Amin.

Să te iei *în stăpânire*, ca *să urmezi* Domnului! Predică la Duminica după Înălţarea Sfintei Cruci [Mc. 8, 34-38; 9, 1]

Prea iubiţii mei[81],

După *bucuria alegerii* noului Patriarh al României şi după *bucuria postului* din ziua Înălţării Sfintei Cruci, trăim astăzi *atmosfera duhovnicească* a puterii Sfintei Cruci în viaţa noastră.

Trăim *biruinţa crucii* în trupul nostru, biruinţa mântuirii lui Hristos în noi, pentru că puterea Sfintei Sale cruci, *închipuirea ei pe trupul nostru* dar şi crucea, ca *greutate a fiecărei zile*, sunt *dătătoare de bucurie*.

Pentru noi crucea este *bucurie* şi *putere*, *armă împotriva demonilor* şi *ruşinare a vrăjmaşilor Bisericii*.

Crucea, după cum spune acatistul, este „*sfânta privire* a Sfinţilor". Pentru că ei nu au privit crucea *din afara lor* ci *crucea dătătoare de bucurie*, crucea nevoinţei *din ei înşişi* era *însăşi vederea* cu care *Îl vedeau pe Hristos*.

Triumfalismul mântuirii nu ne este specific! Pentru noi mântuirea trece *prin cruce*, trece prin *moartea faţă de noi înşine*, faţă de pofta trupului şi a ochilor, faţă de trufia şi moda vremii, pentru a ne duce la înviere, la *învierea sufletului nostru* din moartea păcatului şi a patimilor.

Crucea este *expresia vieţii ortodoxe*, pentru că viaţa fiecărui creştin ortodox în parte, care e *conştient* de *valoarea vieţii* şi de *dorul mântuirii*, se nevoieşte, *se ucide zilnic*, îşi ucide patimile, pentru ca să trăiască prin Duhul lui Dumnezu, da, prin Acela care *te face viu*.

Duminica de astăzi, prin Evanghelia sa de la Marcu, este o vorbire mai întâi despre *luarea noastră în posesie*.

---

[81] Scrisă în data de 15 septembrie 2007.

Se vede, din titlul nostru, că nu e vorba despre *luarea crucii* mai întâi, ci despre *răpirea noastră* din *altfel de vrăji*, din altfel de *interese*, pentru *singurul lucru necesar* [cum spun Sfinţii ruşi, mai ales], adică pentru *dorul de Dumnezeu*.

Ca să dai curs *chemării* Sale, ca *să vii* după El, trebuie ca mai întâi *să te a*i, să te posezi, să ştii *cine eşti*, ce poţi, ca să poţi *să mergi după El*.

Dacă crezi că *poţi să mergi* după El oricum, vei înţelege că îţi trebuie *pregătire*, antrenament pentru o viaţă duhovnicească, sfântă şi pentru înţelegeri enorme, fidele, adânci ale cuvintelor Sale.

Ca să ajungi *în spatele Lui* [ὀπίσω Μου, v. 34], trebui ca mai întâi să fii *în tine însuţi*. Şi ca *să te ai*, trebuie să îţi scoţi inima din *vrăjile* acestei lumi, *să te dezvrăjeşti*, să te dezici de *lucrurile slabe* ale acestei lumi, pentru *lucrurile tari*, pentru lucrurile care *te fac viu*.

În primul rând, ca *să îţi revii*, să îţi vii *în fire* trebuie *să te recunoşti păcătos*.

Să vezi păcatul tău, cât e *de mare* şi să te comporţi zilnic în funcţie de *tabloul interior* pe care l-ai conştientizat.

A nu fi pervers cu tine însuşi înseamnă a nu te considera în faţa altora *altfel* decât te consideri în faţa lui Dumnezeu şi a conştiinţei tale în timpul *rugăciunii* şi *al privirii la tine*.

Ca să te *însănătoşezi* trebuie să arunci de la tine *păcatele grosiere*, *superstiţiile* tale, trebuie să devii *atent* cu viaţa ta, să fii *prezent* la Biserică, să intri *în ritmul liturgic* al vieţii ortodoxe, să începi *să posteşti*, să *te rogi* regulat, *să citeşti cărţi teologice*, să îţi cumperi *cărţi de rugăciune*, să nu mai fi *lax* la minciună, la prostie personală şi la decadenţă.

Radicalizarea interioară a vieţii tale însă nu trebuie să te facă *să te închizi în tine* sau să consideri, că dacă tu *ai înţeles ceva mai mult*, cei care *nu au înţeles* nu mai merită *atenţia ta*.

Ci, dimpotrivă, *paşii sporirii personale* se văd în *gradul de înţelegere* şi *de dialog neîncruntat* cu tine şi cu alţii.

Ca să mergi *bine* nu trebuie să îţi alegi *o viaţă a extremelor*.

Cei mai mulţi convertiţi la Ortodoxie încep prin a posti *excesiv*, prin a citi mult şi a căuta, în rugăciunile lor, semne ale prezenţie harului *substanţiale*, cu care *să se laude* chiar şi numai pentru *ei înşişi*.

Pericolul *suficienţei* este la antipodul *indiferenţei*.

Dacă mai ieri nu cam făceai nimic, astăzi, dacă faci ceva, simţi că *ai împlinit toată dreptatea*, dar uiţi să te mai crezi şi *nevrednic*.

Venirea în sine reală aduce *o îmbogăţire continuă* a conştiinţei că *nu faci pe cât ar trebui să faci*, însă şi *linişte a harului* începe să te umple, pentru că *priveşti* spre El constant.

Cine voieşte/ vrea să vină în spatele Meu/ după Mine [τις θέλει ὀπίσω Μου ἀκολουθεῖν] trebuie *să se dispenseze de sine*, să se lepede de sine, să renunţe la voia sa, la judecata cu care era *învăţat*, pentru ca să înveţe *o logică dumnezeiască*, paradoxală.

Dacă până mai ieri înţelegeai că *puterea* şi *frumuseţea* ta stau în *bodybuilding* şi în *caii-putere* pe care îi are maşina ta, odată cu *renunţarea la mentalitatea ta*, înţelegi că *bogăţia* şi *frumuseţea ta* sunt *curăţia trupului* şi *a sufletului tău*.

Înţelegi că *fericirea* e *o conştiinţă care nu te mustră*, că *bucuria* e *sclipirea de bucurie din ochii celui pe care îl ajuţi*, că *frumuseţea vieţii* stă în *ascultare* şi *recunoştinţă*.

Vi se pare că nu sunt compatibile *ascultarea* cu *recunoştinţa*? Ba da, sunt *compatibile*! Sunt compatibile şi *dreptatea* cu *iubirea*, *mila* cu *mustrarea*, *milostenia* cu *postul*, *ascultarea* cu *mulţumirea*.

Păi ce *ne cere* Domnul astăzi?

Să venim, să plecăm din noi şi să mergem în spatele Lui.

Iar *a veni în spatele cuiva* înseamnă *a fi recunoscător* că cineva *se gândeşte la tine* şi *te duce la bine*.

Iar cum El este *Viaţa* şi *Calea* în acelaşi timp, dacă mergi în spatele Lui *nimereşti chiar în Rai*.

Dacă *te recolectezi*, te readuni din lume, te întorci de pe unde hălăduiai tu şi începi să mergi în spatele Lui, începi să te aduni în tine, să te vezi şi să conştientizezi că *drumul creştinului ortodox e acela de a trece prin moarte*.

Da, îţi trebuie un mare *eroism* să trăieşti *gestul liturgic al Botezului în viaţa ta de adult*, pentru că Hristos ţi-a dat să trăieşti *moartea* şi *învierea Lui* în apele Botezului, ca singurul *mod de viaţă* pe care tu trebuie *să îl retrăieşti* în întreaga ta viaţă.

Viaţa noastră e de la *moarte* la *viaţă*.

Noi ne naştem *morţi* şi devenim *vii* prin Botez. Noi suntem *morţi* şi *în stăpânirea puterii diavolilor* până când *ne botezăm*, iar cristelniţa, vasul Botezului, ca *un al doilea uter*, ca o *a doua mamă* ne naşte drept *fii ai lui Dumnezeu prin har*, ne face *fii*, *mădulare* ale lui Hristos şi ale Bisericii Sale şi ne dă *să trăim moartea pentru păcat* ca *viaţă în Duhul*.

Adică *să trăieşti bine* e pentru noi *să mori bine*. Să mori în Hristos şi cu El, *să retrăieşti mereu moartea Lui*, care te duce la *învierea ta cu El*.

Moartea ca *bucurie* e regăsibilă în cimitirele noastre şi în casele noastre.

Cimitirele noastre sunt *adevărate oaze de flori*, de arbuşti ornamentali, de iarbă din destul, de răcoare şi linişte.

Crucile adevărat *ortodoxe* sunt *umile*, sunt *de lemn*, piatra e acoperită repede de *bruma de verdeaţă* a zidurilor iar zilele de tămâiere şi de aprindere a lumânărilor fac din cimitirele noastre *locuri tainice*, prevestitoare ale învierii ce va să fie.

Casele ortodoxe sunt *pline de har*.

Cele care *se sfinţesc* prin sfinţirea făcută de preot şi prin rugăciunea şi frumuseţea vieţii familiei, miros a tămâie şi candelă aprinsă, miros a cozonaci şi colivă în sărbători, miros a casă de om gospodar şi primitor, miros a…*normalitate*.

Miros a viaţă *de la moarte la viaţă* nu *de la moarte la moarte*.

Moare cel păcătos şi moştenirea lui o ia altul, dar nu trăieşte *bucuria* Împărăţiei. Bucuria Împărăţiei o trăieşte cel care *se lasă* de viaţa lui *de păcat*, de *nesimţire* a lui Hristos şi merge *tăcut*, bucuros, recunoscător, în spatele Păstorului cel bun, Care îşi cunoaşte oile Sale dar şi ele Îl cunosc pe El.

Adică creştinii ortodocşi *ştiu* care e *faţa* lui Hristos, a Dumnezeului-om, Care Se face *om* fără a renunţa la *a fi Dumnezeu* şi nu Îl confundă nici cu Muhammad[82], nici cu Buddha[83], nici cu Zoroastru[84], nici cu Demiurgul[85].

Hristos este *Hristos*, Cel născut din Fecioară, Căruia animalele din iesle I-au suflat, *căldură* ca să-I facă. El este Fiul Prea Curatei Stăpâne, pe Care L-a născut *nu din poftă bărbătească* şi *nici din împreunare omenească* şi fără *stricarea fecioriei sale*, ci *de la Duhul Sfânt*, născându-L *fără lehuzie*, fără *stricăciune* şi care *a rămas Pururea Fecioară*.

Noi *urmăm* Celui pe care *Îl ştim*.

Nu Îl *confundăm* cu altul, nu Îl *schimbăm* cu altul, ci Îl adorăm ca pe *Unul din Treime*, împreună *închinat* şi *slăvit* cu Tatăl şi cu Duhul, ca Cel ce este *Cel mărturisit de Proroci* şi care a venit, *la plinirea vremii* [Gal. 4, 4], şi *S-a dat răscumpărare pentu mulţi* [Mt. 20, 28], adică pentru toţi câţi au fost, sunt şi vor fi.

---

[82] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Muhammad.
[83] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Buddha.
[84] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Zarathustra.
[85] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Demiurge.

De aceea mergem, cu toate păcatele noastre, după El, şi după Sfinţii Lui Apostoli, nu după *Evanghelia lui Iuda*[86].

Mergem după Sfinţii Apostoli care au hirotonit episcopi, preoţi şi diaconi, care au lăsat canone şi reguli de viaţă duhovnicească, care ne-au dat *Jertfa fără de sânge* a *Sfintei şi Dumnezeieştii Liturghii*.

După Sfinţii care au trăit prin peşteri şi prin crăpăturile pământului, după Ierarhii care l-au surpat pe Arie[87], pe Macedonie[88], pe Eutihie[89], pe iconoclaşti[90], pe falşii *văzători* ai fiinţei lui Dumnezeu[91], după Cuvioşii Lui, după Mucenicii Lui, după Mărturisitorii Lui, după Maicile şi Părinţii noştri cei mulţi ca *stelele cerului* şi *ne…crucificăm*.

Trecem de la moarte la viaţă, ca, după cum am trăit *moartea Lui*, să ne învrednicim şi de *învierea noastră duhovnicească* de aici, de *învierea cea prin vederea luminii necreate*, a harului Treimii Celei Preasfinte.

Adică nu ne place crucea pentru că vrem *să rămânem* la ea, ci crucea e *un stadiu*. Ea e *drumul către învierea* şi *înălţarea noastră duhovnicească*, către trăirea noastră, încă de acum, în *simţirea conştientă a harului* în fiinţa noastră.

De aceea, *lepădarea de sine* şi *luarea crucii* înseamnă *a porni pe drumul urmării Lui înăuntrul fiinţei noastre*.

Nu plecăm peste deal sau prin oraş cu ditamai crucea în mână sau nu ne punem o cruce de trei kilograme la gât, pentru că aşa suntem *mai credincioşi* sau pentru că *aşa urmăm pe Hristos*, ci ne luăm *angajamentul interior* de *a suporta toate pentru evlavia credinţei*.

A trăi crucea înseamnă *a trăi cu bucurie* tristeţea, durerea, privaţiunile, încercările de tot felul, moartea.

E adevărat: nu te mai *încântă* Ortodoxia dacă auzi că trebuie să posteşti, să te rogi, să renunţi la ideile tale *fanteziste* despre Dumnezeu şi crearea lumii şi om, despre ce înseamnă *dreptate* şi *echitate*.

E greu să înveţi *să gândeşti paradoxal*, adică să te bucuri de sărăcie, de boală, de nereuşite ca de cele *mai mari lucruri* şi să te *întristezi* când eşti îndemnat *să păcătuieşti* sau *să te destrăbălezi*.

---

[86] Despre ea: http://www.descopera.org/evanghelia-dupa-iuda/. O traducere a ei în limba română, pentru download: http://www.scribd.com/doc/31469/filehost-Evanghelia-dupa-Iuda-traducere-romana.
[87] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Arius.
[88] Idem: http://orthodoxwiki.org/Macedonius_I_of_Constantinople.
[89] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Eutyches.
[90] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Iconoclasm.
[91] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/Hesychast_controversy.

E greu *să te simţi sub povara* a multe greutăţi, adică sub *povara crucii tale*. Dar fără ea nu poţi să te bucuri de *bucuria nesfârşită* a Sfinţilor Lui.

Însă, după cum am spus, trăim zile *de bucurie* şi nu *de calamitate*. Pentru că, dacă suntem gata *să ne pierdem* prostia, nesimţirea, bădărănia, nemilostivirea, ura, dispreţuirea celor cu handicap, perversitatea, infatuarea din sufletul nostru, atunci îl scăpăm pe sărmanul nostru suflet ca pe pasăre din *laţul* vânătorului.

Căci dacă vrei să îţi *mântuieşti* luciferic sufletul, dându-i *de toate*, păcate de toate felurile, *îl pierzi*. Dar dacă vrei *să îl pierzi*, aruncând din el *rufele murdare* ale patimilor, atunci *îl scapi* de moartea cea veşnică şi de chinurile Iadului.

Că dacă *te dezici* de neamul acesta *desfrânat* şi *păcătos* [τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοιχαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, v. 38], de *tabieturile* societăţii civile, de *cultura fără Duh*, de imaginea *fără inimă curată*, de regula *fără conştiinţă*, de *atavismul vieţii* de zi cu zi, în care tinerii *moştenesc*, pentru că *vor*, *păcatele* părinţilor şi ale bunicilor lor, nu te vei *ruşina* la Judecata Sa, pentru că în tine deja *s-a produs* învierea spre viaţă.

Şi, pentru că aceste cuvinte au direcţia *vederii lui Dumnezeu*, căci cap. 9 din Sfântul Macu e capitolul *Schimbării la Faţă a Domnului*, Acesta le spune că *Împărăţia lui Dumnezeu* [τὴν Βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, v. 1] vine *cu putere*, *întru putere* [ἐν δυνάμει], întru *puterea vederii* lui Dumnezeu, la cei care *se răstignesc pe ei înşişi*.

Şi cine este *Împărăţia* decât *harul lui Dumnezeu*? Şi unde *locuieşte* Dumnezeu cel mai bine decât în fiinţa omului, ca să *o îndumnezeiască* şi să o facă asemenea trupului Său *preaslăvit* prin înviere, plin *de slavă*?

De aceea, vă repet, ziua de astăzi şi crucea ne vorbesc nu despre *fatalism*, nu despre *plâns*, nu despre *cataclisme*, ci despre *bucurie*.

Crucea, care pentru unii e *nebunie*, pentru alţii e *sminteală* [I Cor. 1, 23], pentru alţii e *prostie*, pentru alţii e motiv *ca să facă vrăji cu ea* sau *să o profaneze*, pentru noi e *semnul puterii lui Dumnezeu* [I Cor. 1, 24], e *puterea răstignirii* lui Hristos, prin care noi *moştenim viaţa* şi *bucuria cea netrecătoare*.

Aşadar, ceea ce alţii *renegă*, noi *iubim* şi ce alţii *iubesc*, noi *dispreţuim*. Fiecare *cu iubirea lui*, nu?

Important e *să nu confundăm* ceea ce *nu este* cu ceea ce *este*. Să nu confundăm *uşa Bisericii* cu *uşa casei de adunare* sau cu *uşa restaurantului* şi nici *dreapta credinţă* care *mântuieşte pe*

tot omul care vine în lume [In. 1, 9] cu *filosofia* şi *deşarta vorbire* despre Dumnezeu şi cu *invenţiile teologice* ale unor minţi *înşelate de demoni* şi *farsoare*.

Să iubim ceea ce *vine de la Hristos* şi *de la oamenii Sfinţi* şi nu de la *oamenii păcătoşi* şi *rebeli*!

Să iubim ceea ce *zideşte* pe om, adică nevoinţa personală, Sfintele Taine, milostenia, toată fapta cea bună, ascultarea şi recunoştinţa faţă de toate darurile lui Dumnezeu.

Suntem în *ceas de toamnă*, când ne strângem roadele şi în bucuria faptului că avem *al şaselea patriarh* al românilor.

Să ne bucurăm pentru *ambele daruri* date nouă de către Dumnezeu şi să facem în aşa fel, prea iubiţii mei, încât să nu ne fie *ruşine* că suntem *urmaşii* acelora de care lumea întreagă nu este *vrednică* [Evr. 11, 38].

Dumnezeu să vă dea *multă pace*, mult *har* şi multă *bucurie* în viaţa dumneavoastră iar nouă să ne dea bucuria de *a şti cum să vorbim* şi *să trăim* în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor, în aşa fel încât să fim *mireasmă a vieţii spre viaţă* pentru cei ai lui Dumnezeu şi *mireasmă a morţii spre moarte* pentru cei care calcă în picioare Prea Sfintele Patimi ale Domnului [II Cor. 2, 16].

Vă dorim *o săptămână preafrumoasă* şi *multă seninătate* în viaţa dumneavoastră. Amin!

Veți pescui oameni! Predică la Duminica a 18-a după Rusalii. *Pescuirea minunată* [Lc. 5, 1-11]

Prea iubiţii mei fraţi şi surori întru Domnul[92],

întotdeauna la această Sfântă Evanghelie *îmi tresare* inima, pentru că e vorba de *harisma preoţiei*, a celor chemaţi la a fi *pescarii de oameni* [ἀνθρώπους ζωγρῶν, v. 10] ai lui Dumnezeu.

Îmi tresare inimă şi mă gândesc la *responsabilitatea* noastră, a preoţilor, care nu e deloc *mică*, ci…*imposibilă*.

Gândită în *parametri umani* sau în *parametri postmodernităţii* noastre, *preoţia este o viaţă supra-umană*, *îngerească*, ceva *absolut imposibil de trăit* la *exigenţele ei maxime*, pentru că înseamnă să trăieşti la *exigenţele celei mai desăvârşite sfinţenii*.

Preoţia este *culmea tuturor virtuţilor* şi *a întregii sfinţenii*, ca unii care *stăm* în faţa lui Dumnezeu şi *aducem* Jertfe duhovniceşti, însuşi Trupul şi Sângele Său euharistice, pentru viaţa lumii, a tot celui ce *vine în lume* şi *crede întru El*, botezându-se spre *înfiere* şi *sfinţire*, şi facem toate cele *ale mântuirii oamenilor*.

De aceea, resimţim acut *nevrednicia noastră* ori de câte ori *ne apropiem* să slujim Domnului.

---

[92] Scrisă în data de 23 septembrie 2007.

Şi cum ar putea *să fie altfel*? Cine se crede *atât de curat* şi *de drept* încât să creadă că *poate sluji* Domnului, Celui de care *se cutremură* întreaga fire şi *Îl preaslăvesc* Îngerii şi Sfinţii cu o bucurie fără seamăn, extatică, paradoxală?

Sfinţii şi Puterile cereşti sunt ieşiţi din ei înşişi, într-un *extaz perpetuu*, cu mintea lor cea prea duhovnicească şi mult preasfinţită şi sunt *lipiţi* prin contemplarea minţii şi prin dragostea lor de Treimea Cea mai presus de orice începătorie şi domnie.

Preoţia este *o minune înspăimântătoare*, un adevărat munte, o incomensurabilitate, pe care nu o poţi *ridica din loc*, darămite să *o mai porţi*, fără *mult har* de la Dumnezeu.

Îmi spunea un *Părinte duhovnicesc* despre *momentul hirotoniei sale* celei de Dumnezeu binecuvântate.

Îmi spunea cu *o claritate înspăimântătoare* despre ceea ce *trăise* în clipa când Preasfinţitul Episcop şi-a pus mâinile peste capul său şi l-a hirotonit. Mi-a spus aceste lucruri *sub jurământ*, cum că *toate sunt adevărate*.

Şi mi-a spus: „Părinte dragă…când eram jos, îngenuncheat în faţa Episcopului meu hirotonitor, atunci când am fost făcut preot, m-am simţit *ca albia unei mări*, în care *s-a coborât mult har dumnezeiesc*, asemenea unei *lumini infinite*. Ştiam de la Sfinţi, că astfel de *vedenii* au cei care *se pregătesc* pentru preoţie şi primesc preoţia care *vine de la Domnul*, prin Sfinţiţii Săi slujitori…dar nu ştiam *cât de măreaţă* este această *punere a noastră* în tagma preoţiei. Atunci am înţeles *minunea* că eu nu mai sunt *diaconul X*, ci am devenit *preotul lui Dumnezeu*, cel *pus ca să slujesc* pe *fiii lui Dumnezeu*.

Tot la fel, când am fost făcut *duhovnic*, ca să pot spovedi, am văzut cum *lumina care mă preoţise*, care *mă umpluse* prin mâinile Episcopului meu, care fusese ca *o mare de lumină*, acum era ca *un foc ceresc*, care m-a umplut de *o râvnă imposibil de descris*.

Tocmai atunci am ştiut *ce mă aşteaptă* sau *ce e acela un duhovnic*: un om care *să vorbească* şi *să acţioneze* prin Duhul lui Dumnezeu. Adică nu oricum, ci tocmai prin *acest Duh* al lui Dumnezeu, Care *sfinţeşte toate* şi *ne ajută* în toate slujbele noastre”.

Bineînţeles că aceste cuvinte, ca şi pe dumneavoastră, şi pe mine *m-au înspăimântat*. M-au înspăimântat *de-a dreptul*, pentru că şi noi ar fi trebuit *să avem* astfel de *trăiri dumnezeieşti*.

De ce? Pentru că Dumnezeu Cel Preasfânt ne vrea *Sfinţi*, ne vrea *curaţi*, ne vrea *plini de lumina Sa*, pentru ca să fim *în intimitatea Sa*, în cele *dinlăuntru* ale slavei Sale.

Ziua de 23 septembrie a fiecărui an este ziua în care se prăznuieşte în Biserica lui Hristos pomenirea *zămislirii* Sfântului Ioan Botezătorul. Nu *a naşterii* ci *a conceperii sale* în pântece!

Grija noastră aşadar nu este numai pentru *cel care s-a născut* ci şi pentru *cel ce stă să se nască*.

Noi nu considerăm *copilul neformat deplin*, din uter, *o mână de celule nepersonalizate*, ci *o fiinţă umană*, o persoană, care trebuie *ajutată să se nască*.

Şi iată cum Dumnezu a îmbinat astăzi *ziua zămislirii* cu *ziua pescuirii*. Căci cel care *se zămisleşte* trebuie să fie *pescuit pentru Dumnezeu*, să fie *botezat pentru Dumnezeu*, ca să ajungă *fiul Său prin har*.

Ce ne spune Scriptura de astăzi? Despre ce ne vorbeşte *atât de pătrunzător*? Despre ascultare, despre *teologia ascultării*.

Mulţimea [τὸν ὄχλον] Îl *îmbulzea* pe Domnul, venea din toate părţile ca *să asculte* cuvântul lui Dumnezeu [τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ] [v.1]; aşa cum facem *unii dintre noi* la Bobotează, când *ne înghesuim* ca să luăm apă sfinţită…

Ei *se năpusteau* asupra Lui neuitându-se la *decenţă*, la Cel din faţa lor. Dădeau buluc. Asta *în planul real* al desfăşurării evenimentelor.

Interpretată duhovniceşte această *grabă*, această *îmbulzeală*, ajungem să vedem că e *un lucru bun* să te *îmbulzeşti*, să te baţi pentru *un loc mai în faţă* sau pentru *o audiţie mai bună* a cuvintelor lui Dumnezeu. Şi cu cine *să te baţi*? Cu *patimile* din tine şi nu cu *alţi ascultători* ai cuvântului lui Dumnezeu.

Îmbulzeală enormă pentru *a-L asculta*. Iar El sta lângă ţărmul lacului Ghennisaret [Γεννησαρέτ].

Iar după numele lacului, un nume *ebraic*, ajungem să înţelegem că Domnul vorbea oamenilor cu scopul de a-i introduce în *pământul naşterii*, adică *în Botez*.

Sta lângă lac, lângă Botez, ca să vorbească oamenilor despre *naşterea din nou*.

Şi Sfântul Luca spune că Domnul a văzut două luntre, două bărci [δύο πλοῖα] şi pe pescarii care îşi spălau mrejele, dar El se urcă în luntrea lui Petru [v. 2-3].

Domnul a văzut *două luntre*, pentru că *două feluri de viaţă* pot exista: *în credinţă* sau *în necredinţă*.

Şi credinciosul şi necredinciosul *îşi agoniseşte multe* în viaţa aceasta. Numai că cel păcătos *pleacă*, cum spune Scriptura, adică *moare*, iar *averea lui o moşteneşte altul* [Ps. 108, 7-14]. Nu pleacă cu moştenirea lui *în cer*, ci o lasă aici, şi *o mănâncă* …trecerea anilor.

Există *două luntre*, pentru că avem în faţa noastră *moartea* şi *viaţa*. Şi noi alegem *de partea cui* vrem să fim. Noi *alegem*! Dar pentru că *nu alegem bine* (pentru că Deuteronomul vrea să alegem *viaţa*), noi alegem *perimetrul morţii*, alegem *viaţa în păcat*, care duce de la *moarte* la *moartea veşnică*.

Şi unde *S-a urcat* Domnul? În *luntrea credinţei*, a lui Petru. Căci *piatra credinţei* Apostolilor e *fundamentul Bisericii* lui Dumnezeu. El S-a urcat în *luntrea credincioşilor*, ca Unul care este *Capul Bisericii*.

Şi când S-a urcat la Petru în luntre, căci El e *cu noi* întotdeauna, l-a rugat pe Petru *să depărteze de ţărm* corabia, luntrea şi de acolo, din luntrea *depărtată* de mal, *învăţa* mulţimile [ἐδίδασκεν τοὺς ὄχλους] [v. 3].

Adică? Aici e *vorbire tainică* despre *monahism*. Despre ce înseamnă *să te îndepărtezi de lume* pentru ca *să înveţi* cum trebuie *să vorbeşti lumii despre Dumnezeu*.

Dacă stai *în îmbulzeala multor patimi* toată ziua, dacă nu devii *monah*, adică *singur*, dacă *nu te însingurezi de patimi*, nu poţi să auzi pe *Cel singur* care îţi vorbeşte, pe Domnul tău.

Oricine se poate *însingura* de patimile şi de moda lumii în el însuşi şi *trebuie să facă asta*!

Oricine *se poate* şi trebuie *să se îndepărteze* de păcat, pentru ca *să fie viu*.

Ieri seară priveam la televizor pe doamna avocat a părintelui ieromonah Daniel Corogeanu[93], a celui *nedreptăţit* de către toţi, care *îi lua apărarea* în emisiunea lui Stelian Tănase[94].

Liniştea, delicateţea, pacea ei, *gentileţea ei* m-au umplut *de bucurie*, m-au făcut *să o aplaud* în faţa televizorului. Acea femeie, pe care o văzusem *pentru prima oară*, o creştin-ortodoxă cu *mult bun simţ* şi *inteligenţă*, m-a făcut să văd cum arată *creştinul înţelept* în mijlocul unora care vor *să învârtă adevărul pe degete* şi *să iasă victorioasă minciuna*.

Ca *să vezi*, adică *să poţi vorbi detaşat de patimi* şi *interese meschine*, trebuie să te faci *al adevărului* şi să spui adevărul *aşa cum este*.

Nu să presupui că *spui adevărul* sau să faci *un adevăr* care aduce bani, aplauze, rating…

Ci *să mărturiseşti* un adevăr care *vine din cer* şi care *îl înfioră* pe cel care *îl ascultă*.

---

[93] A se vedea: http://www.mediafax.ro/social/fostul-preot-daniel-corogeanu-vizitat-in-inchisoare-de-mitropolitul-moldovei-2950880.

[94] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Stelian_T%C4%83nase. La *Realitatea TV*.

Hristos Domnul *Se retrage*, vorbeşte din Biserica Sa oamenilor, mulţimii *neînvăţate* din afara Bisericii, în mod tainic.

El e pretutindeni, El umple toate cu slava Sa, dar e Capul Bisericii, ale cărei mădulare suntem noi înşine, prin *Botez* şi prin *hrănirea cu Sine*.

El e *în noi* şi *în afară de noi* şi *mai presus* decât tot ce există, El fiind *Existenţa cea mai presus decât orice existenţă*.

Şi El, Cuvântul lui Dumnezeu întrupat, Fiul Tatălui, Cel închinat şi slăvit împreună cu Tatăl şi cu Duhul, ne vorbeşte *tainic* tuturor, ne *conduce* pe toţi la El, pe măsură ce mulţimea gândurilor noastre *se liniştesc*, pe măsură ce nu mai sunt *haotice* şi atunci când vrem să auzim cu *urechea inimii noastre* cuvântul care *te face viu*, cuvântul vieţii, mireasma vieţii *spre viaţă* a Cuvântului Cel veşnic al lui Dumnezeu.

Domnul *încetează să vorbească* la un moment dat, ne spune Dumnezeiescul Luca, şi îi veorbeşte lui Petru, omului credinţei [v. 4]. Şi ce îi spune e *copleşitor* pentru noi.

Îi spune să o ducă *mai la adânc* [τὸ βάθος], să ducă luntrea *mai în largul* lacului, şi să arunce *mrejele* [τὰ δίκτυα] ca să pescuiască.

Acest *adânc* [când vorbea Fericitul Constantin Galeriu[95] despre acest a*dânc* te cutremurai, *ţi se zbârlea pielea* pe tine] reprezintă *esenţa propovăduirii ortodoxe*, a ceea ce înseamnă pentru noi *a propovădui credinţa*.

Pentru ortodocşi nu e de ajuns *să ai Scriptura în mână* şi să pleci la *evanghelizat* şi să te dai de *apostol.*

În calendarul nostru, când cineva e numit *Apostolul Rusiei* sau *al Serbiei*, adică Evanghelizatorii *autentici* ai acestor neamuri sau *întocmai ca* Apostolii, *atunci* e vorba despre oameni care sunt *adânci*, care merg *la adânc*, în adâncul dogmelor şi al vieţii cu Dumnezeu, care sunt plini de sfinţenie şi ştiu să vorbească oamenilor din *adâncul* celei mai cutremurătoare sfinţenii despre Teologie, despre iconomia mântuirii lui Hristos, despre Biserică şi mântuire, despre creaţie şi eshatologie, despre curăţire de patimi şi dreapta înţelegere a cultului ortodox, a adevăratei *închinări* în faţa lui Dumnezeu.

Nu aşa, oricine ştie *trei lucruri* despre Scriptură, a citit în grabă *Vieţile Sfinţilor* şi merge la Biserică este…*apostol*.

A te crede cineva *atât de mare* e semnul unei *reale înşelări satanice*, al unei păreri *prea bune* despre *un om păcătos ca tine*.

---

[95] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Constantin_Galeriu.

Să privim însă ce face Simon, care nu era încă *Apostol*, ci trebuia *să fie pescuit* de către Domnul spre *propovăduirea credinţei mântuirii*.

Omul, fiind pescar, îi spune că toată noaptea *s-a trudit*, împreună cu alţii, şi nu a prins, nu *a luat nimic* [οὐδὲν ἐλάβομεν] [v. 5]. Adică *zero peşte*.

Dar, *după cuvintele Tale* [ἐπὶ δὲ τῷ ῥήματί Σου], îi spune Simon/Petru, *o să arunc* mrejele, făcând astfel *ascultare* de El, deşi ştia că *nu prinseseră nimic* toată noaptea.

Unde *fugiseră* peştii, nu?!

Unde plecaseră de el *nu putuse să prindă* nimic?

Omul se gândea la hrana lui, la viaţa lui…cum e *normal*.

Însă Petru auzise cuvintele Lui şi credea că e *un Profet*. De aceea Îl ascultă pe Iisus Domnul şi aruncă mrejele.

Şi acum aflăm de ce duminica aceasta avem o Evanghelie care se numeşte *pescuirea minunată*: pentru că „au prins *mulţime mare* de peşte, că *li se rupeau* mrejele”[συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ, διερρήσσετο δὲ τὰ δίκτυα αὐτῶν][v. 6].

Cum aşa?! Ei stătuseră toată noaptea după peşte, cu ochii în apă, în mreje şi *niciun peşte* şi acum, pentru că El *le vorbise* şi *le poruncise*asta, *li se rupeau mrejele*?!!

Cum puteau altfel *să privească* acest lucru decât ca pe *o mare*, negrăită *minune*?

Pentru că peştele *ascultă* de Creatorul Său şi *vine* în plasa lui Petru, de ce?, pentru că şi Petru *ascultase* de Dumnezeul Său şi *a aruncat mrejele*, deşi ştia că *se munciseră degeaba* toată noaptea.

Lecţia dumnezeiască *a ascultării*! Cel care *îi poruncise* lui Petru *ascultase* de Tatăl şi venise în lume, să ia chip de om şi la înfăţişare să fie *ca oamenii*.

Era Fiul Tatălui, Fiul *ascultător* de Tatăl, Care, tipologic, prin prorocie, fusese văzut *în Isaac* care *se pleacă* lui Avraam ca să fie adus *jertfă* sau *în vinderea lui Iosif* în Egipt, care *îşi iartă* fraţii pentru ca să le aducă, prin vinderea lui, *viaţa lor*.

Şi avem pe *viitorul Petru*, actualul *Simon*, a cărui credinţă în dumnezeirea Fiului şi în identitatea de fiinţă a Sa cu Tatăl şi cu Duhul este *fundamentul* Bisericii, care *acceptă* să arunce mrejele, deşi el era *un profesionist al pescuitului*.

Dacă era să vorbească *profesionistul* din Petru i-ar fi spus Domnului că *El nu ştie cum stă treaba cu peştele*, pentru că *El nu e pescar*. Dar în Petru *vorbeşte* credinţa, ascultarea, vorbeşte *imposibilul*, vorbeşte *supralogica*, cea care *întrece evidenţa*…şi se

pomeneşte cu *luntrea plină*, şi cu a doua luntre *plină*, de erau *să se scufunde* ambele luntre [v. 6-7].

Şi dacă *se umplu* ambele luntre e pentru ca să arate că şi Drepţii şi păcătoşii sunt *chemaţi la mântuire*, pentru că am venit, spune Domnul, mai ales *pentru păcătoşi*, şi nu pentru *cei Drepţi* [Mt. 9, 13; Mc. 2, 17: Lc. 5, 32], care şi aşa *erau cu Mine*.

Petru *ascultă* de Fiul *ascultător* al Tatălui şi apare…*mult peşte*, adică *multă înţelepciune*.

Dacă *asculţi* de poruncile lui Dumnezeu şi nu treci cu vederea nici *pe cele mari* şi nici *pe cele mici* te umpli *de peşte*, de *peştele felurit al înţelepciunii* şi *al virtuţilor*.

Te umpli de atât *peşte duhovnicesc* încât dai şi altora şi vistieria ta nu se mai termină, pentru că *de unde dai* ţi se dă *şi mai mult*, căci înţelepciunea *nu se termină când o dai* ci *se înmulţeşte*.

Dacă nu aveţi *mult peşte*…acesta e motivul: *neascultare*, neatenţie la *detaliile* vieţii ortodoxe!

Ca *să fii* trebuie *să faci*.

Ca *să faci* trebuie *să asculţi*.

Ca *să asculţi* trebuie *să te smereşti*.

Ca *să te smereşti* trebuie să simţi *cine este Dumnezeu tău*.

Şi dacă simţi *căldura* dragostei Lui, *curăţia* Lui, *cutremurarea frumuseţii* Sale, atunci ştii cum e *să fii ortodox*, cum e să fii *ortodox* şi ce *cutremurare* e să fii *preotul lui Dumnezeu*, al Dumnezeului celui viu.

Petru al ascultării *cade*/ *se prosternă* la genunchii lui Iisus [προσέπεσεν τοῖς γόνασιν Ἰησοῦ, v. 8].

Te închini, ştii *să te închini*, când *trăieşti adâncul lui Dumnezeu*, adâncul vieţii Sale în viaţa ta. Cât timp Dumnezeu nu îţi arată ţie, *personal*, măreţia slavei Sale, nu ştii *să te închini* sau te închini *în necunoştinţă reală* de cauză.

Ai nevoie de certitudine, de *certificarea interioară* a credinţei tale ca să ştii cum stă treaba cu…*du mai la adânc*, la şi mai mare *adânc* mintea ta şi propovăduirea ta.

Că aşa e uşor *să moralizăm*, să spunem *nu* la aia, *nu* la cealaltă, *să batem câmpii* în cuvântările noastre sau *să ne lăudăm pe noi* în loc *pe Domnul*, şi să nu spunem *nimic* despre *sfinţenia credinţei* la care am fost chemaţi.

Dar *ca să vorbeşti* trebuie *să duci* mintea ascultătorilor tăi la *mai adânc*, la *mai greu*, să *oboseşti* cu greul măreţiei cuvintelor lui Dumnezeu şi nu să laşi pe oameni la *lucruri uşoare*, de început.

Trebuie să mergi la *mai adânc*, la *mai greu*, la *imposibilul ascultării* şi *al înţelegerii ascultătoare*!

Şi când Petru *simte* cum stă treaba cu *sesizarea adâncului sfinţeniei* la care te duce ascultarea, atunci cade la picioarele Lui şi îi spune, cu inima smereniei, a cutremurării prea mari: „*Ieşi* de la mine, Doamne, că sunt *om păcătos*!" [Ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ, ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι, Κύριε·] [v. 8]…

Adică nu a zis, *da, acum vreau să fiu Apostol, pentru că am prins peşte şi sunt mare şi tare*, ci a mărturisit că *nu e vrednic* de o asemenea *onoare*, vizită, prezenţă.

Şi pentru că s-a crezut *nevrednic* de El, pentru că s-a *înspăimântat* şi el şi Iacov şi Ioan, fiii lui Zebedeu, tovarăşii/comunionalii [οἱ κοινωνοὶ] lui [v. 9-10], atunci Iisus i-a zis lui Simon, dar şi celorlalţi deopotrivă: „Nu te teme! De acum vei fi *pescar de oameni*" [Μὴ φοβοῦ· Ἀπὸ τοῦ νῦν ἀνθρώπους ἔσῃ ζωγρῶν] [v. 10].

Şi ei au ascultat *deplin* de El, pentru că *şi-au lăsat luntrele* cu peşte, pline ochi, „lăsând toate, [şi] I-au urmat Lui" [ἀφέντες πάντα ἠκολούθησαν Αὐτῷ] [v. 11].

Pentru patronul român de astăzi, acest mod de *a te comporta* e *o adevărată iresponsabilitate*, o nebunie totală. Adică laşi ditamai *bogăţia de peşte* în mijlocul drumului şi tu *pleci* după Fiul lui Dumnezeu.

Însă, ceea ce trebuie să înţelegem noi este că *nebunia propovăduirii* este *nebunia dragostei dumnezeieşti*, care te face *foc aprins*, vijelios, când trăieşti *evidenţa măreţiei* lui Dumnezeu.

Dacă *nu simţi*, nu *vezi* pe Dumnezeu, eşti *un butuc*, o *piatră* sau *o gură care vorbeşte despre cele mai sfinte* lucruri fără să aibă *nimic de-a face* cu ele.

Eşti *o maşină de cuvinte*, părut *frumoase*…şi cam atât.

Însă, când ai *experienţa simţirii*, a *vederii*, a *cutremurării Sale*, deodată *ieşi* din *logica lumii* şi *a omului căzut* şi intri în *logica veşniciei*, trăind şi văzând toate cu mintea omului *ce va să fie*.

Să ne dea şi nouă Domnul *logica dumnezeiască* prin care *să vedem lumea*, adică *râvna Duhului*, care să ne ducă acolo unde *vrea El* şi la sensibilitatea pe care El *ne-o cere*.

Să rugăm pe Domnul milostivirilor şi al îndurărilor, Care nu voieşte *moartea păcătosului* ci *să se întoarcă* de la calea lui cea rea şi *să fie viu* [Iez. 18, 23], ca să ne facă şi pe noi *vii*, ca să ne bucurăm *veşnic* întru măreţia slavei Sale, împreună cu Prea Curata Stăpână şi cu toţi Sfinţii şi Îngerii Săi, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Rugăciunea care înspăimântă. Predică la Duminica a 19-a după Rusalii [Lc. 6, 31-36]

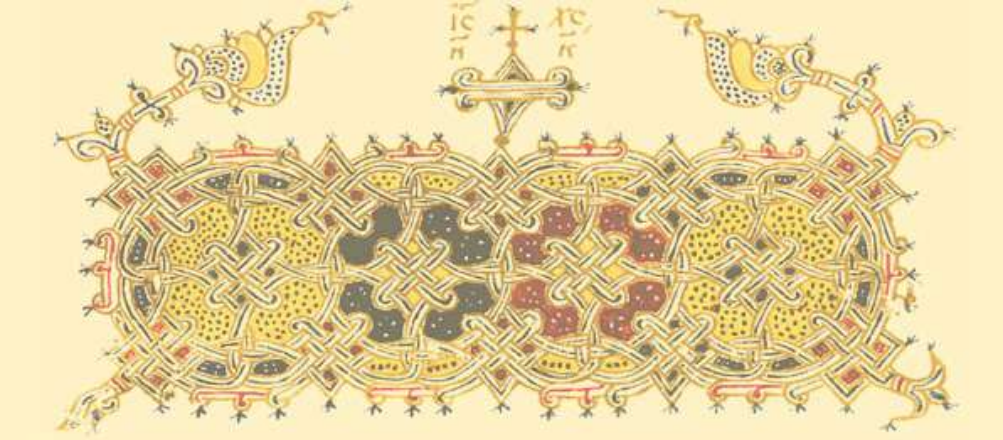

Iubiţii mei[96],

una dintre cele mai *năucitoare* şi *cutremurătoare*, înspăimântătoare *în cel mai bun sens* cu putinţă, în sensul *fericit* al realităţii, este *rugăciunea pentru vrăjmaşii noştri*; rugăciunea care *binecuvintează* şi cere *venirea în fire*, intuirea de către ei *a drumului* spre dreapta credinţă şi *mântuirea lor*.

Rugăciunea care *înspăimântă* este rugăciunea care *smereşte nesimţirea*, smereşte *furia*, smereşte *ura oarbă*, smereşte *neaşteptarea* celor ce *se luptă* cu noi.

Căci ce e *mai cutremurător* decât fapta celui căruia tu îi faci *zile fripte* iar el *te cutremură* cu *o conştiinţă cerească*?

Tu eşti *un câine* cu el şi el *un domn* cu tine.

El e *o fiară* ce îşi arată pe fiecare zi colţii iar tu *un om care ierţi cu sfinţenie*.

Nimic *mai înspăimântător* aşadar, ca oamenii care *ne fac bine* şi *ne vorbesc de bine*, după ce noi am fost *incredibil de răi* cu ei.

Însă, rugăciunea pentru vrăjmaşi, nu trebuie *să ne înşelăm*, este *o harismă a celor mari*, a Sfinţilor, şi nu înseamnă numai a zice din gură: *te iert!* şi deodată lucrurile nu mai sunt *roze* ci sunt *albe*. Nu! Rugăciunea autentică, *reală* pentru vrăjmaşi e apanajul *dragostei dumnezeieşti*, e apanajul unei *mari conştiinţe delicate* şi nu *a unui ipocrit*.

---

[96] Scrisă la data de 29 septembrie 2007.

Pentru a ajunge *la iertarea aproapelui* şi la *rugăciunea pentru el*, trebuie să începi de la *a şti să laşi loc* de *bună ziua* şi de la *a nu fi*, în inima ta, *un om răzbunător* ca şi el.

Pericopa evanghelică de astăzi, de la Sfânul Luca, vine, providenţial, tocmai la *întronizarea* Părintelui nostru Patriarh Daniel[97], care, mai înainte ca să fie *ales* a fost *hulit* de către mulţi şi astăzi, cei care *l-au hulit*, ar fi bine *să se roage* pentru el: *măcar atât*. Dacă au ştiut *să se teamă* sau *să blesteme*, să vedem dacă ştiu *să şi binecuvinteze*. Căci dacă ştii *să binecuvintezi* şi *să te pocăieşti* avem de-a face cu *ortodocşi* şi nu vorbim despre nişte *veleitari*[98].

Căci duminica de astăzi, în cadrul acestui *grandios eveniment eclesial*, ne învaţă să avem *mai multă conştiinţă* decât…*dreptate personală*.

Pentru că, dreptatea personală *necreştină* zice: *să moară şi capra vecinului* dacă *a mea e bolnavă de lingoare*[99].

Însă dreptatea *creştină* ştie *să treacă cu vederea*, să uite şi să vadă *mai departe*, pentru că: „Şi toate câte vreţi *să vă facă* vouă oamenii, faceţi [şi voi] *asemenea* acestora" [καὶ καθὼς θέλετε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι ποιεῖτε αὐτοῖς ὁμοίως] [v. 31].

A vrea *să fie bine în lume* înseamnă a vrea *să faci binele* pe care *ţi-l doreşti* şi *altora*, tuturor.

Dacă vrei ca numai tu *să ai palat* iar celălalt *cocioabă*, dar *să fiţi unul lângă altul*, asta te arată fără *simţ estetic* (ca să nu mai vorbim despre *inima-ţi nemilostivă*), pentru că, lângă palatul tău *luxos* vei vedea *o dărăpănătură* iar despre tine, cel *cu palat*, nu vom zice cu toţii *numai laude*, când te vedem cât de *impropriu* eşti numelui de *om*.

Toate câte *vreţi*…

Păi eu vreau să fiu *sănătos*, liniştit, smerit, iubitor, să mă mântuiesc, să ştiu şi să fac cât mai multe lucruri bune pe fiecare zi. Iubesc frumosul, binele, dreptatea…

Deci dacă asta *vreau* cu mine, atunci aceste lucruri trebuie să vreau *să fie şi la altul* în fiinţă.

Iar dacă *vreau* asta, dacă sunt *omul principialităţii* atunci înseamnă că ştiu *să iert* şi *să mă rog*.

Eu trebuie *să fac altora* ceea ce mi-ar plăcea *să mi se facă*, şi, poate, *nu mi se face*.

---

[97] A se vedea: http://ro.orthodoxwiki.org/Daniel_%28Ciobotea%29_al_Rom%C3%A2niei.
[98] Idem: http://dexonline.ro/definitie/veleitar.
[99] *Lingoare = febră tifoidă*.
A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Febr%C4%83_tifoid%C4%83.

Dacă eu vreau să fie lumea *simţită* cu mine, atunci eu trebuie să fiu *simţit* cu toţi *nesimţiţii*.

Dacă vreau să mi se facă *cadouri de suflet*, atunci eu trebuie *să iau prin surprindere* pe cunoscuţii şi necunoscuţii mei cu *iniţiative* şi *cadouri frumoase*.

Dacă cineva se aşteaptă de la mine ca să fiu *dur* cu el, atunci voi fi *foarte blând* cu el iar dacă cineva se crede *steaua de pe cer*, trebuie să fiu *bun* cu el, şi să îi spun, că nici *mie* şi nici *lui* nu îi este de folos *să mergem în Iad*.

Dorinţa mea *de mântuire* trebuie *să o transfer* şi în viaţa prietenului şi a vrăjmaşului meu.

Vrăjmaşul meu, în inima mea, e *un mare prieten* al meu, pentru că eu *îi doresc* şi lui ceea ce *îmi doresc mie*.

Şi, în acelaşi timp, prietenul meu este *un tot la fel de bun prieten* pentru mine, numai că el *mă foloseşte* pentru că *mă linişteşte*, iar vrăjmaşul *mă foloseşte* pentru că *mă smereşte*.

Însă vrăjmaşului meu *nu îi este de folos* să stea toată ziua *cu cearta pe mine*.

Dracii sunt unii dintre *cei mai buni prieteni* ai noştri în sens *negativ*. Cum aşa?! Păi ei, *direct* sau *prin oameni*, ne ajută *să ne mântuim*. Cum aşa, Părinte?! Prin acţiunile lor *sâcâitoare*, prin *ademenirile* lor să păcătuim, prin *îngrozirile* şi *piedicile* pe care ni le pun ei vor *să ne facă rău*, cel mai mare rău.

Dar dacă ştim *să ne folosim în bine* de răutatea lor, văzând ce vor ei *să facă* cu noi, atunci, în fiinţa noastră, *convertim răutatea* şi *îndemnurile lor spre rău* şi *toate şicanele* lor în *uneltele* mântuirii noastre.

Ei vin *cu toptanul*[100] şi ne învaţă *tot felul de erezii* pe care le-au predat *cu generozitate* şi altora, să avem *o bună părere* despre noi, ne spune că suntem *sfinţi*, că suntem *nişte oameni de marcă*, că avem *calităţi* şi *daruri paranormale*, că trebuie *să curvim* ca să *ne simţim bine*, că trebuie *să ne luăm 3 maşini* ca să părem *oameni normali*, că e bine *să îmi fac lifting*[101] pentru că aşa e *dragostea mai frumoasă*, că studiile multe ne fac *semizei* chiar dacă noi suntem nişte *oameni roşi de invidii* şi *pasiuni mărunte*, că…la un moment dat, *o să ne luăm zborul* de atâta *cuminţenie* câtă avem în noi.

Aşa că, în predica Domnului, în predica *paradoxului perpetuu* şi *multiplu* al Ortodoxiei, *dracul*, *duşmanul* şi *prietenul* sunt *făcătorii noştri de bine*, bineînţeles, *cu specificaţiile* de care am vorbit.

---

[100] Cu *multă forță*.

[101] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Facelift.

Dracul şi duşmanul ne fac *bine* fără *să dorească* asta, prietenul: *prin alegere binevoitoare*.

Căci *ura* dracului şi a vrăjmaşului sunt *întoarse* de către Dumnezeu, sunt folosite *spre binele* nostru, ca *metode de disciplinare* şi *de organizare interioară*.

Şi, în acest fel, iubirea *prea mare* a marilor Sfinţi, care se rugau pentru om, animal, piatră, drac, planetă…trebuie înţeleasă în această *profundă ordine* a *binelui pentru alţii*.

Dacă mie *îmi e bine*, cu alte cuvinte, de ce să nu le fie *bine* la toţi? Şi dacă eu vreau ca eu *să fiu în har*, de ce să nu fie *toţi* şi *toate* în har?

Însă avem numeroase *rugăciuni pentru vrăjmaşi* şi pentru *demoni* ale Sfinţilor, care au arătat că unii nu vor *în ruptul capului* să se întoarcă *la gânduri mai bune*.

Se ruga Sfântul şi omul cuvios pentru vrăjmaşi iar ăia *îl luau la ciomăgeală*, ca pe Sfântul Serafim în pustia Sarovului[102].

Sau, se ruga Sfântul pentru *mântuirea dracilor* şi veneau dracii, sub diverse forme şi îi *mulţumeau* spunându-i *diverse hule*.

Aşa că unele *rugăciuni*, oricât de *sfinte* ar fi şi de cât de *Sfinţi* ar fi cei care *le fac*, nu cam *prind* pe nicăieri, pentru că *destinatarii* sunt *opaci*, sunt *impenetrabili* prin liberă voinţă la harul lui Dumnezeu, care vrea *să treacă* prin ei şi nu îi găseşte niciodată *acasă*.

Adică *te caută Dumnezeu pe acasă* şi tu *eşti plecat cu sorcova*. El vrea *să îţi facă bine* iar tu eşti ca buduroiul *de la fântână*: nu poţi *să pluteşti*, ci *te duci* la fund.

Să facem şi noi, deci, ceea ce *am vrea să ni se facă*. Dar să facem *şi mai mult* decât vrem *să ni se facă*. Ca să arătăm că suntem *fiii Celui Preaînalt* şi nu, doar nişte *oameni…civilizaţi*.

Pentru că aţi văzut că astăzi *civilizaţia* şi *specializarea minţii* dă cu bomba, îţi ia casa prin *tertipuri avocăţeşti*, te *discriminează* pe motive de *sănătate* sau de *origine*, se arată *nesimţiţi*, îţi taie *beregata* instant sau el e *inginer*, dar pentru a câştiga banu' mai repede *s-a apucat* de filme porno[103].

Civilizaţia, se pare, că nu ne *prea ajută* să iertăm.

Nici intelectualizarea noastră nu ne face *mai răsăriţi* decât eram înainte.

Banii ne cam *strică* la creier.

Funcţia ne face *să o luăm razna*.

---

[102] Idem: http://ro.orthodoxwiki.org/Serafim_de_Sarov.

[103] Caz mediatizat la TV, în care soţul şi soţia, ambii *intelectuali români*, s-au apucat de filme porno dacă au văzut că sunt *mai rentabile*.

Dacă avem *maniere elegante* le folosim numai *în unele locuri*, nu *în toate*, şi comportamentul *adecvat* e doar *o garderobă de oraş* şi nu *de cameră*.

Dacă în oraş suntem *atenţi* cum *ne ştergem nasul* acasă putem să ne luăm mucii *cu mâneca*.

Dar nu mă refer la *mucozitatea nazală*, firească şi neapărată, ci la *modul duplicitar* în care *ne existăm,* la modul duplicitar în care *ne vindem*, fără succes, marelui public.

Îmi aduc aminte de o prinţesă rusoaică, care a venit să îl viziteze pe *un Sfânt nebun pentru Hristos* pentru *sfătuire*[104]. A venit galantă, îmbrăcată ca în societatea unde trăia…

Şi Sfântul Teofil a primit-o la el în chilie, unde era o alandala teribilă[105], pentru că el *se prefăcea* un om cam ~~nebun~~.

Dar el era *nebun de iubire pentru Dumnezeu* şi nu *de scleroză*[106].

Şi i-a spus să ţină rochia, rochia ei lungă şi frumoasă, ca să îi pună în poală nişte *vechituri* de-ale sale, ca să le spele la *o apă* din apropiere.

Şi, deodată, s-a pomenit prinţesa cu poala plină de murdărie, cu faţa plină de ruşine, pentru că aşa s-a dus cu ea, cu rochia suflecată şi cu ruşinea pe obraz, ca să spele lucrurile ce i le pusese Sfântul Teofil.

Adică, *morala primă*, aia greşită: *Ce nechibzuit monah?! I-a stricat toaleta cea scumpă a femeii!* Morala asta e *falsă*.

Prinţesa venise *să ceară sfat* de la Sfânt, dar *nu nimerise bine* nici *îmbrăcămintea* şi nici nu se pregătise cu *starea cea bună a întrebătorului* care *caută mântuirea*.

Adică venise *cu intenţii bune* dar cu sufletul, cu *poalele* sufletului *nepregătite* ca să primească *sfătuirea dumnezeiască* a Sfântului.

Şi Sfântul Teofil a rezolvat problema *pregătirii acurate* imediat: i-a pus nişte *murdărie* în poale, că *aia avea în suflet*, şi a trimis-o să spele două străchini de-ale lui şi, *să se spele*, în acelaşi timp, de *buna părere despre sine*.

Morala secundă, aia bună: contează *ce eşti* pe sub haine, *ce ai* în suflet şi nu *ce îţi pui pe tine* ca să maschezi *urâţenia* sufletului tău sau ce spui despre tine *idealizându-te*.

– Nu a fost *prea dur*, Părinte, cu ea?

---

[104] Viaţa Sfântului Teofil, în traducere românească, poate fi downloadată de aici: http://www.scribd.com/doc/33655722/Vladimir-Znosko-Viata-Sf-Teofil-Nebunul-pt-Hristos.

[105] O dezordine *pusă la cale* de către el, dorită...ca să dea aparenţa de om *neîntreg la minte*.

[106] A se vedea: http://dexonline.ro/definitie/scleroz%C4%83.

– Nu! Ci *a vorbit corect*, propriu pentru un om care *căuta* acest lucru: *trezirea spre mântuire*; trezirea spre *conştientizarea de sine*; trezirea pentru *a te apuca* de faptele mântuirii.

Sfântul Teofil i-a făcut *cel mai mare bine* prinţesei.

Un astfel de *bine* i-a făcut şi părintele ieromonah Daniel de la Tanacu măciuţei care a murit *nu din cauza lui*: a vrut *să o liniştească*. Şi măicuţa *s-a liniştit*, chiar dacă *a adormit*.

Măicuţa a primit, prin *muncirea ei* de către demoni, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, *iertarea păcatelor ei* iar părintele şi maicile care acum sunt duşi prin tribunale au făcut *ceea ce era corect*, chiar dacă *nu se potriveşte* cu *corectitudinea seculară*, unde, e *corect* să dai pe un om *afară din casă* şi *să îl laşi pe drumuri*, dacă *aşa zice legea*, dar *nu e bine să alini*, dacă o faci *cu prea multă conştiinţă*.

Dacă vizăm *mântuirea* omului, *duritatea* aceasta *pedagogică* nu *omoară*, ci *vindecă*!

Duritatea mustrării, acel: *a spune verde în faţă omului*, înseamnă de multe ori *salvarea omului* şi cei care *au scăpat* de *homosexualitate*, de *dependenţa de alcool*, de *dependenţa de tutun*, *pornografie* sau *droguri*, cele care *au fost oprite* să nu avorteze sau să nu se prostitueze, ştiu ce spun acum: *duritatea* altora a fost *mântuirea* lor.

Dacă erau *lăsaţi de capul lor* acum *se răsuceau prin Iad*.

Însă, dacă au fost *treziţi* de *ai lor* sau *de vreun creştin trezvitor* şi *s-au îndreptat*, acum *se bucură* că au ieşit din mrejele demonilor.

Ştiu că aceste lucruri sunt *foarte grele* pentru mulţi, însă *adevărul*, chiar dacă *te doare* sau *te bucură*, e tot *adevăr* şi nu *minciună*.

Dacă-i iubim numai *pe-ai noştri*, ne spune Domnul, dacă dăm milostenie numai celor care *ne favorizează* în chip şi fel sau dacă dăm *cu împrumut* ca *să ni se restituie* [v. 32-34]…nu facem *mare scofală*[107].

E *în limita echităţii* să faci toate astea.

Rugăciunea şi iertarea *mai presus de echitate*, adică de *drept* şi *nedrept*, e cea în care *ierţi* şi *pupi* nu pe ăla *care trebuie*, ci pe ăla pe care nu *ar mai trebui să îl ierţi*, dacă e să vezi prin *ochelarii* dreptăţii umane.

Însă nouă ni se cere ca să fim *fiii Lui*. Adică să împlim aceasta: *iubiţi pe vrăjmaşii voştri*![ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν] [v. 35].

---

[107] Un lucru mare, impresionant.

Să îi agapăm, să le arătăm *iubire* din *iubirea lui Dumnezeu revărsată în noi*. Că de aici vine *agapă*, *să facem o agapă*. Adică să întindem *o masă de bucate* sau *de cuvinte* aproapelui nostru ca *să îl hrănim* pe el.

Sfântul Ioan Gură de Aur are numeroase predici în care le spune că au venit credincioşii la *masa duhovnicească*, la *masa propovăduirii ortodoxe*, a credinţei ortodoxe, ca oamenii *să se desfăteze* şi *cu cuvântul lui Dumnezeu* dar şi cu Trupul şi Sângele *Fiului omului*.

Noi trebuie să facem *agapă* pentru vrăjmaşi, să dăm milostenie, ca să trăim *starea de bunătate* a lui Dumnezeu, pe măsura noastră, acea stare în care El, Dumnezeul nostru: „este bun cu cei nemulţumitori/ *aharistus* şi răi/ *ponirus*" [χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς ἀχαρίστους καὶ πονηρούς] [v. 35].

Căci *harismatic* înseamnă *a fi om plin de har*, de *bine dumnezeiesc* iar *poniros* înseamnă să fii *ponosit*, să fii *stricat de rău* ca o carpetă mâncată de molii.

Şi să observaţi aici, că a fi hristos / χρηστός [e un adjectiv substantival la masculin], în greaca veche, înseamnă a fi *un om bun*. Omul *hristos*, omul *bun* e învăţat *bunătatea* de către Hristos Dumnezeu.

Versetul ultim al Sfintei Evanghelii de astăzi ne spune că *iertarea* înseamnă *milostenie*.

A fi milostiv înseamnă a fi οἰκτίρμων/ ictirmon [v. 36].

A fi milostiv înseamnă *a te face casă a bunătăţii*, a iertării după cum Dumnezeu e *veşnic bun* şi *mereu milostiv* cu fiecare dintre noi.

Dacă ştim că *ni s-a iertat mult*, să iertăm *mult*.

Iertarea ţine de *conştiinţa sinceră* faţă de ceea ce *s-a petrecut cu noi* atâţia ani.

Dumnezeu să vă dea tuturor *pace* şi *puterea de a încerca să iertaţi*, ca *să fiţi iertaţi*; puterea de *a vrea să fiţi buni*, de *a fi sinceri cu dumneavoastră*, de *a fi fideli conştiinţei dumneavoastră*. Amin!

Despre *Dumnezeul milei*. Predică la Duminica a 20-a după Rusalii. *Învierea fiului văduvei din Nain* [Lc. 7, 11-16]

[Lc. 7, 11-16]

[11] Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἑξῆς ἐπορεύθη εἰς πόλιν καλουμένην Ναΐν καὶ συνεπορεύοντο Αὐτῷ οἱ Μαθηταὶ Αὐτοῦ καὶ ὄχλος πολύς.

[12] ὡς δὲ ἤγγισεν τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ καὶ αὐτὴ ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς ἦν σὺν αὐτῇ.

[13] καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ Κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽ αὐτῇ καὶ εἶπεν αὐτῇ, *Μὴ κλαῖε.*

[14] καὶ προσελθὼν ἥψατο τῆς σοροῦ, οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπεν, *Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι.*

[15] καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς καὶ ἤρξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐτοῦ.

16 ἔλαβεν δὲ φόβος πάντας καὶ ἐδόξαζον τὸν Θεὸν λέγοντες ὅτι Προφήτης μέγας ἠγέρθη ἐν ἡμῖν καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ Θεὸς τὸν λαὸν Αὐτοῦ.

Iubiţii mei[108],

în comparaţie cu cei care vă vorbesc despre Dumnezeul *care nu ascultă* rugăciunile sau despre Dumnezeul *mort*, *învechit* al Bisericii Ortodoxe, în duminica de astăzi Dumnezeu Însuşi ne vorbeşte *despre Sine* ca despre *Dumnezeul milei*, *al îndurărilor* şi *al iubirii de oameni*.

În timp ce unii vă vorbesc despre modul în care Biserică, oamenii Bisericii *vă manipulează* sau *vă şterg creierul* într-un mod *pasiv*, Evanghelia de astăzi ne vorbeşte despre un Dumnezeu care *ne convinge* prin mila Sa faţă de noi şi nu prin *dreptatea* Sa.

Dreptatea lui Dumnezeu este *înfricoşătoare* şi, după faptele noastre, nimeni nu e *drept* în faţa lui Dumnezeu, chiar dacă viaţa lui ar fi şi numai *o singură zi*.

Dacă am vrea să ne dăm *de drepţi* în faţa lui Dumnezeu lucrurile nu ar fi *prea frumoase* pentru noi, pentru că nu suntem *prea drepţi* în faţa Lui.

Din acest motiv, dreptatea noastră, nădejdea noastră de a consideră că *ne vom mântui* vine prin harul Său, prin mila Sa, prin *păsuirea noastră spre pocăinţă*.

La ce folos că viaţa noastră e *lungă*, dacă rezultatul de pe patul morţii e…*ca la 20 de ani*, unde *nu ai casă* şi nici *nu ai bani*[109], adică *nu eşti pregătit* pentru *a trece la Domnul*?

Despre cel ce moare *de tânăr*, şi moare *bine*, în *nevinovăţia lui*, noi spunem că Dumnezeu *l-a luat la El* ca *să nu i se schimbe mintea spre rele*.

E drept că mamele şi taţii, şi bunicii, şi fraţii…nu prea înţeleg, nu pot *să accepte* prea repede că…fiul, nepotul, fratele lor e *de domeniul istoriei* pentru ei, şi că pentru *a se raporta* la el trebuie să vorbească *la timpul trecut*.

Noi vrem mereu *cu prezentul*.

Vrem să fie *lângă noi* cine *vrem* noi.

---

[108] Predică scrisă pe 6 octombrie 2007.

[109] Aluzie la piesa *Ca la 20 de ani*, a trupei *Voltaj*, în vogă pe atunci. A se vedea: http://www.versuri.ro/versuri/ljfdh_voltaj+ca+la+20+de+ani.html.

Vrem acum, aici, lângă noi, să fie *fiul nostru* care a murit într-un accident, din cauza unei complicaţii chirurgicale sau a murit, aşa, *fără veste*…

Moartea e *greu de înţeles*, ca şi *viaţa* de altfel…

Moartea e o adevărată *groază* dacă nu ştii că există *nădejde de viaţă* şi că există *viaţă după moarte*.

Moartea e una dintre cele *mai terorizante* realităţi, realitatea universală care cocoşează când este…*netradusă* în termenii realităţii.

Însă, când vezi moartea nu ca pe *o pacoste*, nu ca pe un lucru care nu are *de-a face* cu noi, moartea ne devine…*prietenă*.

Şi *prietenia* morţii şi a gândului la moarte *nu terorizează* pe un creştin nevoitor, pe un om duhovnicesc, pentru că tocmai moartea este *învăţătoarea* noastră spre nevoinţă şi spre viaţă.

Dar ca să ajungi de la moartea care *te subjugă*, la conştiinţa că moartea *te eliberează*…trebuie să treci *trepte întregi* de *curăţire interioară* şi *de înţelegere* a voii lui Dumnezeu cu oamenii.

Mie personal, mi-e *la fel de bine* la *moarte* ca şi la *nuntă*.

Înmormântarea te face *să te întâlneşti* cu *durerea ta*, pe când nunta te face să te întâlneşti *cu bucuria ta* şi, deopotrivă, să te întâlneşti *cu tine*, cel care trebuie să treci prin *foc* şi prin *apă* ca să ajungi *la odihnă*. Dacă vrei numai *apa bucuriei* fără *focul durerii* şi *al necazurilor* creşti ca firul de iarbă la umbră.

Clorofila vieţii, a vieţii duhovniceşti, viaţa din belşug e formată din durere şi bucurie, din renunţări şi lupte, din pierderi şi victorii.

Nu poţi să te faci că vrei *numai binele*! Nu poţi să ceri numai *pâine albă*!

Trebuie să ştii *să transformi* pâinea neagră *în mulţumire* şi să te bucuri pentru că *o ai*.

Când Domnul intră în Nain şi ajunge la porţile cetăţii [τῇ πύλῃ τῆς πόλεως], vede cum îl duceau la groapă pe μονογενὴς υἱὸς τῇ μητρὶ αὐτοῦ [copilul, fiul unul-născut, al mamei lui].

În limba greacă υἱὸς înseamnă *fiu,* μονογενὴς înseamnă *unul-născut*/*singurul-născut*.

Locul acesta de la 7, 12 însă este o evocare deopotrivă a Fiului lui Dumnezeu întrupat, Care este Μονογενὴς/ Unul-Născut Fiu al Tatălui, după dumnezeirea Sa, dar şi *unul-născut*, singurul născut după *omenitatea Sa*, al Prea Curatei Fecioare Maria.

Acest lucru apare în cântările noastre ortodoxe, când se spune că *Te-ai născut mai înainte de luceafăr* din Tatăl, şi mai apoi, din Fecioară, ne-ai *răsărit* nouă, adică *în timp*.

Face parte din *dogma hristologică* specificarea faptului că Hristos este *deofiinţă* cu Tatăl şi cu Duhul după *dumnezeirea Sa*, dar după umanitatea Sa e *deofiinţă* cu fiecare dintre noi, ca Unul care a devenit *om ca noi*, afară de păcat.

După ce că femeia nu mai avea *soţ*, pentru că era *văduvă* [ἦν χήρα, v. 12], acum nu mai avea nici pe *singurul ei fiu*. Era înconjurată de *mulţime mare* de oameni din cetate, semn că era *iubită de oameni* sau *compătimită* şi…*plângea*.

Şi Domnul o vede, o priveşte pe ea şi I Se face milă de ea [ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, v. 13]. Se pătrunde *de mila ei* Domnul, simte ca un Dumnezeu şi ca un om în acelaşi timp *milă* de ea, de această femeie care este *chipul* Mamei Sale, ce va fi *plină* de rănile dragostei pentru El sub Cruce.

Dacă vrem să aflăm *delicateţea dumnezeiască* a Domnului pentru Preacurata Sa Mamă trebuie *să o înţelegem de aici* întru câtva, din aplecarea Lui *plină de milă* spre suferinţa ei, spre chinul ei, a văduvei fără copil din Nain.

Şi după cum spune realitatea dogmei hristologice, cum că Hristos nu făcea numai *ca un Dumnezeu* cele dumnezeieşti ci şi ca *om* şi nu făcea toate numai *ca o*m ci şi *ca Dumnezeu* în acelaşi timp, avem aici *o naraţiune dumnezeiască* despre Fiul lui Dumnezeu întrupat care *Se umple de milă* ca Dumnezeu şi om în acelaşi timp…pentru *durerea sfâşietoare* a unei femei, a unei mame.

Nu cred că putem exprima în cuvinte *o mai mare delicateţe* decât aceasta! *I s-a făcut milă de ea* reprezintă însăşi *iconizarea în act* a dogmei hristologice şi a raporturilor lui Dumnezeu cu oamenii, pentru că El este *Dumnezeul milei*, Care nu doreşte *moartea* păcătosului, ci *să se întoarcă* acesta ca să fie *viu*.

Dumnezeul nostru nu e *o poză*, nu e *o statuie rece*, nu e *o himeră*, nu e *o energie nepersonală*, nu e *marele gol* sau *marele plin*, nu e *marele anonim*, nu e *o inexistenţă pioasă*…ci Dumnezeul care este întotdeauna *Dumnezeul iubirii şi al milei*.

Când Moise L-a întrebat pe Dumnezeu despre *numele Său*, El i-a spus că *El este Cel care este* [Ieș. 3, 14].

Când Ioan Evanghelistul a vorbit despre *numele lui Dumnezeu* ne-a spus că *Dumnezeu este iubire* [I In. 4, 16].

Când Biserica vorbeşte despre Dumnezeu, potrivit Evangheliei, spune că *Dumnezeu e Treime de persoane.*

Dar Dumnezeu este şi *Treime de persoane* şi *Cel neschimbat*, *unic* şi *absolut*, cât şi *iubire*.

Neschimbabilitatea lui Dumnezeu nu contravine *iubirii Sale*, pentru că dintotdeauna Dumnezeu e *neschimbat în iubire*, e

plin de iubire şi *de milă* şi nu doar *cu văduva* din Nain, ci *cu întreaga lume*.

Şi Hristos Dumnezeu *S-a apropiat* de ea, de văduvă, şi i-a spus: Μὴ κλαῖε [Nu plânge!]. Nu a stat *distant*, ci Şi-a exprimat *compasiunea* vizavi de ea, mila Sa infinită şi i-a spus cu cuvântul ce trebuie să facă: să nu plângă, *să nu mai plângă*.

De ce? Pentru că El a venit *să şteargă* toată lacrima de pe faţa pământului. El a venit *să aducă bucuria* acolo unde era *tristeţe*, *viaţă* acolo unde era *moarte*, *fericire* acolo unde era *neorânduială*, *lumină*, acolo unde era *un întuneric al închinării la idoli*.

El S-a apropiat de pat şi i-a spus tânărului mort: Νεανίσκε, σοὶ λέγω, ἐγέρθητι [Tinere, ţie îţi zic, scoală-te/ ridică-te!][v. 14].

El *S-a apropiat*…

El nu a stat *departe*…şi ceea ce a zis *cu cuvântul* s-a împlinit cu *puterea Sa cea dumnezeiască*, ca Cel ce e Creatorul vieţii. El l-a readus din moarte pe *fiul mângâierilor*, după cum El Însuşi va învia din morţi *ca un Atotputernic*, zicând celor din Iad: *Ieşiţi!* şi celor din adâncuri: *Eliberaţi-vă!*

Pentru cei care *se îndoiesc* de înviere, de învierea altora sau a lor, acest ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς [*s-a ridicat mortul*] reprezintă gestul la fel *de firesc* pentru vremea aceea, când şi ei *vor învia* din morţi.

După cum a înviat acesta, fără nicio *întârziere*, fără nicio *împotrivire*, la fel *vom învia şi noi*, cei care *aşteptăm* sau nu *învierea morţilor*, pentru că învierea este *un dar pentru toţi* din cauza învierii Sale din morţi, cea de a treia zi.

Pentru că El a luat *toată firea noastră* întru Sine şi cu ea *a înviat*, pe ea *a îndumnezeit-o*, de aceea atunci toţi morţii *vor învia*, numai că unii *spre viaţa veşnică* iar alţii spre moarte, *spre chin veşnic*.

Restul Evangheliei este uşor *de înţeles*: *bucurie* şi *uimire mare* în toţi cei prezenţi.

Numai că această Evanghelie o putem înţelege *şi mai duhovniceşte*, dacă vedem în tânărul din Nain *sufletul nostru mort de păcate*, omorât de păcate, care e *înviat* de Domnul prin Duhul Său cel Sfânt.

Mama noastră, *conştiinţa noastră* ne jeleşte, ne îndeamnă să facem *voia lui Dumnezeu* şi nu *a trupului*, voie care *ne omoară* sufletul. De această *mamă*, de *conştiinţa noastră* lui Dumnezeu Îi e milă. Şi *Se milostiveşte de noi* şi *ne învie*, atunci când noi căutăm să cunoaştem care este *viaţa cea mai bună*.

Dacă nu cauţi *să te înţelegi* şi *să înţelegi* ce trebuie să fie cu viaţa ta, crezi că viaţa e numai *de băut*, şi *de mâncat*, şi *de dormit*.

Dar dacă vrei să vezi *cum te afli*, să îţi vezi *mama* care plânge pentru tine, trebuie *să plângi* şi tu pentru tine, să te curăţeşti cu lacrimile tale, să te speli cu ele *ca şi cu un alt Botez*, pentru ca să vezi cum arată *moartea interioară* şi cât de *urâtă* este ea în comparaţie cu *viaţa din belşug* în fiinţa ta.

Şi atunci, atunci când *te speli* pe ochii inimii, când *te scapi* de *cataracta* de la ochii sufletului, poţi să vez cât de *bun* şi *milostiv* este Domnul, cu câtă iubire *ne caută* şi *ne poartă de grijă*, cum *ne cheamă*, cu *ce dor* ne îmbie să urmărm poruncile Sale care sunt însăşi *viaţa noastră*.

Vă doresc *să înviaţi*!

Nicio urare nu mi se pare *mai mare* ca asta.

Vă doresc *să înviaţi zilnic* din moartea păcatului, să vă *deziceţi* de păcatele şi patimile dumneavoastră zilnic şi să fiţi *frumoşi*!

Învierea din păcat e plină de *frumuseţe*, e *frumuseţea noastră reală*.

Să înviaţi zilnic şi *să fiţi frumoşi*!

Dumnezeu să vă dea *frumuseţea de a învia mereu* din moarte, pentru ca să staţi *în slava Lui*, cu toţi Sfinţii Săi, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Sămânţa cuvântului. Predică la Duminica a 21-a după Rusalii. *Pilda Semănătorului* [Lc. 8, 5-15]

Iubiţii mei fraţi şi surori întru Domnul[110],

duminica de astăzi, căzând în aceeaşi zi cu *pomenirea de peste an* a Sfintei Prea Cuvioase Parascheva[111], dar situându-se şi în perioada în care se fac *însămânţările de toamnă*, ne vorbeşte în acelaşi timp despre *rodirea de viaţă duhovnicească* a cuvântului lui Dumnezeu în inima noastră, în paralel cu *rodirea de viaţă a grâului*, sub pământ, pentru *noua pâine* a anului viitor.

Suntem într-o zi *a bucuriei*, a sărbătorii duhovniceşti, pentru că tot astăzi sărbătorim şi pomenirea Sfinţilor Părinţi sinodali de la al VII-lea Sinod Ecumenic al întregii Biserici, unde s-a restabilit cultul Sfintelor Icoane şi al Sfintelor Moaşte, al Sfintei Cruci şi *al cuviinţei* în Biserica lui Dumnezeu.

Nimic nu se face *fără cuviinţă* şi *ascultare* în Biserica lui Dumnezeu!

Există *semănători ai cuvântului lui Dumnezeu* şi *pământuri unde se seamănă*, adică *inimile credincioşilor*, şi aceste *inimi*, după cum spune Domnul, sunt *mai degajate de patimi* sau *cu multe patimi*, încât nu poate *rodi* cuvântul lui Dumnezeu în ele.

Dacă toţi am fi *preoţi* şi *învăţători* pe cine am mai *învăţa*?

---

[110] Scrisă pe data de 13 octombrie 2007.

[111] A se vedea: http://www.doxologia.ro/vietile-sfintilor/viata-sfintei-cuvioase-parascheva.

Dacă nu ar exista *slujitori ai lui Dumnezeu* şi oameni care trebuie *slujiţi cu dragoste*, cum ar mai exista *rânduială* şi *creştere în sfinţenie* în Biserica lui Dumnezeu?

Însă, în pilda Semănătorului se observă că *unii au sămânţa cuvântului de la Dumnezeu* în inima lor iar *alţii sunt ogoare care se lasă semănate* de către *semănătorii lui Dumnezeu*.

Dar ca să existe această *lucrare divino-umană* în Biserică, lucrare de *învăţare*, *sfinţire* şi *conducere* a credincioşilor spre mântuire, unii trebuie *să slujească*, să fie *preoţi*, iar alţii să fie *poporul lui Dumnezeu*, care *se lasă condus* şi *slujit* de către robii lui Dumnezeu, *preoţii Bisericii*.

De aceea, dacă *se încurcă* slujirile, dacă *se confundă* în Biserică *preoţii* cu *credincioşii* sau *credincioşii* cred că sunt *preoţi* s-a dus cu *slujirea* şi cu *liniştea*, cuviinţa este în pericol iar mântuirea la fel. Pentru că nu poţi *să te mântui* fără să fii cuviincios, smerit, ascultător faţă de cei care *te conduc*.

Problema *vieţii personale* a preoţilor e una *falsă*, când e *supralicitată* de către cei credincioşi. Prin mâinile preoţilor curge *apa vieţii* a cuvântului lui Dumnezeu şi a harului, pentru că ei sunt *conductele* apei vieţii către cei credincioşi.

Însă, dacă o conductă ruginită face ca apa *să se strice*, în ceea ce priveşte harul lui Dumnezeu care se lucrează prin mâinile preoţilor nu *se strică* din cauza păcatelor lor, pentru că e *viaţa lui Dumnezeu*, ci *atinge* viaţa credincioşilor prin slujbele pe care le fac aceşti preoţi, chiar dacă ei, preoţii, nu au *o viaţă de Sfinţi*. Nici cei care *se sfinţesc prin ei* nu sunt *Sfinţi* şi, cu toate acestea, ei *primesc* harul lui Dumnezeu.

În faţa lui Dumnezeu toţi suntem *sfinţiţi* de către El. Numai că unii sunt puşi de către Sfântul Duh să fie *preoţi*, să conducă turma Bisericii lui Dumnezeu iar alţii sunt puşi *să asculte* de conducătorii Bisericii şi *să se supună lor ca Domnului* [Efes. 5, 22], ca unii care *priveghează* la mântuirea lor [Evr. 13, 17].

Şi, în acest fel, dacă tu, ca mirean, crezi că nu trebuie *să asculţi* de ierarhia Bisericii sau eu, ca preot, la fel, *să nu mă supun* ierarhilor Bisericii, înseamnă că nu ştim niciunul *ce suntem ca ortodocşi*, nu ne cunoaştem *lungul nasului*.

Numai dacă *nu ieşim* din starea noastră fiecare, ci ne facem datoriile care *ne revin*, ştim *unde* suntem, *ce* suntem şi *stăm cu frică de Dumnezeu* şi *cu dragoste* în Biserica lui Dumnezeu, slujind în treapta *rânduită nouă*.

Adică ierarhul este ierarh, preotul e preot, diaconul e diacon, monahul e monah, cântăreţul bisericesc e cântăreţ bisericesc,

clopotarul e clopotar, lumânărarul vinde lumânări, femeia e *mamă* sau *fecioară*, bărbatul mirean e *tată* sau *celib*.

Dacă fiecare ştim *cine suntem* şi *ce rol* avem în Biserică nu *ne sărim* treapta. Nu gândim şi nici nu vorbim ca şi când am fi *mai mari* sau *mai mici* decât suntem în Biserică.

Semănătorul [ὁ Σπείρων] Hristos *a ieşit* de la Tatăl ca *să semene* sămânţa Lui [τοῦ σπεῖραι τὸν σπόρον Αὐτοῦ, v. 5].

Fiecare preot *hirotonit legal* al Bisericii iese de la Tatăl şi seamănă *sămânţa cuvântului* Fiului întru puterea Sfântului Duh în *ogorul simţit* al Bisericii.

Acest *sporon* (τὸν σπόρον) [de unde *spor*, *sporire*, care e *sămânţa*, ca şi *drojdia* din făină] este *puterea de viaţă făcătoare* a harului lui Dumnezeu.

Cuvântătorii de Dumnezeu se cunosc după *sporul cuvântului*, după *impactul* sămânţei cuvântului lui Dumnezeu în inimile credincioşilor.

A predica cu putere dumnezeiască înseamnă *a lovi* inimile oamenilor, *a răni* cugetele lor *cu dragostea de Dumnezeu*.

Şi este observabil aici că *semănătorul* [ὁ σπείρων] se defineşte în Biserică prin aceea că este *una cu cuvântul rostit* de către el.

În măsura în care semănătorul *se indentifică* cu sămânţa cuvântului lui Dumnezu avem *cuvântătorul înfăptuitor al cuvântului lui Dumnezeu*, însămânţătorul care *s-a lăsat* şi *se lasă schimbat* de către cuvântul lui Dumnezeu. Căci nu poţi *vorbi credibil* despre *schimbări* în fiinţa oamenilor, dacă tu însuţi nu ai trecut printr-un *proces radical* de *schimbare interioară*.

Vorbitorul autentic este *un ascultător autentic*. Căci cum poate *vorbi* cuvântul lui Dumnezeu cineva, dacă nu l-a *receptat*, dacă nu l-a auzit *cu fidelitate* în inima lui, dacă nu s-a lăsat *brăzdat* de cuvintele lui Dumnezeu până într-acolo, că a devenit el însuşi *un pământ mănos*, productiv, producător *de virtuţi* şi de *pace dumnezeiască*?

Însă cuvintele lui Dumnezeu, care izvorăsc din inima noastră, cad în *pământuri diferite* şi rodesc *paradoxal de diferit*.

Unele cad παρὰ τὴν ὁδόν [lângă cale], lângă oameni care nu au inima cu totul *lipită* de dorul curăţirii de patimi sau cad în inimile unor oameni care cred în mod *rătăcit* în Dumnezeu.

A fi *lângă* cale, *paralel* cu calea înseamnă a fi *al Bisericii* dar *a nu trăi ca Biserica* sau *a sta lângă Biserică*, tăiat de ea prin erezie, şi mândrindu-te în nebunia ta că eşti *al lui Dumnezeu*.

Cuvântul propovăduirii Bisericii cade şi *lângă cale*, nu numai *pe cale*.

Dar dacă cade *lângă cale*, cuvântul credinţei şi al făptuirii e *călcat în picioare* [κατεπατήθη], este socotit ceva *prostesc* sau vin *păsările Iadului* şi *ne mănâncă* sămânţa lui Dumnezeu din inimi [τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατέφαγεν αὐτό].

De ce am tălmăcit *păsările cerului* [τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανου] prin *demoni*? Pentru că Scriptura numeşte adesea *văzduhul* unde locuiesc demonii şi de unde *ne războiesc* pe noi drept *cer*. Ei sunt *păsările* care *înfulecă foarte repede* grâul lui Dumnezeu din inima noastră, prin *gânduri eretice* şi prin *nepăzirea lucrării pocăinţei*.

Cuvântul cade însă şi *pe piatră*, pe inimi *de piatră* [ἐπὶ τὴν πέτραν, v. 6]. Dacă ai *inimă de piatră*, haină, de animal *răpitor*, de om nemilos, crud, auzi cuvântul, răsare *ceva* din el, dar piere repede pentru că nu ai *umezeala* [ἰκμάδα] lacrimilor, pentru ca să faci *să rodească* cuvântul lui Dumnezeu în inima ta.

Pentru că în *troparul* Cuvioşilor Părinţi stă scris, cu litere adânci, că numai prin „curgerile lacrimilor" poţi să faci *să rodească* nerodirea pustiului sufletului tău. Ca să sădeşti *oază* în pustiu, ca să faci pustiul inimii tale *să rodească pomi cu virtuţi alese*, trebuie *să uzi* cuvântul lui Dumnezeu *cu lacrimi*, să împlineşti poruncile lui Dumnezeu jelindu-te ca pe *un mort*, ca Dumnezeu să se milostivească de tine şi să facă să fii *mănos*, să îţi dea *să rodeşti vlăstare de viaţă*.

Vă aduceţi aminte, probabil, de ucenicii care erau puşi *să ude* un lemn mort, pentru ca ascultarea lor *să rodească viaţă*. A uda tot timpul *un băţ mort*, ca el să rodească, să învie, înseamnă să crezi că *imposibilul se va întâmpla*, că *minunea vieţii* este *darul lui Dumnezeu*, care *se dă* celui ce *ascultă* şi *persevereză* în fapta pocăinţei.

A te ruga pentru soţul tău sau pentru părinţii tăi, pentru ca Dumnezeu să se milostivească de ei şi să vină la pocăinţă înseamnă *să uzi* lemne moarte în nădejdea că ele *vor învia*! Înseamnă *să te baţi cu evidenţa*, să nu te uiţi *la evidenţă*, ci *la Dumnezeu*, Care face *să cadă* turnurile Ierihonului [Iosua 6, 20], acele turnuri ale *vrăjmăşiei* cu Dumnezeu, deşi ele par *de neclintit*.

Multe lucruri par *de neclintit*, dar nu sunt *de neclintit*!

Multe lucruri par *incredibile* până *nu se petrec*.

Multe lucruri nu au *sens* până nu te laşi *prefăcut de Dumnezeu*, până nu devii din *lup* un *miel*, din *răpitor* un om *blând* şi *smerit cu inima*.

Sămânţa cuvântului lui Dumnezeu, cea *a tot sfântă*, cade *lângă drum*, cade *pe piatră*, cade *în mijlocul spinilor* [ἐν μέσῳ τῶν ἀκανθῶν, v. 7], a mărăcinilor, a bălăriilor de tot felul.

Ea cade *ca ploaia*: şi peste locuri *fericite* şi peste locuri *blestemate*, şi acolo *unde trebuie* şi acolo unde *nu e aşteptată*.

Tocmai de aici se vede *milostivirea dumnezeiască*, cea care nu caută *la faţa* omului [Gal. 2, 6]: că vine şi acolo unde e *dorită* ascultarea lui Dumnezeu şi acolo unde clopotele Bisericii îi enervează pe oamenii care vor *să doarmă în zi de sărbătoare*.

Mărăcinii care *înăbuşă* cuvântul lui Dumnezeu sunt *toate grijile noastre deşarte*, toate *fricile noastre pentru viitor*, toate *grijile noastre irealiste*, *utopice*.

Pentru că ne gândim la *o mie şi una de nopţi de chin*, pierdem din vedere că viaţa noastră se poate *scurta* chiar în noaptea aceasta.

Planificările, grijile erodante, panicile, relaxările uitătoare de noi înşine…sunt *spinii care ne înăbuşă*, sunt *neghina* şi *pălămida* care *ne sufocă* cugetarea la Dumnezeu şi pocăinţa inimii noastre.

Dar dacă ea cade pe unde nu e *primită*, ea cade şi acolo unde e *primită*, în *pământul cel bun* [τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν] şi aici ea *creşte* şi *face rod însutit* [καὶ φυὲν ἐποίησεν καρπὸν ἑκατονταπλασίονα, v.8].

Paradoxal, nu?! Acolo unde sunt *drăcuiţi toţi dumnezeii* şi *toţi Sfinţii* cuvântul lui Dumnezeu nu e *prea breaz*, nu dă *roade*, iar acolo unde e *pământul inimii* lucrat prin ascultarea de poruncile lui Dumnezeu, orice cuvânt al Său este urmat de *o sporire uluitoare*, de o creştere de *vegetaţie harică* înspăimântător de abundentă.

Deci nu *cuvântul lui Dumnezeu* s-a *perimat*, ci inima noastră *s-a umplut de tot felul de reptile*, de beton, de pălămidă, de tentaţii sinucigaşe şi cuvântul lui Dumnezeu este ca omul cu pieptul dezgolit în faţa a multe gloanţe.

Cum *să ferim*, să ocrotim cuvântul lui Dumnezeu, sămânţa lui Dumnezeu *în inima noastră*, ca ea *să rodească însutit*?

Asta da *întrebare*!E *o întrebare teologică*.

Păi ca *să rodim* trebuie să fim *pe cale* şi nu *în afară de cale*. Adică *să fim în Biserica lui Dumnezeu*, să avem *cugetul* Bisericii drept *cugetul nostru*, să ne *zdrobim inimile* cu post şi cu plâns pentru păcatele noastre şi cu rugăciune, să *nu ne îngrijim de multe*, ci *de mântuirea noastră* şi celelalte *se vor adăuga nouă* [Mt. 6, 33].

Vegetaţia cea mare *a curăţiei*, virtuţile cele multe vin din *ascultare de Biserică*, din *zdrobirea inimii* şi din *negrija de multe*.

Dacă te pierzi *în multe* te legi *de multe*, te legi de timp şi nu mai poţi *să zbori* spre veşnicie.

Dacă *te îngreunezi* la inimă cu poftele şi cu grija acestei vieţi te faci *un ciment neroditor*. Iar dacă nu cauţi să fii *cu totul al Bisericii*, ci ai tendinţa de *a ieşi afară*, de a da mai mult loc *dubitaţiilor*[112] *personale* sau *patimilor*, atunci vin şi te iau *în gheare* graurii[113] Iadului şi te poartă cum vor ei.

În versetele 11-15 Domnul *le tâlcuieşte* cuvintele Sale Sfinţilor Apostoli, şi le spune ce este *sămânţa*, cine sunt cei întru care *nu rodeşte* cuvântul lui Dumnezeu, cine este cel care *rodeşte din plin*…şi tălmăcirea Sa e una ce prinde *unele* aspecte, aspectele *principale* ale parabolei.

Însă cuvintele Sale, ale Cuvântului au *multiple semnificaţii teologice* şi *personale* şi *nu se reduc* doar la *tălmăcire*a pe care El a făcut-o în acel moment Sfinţilor Apostoli. Tocmai de aceea, prin El putem vedea multiple *înţelesuri* ale cuvintelor Sale.

În acest fel, Sfinţii Părinţi ai Bisericii *au văzut* şi *văd* multiple *înţelesuri dumnezeieşti* ale unor cuvinte ce nu par să spună *prea multe* unora. Însă ele sunt pline de *semnificaţii dumnezeieşti* pentru viaţa noastră, şi Dumnezeu ne poate *lumina* ca să înţelegem care este *semnificaţia teologică* şi *experenţială* care nouă ne trebuie acum, astăzi.

De aceea trebuie *să rodim întru răbdare* [καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ, v. 15] cuvintele lui Dumnezeu, să le împlinim *îndelung* pentru ca *să le cunoaştem* roadele din noi înşine.

Dacă împlinim porunca curăţiei, a postului, a iertării, a rugăciunii pentru vrăjmaşi, a smereniei, a dragostei…ştim să vorbim despre ele însele *din noi înşine*.

Ele nu mai sunt atunci *din cărţi*, ci *din noi*.

Aceasta înseamnă *să rodeşti în răbdare*, în nevoinţă: să devii cel întru care *au odrăslit* poruncile lui Dumnezeu!

Vă dorim tuturor *să vă bucuraţi* în această zi şi în această nouă săptămână care stă la uşă, chiar dacă vremea de afară este *posomorâtă* şi chiar dacă întreţinerea o să fie *cam mare* în iarna asta. Să ne bucurăm pentru că *suntem ai lui Dumnezeu* şi El *lucrează întru noi*, după credinţa noastră, *pe cele ale Sale*, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

---

[112] Îndoielilor, neliniştilor personale.

[113] *Graurii* sunt păsări mici, negre şi nu nişte *păsări gigant*, care ne-ar purta *la propriu* în ghearele lor...Însă, deşi par *mici* gândurile demonice la început...mai apoi ele nasc *mari neliniști interioare* dacă le dăm atenție.

Cât a făcut Dumnezeu *pentru tine*. Predică la Duminica a 23-a după Rusalii [Lc. 8, 26-39]

Iubiţii mei[114],

această duminică, prin Evanghelia ei de la Sfânta Liturghie, este *o duminică a umilinţei*; a umilirii celor care, şi în sculare, şi în culcare, sunt…cu dracu în gură.

De ce? Pentru că avem în faţa noastră minunea vindecării demonizatului din ţinutul Gherasinilor [τὴν χώραν τῶν Γερασηνῶν, v. 26], a unui demonizat într-o stare critică, jalnică, „care era demonizat; [şi] de multă vreme el cu haină *nu se îmbrăca* şi în casă *nu mai locuia*, ci *în morminte*” [ἔχων δαιμόνια καὶ χρόνῳ ἱκανῷ οὐκ ἐνεδύσατο ἱμάτιον καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν ἀλλ’ ἐν τοῖς μνήμασιν, v. 27].

De aceea, când vreun tinerel, căruia i *s-au sucit* minţile, vine în faţa dumneavoastră şi o dă cu *rockul*, cu *satanismul*, cu *anarhia*,

[114] Scrisă în data de 20 octombrie 2007.

cu flower-power[115], cu *faceţi dragoste şi vă îmbătaţi ca porcii, că asta e viaţa*…să vă amintiţi de acest *tânăr* [ἀνήρ, cf. Ibidem], de acest *anir jalnic* la vedere, pe care dracii îl învăţau să meargă *gol* şi *să locuiască departe* de oameni, adică în mormintele de la periferia cetăţii.

Deci dracilor nu le plăcea *să îl vadă îmbrăcat*…ci *să meargă nud*. Dracii au apetenţă pentru *nud*, pentru ipostaza în care tu eşti *ridicol*, pentru cea în care tu eşti *de plâns* pentru oamenii *întregi la minte*.

Şi haine nu avea, de spălat nu se mai spăla…şi mai locuia şi în morminte.

Ne putem închipui ce fel de *om* era acest om? Nu prea cred! O astfel de *arătare de om* ar fi *o înspăimântare cruntă* pentru oricine ar da nas în nas cu el.

Acest om însă *Îl întâmpină* pe Domnul [v. 27]…şi, la vederea Lui [v. 28], se petrece *ceva*….pe care noi, postmodernii, încercăm *să îl aruncăm* într-un *utopic secol* al *tenebrelor istoriei*.

Adică, pe de o parte, copiii noştri sunt învăţaţi la şcoală că *ne tragem* din *lanţul trofic*[116] iar, pe de altă parte…vine la televizor unul şi altul şi spune…că *demonizarea este o chestie de ev mediu întunecat*. Păi, bine, frate, dacă eu sunt *fiul maimuţei*… şi nu există decât *materie evolutivă*…iar eu, omul, sunt *o spontanee făptură*, nimerită prin *încrengături*, presupuse *posibile* de 1 la 10 miliarde …demoni de unde *să existe*?

Dacă omul e doar *materie*…atunci nu există *spirit*, suflet în om. Iar dacă omul s-a făcut *din întâmplare*, de unde *draci*?

Deci, cei care spun că *demonizarea este de ev mediu* dar, în acelaşi timp, sunt *atei evoluţionişti*, vorbesc despre *contradicţii în termeni*. Pentru că, dacă omul e *materie*, e doar *corp*, trup, şi nu există nici *draci*, nici *îngeri* şi nici *Dumnezeu*…atunci toate manifestările noastre *dereglate* sunt ~~normale~~ şi nimeni nu mai e *nebun*, *psihopat*, *păcătos*.

Însă există un singur Dumnezeu, Care este Treime de persoane, Tatăl, Fiul şi Sfântul Duh şi lumea aceasta *văzută*, cât şi cea *nevăzută*, sunt *creaţia iubirii* Sale.

Dumnezeu a creat şi *mâna* şi *celula*, şi *spaţiul*, şi *timpul*, şi *floarea*, şi *planeta*, şi *vântul*, şi *apa*, şi *creierul*, şi pe *Înger*…*tot*.

Iar *demonii* sunt *îngeri căzuţi*, din mândrie, din infatuare; care au căzut în păcat din propria lor voinţă, ca nişte *fiinţe libere* create de Dumnezeu, ca şi *omul*.

---

[115] A se vedea: http://en.wikipedia.org/wiki/Flower_power.
[116] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lan%C8%9B_trofic.

Iar demonii caută *să cuprindă* fiinţa omului, datorită păcatelor lui…şi *să-l stăpânească*.

În v. 28 avem *glasul* demonilor din acest tânăr, care strigă, ca *un singur glas*, către Domnul.

Sfântul Luca spune că tânărul a strigat, că a căzut înaintea Lui şi că ceea ce a spus a spus *cu glas mare* [ἀνακράξας προσέπεσεν Αὐτῷ καὶ φωνῇ μεγάλῃ, v. 28].

De la *fonos*, vine *fonetică*, *antifon* [adică o cântare de la o strană căreia i se răspunde *cu o altă cântare* de la cealaltă strană], *megafon* [de la care se aude vocea cu putere], *afon*, *saxofon*…

Şi *ce spun* demonii?! Ce spun ei, ca şi când *ar fi unul*?! Aceste lucruri spun: "Τί ἐμοὶ καὶ Σοί, Ἰησοῦ Υἱὲ τοῦ Θεοῦ τοῦ Ὑψίστου; δέομαί Σου, μή με βασανίσῃς" [Ce mi-e mie şi Ţie, Iisuse, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Mă rog Ţie, să nu mă chinuieşti/să nu mă torturezi!], v. 28.

Acest βασανίζω înseamnă *eu chinui*, eu *torturez*, eu *arunc de colo-colo ceva*, *pe cineva*.

După cum se observă, demonii mărturisesc teologic, fac teologie...pentru că ei simţeau *cine este* Cel din faţa lor.

Ce avem noi în comun, Doamne?, spun dracii. *Ce lucru mare e să ne chinuieşti pe noi, când Tu eşti Creatorul tuturor şi al nostru?* Şi cine este El, Cel mărturisit de către draci: Iisus, Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt, Fiul Tatălui, Cel născut mai înainte *de luceafăr*, adică mai înainte *de toţi vecii* din Tatăl.

Dracii *ştiau* cine este El. Dracii ştiau şi *ştiu* ce *o să-i aştepte* şi *ce dureri suferă* şi acum pentru *răutatea lor asumată*. Tocmai de aceea războiul lor cu noi e unul *bezmetic*, e *pe viaţă şi pe moarte*, e fără *nicio regulă*...ca să atragă *cât mai mulţi* de partea lor, ca să se laude cu faptul că *au fost în stare* să omoare veşnic pe cât mai mulţi oameni.

Războiul demonilor cu noi e *un full combat*[117] *zilnic*, 24 din 24. Când văd că începem *să ne pocăim*, când văd că suntem *lăudaţi* pentru faptele noastre bune, când văd că *ne smerim*, că *ne rugăm asiduu*, că *iertăm*, când văd că vrem *să iubim* şi *să trăim frumos*, duhovniceşte, în *maldărul* de murdărie interioară şi exterioară din societatea noastră, ei *înnebunesc*, te atacă orbeşte, te atacă cu *o violenţă incredibilă*, cu *o ură dementă* la culme.

Tocmai de aceea vezi că *ţi se strică maşina* din senin, că ţi se sparge pantoful când vrei să îl încalţi, că unuia *i se pune pata* pe tine, că ucenicul tău *nu te mai ascultă*, că mama ta *are ceva* cu tine, că fiul tău *ţi se împotriveşte*...că *ai ispite* în trup, că te apucă

[117] În engleză: *un război total*.

boli din senin, care apoi *trec* din senin, că *te apucă* nervii, că deznădăjduieşti, că îţi vine să te sinucizi, să te îmbeţi, sau să curveşti cu prima care îţi iese în faţă, pentru că ţi se pare că este *zâna zorilor*...

Dracii, mai pe scurt, *inventatorii tuturor scârnăviilor*, cum îi numeşte Sfântul Ambrozie al Milanului[118] în rugăciunea de exorcizare[119] ce ne-a rămas de la Prea Sfinţia sa, au legătură cu...*inopinatele* noastre *stări de spirit*.

Te apucă din senin pandaliile[120], durerile, nervii, ispitele...Însă nu sunt *din senin*! Au la baza lor *înrâurirea demonilor* în viaţa noastră.

Dracii se roagă, aşadar, *să nu îi chinuiască* şi *se tem* de Fiul lui Dumnezeu. Ei nu se dau *grande*[121] în faţa Lui. Nu se consideră *dumnezei*, ci *creaturi condamnabile*.

De ce strigau demonii din tânăr? Pentru că El *poruncea* [le poruncea *ca Dumnezeu*, nu *îi ruga să iasă*!] duhului necurat *să iasă* din om [παρήγγειλεν γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, v. 29].

Cataros înseamnă *curat*, pe când *acataros* înseamnă *necurat*.

Există în istorie nişte eretici care se numeau *catari*[122], pentru că ei se considerau că sunt *curaţi*, *aleşi*, *nepătaţi*…dar nu aveau nimic de-a face *cu curăţia*.

Nu trebuie să ne mire faptul că Sfântul Luca vorbeşte despre *un duh necurat* în v. 29, iar demonii spun în v. 30 că sunt *o legiune*, adică *o mie de demoni* în bietul tânăr.

Sfântul Luca a vrut să spună altceva *mult mai important* când a vorbit la singular, în v. 29, vorbind de un *duh necurat*. El a vrut să spună că demonii, deşi *mulţi* în om, se comportă în el ca şi când *ar fi unul*, după cum harul Duhului Sfânt, locuind în om, deşi e *unul* harul, *multe* sunt virtuţile pe care le aduce harul.

O mie de draci erau în tânăr şi fiecare drac aducea *o altă patimă*, o altă *înşelare*…Dar când era vorba de *răutate*, răutatea tuturor celor o mie era *una*, nu *mai multe*. Că dracul curviei e *prieten* cu cel al mândriei şi cu cel al ereziei, chiar dacă sunt *trei*

---

[118] *Opera* Sfântului Ambrozie al Milanului: http://www.documentacatholicaomnia.eu/20_40_0339-0397-_Ambrosius_Mediolanensis,_Sanctus.html.

[119] A se vedea: Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruş, *Traduceri patristice (vol. 1)*, Teologie pentru azi, Bucureşti, 2009, p. 36-38. Cartea poate fi downloadată de aici: http://www.teologiepentruazi.ro/2009/10/19/traduceri-patristice-vol-1-2009/.

[120] Furiile.

[121] De *mari*, de *importanţi* în faţa Lui.

[122] A se vedea: http://ro.wikipedia.org/wiki/Catarism.

draci şi nu *unul*. De ce? Pentru că *toţi trei* sau *toţi o mie* vor acelaşi lucru: *să te închidă* în Iad, să te pună *la zid* pentru veşnicie.

Tu, pentru că eşti *slab* la minte…poţi să râzi auzind aceste *lucruri de taină*, duhovniceşti. Pentru că aceste lucruri sunt cunoscute de către cei care *se luptă* cu demonii zilnic, în fiinţa lor…şi nu de cei care *citesc* despre ele, că *ar fi* sau că *s-ar fi întâmplat* cu mai ştiu eu ce Sfânt din vechime.

Dar, pentru folosul tuturor, Sfinţii lui Dumnezeu *vorbesc despre ele* şi trebuie să vorbim şi noi, pentru ca oamenii să ştie că Sfinţii Bisericii *cunoşteau* multiplele şiretlicuri ale demonilor şi că ei *s-au mântuit*, cu harul lui Dumnezeu, deşi *zeci de mii de laţuri* sunt întinse pentru noi la tot pasul.

Continuarea v. 29, ca şi sfârşitul v. 27, *formează* şi *întregeşte* imaginea *jalnică* a tânărului.

Deşi era tânăr, deci nu avea 30 de ani, când începe maturitatea, bărbăţia, demonii îl stăpîneau de mulţi ani [πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν, v. 29].

Din copilăria lui, sărmanul om, era legat *în lanţuri* şi-n *obezi* [καὶ ἐδεσμεύετο ἁλύσεσιν καὶ πέδαις φυλασσόμενος], adică nu ca la *măicuţa de la Tanacu*, ci *în lanţuri groase*, cu lacăte pe el, iar *copilul*, şi mai apoi *tânărul demonizat*, rupea lanţurile [διαρρήσσων τὰ δεσμὰ], rupea *desmele*, *lanţurile* de pe el…şi „era gonit de demon în pustiu” [ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαιμονίου εἰς τὰς ἐρήμους, v. 28].

Adică era David Copperfield[123] cu puteri demonice, pe care *nu stăteau* lanţurile, care *te frângea* în mâini, care urla şi mergea dezbrăcat şi care locuia prin morminte şi de unul singur, prin locuri pustii, pe unde îl mânau dracii.

Un om hăituit de draci, renegat de oameni, care *înspăimânta* pe toată lumea cu siguranţă…şi care nu avea *prieteni*. Singurii săi *prieteni execrabili* erau *dracii* din el, care erau *o mie*, nu ca la domnul Lorin Fortuna[124], unde e numai *un drac* în om şi dânsul *îl deparazitează de demon* prin televizor, printr-un hocus-pocus televizat.

Aici erau *o mie de draci fioroşi*, nebuni, care vroiau să omoare un om, *un singur om*, şi care, paradoxal, deşi a stat mulţi ani *cu dracii în el* şi *pe lângă el…nu a murit* şi *nici nu a înnebunit*.

Cunosc o doamnă din România, care acum bate la porţile monahismului, şi care a trecut prin *ceva asemănător*, dar de mai

---

[123] Idem: http://en.wikipedia.org/wiki/David_Copperfield_%28illusionist%29.
[124] Idem: http://ro.wikipedia.org/wiki/Lorin_Fortuna.

mici dimensiuni, care avea *o mulţime de draci* în ea…şi care avea o privire *de te băga în Iad*.

Când m-am intersectat cu privirea dumneaei pe la 16-17 ani era *să cad jos* din cauza şocului pe care l-am avut. O răutate şi o putere satanică atât *de compleşitoare* erau concentrate în fiinţa şi în ochii dumneaei încât *nu te puteai uita* la o asemenea *urâţenie parşivă*, demonică…fără să nu ai *un şoc profund*.

Aşa că, fraţii mei, cei care aveţi *dubii* în ceea ce priveşte *demonizarea*, să dea Dumnezeu *să nu aveţi* în familia sau în viaţa dumneavoastră un asemnea *caz grav* sau chiar *minor* de *posesie*, că *vă lecuiţi de necredinţă* cât aţi zice *peşte*! Pentru că, dacă aveți un copil care deodată începe *să reţină toată Biblia pe de rost* şi vă pare că e *superman* sau unul care a început să înveţe limbi străine *pe bandă rulantă* sau unul care *râde din senin ore în şir* sau care începe să aibă *comportamente excentrice*, adică *să stea în cap*, în mâini, să meargă pe pereţi *la propriu* sau să mănânce *în neştire* şi *să bea orice*…atunci *trebuie adus* la un duhovnic pentru *Molitvele cele mari* şi pentru *Sfântul Maslu*.

Sau, dacă vedeţi că o pisică *intră* prin zidul casei dumneavoastră şi *nu se mai vede* sau auziţi cum *troscăne din senin* mobilierul sau *vă cade lustra în cap* fără să aibă nimic sau *vi se strigă numele noaptea*, la geam sau vă vine *să vă aruncaţi* de la balcon sau *să vă aruncaţi* în fântână…să nu vă mire aceste lucruri, pentru că demonii vor *să vă vină de hac*.

Pentru toate acestea şi multele altele, cu care nu mai vreau să vă *înspăimânt*, apelaţi la rugăciunile Bisericii şi la rugăciune şi post personale.

Nu sunt nişte *noutăţi*, ci sunt *vechituri* ale demonilor!

Nu sunteţi *primii* pe care demonii vor *să îi înspăimânte* şi nici *ultimii*.

De aceea, *nu vă temeţi* de acest fel de *manifestări demonice*, ci *ţineţi-vă cumpătul*!

Domnul îi întreabă pe demoni câţi sunt [v. 30], ca oamenii din jur *să audă* ce spun demonii din tânăr şi *să ia aminte*.

Legiune [Λεγιών], spun demonii [v. 30]. Şi Sfântul Luca adaugă, în mod concis: „ὅτι εἰσῆλθεν δαιμόνια πολλὰ εἰς αὐτόν” [căci intraseră *mulţi demoni* în acela] [Ibidem].

Deci *mulţi*, domnule Fortuna, nu *unul*! În dumneavoastră cred că sunt *tot mulţi*…dar dumneavoastră puteţi să credeţi ce vreţi.

În v. 31, *slăbiciunea* demonilor este la ea acasă. Pentru că demonii Îl rugau pe Domnul să nu le poruncească să meargă *în*

adânc, în abisul *fără fund* al Iadului [καὶ παρεκάλουν Αὐτὸν ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν].

De aceea, în *Molitvele de exorcizare* ale Bisericii, ierarhii şi preoţii *poruncesc* demonilor, în numele Domnului, *să iasă* din oameni, după cum *poruncea* Domnul legiunii din tânăr.

Sfântul Vasile, Sfântul Ioan, Sfântul Ambrozie şi alţi Sfinţi Părinţi care au scris *Rugăciuni de exorcizare*, care s-au păstrat sau nu, au folosit ideea de *poruncă*, pentru că *au putere*, de la Domnul, prin *hirotonia* lor, să calce peste *şerpii* şi peste *balaurii din Iad*, adică au putere *să-i izgonească pe demoni* din oameni.

Domnul *le îngăduie* demonilor *să intre* în turma de porci [v. 32]. Nu intră *de capul lor*, ci *din îngăduinţa Sa*.

Demonii *ies* din tânăr şi *intră*, la îmbulzeală, în *porci* [τοὺς χοίρους] şi întreaga turmă face *un gest perplexant* pentru îngrijitorii ei: se aruncă, de la înălţime, în mare şi, bineînţeles, *moare în întregime* [v. 33].

Tânărul, se spune, în v. 35, după ce *au ieşit* demonii din el, *s-a îmbrăcat* şi *era întreg la minte* şi *sta jos*, la picioarele lui Iisus [ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ].

Acum era σωφρονοῦντα, adică *în toate minţile* şi nu mai alerga *ca un bezmetic* prin cavouri, prin pustii şi prin locuri întunecate.

Dacă era dus la un spital de *boli nervoase* era catalogat ca *nebun incurabil*. Dar *demonizarea* nu e *nebunie*, ci *locuirea ta de fiinţe spirituale*, de *demoni*, care *se lipesc* de trupul şi de sufletul tău şi se manifestă, cu accepţiunea ta, prin gândirea, sufletul şi trupul tău. Adică e *o trăire parazitară* a unor fiinţe în tine, care nu ies decât atunci când sunt *gonite* de harul dumnezeiesc.

Deci la draci poţi să le dai perfuzii, injecţii, medicamente…că *nu îi alungi* de acolo nici morţi. Ci ei pleacă numai când sunt *goniţi*, prin rugăciune şi post, de oamenii lui Dumnezeu, de preoţii Bisericii, care se roagă pentru acest lucru şi îi alungă din oameni, cu puterea Sfântului Duh, adică cu *degetul lui Dumnezeu*, cum spuneau descântătorii Egiptului, când au văzut că Moise şi Aaron au făcut să apară ţânţari cu toiagul şi ei nu au putut să îi imite.

Deci, nu mai sunt demonii *în el*…şi tânărul *îşi recapătă* întreaga minte!

Maica de care vă spuneam anterior, din România, care *a fost demonizată*, când ieşeau demonii din ea avea *o privire atât de calmă* şi *o voce atât de frumoasă*…Dar când intrau demonii în ea,

să te ţii, frate! Atunci o ţineau 5 zdragoni de bărbaţi[125] iar ea vroia *să îl sugrume* pe unul dintre preoţii care o exorcizau cu epitrahilul aceluia.

Adică ea avea vreo 70 de kilograme, să zicem, iar cinci bărbaţi în toată firea o ţineau pe o femeie care era *slăbită de post* şi *de asceză*, şi când *o împuternicea* dracu, scăpa din mâinile ălora, se smucea, şi sărea cu insulte şi cu tot felul de drăcii la gura ei, ca *să îi omoare* pe preoţi, pentru că spunea că *o arde* rugăciunea lor, că *nu o mai suportă*.

Oamenii erau *cuprinşi de frică mare* [φόβῳ μεγάλῳ, v. 37].

Tânărul, în bucuria lui imensă şi în recunoştinţa sa, dorea *să rămână* cu Domnul [v. 38].

Dar Domnul îi spune: „Ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ διηγοῦ ὅσα σοι ἐποίησεν ὁ Θεός”, v. 39 [Întoarce-te la/ în casa ta şi spune *cât a făcut* Dumnezeu pentru tine!].

Omul aşa a făcut: s-a făcut *propovăduitor al milei lui Dumnezeu* cu el [Ibidem], lucru la care *suntem chemaţi* şi noi.

Să nu ne jucăm cu lucruri care nu sunt *de jucat*, dragii mei!

Această lecţie dumnezeiască este *o lecţie perenă*, una care *ne vizează* în mod direct.

Nu e niciunul dintre noi *fără de păcat*, adică *fără înrâurirea demonilor* în viaţa noastră. Fără *o viaţă curată*, autentic ortodoxă, nu ne putem *mântui* niciunul, chiar dacă nu am avea nicio erezie în capul şi în mintea noastră. Nu e de ajuns *să credem drept* şi *să stăm* în Biserica lui Dumnezeu ci să şi trăim drept, *sfânt*.

Dumnezeu *să ne întărească* pe fiecare în parte şi *să ne bucure cu bucuria Sa negrăită*, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

---

[125] O ţineau cinci bărbaţi *în putere*.

Dacă *nu ascultă*...tot *nu vor crede*. Predică la Duminica a 22-a după Rusalii [Lc. 16, 19-31]

Iubiţii mei[126],

avem atâta *nor de mărturii* [Evr. 12, 1] în viaţa noastră şi în jurul nostru, pretutindeni, despre *prezenţa* şi *dragostea lui Dumnezeu*, încât a mai spune că *nu credem* e *o adevărată nebunie*.

Să nu crezi în Dumnezeu, după atâtea *imense dovezi* de frumuseţe şi de bunătate dumnezeiască incalificabilă înseamnă să fii *orb rău*, mârşav la inimă.

Avem dovezi *incalificabile de frumuseţe* şi dovezi de *incalificabilă dezumanizare*. Dacă în inima unuia găsim atâta *sfinţenie* încât ne vine *să cădem instinctiv* la picioarele lui şi să-i sărutăm paşii pe unde calcă, în inima altuia găsim *atâta răutate* şi *atât satanism* încât ne îngheaţă sângele în vine privindu-i faptele.

Unul ne îngrozeşte cu *frumuseţea lui*, altul ne îngrozeşte cu *inima lui rece*, cu lipsa lui de conştiinţă, cu crimele pe care *le face* şi e *în stare* să le facă, cu modurile ultraperverse prin care *stoarce bani* de la alţii, ascunzându-se sub *diverse măşti*, de la cele ale *părutei cucernicii* până la *atitudini mafiote*.

Parabola de astăzi, în care *un plusios* [πλούσιος, v. 19], *un om bogat*, e adus în faţa noastră pentru a vedea o inimă *mai joasă* decât cea a câinilor, cred că ne-o pune în faţă Domnul, Domnul milei, pentru ca *să vorbim corect* despre *demnităţile sociale* şi despre ce au în spate *hainele frumoase*.

---

[126] Scrisă în data de 3 noiembrie 2007.

Cu siguranţă, dumneavoastră *ştiţi* această parabolă…Noi vom încerca să problematizăm *teologia practică* a acestei parabole, pentru *a decela* unele aspecte *importante*, credem noi, pentru această duminică.

Ca să vorbească despre *viitorul eshatologic personal* a doi oameni, Domnul ne vorbeşte despre un πλούσιος, despre *un bogat*, fără nume, care *nu merită* să i se spună numele, care *se îmbrăca în porfiră şi vison* [ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, v. 19] şi *un sărac*, *un ptohos* [πτωχὸς, v. 20], al cărui nume era *Lazaros* [τις ὀνόματι Λάζαρος, v. 20].

Ca să ne prezinte *eshatologia* acestor doi oameni, a acestor doi bărbaţi, din ranguri sociale *diferit*e, Domnul ne vorbeşte despre modul *cum îşi trăiesc* ontologia şi libertatea pe pământ.

Cu alte cuvinte, *ca să îţi spun cine vei fi* trebuie *să îţi arăt cine eşti*, ce *sfânt* sau ce *brută* eşti.

După cum te construieşti, în libertatea ta, după cum *îţi construieşti cu Dumnezeu* fericirea veşnică, în acelaşi mod *te vei bucura veşnic* cu Sfinţii şi cu Drepţii în Împărăţia lui Dumnezeu.

Libertatea, aşadar, creează *starea interioară de încredinţare* a mântuirii şi libertatea de *a alege sfinţenia* cu Dumnezeu îţi asigură *o veşnicie întru lumina* Treimii.

Bogatul, prevalându-se de *libertatea* şi de *poziţia sa socială prosperă*, în moduri *strict egoiste*, pe fiecare zi se veselea/ benchetuia în mod strălucit [εὐφραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς, v. 19].

Bogatul, nu *o dată la o lună* se veselea *în bachete*, ci καθ' ἡμέραν, *pe fiecare zi*. La el era bairam, party full time[127], non-stop, de dimineaţa până seara.

Domnul vorbeşte de *un mod strălucit* [λαμπρῶς] de veselie al bogatului, dar asta după *mentalitatea omului păcătos*, care crede că *dansul*, *muzica* şi *mâncatul*, plus *băutul până la refuz* înseamnă şi *distracţie*, şi *viaţă fericită*…

Însă modul *strălucit* [λαμπρῶς] *de viaţă* al bogatului…l-a cam *costat veşnic*. El a mâncat *pentru el*, s-a veselit *pentru el*, şi-a făcut *poftele*, adică *s-a plăcut pe sine*, şi-a făcut *toate poftele*…dar *Lazaros*, săracul, *săracul cu nume*, săracul *bolnav*, săracul *handicapat*, săracul credinţei, săracul care nu îl invidia pe bogatul luxuriant în dorinţe, acesta zăcea, stătea în faţa uşii, a porţii bogatului, cu bube pe el [ἐβέβλητο πρὸς τὸν πυλῶνα αὐτοῦ εἱλκωμένος, v. 20].

---

[127] În engleză: *distracţie neîncetată*, clipă de clipă.

În curte era *dezmăţ al simţurilor*…la poartă era *un trup plin de durere*, simţuri secătuite de durere, de foame şi de sete, o privelişte jalnică, pe care nu o vedea nimeni.

Tocmai de aceea *libertatea de a vedea*, puterea de *a vedea durerea* te face *responsabil de prezenţa ei*.

Dacă *o vezi* şi *o treci cu vederea* eşti *vinovat*!

Dacă durerea stă *lângă tine* şi tu poţi *să faci* ceva, dar *nu faci*, ci *te doare în cot* de ea şi dai muzica la maximum…atunci veşnicia ta arată *în negru*, după cum vom discuta.

Bogatul cu fericirea lui *inumană*…pe când Lazaros şi-ar fi dorit să mânânce din cele care *cădeau* de la *trapeza*, de la masa bogatului [καὶ ἐπιθυμῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου, v. 21].

Sărmanul Lazaros nu dorea să fie *la masă* cu bogatul! El îşi ştia condiţia sa de *handicapat*, de *paria* al societăţii, de om *bolnav* şi *nespălat*, plin de bube, care ştia că *ar fi inconfortat* pe bogat…

El nu dorea *un loc la masă*, ci dorea să mănânce *ce se arunca la câini* de la masa bogatului.

Ar fi dorit oasele, firimiturile, resturile…

Lazaros, ca *adevăratul sărac*, nu cerea *să îi dai haina de pe tine*, ci, dacă ai ceva cu care să-l ajuţi, cu ceva, cu orice…

El *se mulţumea cu orice*, pentru că starea în care se afla era *extremă*, de *extremă neputinţă* şi de *extremă durere* şi *sărăcie*.

El se mulţumea *cu ce cădea*.

Reţineţi: cu ce *ar fi căzut*!

Dar nu cam *cădea* de la bogat nimic; nimic nu cădea spre uşă…spre *pilona*, spre poarta curţii.

Lazaros privea *prin* poartă, era *la poartă*.

Şi apare în parabola Domnului, în pilda, în *imaginea* Sa care trebuie *să ne cutremure*, să ne trezească din *nesimţirea noastră*…*câinii*.

Dacă în altă parte *câinii* [οἱ κύνες] sunt expresia *răutăţii*, a şatrei care *vine* şi *atacă* Biserica, aici câinii sunt expresia cea mai fidelă a proverbului nostru, cum că ei, uneori, câinii, sunt *prieteni mult mai de nădejde* decât oamenii.

Câinii bogatului *vin* şi *îl ajută* pe Lazaros! Lazaros, cu moartea pe el, primeşte *prietenia* câinilor, căci oamenii nu aveau timp de el, de *un alt om*.

Câinii vin, *se apropie* [ἐρχόμενοι]; parcă *cu delicateţe*, ca la *un om bolnav* şi nu se îndreaptă ca spre unul care *venea să îl fure* pe stăpânul lor; şi *îi ling bubele* lui [ἐπέλειχον τὰ ἕλκη αὐτοῦ], ale bolnavului, ale muribundului.

Ar trebui să reţineţi două verbe: *cădeau*…şi *lingeau*…

Două verbe *fundamentale* despre *buna convieţuire* între oameni.

Săracii de lângă noi vor ceea ce nouă *ne cade* de la masă, ce ne prisoseşte. Adevăraţii săraci vor ceea ce e *în plus* la noi, ceea ce ne-a rămas *mic*, un ban care nouă *ne prisoseşte* sau pe care *l-am da pe cine ştie ce prostie* şi, în loc să cumpărăm *lucrul de nimic* pentru noi…*le dăm banii lor*. Deci: *a cădea*. Să învăţăm pe *a cădea*, adică pe *a fi milostivi*.

Al doilea verb, e un verb pe care îl învăţăm *de la câini*…reţineţi!, şi nu *de la oameni*.

Dacă câinii bogatului *vin* şi *ling* rănile, bubele omului, noi trebuie *să-l ridicăm din boală* pe om, *să îl spitalizăm* sau *să îi facem viaţa mai uşoară*.

Dacă ei *lingeau* rănile…noi *să îmbrăţişăm suferinţa* oamenilor, *sărăcia lor* şi *să o facem a noastră*, după puterea noastră!

Deci a *cădea*…şi *lingeau* din parabolă se traduc prin…*să avem o milostenie care să îmbrăţişeze, să vindece suferinţa oamenilor.*

Domnul ne vorbeşte *despre câini*, pentru ca să ne indice, ce *nu mai sunt* oamenii!

Câinii au năravul *să muşte*, nu *să lingă* rănile!

Oamenii, care au chipul lui Dumnezeu în ei, au obiceiul *să fie buni*, să fie *miloşi*…pentru că aşa e omul în fiinţa lui: o fiinţă *nobilă* şi nu *o fiară*!

Dar omul devine *mai jos* decât o fiară, *o brută sinistră* prin folosirea *în mod rău a libertăţii sale*…O brută care nu mai ştie *să îmbrăţişeze*, *să ierte* sau *să uite*, ci numai…*să facă abstracţie* de alţii.

Şi bogatul *a făcut abstracţie* de Lazaros până când acesta a murit *la poarta lui*.

Dar…eshatologia lui, a săracului pe care nu dădeai doi bani…ne înfioră! De ce? Pentru că *a murit săracul* [ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν, v. 22]…nimic *special* în asta!…dar „ἀπενεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν᾽Αγγέλων εἰς τὸν κόλπον ᾽Αβραάμ” [a fost dus acesta de Îngeri în sânul lui Avraam].

Îngerii *l-au condus* în Împărăţia lui Dumnezeu; *sânul lui Avraam* nespunând altceva decât aceea: că *dreaptă* i-a fost viaţa şi *Drept* a fost *Lazaros multrăbdătorul* şi *multsuferindul* de la uşile bogatului şi de aceea, acum *se odihneşte întru dreptatea lui*, căci *dreptatea Dreptului e plină de nemurire*.

Versetele 19-21 prezintă *viaţa socială* a celor doi, în v. 22 avem *sfârşitul lor*, moartea lor şi *trecerea lor în veşnicie*, pe când

în versetele 23-31: *o discuţie foarte profundă despre veşnicia dublă*, despre *Rai* şi *Iad*.

Bogatul doar *moare*…şi este *îngropat* [ἐτάφη, v. 22]. Adică, după o viaţă de *mâncat* şi *băut*, după *o viaţă de petreceri* şi *dezmăţ*…bogatul *mort*, mort *mai înainte de moarte* cu sufletul, moare *şi cu trupul*…şi *punct*.

După această *moarte* nu mai apar Îngerii, ci v. 23 începe cu lucrul de care ne e nouă *cel mai mult frică*, de care *râdem* şi pe care *îl dispreţuim în cuvinte*…dar care *ne paşte*: adică cu faptul că el, bogatul, este *în iad* [ἐν τῷ ᾅδῃ].

Şi nu ajunsese *în Iad* pentru că era *bogat*…ci pentru că *nu mai avea inimă de om*. Câinii lui fuseseră *mai oameni* decât el, pentru că aceia *îi linseseră bubele*, ca *un alint*, ca *o mângâiere* adusă *mucenicului întru suferinţă* şi *răbdare*, Lazaros.

Adică *i se urcase bogăţia la cap* în aşa fel încât uitase să mai fie *om*, uitase că este *om*, că vine *şi scadenţa*, adică *moartea* şi *judecata faptelor*!

Tocmai de aceea îl găsim pe *bogatul fără nume*, pe nenumitul bogat în Iad, *în chinuri* şi *cu ochii sufletului său* privind spre Avrram şi spre Lazaros care era cu Avraam [v. 23].

Spre *cine* priveşte bogatul acum…decât *spre cel* pe care *îl cunoştea*, spre cel pe care *îl vedea la poartă* toată ziua, dar pe care *nu îşi da nici mucii*, cum zice românul?

Tocmai de aceea *am subliniat* anterior, că aici e vorba despre *a face abstracţie* de Lazaros…şi nu despre faptul că *nu a ştiut* că *e la uşa lui*.

Bogatul îl *ştia* pe cel care *abia mai răsufla* la uşa lui…dar *nu avea timp*…de *atâta muzică*. Nu dorea *să piardă vreun cântec*…sau vreun vin *negustat*…

De aceea, în Iad fiind şi în chinuri, în chinurile de după huzururi, cere *milă* la Părintele Avraam, pe care îl vedea *de departe* [ἀπὸ μακρόθεν], foarte *îndepărtat* de el, de locul unde *domnea* el în Iad.

Bogatul din Iad *îi vede* pe cei din Rai, *îi reperează* pe Avraam şi pe Lazaros, ştie cine e unul şi cine e altul, îl vede pe Avraam şi îi cere ajutorul, îi cere *să îi fie milă* de el, adică îi cere *să-l trimită* pe Lazaros ca *să îi răcorească suferinţa* pe care *i-o produce* văpaia Iadului [v. 24].

Pasajul acesta, sfârşitul cap. 16 de la Luca e plin de *indicaţii eshatologice* extrem de importante din punct de vedere dogmatic.

Adică avem aici indicaţia clară că există *Rai* şi *Iad*, că cele două *locuri veşnice* sunt *separate*, că *sufletele sunt vii* şi *conştiente după moarte*, că *nu există reîncarnare* ci *suferinţă veşnică* sau

bucurie veşnică, că *sufletele sunt lucide*, sunt *conştiente* de locul unde sunt şi de viaţa lor istorică, anterioră morţii, că Sfinţii *se recunosc între ei* şi *sunt împreună*, că *dreptatea e răsplătită* şi viaţa depravată şi nemilostivă e *pedepsită*, că Iadul e *suferinţă*, e stare într-un *foc duhovnicesc*, adică în *nesuportarea iubirii dumnezeieşti* care îi arde, care e resimţită de cei din Iad ca *un foc mistuitor* [că ce doare *mai mult* decât *iubirea neîmpărtăşită*?!], că cei din Iad vor *alinarea* care există în Rai şi vor *să fi fost găsiţi vrednici* de Împărăţia Sa, că regretele celor din Iad sunt *zadarnice*…

Ce *strigă* bogatul din Iad?

Miluieşte-mă, ai milă de mine [ἐλέησόν με, v. 24]!

Cere *milă* cel care *nu a făcut milă*. Iarăşi vrea *numai pentru el*, adică *o scăpare egoistă*…

După *o viaţă egoistă* vrea *o mântuire egoistă*.

Însă nu a ajuns în Iad pentru că *aşa a vrut Dumnezeu,* ci pentru că *inima lui a fost, este şi va rămâne improprie dragostei*!

Nu a vrut să fie *al dragostei*, nu s-a învăţat *cu dragostea*, nu s-a îndrăgostit *de milă* şi *de iubirea de aproapele*, nu a vrut să *aibă conştiinţă*…iar acum, în Iad, cere *milă*…el neavând *cavitate* în inima lui pentru altul, neavând *inimă de om*, de *frate*, inimă *de carne* [Iez. 36, 26], ci *mai rea decât a unui animal*.

Vrea *degetul* lui Lazaros pe care *îl ura* odinioară. Vrea *apa harului* ca să stingă *focul văpăii* [v. 24].

Şi Avraam, numindu-l pe bogat *fiu* al său, îl pune pe acesta să-şi amintească [lucru cel mai greu *de suportat* pentru el!] că a primit *cele bune* [τὰ ἀγαθά] în viaţa lui…şi că acum a venit *porţia chinului* [v. 25].

Între Rai şi Iad există *prăpastie mare* [χάσμα μέγα]…există *hiat*, există *separaţie*…care e întărită de *alegerea proprie*, care e formată *prin alegere*.

Unii vor *cu înfocare* Împărăţia lui Dumnezeu şi *se silesc* pentru ea, pe când alţii doresc cu înfocare *să îşi distrugă* frumuseţea, *să ardă în Iad*.

Am ascultat multe piese rock care aveau formulată *în mod expres* dorinţa de *a arde veşnic în Iad*. Deci Iadul nu e *o chinopastie*[128] pentru postmoderni, ci e...*un loc dorit*, un loc *la alegere*, un loc *ales în mod democratic*!

Adică, ce ştii tu, bă, despre viaţa de apoi? Noi trăim cum vrem. Ia mai scuteşte-ne...Şi îi scuteşti pe fraţi…Şi…se duc acolo unde n-ar fi vrut *să fie* în viaţa vieţii lor…

[128] Un lucru *nedorit*, un cataclism.

E simplu! Alegi *democratic*…fie cu *înfocarea pentru dreptate*, fie cu *înfocarea după anarhie*. Şi dacă alegi, *alegi*…Dar suporţi *şi consecinţele*. Şi nu *o secundă* sau *un an*, ci *veşnic*. Însă nici nu cred că putem gândi ce înseamnă *veşnic*…

Bogatul nu vrea ca familia lui *să ajungă în locul acesta de chin* [τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου, v. 28], ca şi el; în adâncul cel mai de jos al Iadului. El vrea să îi avertizeze.

Însă Sfântul Avraam îi spune că trebuie „să-i asculte pe ei" [ἀκουσάτωσαν αὐτῶν, v. 29]. Pe cine? Pe *Sfinţii Bisericii*. Dacă vrei *să nu ajungi în Iad* trebuie să-i asculţi pe *ei*, pe *Sfinţii lui Dumnezeu*…pentru ca *să îţi fie bine veşnic*.

Dacă vrei *să îţi fie bine* doar *temporar*…asculţi de *moda timpului*. Dar dacă vrei *să nu îţi mănânci binele doar aici*, atunci ai nevoie să faci *voia lui Dumnezeu*, după sfatul Sfinţilor lui Dumnezeu *din veşnicie* sau care trăisc *încă cu noi la masă*.

Bogatul, dându-se *de deştept* şi în Iad, de *colţos*, îi spune Patriarhului Avraam că dacă *ar învia un mort* şi *l-ar vedea* cei vii şi le-ar spune *ce* şi *cum e* prin Iad, oamenii *l-ar crede* şi *şi-ar veni în fire* [v. 30]. Însă Avraam le spune că trebuie *să asculte de Sfinţi*, pentru că *singură ascultarea de Sfinţii lui Dumnezeu duce la viaţă* iar *învierea unui mort* va trece *drept un lucru senzaţional*, şi *doar atât*, pentru mulţi [v. 31].

Şi ne întorcem, iubiţii mei, la *titlul* cuvântului nostru de astăzi…Ajungem la el, cu constatarea…că *ascultarea creează viaţă*.

Dacă *nu asculţi* de Sfinţii lui Dumnezeu, dacă *nu te supui* ierarhiei Bisericii, dacă *nu acoperi păcatele* fratelui tău cu dragoste şi cu rugăciune, dacă *nu ierţi* pentru ca *să ţi se ierte*, dacă *nu te milostiveşti* pentru ca *să te umpli de mila Sa*, nu putem să fim nici *creştini autentici* şi nici *oameni printre oameni*!

Sfinţii Ortodoxiei sunt *munţi de sfinţenie*, *de milostivire* şi *de dragoste*. Sunt *oamenii ascultării*, care se bucură întru bucuria cea negrăită de vederea slavei Prea Sfintei Treimi şi de vederea feţei tuturor Sfinţilor Bisericii lui Dumnezeu, din toate timpurile şi din toate locurile.

Dacă vrem *să avem viaţă*, trebuie *să credem ascultării lor* şi *să le urmăm exemplul*, după puterea noastră!

Dumnezeu să vă umple de pacea Sa şi de rugăciune, de rugăciunea unuia pentru altul, pentru ca să ne putem *mântui frumos* în Biserica lui Dumnezeu. Amin!

Despre cele *cu putinţă*. Predică la Duminica a 30-a după Rusalii [Lc. 18, 18-27]

Iubiţii mei[129],

într-o lume *a eficienţei* şi *a materiei*, unde materia te atrage şi unde imaginea te absoarbe, *cele ce sunt cu putinţă* sau nu…ne pun în faţa unui test greu *de credinţă*; unui test *al credinţei* noastre.

Acolo unde primează *regula*, unde primează: *să nu desfrânezi, să nu furi, să nu minţi, să nu înşeli*…acolo unde primează *negaţia*…cele ce sunt *cu putinţă* în viaţa noastră se văd *în culori închise*.

Dacă ai o viaţă formată numai din *interdicţii* înseamnă că eşti încă robul unor *înţelegeri mici* despre viaţa ortodoxă. Dacă *te temi de propria-ţi umbră*…nu ai *libertatea Duhului*, credinţa ta e mai mult *frică* şi *lege*…şi nu vezi că *sensul Legii este dragostea*.

Dar ca să vezi cum *a nu desfrâna*, spre exemplu…are legătură *cu dragostea*, cu împlinirea dragostei faţă de Dumnezeu şi de oameni…trebuie să urci spre Dumnezeu mereu, să urci *real*, să urci *cu modificări vizibile* în interioritatea ta.

De aici şi fricţiunile, neînţelegerile între cei care sunt *robii legii* şi cei care sunt *robiţi de dragoste*, pe care dragostea *i-a dezrobit de frică*.

---

[129] Scrisă în data de 24 noiembrie 2007.

Dacă pentru cineva *a nu desfrâna* înseamnă *a nu te culca cu cineva*…pentru altul *a nu desfrâna* înseamnă *a nu păta dragostea de Dumnezeu*, încrederea în El, cu afacerile care *ne fac prosperi*.

Fidelitatea faţă de Dumnezeu are foarte multe *nuanţe*. Le fel şi *fidelitatea faţă de oameni*. Dacă în mintea ta şi în fiinţa ta nu eşti *gata să mori* pentru cel pe care *îl iubeşti*…eşti *un desfrânat*. De ce? Pentru că *întinezi* dragostea faţă de cel pe care îl iubeşti cu *o frică laşă*, cu *micimea de inimă*.

Scriptura vechitestamentară denumea *desfrânarea* drept *idolatrie*. Dumnezeul nostru, un Dumnezeu *gelos*, un Dumnezeu *posesiv*, un Dumnezeu care ne vrea *numai pentru El*, consideră orice *interpunere* între El şi noi…*idolatrie*, adică *desfrânare*.

Şi ne dăm seama că *interesul* nostru, *iubirea* noastră pentru ceva anume…ne face *idolatrii*, pentru că *interpunem* între El şi noi *altceva.*

Acest *altceva* nefiresc…enervează! Şi nefirescul *altceva* enervează şi pe Dumnezeu şi pe oameni.

Când *nu te ţii de cuvânt* eşti *enervant*. Când *promiţi* şi *nu faci*…*indispui*. Când nu eşti *atent la detalii*…treci drept *orb*, insensibil. Iar când *încalci un cuvânt* faţă de cineva…eşti *un ucişag de suflet*, de *încredere în tine*. Adică eşti *un desfrânat*, pentru că *întinezi dragostea* celuilalt faţă de tine. Eşti un fur, *un hoţ al încrederii*, pentru că *te faci necredibil*.

Nu e de ajuns *să dai flori* părinţilor tăi şi *să pupi mâna* duhovnicilor tăi…ca să fii *ascultător*. Ca *să asculţi* trebuie *să-i urmezi* şi să treci în faţa altora, cu exemplul primit, drept *urmaş* al lor.

Dacă nu devii un om *pe picioarele tale*, dacă, tu, ucenicul, nu devii *un maestru* în timp…nu ai ascultat *cum trebuie*.

Ascultarea înseamnă *prezenţă*.

Ascultarea înseamnă *să fii ceea ce ai auzit*.

Ascultarea înseamnă *să continui*, să consolidezi, să înmulţeşti cunoaşterea şi frumuseţea de suflet.

A asculta înseamnă *a te umple de cel pe care îl asculţi*, a te umple *de dragostea lui*.

Arhonul [ἄρχων] de astăzi, *dregătorul*, cum e în ed. BOR 2001 [v. 18]…nu înţelesese că Legea *te duce* la Hristos, că te face *să Îl simţi pe Hristos în tine*.

De aceea *el împlinise* porunci *disparate*, în mod *incomplet*…după capul lui, fără să ajungă *să Îl surprindă*, să Îl cuprindă în mod necuprins pe Cel care era *împlinirea Legii* [Mt. 5, 17].

Problema arhonului e *problema multor ortodocşi*! Pentru că ei cred că *împlinesc poruncile* Domnului, se arată *aprigi certăreţi* cu tine dacă le spui că sunt *neîmplinitori ai legii*, ai poruncilor, *în Duhul lor*.

Ei ştiu *ce trebuie*…ei ştiu *legea*…dar nu şi *Duhul Legii*. Ei ştiu *ce trebuie* dar nu şi *cât trebuie*, *cum trebuie*, ca să ajungi acolo *unde trebuie*.

Din acest motiv rămân la treapta…*scoaterii ochilor* cu legea. Ei rămân *fixaţi în lege*. Ştiu că trebuie *să poarte* batic, barbă, reverendă, că trebuie *să ţină post*, că trebuie *să se roage*, că trebuie *să ierte*, că trebuie *să asculte*…

Dar toate astea *nu se leagă* în ei…pentru că nu ştiu *cum trebuie* şi *unde…trebuie* să ajungă. Şi, ca şi acesta, se vor lăuda mereu cu *împlinirea legii*, vor avea *orgoliul de a fi ortodocşi*, se vor simţi *curaţi*, ortodocşi *curaţi*, *nepătaţi* pentru că au *o bună părere despre ei*…dar Dumnezeu *nu îi votează*, nu îi *cunoaşte*.

Cum aşa?! Dacă ei sunt *curaţi*, ortodocşi *curaţi*, nepătaţi, care nu sunt nici *masoni*, nici *ecumenişti*, nici *comunişti*, nici *teologi*, nici oameni *răi*, *păcătoşi ca alţii*, nici *eretici*…cum să nu *îi cunoască* Dumnezeu?!!!

Dacă ei *sunt*…de ce *nu îi cunoaşte* Dumnezeu?!!!

Pentru că ei *nu cunosc cum arată* Dumnezeu în ei. Pentru că ei *nu Îl simt pe El* în ei, Care Se manifestă mereu cu multă *delicateţe*, cu multă *trecere* peste *legea* care *ucide râvna bună*.

Ortodocşii *curaţi*…sunt *oamenii legii*. Tocmai de aceea ei nu vor ajunge niciodată *nebuni pentru Hristos*, *Martiri* sau *Mărturisitori*, pentru că ei nu pot să vadă *nuanţele* vieţii ortodoxe, ci ei văd totul numai în parametri…*blocului de piatră*.

Blocul de piatră e *legea*. Când vor *să te extermine* cumva, ei dau drumul blocului de piatră *la tine în cap*. Dacă faci aia, ailaltă, şi pe cealaltă…e imposibil să nu fii găsit cu *o mie de lucruri* pe care *nu le faci*. Şi, indiferent dacă ai făcut *o mie de lucruri bune*, dacă nu l-ai făcut şi pe al *o mie unulea*, ei *vor da drumul la piatră*…şi *piatra legii* te va *strivi* cu prisosinţă.

Adică scot *canoanele Sfinţilor*, scot *cuţitele Scripturii* şi *ale Părinţilor*, îţi aduc în faţă *exemplul unui Sfânt* pe care îl doresc ei…şi îţi cer să fii *ca toţi odată* sau *ca toţi în fiecare moment*.

De ce? Pentru că *lespedea legii* e numai pentru…*alţii*. Pentru *ei*…sunt doar *vorbele* şi *încrederea bună* în *ceea ce sunt*…şi *nu simt nimic din El*.

Dacă L-ar întâlni pe stradă pe Hristos şi Hristos ar sta de vorbă cu un evreu sau cu o desfrânată, cu siguranţă că *L-ar da anatemei*.

Ar găsi ca *nepermis*, ca *neortodox* faptul ca Hristos să fie *bun cu păcătoşii* sau *să stea cu ereticii de vorbă*. De ce? Pentru că *superortodocşii curaţi* sunt *nepătaţi*, ei sunt *împlinitori ai Părinţilor*, ei sunt *sfinţi* din cuvinte, la nivel lexical, ei sunt în stare *să te ia la palme* dacă nu eşti *sfânt* ca ei, pentru că ceea ce contează e *să pari că eşti*…nu *să fii*!

Versetul al 22-lea din Evanghelia de astăzi…*îi sminteşte* pe *hiperortodocşii fără Duh ortodox* în ei! De ce? Pentru că trebuie *să renunţi la tot* pentru ca să fii *acolut*, *urmaş* al lui Hristos. Trebuie să renunţi *la tot ce eşti*, la toată *buna impresie* despre tine, la toată *înţelegerea ta* că eşti *bun* şi *îndreptat*, la toată *încrederea în tine* şi *preţiozitatea*, ca *să mergi…pe urmele Lui*.

Ca să începi *să mergi*…nu *să fii!*, trebuie *să…te vinzi*. Trebuie *să renunţi la tine*, la tot ce *ai* şi *eşti*, la tot ce crezi *că porţi* în tine…pentru ca să ştii *să gândeşti paradoxal*, să simţi paradoxal, să fii paradoxal, adică…să poţi *să Îi urmezi* Lui.

Şi ca *să Îi urmezi Lui* trebuie *să îţi vinzi* prostia, lenea, necumpătarea, bigotismul, obscurantismul, indelicateţea, infidelitatea, urâciunea de suflet, graba, nestatornicia, individualismul, superbia, aroganţa, maladiva *încredere în tine*, hipercorectitudinea fariseică, să i le dai pe toate Satanei, să i le *reîntorci* Satanei care ţi le-a dat, care te-a învăţat *să le iubeşti*…pentru ca să vii *gol*, despuiat de ideea că *ai făcut ceva bun în viaţă*, în faţa Lui, ca El *să te iubească* şi *să te facă ucenic preaiubit* al Lui.

Când devii *monah* te lepezi *de hainele tale*…te pui *sub mantie*, gol, fără tine *cel vechi*…ca să te *îmbraci* în veşmântul nestricăciunii pocăinţei.

La Botez, la fel: *te desfaci* de hainele *de piele* ale păcatului şi te îmbraci *în veşmântul mântuirii* [Is. 61, 10], care e Hristos Domnul.

Când devii *preot…te îngropi în reverendă*, îmbraci *veşmântul morţii faţă de lume*…ca să fii *al cucerniciei*, al cuviosiei, al prosternării în faţa lui Dumnezeu.

De aceea, *legaliştii* sunt *plini de ei*…şi nu pot fi *dezgoliţi*, *despuiaţi de buna lor încredere în ei*, pentru că ei se cred *drepţi* în ochii lor.

Ca să fii *al Lui* trebuie *să te cutremuri de dragostea Lui* pe care o simţi în tine, să te minunezi de delicateţea şi de iubirea de oameni pe care El, Învăţătorul tău, *o revarsă în tine*…ca să fii *blând* şi *smerit cu inima* [Mt. 11, 29] şi nu *bădăran ortodox*!

Şi, cu siguranţă, dacă ochii tăi ar fi *îndrăgostiţi* de dragostea de Dumnezeu…tu ai arăta frumos, *preafrumos* pentru lumea asta.

Şi dacă ai fi *plin de har*, de vâlvătaie, toţi *am amuţi privindu-te*, pentru că ai fi *o minune vie*, *o cutremurătoare prezenţă* lângă noi, care ne-ai face să fim *lei ai iubirii Lui*.

Dacă eşti *legalist*…eşti numai *o mâţă şireată*, care stă să vină şoarecele la cursă, *să cadă cursa* şi tu…să te lauzi *că l-ai prins în canoane* şi *sub blesteme*.

Atunci când ne bucurăm că alţii *au căzut într-un păcat* sau credem că trebuie *să îi anatematizăm* pe unul sau pe altul…avem *alt duh* în noi…decât *Duhul lui Hristos*.

Şi de aceea nu putem să vedem *ce ar fi făcut El*, dacă era acum, în anul 2007, cu noi, la masă, la computer, în piaţă, pe patul de spital sau pe locomotivă, unde *muncim* şi *trăim* noi. Sau, mai bine-zis, *nu Îl lăsăm pe Hristos*, Care e *viu* şi *prezent* şi în 2007 cu ortodocşii Săi, ca să ne înveţe *ce să facem*, ce ar fi *mai bine*…decât…

De aceea ajungem *să nu înţelegem cum e treaba* cu v. 27, versetul de *adâncime paradoxală* al Evangheliei de astăzi.

Căci: „τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώποις δυνατὰ παρὰ τῷ Θεῷ” [ceea ce *nu se poate*/ nu e *posibil* la/ pentru oameni, acelea se pot *împlini*/ sunt *cu putinţă* la/ pentru Dumnezeu].

Dacă la noi, care nu vedem decât *ce credem că vedem*…lucrurile sunt *cu neputinţă*, la Dumnezeu, Care ne poate face *să vedem* ceea ce *nu am fi sperat să vedem* şi *să simţim vreodată*, toate sunt *cu putinţă*, dacă vii *gol de tine*, gol *de fumuri*, gol *de ipocrizie*, gol *de dedesubturi sufleteşti murdare*.

Da: *cele cu neputinţă* sunt *cu putinţă*! Cele care nu sunt *inteligibile*, când eşti *tu cu tine* şi *te dai de rotund*…cele care sunt *cu neputinţă* pentru logica umană, sunt *cu putinţă* când Dumnezeu *te umple de slava Sa* şi înţelegi, şi spui, şi trăieşti lucruri *mai presus* de orice este *incredibil*.

Incredibilul stă cu tine la masă, stă *în tine*…dacă eşti *paradoxal*, dacă eşti *suplu*, dacă eşti plin de *nemurirea iubirii*.

Dacă eşti numai *corect*, dacă te bucuri că *nu eşti atât de păcătos încât să ajungi în Iad*, dacă *te crezi mântuit*, dacă te crezi *providenţial*, de *neînlocuit*, *un geniu al geniilor* şi *un înger negru care ai aripi poleite în alb*…ai *un drum fără întoarcere*.

Şi ceea ce crezi tu…*nu se poate*. E cu neputinţă ceea ce tu *aştepţi să se întâmple*: adică *să te îndreptezi prin propria ta bună părere despre tine*!

Aşa se face că e *greu*, mai mult decât *imposibil de greu*…să fii *ortodox* şi e foarte uşor să fii *extremist* sau *eretic*. Ca să fii una din două sau ambele trebuie *să te dai mare la apă mică*, să

moralizezi, să te eschivezi, să te autopropui, să dai cu papagalul[130] toată ziua…Nimic *mai comod*!

Dar cel mai greu e *să te crezi prost*, primul din Iad, nesimţitor, bolnav, un om *mort sufleteşte*, *un cadavru*…Pentru că ajungi la asemenea *sentimente* numai dacă eşti *gol de corectitudine*.

Şi de aceea putem înţelege, într-o asemenea logică paradoxală, *inversă*, cum e *cea ortodoxă*, care nu are *o raţionalitate calpă*, de ce Sfinţii se credeau *păcătoşi* şi *primii din Iad* şi nu îşi arogau *niciun temei* ca *să osândească* pe aproapele lor iar *extraordinarul în ochii lui*, care se laudă *cu maşinile lui* şi *cu conturile lui*, se crede *îndreptăţit să judece*.

Suntem într-o zi *a alegerilor*. Mergem să dăm *un vot* pentru societatea românească şi pentru Europa în ansamblul ei dar, în acelaşi timp, mergem, aşa cred, spre a fi *creştini* cât mai *autentici*. Trebuie să fim cât mai *autentici*, cât mai *responsabili*, cât mai *sinceri* cu ceea ce *suntem*, *vrem* şi *trebuie să facem*.

Vă dorim *multă bucurie* în viaţa dumneavoastră şi *seninătate de inimă*. Amin!

[130] Să bârfeşti toată ziua.

Să nu stai *departe*! Predică la Duminica a 29-a după Rusalii. Vindecarea celor 10 leproşi [Lc. 17, 12-19]

Iubiţii noştri[131],

singurătatea pare *o joacă*, o vorbă, atunci când *nu o cunoşti*. La fel şi *boala*. Dacă ai *prieteni mulţi*, dacă ai *sănătate viguroasă* şi eşti *fericit*, crezi că toată lumea e *fericită*, că nimeni nu e *bolnav* şi că viaţa e *confortabilă* pentru toţi.

Însă viaţa nu e *confortabilă* cel mai adesea şi *durerea*, când e împreună cu *singurătatea* în viaţa şi în casa noastră, e *un pustiu imens*, pe care nu mulţi îl pot suporta.

Oamenii văduvi şi tinerii care îşi caută *parteneri de viaţă* sunt cel mai aspru *biciuiţi* de singurătate, din care cauză sunt *predispuşi* să îşi caute, acolo unde *nu trebuie*, fericirea, împăcarea, *alinarea*.

În mod fundamental avem nevoie, deopotrivă, de *comunicare*, de *comuniune* cât şi de *singurătate*.

Singurătatea ne învaţă *să preţuim* împreuna-vorbire cu oamenii, ne smereşte, ne face să conştientizăm nevoile *reale* ale persoanei noastre, pe când *comunicarea* ne învaţă că *a dărui*, *a te dărui cuiva* înseamnă *a te cunoaşte*, a te *personaliza*.

---

[131] Scrisă în data de 19 ianuarie 2008.

Numai că există şi singurătăţi *imobilizate* în pat, singurătăţi care *nu plac*, ca *singurătatea* celor 10 leproşi cu care Domnul *s-a întâlnit* într-un sat din Israel [v. 12].

Şi leproşii, văzându-L, *au stat departe* [ἔστησαν πόρρωθεν, v. 12], pentru că *se ştiau bolnavi* dar şi pentru că *ştiau cine este El*.

Acest *a sta departe* de Domnul e *cea mai mare dramă* a umanităţii de astăzi! Pentru că zece, acest *zece*, numărul leproşilor, acest număr *al desăvârşirii*, arată că *umanitatea întreagă*, toţi oamenii sunt *bolnavi* dacă stau *departe* de El.

Lepra, ca orice altă boală, afecţiune a trupului, are în spate şi *o sănătate rea* a sufletului. Boala, cel mai adesea, e *o consecinţă* a păcatului, şi vindecarea trupului se poate *redobândi* sau *nu* prin *tratament* şi exerciţii *recuperatorii*, însă, în mod fundamental, trebuie să avem, mai presus de toate, *sănătate duhovnicească*, har în inimile şi în trupurile noastre pentru ca *să ne simţim vii*.

Ce folos că eşti într-o *poziţie socială prosperă* dacă eşti *departe de Domnul*?!

Ce folos ai că eşti *lăudat* pentru anumite *atuuri* ale tale, dacă în tine nu simţi *frumuseţea bucuriei* lui Dumnezeu, nu simţi că pulsează *viaţa Duhului*, nu simţi smerenia, candoarea, bunătatea lui Dumnezeu?!!

Adevărata *umanitate*, adevărata *împlinire* o ai când simţi că eşti *viu* din cauza harului lui Dumnezeu, chiar dacă ai dureri de spate, de inimă, de cap sau sărăcie cât cuprinde.

Împlinirea ţine *de harul lui Dumnezeu*.

Împlinirea ţine de *împlinirea voii lui Dumnezeu* care te face *viu*.

Cei 10 leproşi erau *vii* dar *bolnavi*. Erau *vii* dar…*morţi*.

Dacă simţi *să stai departe* de Domnul eşti *mort*. Căci atunci când vezi că *nu te poţi bucura*, că te gândeşti numai *la defectele* tale şi nu poţi *uita de tine* pentru ca să vezi *pe altul*, atunci eşti prizonierul tău, al egoismului tău.

Însă *prezenţa* Domnului i-a împins, pe cei care stăteau *departe*, să se *apropie*.

Şi, ca oricare dintre noi, *ne apropiem* de El *prin rugăciune*, prin încrederea că El ne aduce *lărgime*, vindecare, bucurie în viaţa noastră. Şi s-au apropiat cu inima, cu sufletul de El, căci şi-au ridicat vocea, glasul şi au cerut să fie *miluiţi*, ajutaţi, vindecaţi de către El, cerându-I: „Iisuse Învăţătorule, miluieşte-ne!” [Ἰησοῦ Ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς, v. 13].

Au strigat *din durerea lor* către El! Şi atunci când *strigăm* cu toată fiinţa către Dumnezeu El este *aproape* de noi, pentru că atunci strigăm *real*.

Strigăm pentru că realmente simţim că *avem nevoie* de El, că *nu mai putem*, că *ne prăbuşim* sub durerea, singurătatea, sărăcia şi păcătoşenia noastră.

Un strigăt *fiinţial*. Un strigăt de om care a făcut experienţa *din plin* a neputinţei proprii.

Şi când strigi şi îţi înţelegi *neputinţa* ta, înţelegi că *depinzi*, că viaţa ta *depinde de mila lui Dumnezeu*.

De aici începe toată *înţelegerea* şi *experienţa noastră teologică*, toată înţelegerea lui Dumnezeu din viaţa noastră, din aceea că *ne simţim neajutoraţi* cu totul, *goi* fără prezenţa Lui în noi. Şi atunci când nu mai avem *nicio şansă*, când nu mai vedem *nicio lumină* şi nu ne mai *zâmbeşte* niciun chip şi niciun lucru, înţelegem ceva fundamental: că pocăinţa, căderea în faţa Lui *ne umple* de tot ceea ce ne lipseşte!

Printr-o strigare, printr-un *muget* al întregii noastre fiinţe primim *certitudinea* şi *experienţa împlinirii noastre*: vărsarea harului Său în noi, în viaţa noastră şi în toate cele ale noastre.

Dar rugăciunea lor a contat pentru că era o rugăciune care *i-a durut*. I-a durut pentru că *nu îi dorea nimeni*. I-a durut pentru că erau *ai nimănui*.

Şi, credeţi-mă, că rugăciunile acestor oameni care *nu au casă* şi *dorm pe stradă*, pentru care Dumnezeu *înmoaie* frigul ca ei să poată *rezista* până la primăvară, sunt *înspăimântător de primite* de El, în comparaţie cu rugăciunile multora dintre noi care sunt *orgolioase*, care pretind că trebuie *să le dea Dumnezeu de toate*, pentru că ei *şi-au împlinit* toate *datoriile* faţă de Biserică.

Însă rugăciunea *reală* e rugăciunea care *recunoaşte* că *nu face doi bani*, că *nu merită nimic*, că *nu i se cuvine nimic*.

Rugăciunea reală e rugăciunea care *îşi asumă* întreaga *dramă a umanităţii* şi care spune, la fiecare păcat şi oroare auzită că *acestea s-au întâmplat din cuza sa*.

Bolile, cataclismele, teroarea şi furia lumii noastre, ipocrizia şi mojicia ei sunt lucrurile de care trebuie *să ne pătrundem*, care trebuie *să ne doară*, dacă vrem să fim *fiii Celui Preaînalt* [Lc. 6, 35].

Versetul 14 începe cu *vederea Domnului*: „Şi văzându-i" [καὶ ἰδὼν]…

Cum să îi vadă Domnul numai *de două clipe*, cum să îi vadă tocmai *acum*, când El *îi ştia* de mai înainte de *a fi lumea*, din veşnicie? De ce *i-a văzut* tocmai acum…pe ei, care *stăteau departe*?

I-a văzut pentru că *au început să-L vadă* şi ei pe El, prin rugăciune. Una e *să vezi* pe Domnul şi alta e *să Îl ai în inimă*. Una e să *ai un fiu* şi alta e *să mori de dorul şi de dragostea* fiului tău.

Şi numai când *îl ai pe cineva în inimă* începi *să îl vezi*, pentru că începi *să îl preţuieşti*, să fii *afabil* cu el, *să te pierzi de dorul lui*.

Tot la fel e şi cu credinţa: una e să ai *credinţă de rob* şi *să te temi de păcat mai mult decât te temi să calci dragostea Lui faţă de tine* şi alta e *să mori de dorul Său*, să fii *nebun după El*, să nu poţi fi *fără* El.

Când *crezi* fără să fii *înamorat*, fără să fii *în dragoste* pentru El *crezi calculat*, te comporţi calculat, ierţi calculat…Şi nu te simţi nici tu *prea bine*, pentru că *numai ceea ce e foarte mult ne satisface deplin*.

Şi orice am vrea: bani, droguri, sex, distracţie…nu ajung să ne satisfacă *deplin* setea, dorul de *împlinire*, decât *dragostea de El* poate asta, paradoxal, pe măsură ce *cazi în ea*, dorind să fie *dor peste dor de El* în viaţa ta.

Dacă *v-aţi îndrăgostit* vreodată de cineva…atunci consideraţi că *de o mie de ori mai mult* e dragostea pentru Dumnezeu şi *de milioane de ori mai împlinitoare*, mai relaxantă, mai eliberatoare şi că ea te aduce *în mod real* cu picioarele pe pământ, în timp ce te umpli *de slava Sa cea veşnică*.

În mod real *realişti,* care simt că *trăiesc din plin* sunt *oamenii duhovniceşti*, sunt *Sfinţii*, pentru că ştiu că au bucurii *rezistente*, statornice şi nu bucurii *tulburi*, cum sunt *bucuriile pătimaşe*: adică binele şi răul fiind *amestecat* în ele.

Dacă vreţi şi vrem să fim *realişti* atunci trebuie să vrem să fim *Sfinţi cu toţii*, să ne facem *proprii* lui Dumnezeu, pentru că asta le-a spus celor 10 leproşi Domnul: Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν [Mergeţi şi *vă arătaţi*/ vă prezentaţi pe voi preoţilor!, v. 14]. Adică nu mai staţi *departe* de sursa voastră *de sfinţire* şi *de vindecare* ci îndrăzniţi să vă prezentaţi şi să vă spovediţi păcatele preoţilor, pentru ca să Mă vedeţi *bine* şi să nu mai vreţi *să plecaţi* de la Mine!

E o trimitere adâncă, pe care trebuie să o resimţim cu toţii ca pe singura noastră *vindecare*: *Mergeţi la preoţii Mei spre vindecare şi nu vă mai uitaţi la viaţa lor, ci smeriţi-vă, ca Eu, Care lucrez prin ei, să vă vindec neputinţele, căderile şi patimile voastre!*

Oamenii care *se tem de spovedanie* se tem de faptul de *a fi vindecaţi*. Se comportă ca cei care nu stau în scaunul dentistului ca să le treacă durerea, ca cei care fug de bisturiu şi mor de tineri sau

ca cei care nu vor să vorbească cu nimeni şi se adâncesc în paranoia lor.

Spune păcatele tale, Domnului, şi El *le va lua* de la tine!

Spune păcatele tale preotului, că *de faţă* e Domnul, ca să primeşti prin *dezlegarea preoţească* dezlegarea *de păcate* a Domnului!

Şi dumneavoastră, cei care ştiţi cum arată *iertarea Domnului*, îmi confirmaţi, prin *feţele* şi *bucuria* dumneavoastră, că aţi fost *vindecaţi* prin mâinile preoţilor de *povara* păcatelor dumneavoastră şi sunteţi *vii* acum cu duhurile.

Trebuie *să mergi*, să te arăţi ca *o carte deschisă* preoţilor, pentru ca să primeşti *vindecarea* Domnului! Trebuie să ai *încredere*, să vrei *să te vindeci*, să fii plin de *dorinţa iertării* şi a unei *vieţi noi*, mereu noi.

Şi atunci veţi vedea că *prin mâinile mele*, ale unui preot păcătos şi nevrednic, ca prin mâinile oricărui arhiereu şi preot al lui Hristos, *curge viaţa dumneavoastră* şi veţi înţelege că nu *noi* suntem *rezervoarele vieţii dumneavoastră*, ci *Domnul nostru e viaţa noastră şi a dumneavoastră*.

Şi atunci, cu toţii, ne simţim *vii* şi suntem *vii*, pentru că *luăm viaţă* din *continua smerire de sine* a cugetului nostru.

Observăm mereu că nu *cunoştinţele* noaste, nu *faptele noastre bune*, nu *intenţiile noastre bune* ne *vindecă*, ci *harul iubirii Sale*, care ne umple de frumuseţe, de pace, de bucurie dumnezeiască.

Şi când le ai pe acestea în tine *trăieşti teologic*, trăieşti *ortodox*, trăieşti *creştineşte*!

De aceea şi *încrederea* în Domnul *i-a curăţit de boală* pe cei 10 bărbaţi leproşi [v. 14].

Dacă *nu ascultau*, nu *se vindecau*!

Însă toţi se vindecă, spune Sfântul Luca, Evanghelistul nostru, dar numai *unul* dintre ei vrea *să se vindece şi duhovniceşte*, pentru că numai unul ὑπέστρεψεν μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν Θεόν [se întoarce, cu glas mare, *slăvindu-L* pe Dumnezeu, v. 15].

Acest *se întoarce* e fundamental pentru fiecare dintre noi!

Se întoarce pentru că *nu mai vrea să stea departe* de El. Se întoarce pentru că nu mai vrea să fie *un mort viu*, un mort care tot colindă prin lume dar nu are *niciun sens* în viaţă.

Şi când se pocăieşte şi se vindecă trupeşte, omul nostru înţelege că viaţa e *bucurie*, că viaţa e *mulţumire*, că viaţa e *recunoştinţă* şi că *sensul vieţii e bucuria cu şi de Dumnezeu*.

Şi cei nouă *s-au vindecat* dar nu au dorit *mai mult*. Nu au vrut să fie *mulţumitori*. Şi când vrei să fii *mulţumitor*, să mulţumeşti, când vrei *să laşi* slava lui Dumnezeu să te locuiască înveţi *să te bucuri* de Dumnezeu şi *să îţi vezi marginile*.

Pe cât ne vedem marginile, *neputinţele* pe atât ştim să fim *mai mulţumitori*. Pe cât ştim *să vedem* minunile lui Dumnezeu cu noi şi să mulţumim pentru ele cu atât ne facem cu *gură mare,* cu gură dreptslăvitoare, cu gură doxologică, *mulţumitoare* în faţa Sa.

Pentru că viaţa *se primeşte* şi *se păstrează prin mulţumire*. Dacă nu te bucuri că *ai prieteni* îi pierzi. Dacă nu te bucuri că *ai viaţă* şi *sănătate* le pierzi.

Dacă nu ştii *să mulţumeşti pentru toate* şi să te mulţumeşti *cu puţinul tău*, pierzi şi ceea ce *credeai că ai*.

Pentru că rămâi cu *forma* bucuriei, a prosperităţii, dar nu ai *fondul* ei, care e *harul*.

Dacă *nu mulţumeşti* ai căzut din har! Şi dacă nu ai harul lui Dumnezeu, care te învaţă *să faci tot binele* şi *toată lucrarea cea bună*, cazi în toate gropile, ca un orb şi ca *un secătuit de fericire*.

Când ajunge în faţa Sa, bărbatul, unul din 10, cade *cu faţa la picioarele Sale* [v. 16].

Toată lumea e destinată mântuirii, e *predestinată* mântuirii, adică *iubirii veşnice cu Dumnezeu*. Pe toţi *îi vrea* Dumnezeu mântuiţi, nu numai *pe unii*.

Însă doar unul din 10, adică *puţini* se umplu de *înfocarea dragostei* pentru Dumnezeu şi Îi mulţumesc cu *învăpăiere mare*, cu glas mare, pentru binefacerile din viaţa lor, pentru mântuirea lor. Şi Dumnezeu primeşte *mulţumirea noastră* când e din toată dragostea, pentru că El e *al dragostei*.

Cea mai mare *judecată* e *dragostea*! Pentru că atunci când Cel care te-a făcut *vrea să te ierte* şi *să te iubească nespus*, să îţi *arate* iubirea Lui şi tu nu eşti *vrednic* de ea, asta e cea mai mare *judecată dreaptă* făcută faţă de noi, pentru că *ne iubeşte* Cineva pe care *nu Îl merităm*.

Şi cea mai mare *dreptate* e aceea de *a fi iertaţi* de Cineva pe care noi L-am tratat cu *mare nepăsare*, pentru că iubirea şi iertare Lui *ne dezarmează*, ne lasă fără replică.

Cel de-al zecelea, singurul, *unicul mulţumitor*, cade la picioarele Stăpânului: aceasta e *pocăinţa*!

Ceri iertare pentru că ştii că *vei primi iertare*, pentru că eşti încredinţat că *nu se poate să fii izgonit* de la faţa Iubitorului de oameni Hristos. Asta e *spovedania*!

Vii la *Cel ce te vindecă* şi nu la cineva care *îţi taie capul*. Vii *cu încredere* şi cu *doxologie mare* şi *primeşti după credinţa ta*.

Primeşti cât speri. Primeşti cât crezi. Primeşti cât iubeşti. Primeşti cât *nu-ţi închipuiai* că poți primi.

Cel de-al zecelea, *euharisticul*, era *samaritean* [v. 16]. *Fusese* samaritean păgân, am spune noi! Acum nu mai era *samaritean*, ci era un *fiu al lui Avraam*, al credinţei Părintelui Avraam, pentru că *crezuse* în Cel ce dă *bucurie*, *vindecare* şi *dezrobire* oamenilor.

Acum era *viu* şi se bucura *ca un om viu*. Era *prea entuziast*, era *prea plin de mulţumire* şi *de bucurie*. Şi de aceea era *liber*, era *vindecat*, era mântuit de *anchilozarea* pe care o aduce egoismul, depărtarea.

Acum nu mai era *al depărtării* ci *al apropierii*! Acum sta nu numai *aproape* de El, ci *la picioarele* Lui. De aceea, el, cel de alt neam, care nu fusese crescut în *aşteptarea* Celui dorit, acum aude de la Acesta, pentru încrederea sa prea mare şi pentru mulţumirea sa prea plină: Ἀναστὰς πορεύου· ἡ πίστις σου σέσωκέν σε [Scoală-te/ ridică-te/ învia şi du-te! Credinţa ta *te-a mântuit*, v. 19].

Credinţa ta *te-a învăţat* să fii *cu gură mare,* cu gură plină de slavoslovii la adresa lui Dumnezeu. Şi e *fermecător de bine* să ai *gură mare*, plină *de evlavie* şi *de înţelepciune* când îi înveţi pe oameni *cele bune* şi să ai *gură mică* când *spui prostii*.

Să avem inimă *mulţumitoare* şi să învăţăm să mulţumim lui Dumnezeu şi oamenilor *pentru toate*, iubiţii noştri!

Atunci ne vom simţi *plini* şi *radioşi*. Dumnezeu să vă dea şi să ne dea o duminică *plină de bucurie*, de *gânduri de bucurie* şi o săptămână *cu fapte coerente*, de care *să nu ne simţim ruşinaţi*. Amin!

Cerşeşte-ţi *lumina duhovnicească* a ochilor tăi! Predică la Duminica a 31-a după Rusalii. Vindecarea orbului din Ierihon [Lc. 18, 35-43]

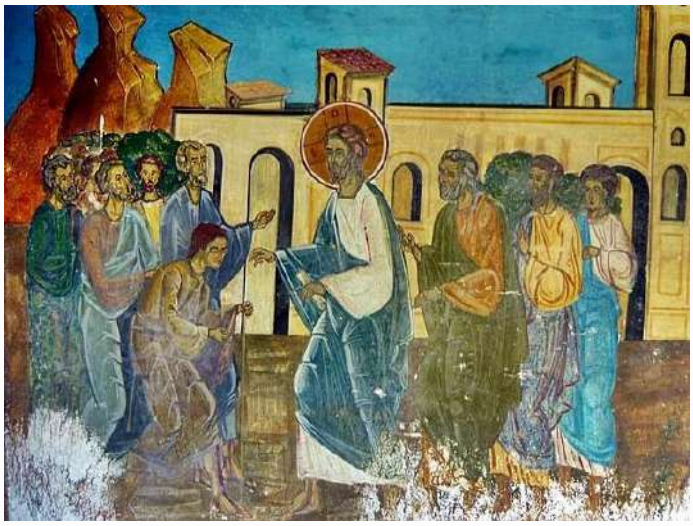

Iubiţii mei[132],

presupun că *orbirea fizică* e *o situaţie existenţială* foarte *incomodă*, care incomodează pe cei care o au, însă, cu siguranţă, că *necredinţa* şi *orbirea duhovnicească* sunt mult mai *dezavantajante* pentru noi decât prima.

Dacă ai ochii din afară *orbi* şi ai sufletul *sfânt* lucrurile sunt *bune*. Însă, dacă *vezi* şi nu înţelegi, dacă *priveşti* şi totuşi *nu vezi* lucrarea lui Dumnezeu cu oamenii şi prezenţa Lui în mijlocul nostru şi în viaţa noastră atunci nu ai *contact real* cu realitatea lui Dumnezeu şi, prin urmare, eşti *orb*.

Adevărata orbire e *nesesizarea interioară* şi *în lume a prezenţei şi a lucrării lui Dumnezeu*.

Dacă nu *Îl simţi* pe El şi nu *ai contact* cu El nu te *deznădăjdui*, pentru că poţi sta, ca şi orbul din Ieriho [Ἰεριχὼ], în Biserica lui Dumnezeu şi *să cerşeşti* mila lui Dumnezeu [18, 35].

Tocmai de aceea, într-o duminică ca aceasta, de sfârşit de ianuarie, unde ne îndreptăm spre tot mai mult soare, Biserica lui Dumnezeu ne invită *să ieşim* nu numai *în soarele primăverii*, ci şi *în lumina slavei lui Dumnezeu*.

---

[132] Scrisă în data de 26 ianuarie 2008.

Să dorim lumina Sa, harul Său, vederea Sa, sesizarea Sa, fiecare după *dorinţa* şi *măsura noastră duhovnicească*.

Mulţimea trecea *împreună* cu Domnul [18, 36].

Din perspectiva Bisericii noastre, noi ne învârtim, ne rotim *în jurul Domnului*, mereu ne unim cu El şi Îl facem pe El să fie *şi mai vizibil în noi*, după cum în cerul cel mai presus de ceruri Îngerii şi Sfinţii, într-un entuziasm preadumnezeiesc, *se rotesc* în jurul Treimii celei mai presus de fiinţă şi de înţelegere, împrejurul lui Dumnezeu.

O dănţuire dumnezeiască e *tot ciclul slujbelor* Bisericii în faţa Treimii. Noi ne bucurăm *cu bucurie negrăită* de Domnul nostru şi suntem *cu El* tot timpul, pentru că *El este cu noi tot timpul*.

Dacă putem da *semn* despre *mărturia prezenţei Sale cu noi* şi *în noi*, atunci Îl putem sesiza pe El şi în aproapele nostru şi în întreaga lume, ca fundament al lumii, al existenţei oricărei suflări de viaţă, a oricărei fiinţe create de către El, ca Stăpân şi Ţiitor-a-toate, ca Mântuitor şi Judecător al lumii, ca Mire al Bisericii şi ca Cel care Se bucură veşnic *cu* şi *de* Biserica Sfinţilor Săi.

Orbul auzea zgomot, rumoare şi întreabă *ce este*.

I se vesteşte lui că *Iisus Nazoreul* [Ἰησοῦς ὁ Ναζωραῖος] *trece* [18, 37]. Lui i se vesteşte, i se binevesteşte că trece pe lângă el *Iisus din Nazaret*. Cu alte cuvinte, că trece un…*om*.

Însă orbul nostru e *paradoxal*, ne uimeşte. El nu Îl numeşte *Învăţător*, nu spune că e *din Nazaret* ci, deodată, îl aud strigând: „Ἰησου, Υἱὲ Δαυίδ, ἐλέησὸν με”[Iisuse, fiul lui David, miluieşte-mă!] [18, 38].

Cu siguranţă că acest orb *a fost luminat* de către Dumnezeu să recunoască acest *nume* Domnului şi *să ţipe* o asemenea rugăciune. Pentru că el *strigă*, este observabil asta, prin prisma unei *certitudini*. El *crede* ceea ce *strigă*!

Nu strigă ca *să se afle în treabă*.

Nu strigă pentru ca *să strige*, ci pentru ca *să mărturisească* ceea ce *nu vedeau* cei care *Îl vedeau* cu ochii pe Domnul şi *Se îmbulzeau* pe lângă El.

I se mărturisise de către cei care Îl vedeau pe Domnul că trece *Iisus Nazoreul*, adică *un Învăţător*, un om *remarcabil* al acestei cetăţi a lui Israel…

Dar el le spune *altceva* lor, celor care *vedeau* şi totuşi *nu aveau o mare înţelegere* despre El, şi anume: că acest *Om* e *fiul lui David*, că are în Sine *semnul regalităţii*, că nu e *un Învăţător oarecare din Nazaret* ci că *El este Mesia*, căci nu e numai *om* ci şi *Dumnezeu*.

De aceea *orbul* îi învaţă pe *văzători*, pentru că orbul care şedea începe *să vadă* când începe *să strige* spre Fiul lui David. Şi cum *David* înseamnă *Cel iubit*, orbul nu spune decât *mărturia* Tatălui despre Fiul la Botezul Său în Iordan, că *Acesta e Fiul Său cel iubit* [Mt. 3, 17].

Şi astfel, avem aici *scheletul paradigmei*/ al modelului/ al exemplului *rugăciunii lui Iisus*, al *rugăciunii isihaste*, liniştitoare *a adâncului* fiinţei noastre, care ne face din orbi *văzători de Dumnezeu*. Care face din cei care *nu sesizează* slava Sa cea veşnică, nişte *umili* şi *entuziaşti văzători ai slavei Sale*.

Căci orbul, fostul orb, fostul orb *cu sufletul* Îl vede pe Cel pe care nu Îl vedeau *ochii ageri* şi *Îl înţelege* pe Cel pe care *nu Îl vedea* şi strigă către El, cu o imensă *certitudine interioară*: „Iisuse, Fiul Cel iubit al Tatălui, ai milă de mine!”.

Pentru că *mila Domnului* e *vedere* a ochilor fizici dar, în primul rând, e *vedere a ochilor inimii*.

Şi *milă* înseamnă aici *vedere*!

Dă-mi să Te văd pe Tine, Fiule Cel Unul-Născut şi Cel Preaiubit al Tatălui Tău! Dă-mi să Te văd pe Tine, Lumina lumii! Căci cei care Te văd pe Tine au *lumina vieţii*, au slava lui Dumnezeu în ei, care e *viaţa lor cea veşnică*.

O strigare *teologică* de mare intensitate, de mare profunzime din gura şi din fiinţa unui orb *nebăgat în seamă*.

Orbul devine *Teologul lui Dumnezeu*, vorbitorul *despre Dumnezeu*.

Căci *a vedea* nu înseamnă *a privi* ci *a înţelege* pe cel din faţa ta. Şi Teologia nu e *discurs despre nevederea Lui*, ci despre *ceea ce ai văzut şi ai înţeles* că e Dumnezeu şi viaţa cu Dumnezeu.

Înţelegerea vederii, a ceea ce vezi, e *vedere*.

Înţelegerea Sa din vederea Sa şi împreuna-vieţuire cu Domnul, continua vieţuire cu El înseamnă *concreta* şi *reala cunoaştere* a lui Dumnezeu.

Pentru că ceea ce *spui* ştii *din tine*, din relaţia ta cu El şi ceea ce *argumentezi* e mai întâi *experienţă*, e realitate *personală* pentru ca să fie apoi *cuvânt*, *idee*, *frază*, *expunere*, *tratat teologic*.

Dacă *iubeşti pe cineva* şi *nimeni nu te crede*, nu e nicio *problemă* pentru tine! Pentru că tu ai *realitatea* a ceea ce e *dragostea*. Această realitate poţi *să o povesteşti altora* sau poţi *să taci mâlc* şi *să nu zici nimic*.

Dacă eu *nu te cred* că *iubeşti*, tu nu o să-mi mărturiseşti nimic, nu o să-mi spui modul în care dragostea ta *a devenit* şi *devine poem*, *act*, *lucru*, *îmbrăţişare* şi *cel care pierd* sunt *eu*.

La fel, dacă *mă mulţumesc* numai cu *citirea* unui Sfânt, a unei cărţi, doar a unei rugăciuni şi nu cunosc *câţi mai mulţi* Sfinţi, cât mai multe cărţi, rugăciuni, filme, realităţi, experienţe…eu sunt *mai puţin* decât *aş fi putut fi*.

Dacă nu accept *experienţe* şi *mărturii de experienţe* noi eu sunt *mai puţin*. Eu *pierd*, pentru că nu sunt deschis *noutăţii transmiterii de experienţă*.

Cei care mergeau în faţă, în faţa orbului, îl puneau *sub epitimii*, sub certări/ dojane/ mustrări pe orb şi îi cereau *o cuviinţă fără mărturisire*, adică doreau *să îl facă să tacă* [18, 38].

Însă orbul avea o încăpăţânare soră cu *încrederea neţărmurită în Dumnezeu* şi, pe cât ei doreau *să îl reducă la tăcere*, pe atât orbul *îşi ţipa* şi mai mult *rugăciunea mărturisitoare* [Ibidem] despre Fiul lui Dumnezeu întrupat, despre Dumnezeu-omul Iisus Hristos, Stăpânul lumii.

Şi orbul a ţipat, n-a tăcut şi *a primit* suprema binecuvântare, pe care o cer şi *isihaştii lui Dumnezeu*: ca El să vină, să Se apropie, *să coboare* în fiinţa lor. El a stat şi a poruncit ca *să Îi fie adus orbul* [18, 40].

Şi când Domnul l-a întrebat *ce doreşte/ ce vrea* să i se facă lui de către El, orbul, *paradoxalul credincios* al Domnului, nu mai Îl numeşte nici *Fiul lui David*, ci Îi spune de-a dreptul şi dumnezeiesc: Κύριε, *Doamne*, ἵνα ἀναβλέψω, *ca să văd*! [18, 41].

A vrut *să-L vadă pe El* şi să se bucure de *frumuseţea Sa dumnezeiască*. Nu a vrut doar *ochi*. Ce să facă cu ochii, dacă el deja *Îl văzuse*, Îl înţelesese?

Cei care mergeau cu Domnul şi vedeau în El numai pe *Învăţătorul din Nazaret* aveau nevoie de *ochi*.

Orbul, acest *Teolog al cerşitului*, acest *cerşetor al vederii lui Dumnezeu*, dorea *să Îl vadă* pe El, să vadă slava Sa, a Celui Prea Iubit al Tatălui. Lui, Iisus Domnul îi spune: „Vezi! Credinţa ta te-a mântuit!” [18, 42].

Strigarea ta care părea *aiurea*, care părea *deplasată*, şi care venea dintr-un *ocean de credinţă* te-a mântuit, adică *ţi-a dat să vezi cu ochii inimii* şi acum şi cu *ai trupului*.

Şi aşa se face că *cerşetorul vederii lui Dumnezeu* primeşte şi *vederea trupului* şi devine *un acolut*, un *următor* fervent al Domnului, a cărui viaţă s-a transformat într-o *slăvire necontenită* a lui Dumnezeu [18, 43].

Şi, se pare, că şi poporul *începe să vadă*, pentru că *dă slavă lui Dumnezeu* când vede ceea ce se petrecuse cu fostul orb [Ibidem].

Vederea lui Dumnezeu ne transformă viaţa într-o *continuă doxologie*. Dacă până mai ieri nu vedeam nimic *sfânt* şi *dispreţuiam* Biserica lui Dumnezeu, ierarhia, Sfintele Cărţi, postul şi rugăciunea, astăzi, câţi primim *sesizarea lui Dumnezeu* ne bucurăm tocmai de ceea ce *dispreţuiam* odată.

Când eşti *orb* ţi se pare că toată lumea e acoperită de *o negură*. Când eşti *orb* vezi *în culori gri* fericirea şi viaţa.

Însă, când te vindeci de glaucom, când cataracta cade de pe ochii tăi, când lumina lui Dumnezeu *coboară în tine* şi te face să vezi pe *Cel nevăzut* şi *mai presus de orice vedere*, atunci vezi lumea scăldată în *marea de lumină* a Dumnezeului treimic şi eşti numai bucurie, numai mulţumire, numai încântare.

Să ne dorim *să vedem şi să ne bucurăm* de ceea ce vedem! Să ne dorim *să ne bucurăm să ne vedem* şi să-i vedem pe oameni *în culorile rugăciunii*.

Să ne *colorăm* vieţile cu dragostea rugăciunii ca să devenim *picturi* ale comunicării, ale frăţietăţii şi ale rugăciunii, *picturi însufleţite* ale lui Dumnezeu, *pictate* de Duhul Său Cel Preasfânt! Dumnezeu să ne umple de *pacea* şi de *bucuria Sa*, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Dumnezeule, milostiv fii mie, păcătosului! Predică la Duminica a 33-a după Rusalii. Parabola *vameşului* şi *a fariseului*. Începutul *Triodului* [Lc. 18, 10-14]

Iubiţii mei[133],

acum, la începutul pregătirii pentru postire, Evanghelia zilei este *un deget îndreptat* spre fiecare dintre noi, pentru că viaţa omului este între *mândrie* şi *smerire*.

Când m-am înălţat cu mintea, Tu m-ai smerit, Doamne! Şi de aceea mă bucur că m-ai smerit, pentru că am învăţat *îndreptările Tale* [τὰ δικαιώματά Σου] [Ps. 118, 71].

Cu alte cuvinte, fiecare dintre noi am fost şi *farisei*, şi lăudăroşi, oameni semeţi, care se încredeau *numai în ei înşişi* şi se bucurau de ceea ce făceau *la modul egoist*, dar şi *vameşi*, pentru că Domnul *ne-a smerit*, ne-a făcut *să ne vedem păcatele* şi să vrem pocăinţa ca *mijloc de revenire la viaţă*, ca *mijloc de îndreptare*.

---

[133] Scrisă în data de 16 februarie 2008.

Cuvintele Domnului care *îndeamnă la pocăinţă* sunt ca *un duş rece* în mijlocul iernii, pentru că au darul de-a te trezi din dormitarea păcatului, dacă conştiinţa ta este încă acută, *vie*.

Şi parabola de acum are darul de *a te pune în faţa ta*, de a te face *să te vezi* cu proprii tăi ochi, fără să vrei *să divaghezi*.

Domnul te întreabă: eşti *un simulacru de creştin* sau *un creştin smerit*? Şi tu *răspunzi* în inima ta Domnului, îi spui *adevărul tău*. Răspunsul, inevitabil, trebuie să aibă *concreteţea a ceea ce eşti*.

Şi un ortodox autentic va răspunde întotdeauna, aşa credem noi, că *are nevoie de mila Sa*, pentru că e *un om păcătos*. Este un om păcătos pentru că *simte* că *nu poate fi fără de păcat*, pentru că e *un om slab* şi care *cade mereu*, zilnic, în tot felul de păcate.

Rugăciunile particulare ale unui creştin ortodox, cele de dimineaţă şi de seară, ca întregul cult ortodox, sunt *o continuă mărturisire a păcătoşeniei proprii* pentru a ne face *vrednici* de mila Sa, de harul Său.

Rugăciunea ortodoxă nu este *superbie*, nu este *înşirare de elogii personale* ci, dimpotrivă, e *o înşirare a păcatelor proprii*; o înşirare *necruţătoare* a păcatelor proprii.

Vă amintesc *a treia rugăciune de seară*, cea către Dumnezeu Sfântul Duh în care *ne acuzăm* de diverse păcate: „ori de m-am jurat cu numele Tău, ori de l-am hulit în gândul meu, sau pe cineva am ocărât, sau pe cineva am clevetit [am vorbit de rău n.n.] în mânia mea, sau am scârbit [am părut *nesuferit* pentru cineva n.n.]; sau de ceva m-am mâniat, sau am minţit, sau fără de vreme am dormit [am dormit *mult* n.n.], sau vreun sărac a venit la mine şi nu l-am socotit [nu l-am *băgat în seamă*, nu l-am *miluit* n.n.], sau pe fratele meu l-am scârbit, sau m-am sfădit [m-am certat *pe lucruri de nimic*, m-am *contrazis prosteşte* n.n.], sau pe cineva am osândit [am *judecat* şi *condamnat* în mintea mea n.n.], sau m-am mărit [m-am *încrezut* n.n.], sau m-am trufit [m-am socotit de neînlocuit n.n.], sau m-am mâniat, sau, stând la rugăciune, mintea mea *s-a îngrijit* de vicleniile acestei lumi, sau *răzvrătire* am cugetat [*nespunere* n.n.], sau prea m-am săturat [am mâncat mult n.n.], sau m-am îmbătat, sau nebuneşte am râs [am râs *fără contenire*, pentru *lucruri de nimic* n.n.], sau ceva rău am cugetat, sau frumuseţe străină am văzut şi cu dânsa mi-am rănit inima [mi-a rămas *inima* la o persoană sau la un obiect care *nu îmi aparţin* n.n.], sau ce nu se cuvine am grăit, sau de păcatul fratelui meu am râs, iar păcatele mele sunt *nenumărate*, sau de rugăciune nu m-am îngrijit, sau altceva rău am făcut şi nu-mi aduc aminte; că *acestea toate* şi *mai mari decât acestea* am făcut”.

Aceste *reamintiri* ale păcatelor noastre sunt *absolut necesare*, pentru că *neamintirea lor* înseamnă *semeţire*.

La fel, continua citire a Sfintei Scripturi, a Sfinţilor Părinţi, a Vieţilor Sfinţilor, a dogmelor şi canoanelor Bisericii, participarea la slujbe şi rugăciuni sunt *absolut necesare* pentru că *reamintirea continuă* înseamnă *adăstarea în ele*, rămânerea în acest mod de *a gândi* lucrurile şi lumea înseamnă *o continuă îmbisericire* a minţii şi a vieţii noastre.

Când nu te mai *apleci* în smerenie în faţa lui Dumnezeu, când nu te mai *închini* şi nu mai faci *metanii* cu smerenie începi să vorbeşti cu *un Dumnezeu închipuit*, cu un Dumnezeu *după mintea ta*. Şi rugăciunile noastre devin atunci *elogii de sine*, fariseisme, manifestări cameleonice, pentru că luăm în seamă numai ceea ce *ne place*.

Spovedania e mărturisirea a ceea ce *nu ne place* că suntem dar *suntem*. *Mustrarea* Domnului *primită* prin duhovnicii şi fraţii noştri întru credinţă, deşi *nu ne place* la momentul respectiv este mai apoi *izvorâtoare de multă bucurie*.

Căderea în păcat e *o dramă*. O dramă *personală* şi *eclesială*, pentru că *atinge* întreaga Biserică orice păcat al nostru. Ieşirea din păcat, *ridicarea* din păcat e *nădejde* în iertarea Domnului şi ea aduce *bucurie*. Recunoaşterea păcatelor proprii, această *osândire de sine*, necruţare de sine are drept scop *umplerea noastră de bucuria iertării Sale*.

Mărturisirea păcatelor şi *pocăinţa pentru ele* este *o eradicare* a morţii, a întristării, a păcatului din fiinţa noastră, deci *un moment de bucurie*, deşi îmbracă aparenţa unei *dureri* şi *ruşini enorme*.

În mijlocul mărturisirii e *dorinţa de îndreptare* şi, pe când noi mărturisim ceea ce *am păcătuit*, devenim ceea ce harul *ne dă să fim*: iertaţi de mila lui Dumnezeu.

Însă *iertarea* cere *mărturisire*. Pentru iertare trebuie *să mărturiseşti păcatele tale* şi *să ţi le asumi*, să spui că acestea sunt *boala ta* de care *vrei să scapi*.

De aceea *conştiinţele sensibile* nu suportă *să stea cu păcatul în casă* ci se mărturisesc des, *foarte des*. E *normal* să fie aşa.

Cine doreşte *să stea cu murdăria în casă* şi *să o contemple*?! Cine poate fi *aşa de nesimţit* încât să considere că e mai bun *mirosul de veceu* decât *mirosul de aer prospăt de pădure*?!!

De aceea, păcatul este *evacuat imediat*, este *spovedit* din fiinţa noastră, pentru ca să trăim fericirea celor cărora *li s-au iertat*

fărădelegile şi *ale căror păcate li s-au acoperit* [Ps. 31, 1], li s-au *trecut cu vederea*.

Rugăciunea vameşului este *o definiţie a normalităţii*. A fi δεδικαιωμένος [Lc. 18, 14], *îndreptat*, a te îndrepta, a te însănătoşi înseamnă *a-ţi mărturisi păcatele tale* şi *a te umple de iertarea lui Dumnezeu*.

Nu suntem oameni *Drepţi* şi *Sfinţi* sau nu ajungem *Sfinţi* pentru că *nu am avut păcate*, ci pentru că *nu am lăsat păcatul să fie suveran în noi*, să ne conducă.

Dacă vameşul a plecat *îndreptat* de la templu, după ce *coborâse în smerenie* şi *şi-a recunoscut păcatele sale* cele multe, e pentru că a recunoscut că nu poate fi *independent* în faţa lui Dumnezeu, ci *dependent total* de El.

Simţirea faptului că numai *recunoaşterea păcatelor* în faţa lui Dumnezeu ne aduce *normalitatea*, îi face pe creştinii ortodocşi care ies de sub epitrahilul duhovnicilor lor să simtă că *zboară*, că sunt nişte *fiinţe întraripate*, pentru că sunt *despovăraţi de păcate*.

Astăzi suntem *îndrumaţi* aşadar să ne vedem cu *acuitate maximă* viaţa şi *să mărturisim* în faţa lui Dumnezeu lucrurile care ne fac *grei*, care *ne împovărează*.

A-ţi lua pietrele de pe inimă înseamnă *a-ţi spovedi păcatele*.

A te elibera de greutăţi înseamnă *a te umple de libertatea harului*. Şi a te umple de *libertate duhovnicească* înseamnă *a mulţumi cu adevărat*, din adâncul inimii tale bunătăţii lui Dumnezeu, pentru că *S-a arătat preamilostiv* şi *iubitor de oameni cu tine*, cu viaţa ta.

Greşeala noastră ca *farisei*, ca oameni *dubli*, nu e că *vrem să-I mulţumim lui Dumnezeu* şi, enumerând faptele noastre bune, Dumnezeu ar fi *scârbit* de faptul că noi facem *lucruri bune*. Nu! Lui îi place să îi spui faptele tale bune, alături de păcatele tale, dar să recunoşti că aceste fapte bune le-ai făcut *cu harul Său*.

Cum să nu îi placă lui Dumnezeu *rugăciunea de mulţumire*?! Cum să nu Îi placă lui Dumnezeu mulţumiri ca acestea: *Doamne, Dumnezeul meu, Îţi mulţumesc că mi-ai dat mie păcătosului să trec cu bine examenul acesta sau această stare de boală, în care mi-am văzut adâncul neputinţei mele şi am văzut că numai Tu m-ai ajutat să trec prin ele.*

Însă Lui nu îi place să vii în faţa Sa cu sentimentul, cu starea de spirit că I-ai spune lucruri pe care *nu le ştie*. Sau să vii în faţa Sa cu sentimentul că faptele tale *te îndreptăţesc* să condamni pe un altul, păcătos sau Sfânt.

Starea noastră de dreptate, *de sfinţenie*, nu ne dă dreptul *să-l deznădăjduim* pe fratele nostru, *să-l calomniem* sau *să îl ironizăm*.

Sporirea duhovnicească nu este *un motiv* de a ne crede *speciali* în faţa altora, ci este *o datorie de conştiinţă* care ne face să ne simţim mereu *datori* la *a face bine*le, decât *la a-i îndatora* pe alţii la *a ne ridica statui*.

Cu cât sunt *mai adânc* în *viaţa mea cu Dumnezeu* cu atât trebuie să mă comport *mai delicat* cu confraţii mei, pentru că *adâncirea mea în sfinţenie* mă face să văd *şi mai complex*, şi mai adânc, starea mea *de neputinţă*, păcătoşenia mea.

De aceea *îndreptăţirea de sine* a fariseului nu venea din *conştiinţa delicată a sfinţeniei* ci din *starea de judecător impasibil* a celor care erau *sub el*, sub *felul vieţii sale*.

El *se compara* cu cei pe care *îi întrecea*.

El ştia că *nu a făcut* unele păcate, că are o viaţă *înscrisă* într-o anume *ordine*. Dar considera că *ordinea vieţii lui* e *singura ordine posibilă*.

Greşeala fundamentală în raportarea noastră la alţii e aceasta: de a considera că toţi au *aceeaşi viziune* asupra vieţii ca şi noi sau că *trebuie să aibă*.

Fariseul cerea vameşului să aibă *aceeaşi viaţă* cu el pentru că îşi considera *percepţia asupra vieţii* ca fiind *singura percepţie posibilă*.

Însă vameşul respinge ideea de *contorizare de sine*, nu vrea să se înscrie într-o *ierarhie a valorilor autonome*, statutate de el însuşi, ci vine la Dumnezeu ca *lipsit de orice valoare*.

Renunţarea la sine a vameşului e *rugăciune de pocăinţă*. În rugăciunea sa, vameşul, renunţând la *părerea de sine*, la orice părere de sine, intră în *supralogica* lui Dumnezeu, care nu dă iertare pentru că eşti *mai Sfânt* sau pentru că eşti *mai păcătos* ci pentru că *recunoşti* că *nu poţi trăi fără El*.

Ierarhia valorică internă a fariseului îşi pierde orice *fundament* prin renunţarea la *ierarhizarea* faptelor personale din fiinţa vameşului.

Vameşul, prin aceea că recunoaşte că *nimic nu e bun în sine*, ajunge la *adevărata valoare* a vieţii: *a fi împreună cu Dumnezeu* şi *îndreptat de către El*. Fariseul nu se simte *atât de împăcat* ca vamaşeul, pentru că el nu vrea *să renunţe la sine*, la ceea ce crede că a făcut *bine* sau *rău*, pentru *a avea intimitate cu El*.

Vameşul vrea *intimitatea cu Domnul* dincolo de *binele* sau *răul lui*, nădăjduind *numai în Domnul*, pe când fariseul vrea *binele lui*, pe care îl vrea pus *în faţa* lui Dumnezeu, găsindu-şi mai degrabă bucuria *în ceea ce a făcut el* decât în ceea ce *poate primi prin mila Sa*.

De fiecare dată când *ne întemeiem deciziile* numai pe noi ajungem să constatăm, ca fariseul, că nu ne simţim *atât de împăcaţi* pe cât *ne-am dori*. Facem lucrul, îl putem face foarte bine, dar nu ne simţim *împliniţi*.

Şi observăm atunci că lucrul *cu adevărat bun* era sau trebuie să fie altul, dacă meseria, orientarea socială pe care o avem acum nu ne aduce *libertatea interioară a harului*.

Când însă înţelegem că ceva *ne aduce libertate* şi *ne împlineşte*, atunci ne simţim *călăuziţi* şi *îndreptaţi* de către Dumnezeu şi atunci suntem *în bucuria Sa*, pentru că simţim că trăim *o împlinire profundă* prin ceea ce facem.

Vă doresc, ne dorim tuturor să avem *un drum* spre Învierea Domnului *plin de bucurii duhovniceşti*, de împliniri interioare!

Cred că e *cu putinţă*, că totul e *cu putinţă* dacă *e voia Domnului în viaţa noastră*.

Coborârea în smerenie şi *în corecta raportare a noastră la Dumnezeu* ne aduce *înălţarea*, *îndreptarea* vieţii noastre.

Fie dar să ne umplem de *îndreptarea Sa* şi să ne bucurăm *cu bucurie negrăită*, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

Când va veni Fiul Omului. Predică la Duminica *lăsatului sec de carne* sau Duminica *Înfricoşătoarei judecăţi* a Domnului [Mt. 25, 31-46]

Iubiţii mei[134],

duminica aceasta e *duminica iertării* şi *a pocăinţei*. Fiecare intrăm în *pre-săptămâna* Sfântului şi Marelui Post, şi ascultând cum va fi judecata Domnului, ne dăm seama că fiecare trebuie *să îşi ceară iertare* de la aproapele său, de la cel care ştie *să ierte* şi *să se roage* pentru cei care *nu ştiu să ierte* sau nu înţeleg că *iertarea* înseamnă *uşurarea inimii*.

Evanghelia de astăzi e *greu de înţeles* pentru întreaga făptură, atâta timp cât *venirea Lui la noi* va fi *o surpriză absolută*. Asta, pe de o parte.

Pe de altă parte, fiecare dintre noi vom merge cu *interioritatea noastră*, cu relaţia noastră cu Domnul la El, cu viaţa noastră şi niciodată nu poţi să te simţi *plin* şi *desăvârşit* în faţa *Celui atotfrumos* şi *supradesăvârşit*.

Îmi aduc aminte acum de o credincioasă adventă care trăia o mare superbie în faţa mea, cum că ea *va fi primită* la Domnul, pentru că se credea *mântuită* şi îmi spunea că *abia aşteaptă* ca El *să vină* pentru ca *să fie veşnic* cu El.

Pozitivitatea ei exacerbată nu avea şi nu are *întrepătrundere* cu *starea noastră de spirit*.

---

[134] Scrisă în data de 1 martie 2008.

În Ortodoxie, niciodată un om smerit nu se crede *vrednic* să moară şi să meargă la Domnul, nu se crede *îndeajuns de pregătit* pentru *întâlnirea cu El*. Noi nu avem în existenţa noastră *o accentuată încredere* în *vrednicia noastră de a-L vedea* ci *precumpăneşte pocăinţa*.

Asta nu înseamnă că inima noastră nu strigă: *Vino, Doamne! Facă-se voia Ta întru mine şi mântuieşte-mă!*

Însă această *aplecare în smerenie* în faţa Domnului [Scriptura numeşte adesea această aplecare fiinţială: *cădere pe faţa noastră*, o cădere *a minţii în inimă*, o intrare a minţii în cele din lăuntru ale inimii] vine din aceea că *ne uităm în noi*, vedem multe păcate, şi *mai puţin* sau *deloc* slava lui Dumnezeu.

De astăzi, cântările *Triodului* vor vorbi despre *goliciunea* noastră, despre *sărăcia* noastră de iubire şi de bunătate. Şi când mărturiseşti că eşti *păcătos*, când *nu te cruţi*, afli în tine *îndreptare*, pace, linişte, paradoxal, când tu simţi că eşti *impropriu acestora*.

Când crezi că *ai ceva* sau, şi mai satanic, că *eşti mântuit*, atunci *ţi se ia* şi ceea ce *crezi că ai*: harul smereniei, al bunei *poziţionări* în faţa lui Dumnezeu şi a oamenilor.

Dacă în faţa lui Dumnezeu ai *smerenie*, căci te vezi *mic* şi *netrebnic*, în faţa oamenilor trebuie să ai *cumsecădenie*, sfială bună.

Nu poţi *să faci* şi *să întrebi* pe cineva tot ceea ce îţi trece prin cap!

Nu poţi să laşi orice gând *să se audă*!

Nu poţi să fii *propriu iubirii* dacă nu vezi flămânzirea, însetarea, goliciunea, întemniţarea ta şi a altora în *singurătatea păcatelor*.

Căci Cel ce va veni şi va şedea pe *tronul slavei Lui* [θρόνου δόξης Αὐτοῦ, v. 31] va vrea ca şi noi să fim *îmbrăcaţi* în lumina Sa. Şi lumina Sa, harul Său e cel prin care *vedem* cine *flămânzeşte* de dragoste, cine nu are *băutura* iubirii în viaţa lui, cine e *gol de prietenie*, pentru ca noi să îi devenim *prieteni*, cine stă *singur*, *nebăgat în seamă*, pentru ca noi *să îl luăm* la masa inimii noastre.

Fapta făcută *pentru El* e fapta făcută *în harul Său* şi *cu iubirea Lui*. Şi harul Său e cel pe care *îl primim* prin negarea că *suntem buni* sau că *avem fapte bune*, prin deşertarea de sine, de plăcerea de sine, pentru ca El *să ne îmbrace* în veşmântul nestricăciunii Sale.

Dacă cerem *ca vameşul* primim ca el *îndreptare*.

Dacă cerem *iertare* ca fiul risipitor primim iertare ca *cel ce se pocăieşte*.

Dar dacă suntem *îndeajuns de buni pentru noi* şi *cei mai buni* atunci harul lui Dumnezeu *nu intră* în noi, pentru că trebuie să ne socotim *cei mai răi* şi *depravaţi cu putinţă*, cei mai *săraci cerşetori* ai milei Sale dumnezeieşti.

Şi cum e *iubirea* Lui? Este aceea unde mergi *până la capăt*, unde dai *tot ce poţi* pentru *binele* aproapelui tău.

Şi *dai* pentru că *ţi se dă*.

Şi *înţelegi* pentru că eşti *înţelepţit*.

Şi *poţi* pentru că eşti *întărit*.

Şi *mergi mai departe* pentru că *totul e har*, totul e *minune*.

Şi vezi că nu eşti tu *cel care poţi*, ci *harul lui Dumnezeu* e cel ce *îţi dă puteri* peste puteri, care te face *să te ridici* în fiecare zi la noi înţelegeri, la noi fapte, la noi *certitudini*.

E *o certitudine*, iubiţii mei, faptul că *vom sta înaintea Lui la judecată* pentru ca să fim *aforisiţi* [ἀφορίσει, v. 32], *despărţiţi* unii de alţii. Nu despărţiţi *aiurea*, ci despărţiţi *conform cu alegerea noastră*.

De aceea contează foarte mult că El ne-a dat *darul cel mare al libertăţii*, al libertăţii de *a alege să fii cu El* sau *împotriva Lui*, pentru că fericirea veşnică sau nefericirea veşnică sunt *alegerile noastre* şi nu *fatum*, nu *soartă*, nu *predestinare*.

Libertatea nu e *o povară*, ci libertatea e *un dar prea minunat*!

Faptul că *te poţi pocăi*, că poţi *alege* pocăinţa, viaţa cuvioasă, că poţi alege multiple forme de *a te umple de frumuseţe* nu este *un chin* ci *un mare privilegiu*.

De ce? Pentru că iubeşti pe Dumnezeu cu toată inima ta pentru că *vrei* şi *te bucuri întru El* şi nu *pentru că trebuie*. Viaţa nu trebuie trăită *pentru că trebuie* ci trebuie trăită pentru că *e o minune*.

Puteai *să nu te naşti* niciodată, puteai *să nu fi lăsat să te naşti niciodată* şi, dacă eşti, simte-te *fericit* şi *mulţumeşte-I lui Dumnezeu* că poţi *să mulţumeşti pentru viaţa ta*.

Şi *intuieşti* sensul, sensurile, că toate *sensurile lumii* şi *ale vieţii te duc la El*, când ai grijă *să te îmbraci în harul Său* şi *să reverşi dragoste*, care îi *îmbracă* pe oameni.

Dacă aţi trăit minunea de *a vă întâlni* cu un om *cu adevărat în nevoie* şi care *v-a mulţumit din toată fiinţa* pentru iubirea voastră *dezinteresată*, pentru că l-aţi ajutat cumva, atunci puteţi înţelege de ce *iubirea lui Dumnezeu e viaţa noastră*.

Fără această *ţinere a lui Dumnezeu cu noi*, fără această *privire a Lui peste noi* toate intră într-o *umbră dureroasă*.

Te pogori în iadul demenţei, al singurătăţii, al urii infernale pe toţi dacă nu ai *iubirea care să te ţină*. Şi cuvintele noastre nu sunt *retorică*, ci *subliniere* a faptului că atunci când eşti *singur*, când realmente nu simţi de nicăieri *un zâmbet real*, atunci *chinul* este *chin de iad*.

Răspunsul Drepţilor, al Sfinţilor lui Dumnezeu din Evanghelia de astăzi e că niciodată nu au făcut *ceva* pentru Domnul. La binecuvântarea Lui ei *vor întreba*, neprimind să creadă că *li se cuvine* binecuvântarea Lui: Κύριε, πότε Σε εἴδομεν [Doamne, când Te-am văzut?, v. 37].

Când Te-am văzut pe Tine *pe măsura* Ta?! Când Ţi-am slujit Ţie *pe măsura bunătăţii* şi *a milei Tale*, ca să meritäm atâta *mulţime de bine*?!! Când om fi făcut noi ceva *atât de bun* încât *să Te uiţi*, să meritäm *să Te uiţi la noi*, la faţa Căruia Puterile cele fără de trupuri *se tem a privi*?!!! Doamne, *când Te-am văzut*?!!!!...

Un strigăt de smerenie, care să ne intre *în toată fiinţa* şi care să nu ne facă să credem, nici măcar pentru o clipă, că putem fi *proprii* mântuirii şi vieţii.

Rugăciunile tânguirii din acest *dumnezeiesc post* spun că întreaga conduită a noastră e *plină de păcate* şi că nu avem niciun *motiv* să ne *încredem în noi* ci toată nădejdea noastră e pusă, trebuie *să fie pusă* la Domnul nostru, la Prea Curata Sa Maică, la Sfinţii şi Îngerii lui Dumnezeu.

Postul e *tânguire* şi *aşteptare*, nu *încredere în sine*!

Postul e ferirea de ceea ce *te îngroaşă la cuget*.

Postul e *golire de intenţii rele* pentru a te dărui, în smerenie, *bunelor intenţii ale inimii*.

Căci *îmbrăcarea celui gol de iubire* înseamnă *iubire*.

Căci *adevărul lui Dumnezeu spus altora* e *adevărată potolire de însetare*.

Dacă *mănânc cu tine sinceritatea* atunci *ne simţim oameni* unul cu altul.

Dacă te văd *bolnav de întristare* şi *te înseninez* sau dacă ştii că *te poţi baza pe mine* înseamnă că *nu mai eşti bolnav de inimă rea*.

O, dacă te simţi în lumea asta ca *într-o temniţă* şi te vezi *străin*, dacă te vezi *al nimănui*, şi eu *ştiu să te văd*, atunci tu eşti *împreună cu mine* şi *eu cu tine* şi *amândoi ne ţinem în nădejde*!

Căci ce altceva înseamnă *fraţii Mei cei prea mici*, cei prea umili, neînsemnaţi, nebăgaţi în seamă [ἀδελφῶν Μου τῶν ἐλαχίστων, v. 40] decât *ridicarea oricărui om* la cinstea pe care *trebuie să I-o dăm lui Hristos Însuşi*?

Dacă ştii *să vorbeşti tuturor ca Domnului* atunci ştii *să Îl respecţi pe El în oameni*, ştii să vezi *adâncul umanităţii tale* şi *al lor* şi *să nu treci pe nimeni cu vederea*.

Cărţile Sfinţilor sunt pline de cugetări la Rai şi Iad deopotrivă, de *poziţionări continue* faţă de *fericirea* şi *jalea veşnică*. Mereu *se îndulceau* şi *ne îndulcim* cu fericirea Raiului şi *ne amărâm* inima şi mintea cu nefericirea suferinţei celei veşnice, adică cu *depărtarea* de preascumpa şi preaduce faţă a Domnului.

O necontenită *pendulare* între cele două stări. O continuă *trăire* a bucuriei lui Dumnezeu şi a amărăciunii păcatelor proprii.

Tocmai de aceea e dumnezeiască *libertatea de a iubi*: pentru că tu, care ai *bucurii* şi *tristeţi*, vrei să fii cu *un altul*, care are şi el *bucurii* şi *tristeţi* şi nu *de unul singur*.

Şi pentru că *vrei să fii cu altul* şi *să îl vezi*, să *îl admiri* văzându-l, să *îl doreşti* văzându-l, să *te încânţi* văzându-l tocmai de aceea *Îl vezi pe Domnul*, pentru că *te vezi în relaţie* şi nu în *continuă inamiciţie cu altul*.

Îl vezi pentru că *nu îţi ajungi*.

Îl vezi pentru că *vrei să te afli*.

La fel, *Îl cauţi pe El* pentru că *vrei să te umpli de El*. Îl *doreşti* pe El şi *Te spânzuri de dorul Lui* între cer şi pământ pentru că nu vrei *cu tine*, nu vrei *să fii singur*, ci vrei să fii *cu Cel ce împlineşte toate*, toate dorurile, în toţi.

Versetul ultim, v. 46, vorbeşte despre *mergere*, despre *dinamism* şi *spre rău* şi *spre bine*.

Mergi unde *ai dorit*, unde *ai dorit în mod constant*.

Mergi unde eşti *învăţat să mergi*.

De aceea, când unii *nu vă suportă* pentru că mergeţi *acolo* unde ei *nu prea merg*, în Biserica lui Dumnezeu şi nu aveţi *manierele* pe care ei le au să vă amintiţi că *libertatea* e *un cuţit cu dublu tăiş*: pe de o parte, *te operează de patimi* iar, pe de altă parte, *te face să cazi în toate gropile*. Şi, cum ai ceea ce *îţi strângi*, cu ce te umpli, nimeni nu e *vinovat* că *tu ai dorit ceea ce vei avea*.

De-a lungul timpului au existat teologi şi creştini ortodocşi şi nu numai, care şi-au pus *problema veşniciei Iadului* ca pedeapsă *prea mare* pentru *nimicnicia umană*.

Însă, dacă e să raţionăm *corect*, atunci pentru o viaţă în pocăinţă, prin care Dumnezeu *ne învredniceşte* de slava Sa, ar trebui să nu meritäm nici atunci *bucuria* pentru că e *mai mare* decât viaţa noastră.

Rezolvarea *falsei aporii*[135] ţine însă de *libertatea noastră*.

---

[135] Falsei *probleme de nerezolvat*.

Dacă te-ai *potrivit* întreaga viaţă cu *un fel de viaţă*, cu un fel de *a simţi* şi *trăi lucrurile*, cum să fii propriu *altei vieţi*, dacă aici, pe pământ, nu ţi-ai *pregătit fiinţa* pentru *frumuseţea veşniciei*?

Aici *ne pregătim*, suntem în stadiul de *a ne crea mădulare*, *organe pentru veşnicie*. Ca *să rezonezi* cu veşnicia, ca să fii *un mediu transparent* pentru slava lui Dumnezeu trebuie să fii *de acum*, trebuie *să te faci de acum*.

De aceea şi Domnul cere *îmbrăcarea noastră în slavă* pentru atunci când va veni *să împartă* pe unii de alţii, să împartă *alegerile* noastre.

Aici avem de-a face cu adevărata *criză*, adică *judecată*. Judecata e cea care *ne arată cum suntem*, nu *cum vrem să fim*. Şi de aceea judecata nu poate *să ne arate puri*, pe noi, cei care din pântecele mamei noastre am început *să intuim* şi *să ne mişcăm cu mişcări păcătoase*.

Dumnezeu să ne dea tuturor *gândul cel bun*, gândul *pocăinţei*, în care *să nu judecăm pe aproapele nostru* ci să *ne judecăm doar pe noi*.

Dumnezeu să vă binecuvinteze pe toţi şi să vă dea *pace* şi *multă linişte* în viaţa dumneavoastră. Amin!

Acolo îţi va fi *şi inima*! Predică la Duminica *lăsatului sec de brânză* sau *a izgonirii Protopărintelui Adam din Rai* [Mt. 6, 14-21]

Iubiţii mei[136],

vă doresc *un post binecuvântat* de Dumnezeu! Asta ca să încep *cu sfârşitul*. Strategia aceasta, de a merge de la *sfârşit* spre *început* este adânc înrădăcinată în metalitatea ortodoxă, pentru că noi privim postul nu *de aici* spre *Paşti* ci *de la Paşti* spre *noi*.

Nu postim pentru că *trebuie să facem asta până la Paşti* sau pentru că, *deşi nu are nicio logică şi mai ne şi îmbolnăvim din cauza postului, noi trebuie să postim*, ci postim pentru ca *să ne pregătim* pentru bucuria învierii Domnului.

Şi nu numai *postim*, cum ne spune Evanghelia de astăzi, dar ne exersăm şi *iertarea* şi *iubirea*, pentru că ne exersăm *iertarea* şi *dorinţa de a face milostenie*.

---

[136] Scrisă în data de 8 martie 2008.

Avem un post plin. Un post plin nu numai *cu privaţiuni* ci şi *cu bucurii*. Pentru că *iertarea celor care ne-au greşit* sau *ne urăsc* şi ne vorbesc de rău pe nedrept şi *rugăciunea pentru iertarea lor* ne aduc *o mare bucurie*, cum ne aduce o mare bucurie şi *milostenia* pentru fraţii noştri.

În mijlocul privaţiunilor, a nevoinţelor găsim *mult har*, mult *ajutor*, multă *fericire duhovnicească*.

Pentru că *fericirea noastră* vine *de la Dumnezeu* şi nu *de la oameni*. Cine ne spune asta? Domnul nostru: dacă *veţi ierta* veţi fi *iertaţi*! Însă iertarea noastră este ca *iertare de oameni*, pe când iertarea lui Dumnezeu e o iertare *ca de la Dumnezeu spre oameni*: *dumnezeiască* şi *neînţeleasă*.

Ce ne cere Domnul? *Să încercăm să iertăm*, să ne învăţăm *cu iertarea*, cu *neţinerea de minte a răului* pentru ca *să trăim iertarea lui Dumnezeu*.

El ne spune *să nu ne închidem inimile* spre cei care ne-au greşit, să nu fim *răi* şi *calpi*[137] în acţiunile noastre, pentru că *duplicitatea* ne *urâţeşte* în mod groaznic.

Şi ce *rost* are să nu mănânci carne şi să nu bei vin şi să nu faci dragoste cu soţia ta dacă acest post, amestecat cu duplicitate, te face *un măscărici*, un farsor?

Postul trebuie *să te golească* de multe sucuri, de multe mâncăruri, de excese. Dar, în acelaşi timp, el trebuie *să îţi simplifice* mintea, să te înveţe să fii *simplu* în cugetarea şi poziţionarea ta faţă de alţii. Nu *cu două feţe*, ci *prin iertare*, prin *uitarea certurilor* şi *a disensiunilor* să mergem *mai departe*, să fim *alţii*.

Neiertarea înseamnă *să batem pasul pe loc*.

Dacă ne amintim de ce *am zis* şi *am făcut noi* acum 3 zile, 5 ani sau 25 de ani înseamnă *să tot batem pasul pe loc*, când noi suntem *alţii* sau ar trebui *să fim alţii*.

Iertarea are nevoie de *vederea de sine*, de conştientizarea repercusiunilor gesturilor şi cuvintelor tale. Tu ierţi *puţine lucruri* şi Dumnezeu *te iartă pe fiecare secundă* de ceva anume.

Dar până *nu ierţi* şi *nu te rogi pentru iertarea tuturor* şi nu te rogi *pentru toţi oamenii adormiţi*, *vii* sau *care se vor naşte în lumea asta* nu simţi *sensul adânc* al postului, care e *umplerea noastră de înviere*.

Postul e *înviere*. El te ridică de la *viaţa în trup* la *viaţa celor fără de trup*, la viaţa duhovnicească.

---

[137] Falşi, fără delicatețe.

Iertarea *din post*, iertarea *cu post*, iertarea *din inimă* în postul făcut *cu toată inima* aduce *înviere duhovnicească* în noi, ridicare dintr-un *univers închis* într-unul *deschis pretutindeni* şi *faţă de toţi*.

Ce ne mai spune Domnul? Că postul trebuie să aibă *bucurie* şi să aibă *dorul după simţirea lui Dumnezeu*.

Ungerea capului şi *spălarea feţei* [v. 17] au legătură cu *ascunsul* în care *ne prezentăm* lui Dumnezeu [v. 18].

Numai când *ne ungem mintea cu har* putem avea *faţa radioasă*, plină de lumină dumnezeiască.

Numai când mintea noastră e *plină de bucuria iertării* şi *de smerenie* putem *iradia în afară*.

Căci *faţa* spune *pe cele ale inimii*. Şi *faţa noastră*, care e *poziţionarea noastră vie către alţii* e cea care *ne introduce* în relaţii.

Când facem *cunoştinţă* cu cineva facem *cu faţa noastră* şi nu *cu spatele nostru*. Îl privim *în faţă* pe cel cu care *dăm mâna*, cu cel cu care *legăm o comunicare*, care se poate transforma într-o *prietenie durabilă*, dacă *ne ostenim amândoi* la asta.

Ce facem *în noi*, în taină, iese *pe faţă*, iese pe trup. Trupul nostru *subliniază* viaţa sufletului nostru pentru că legătura dintre ele este *contiguă*. Întrepătrunderea sufletului cu trupul, umplerea trupului în întregime de către suflet e cea care *imprimă* bucuria şi tristeţea în întregul trup.

Fiecare parte din noi *vorbeşte*. Şi depinde *ce* vorbeşte, *cum e receptată*. De aceea *igiena postului* presupune *igiena gesturilor*, a cuvintelor, a gândurilor. Contează *ce* spui, *cum spui*, cum *te mişti*, ce laşi *să se înţeleagă*.

Postul înseamnă *iertare*, înseamnă *dezlipire de confort*, înseamnă *bucurie* şi mai înseamnă, ne spune Domnul, şi…*împărtăşire de bucurie*.

Milostenia este *o împărtăşire de bucurie* din bucuria ta, din omenitatea ta, din bunul tău simţ pentru alţii.

Aceste θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ [*comori în cer*, v. 20] pe care ni le cere Domnul trebuie să fie *împărtăşirea noastră de dragoste* faţă de alţii, care să ne facă inima *un cer de bunătate*, de *dăruire*.

Căci cum putem avea *o comoară reală* dacă *nu o avem în inima noastră*? Dacă *iubim ceva* trebuie *să şi păstrăm cu noi*. Şi *păstrăm cu noi* iertarea greşelilor altora, bucuria postului şi dragostea ca milostenie. Păstrăm în noi ceea ce *vine de la Dumnezeu* în noi: *harul* şi *frumuseţea Sa*.

Astfel putem înţelege de ce lumea şi lucrurile din ea sunt *implântate*, sunt înrădăcinate, îşi au *fundamentul* în harul lui

Dumnezeu şi cum ele sunt mediul prin care noi *ne manifestăm* interioritatea.

Floarea *dăruită* e floarea care *ne transmite* bucuria noastră de altcineva. Numai când floarea e *însoţită* de *dorinţa de a ne exprima* ea este *un mediu de transmitere a interiorităţii noastre*, pe lângă *frumuseţea ei* specifică.

M-au întrebat mai mulţi, de-a lungul timpului, *de ce creştinii ortodocşi sărută mâna preoţilor şi a ierarhilor noştri*, adică *de ce să săruţi mâna unui bărbat*? Răspunsul stă aici: pentru ortodocşi *materia e plină de har* şi e *ţinută în har*.

Se sărută mâna preoţilor şi a ierarhilor pentru că mâinile lor sunt *slujitoare* ale *sfinţeniilor lui Dumnezeu*, adică *se umplu de harul Sfintelor Taine* pe care le slujesc.

Şi credincioşii noştri *cinstesc* prin acest sărut nu *pe noi înşine* ci *slava lui Dumnezeu, care coboară în Biserică prin slujitorii Săi* şi *se împarte tuturor*.

Săruţi mâna prin care eşti *iertat* şi *primeşti* Sfintele Taine.

Săruţi mâna celui care te învaţă să devii din *om păcătos* un *înger în trup*, după cum sărutăm mâinile bunicilor, părinţilor, soţilor şi soţiilor noastre sau ale copiilor noştri când dorim să le arătăm *marea dragoste* şi *cinste* pe care *le-o purtăm*.

Ba, mai mult, trebuie să căutăm *să-i sărutăm pe obraji* şi *pe mâini* şi pe *duşmanii noştri*, pe cei care *ne hulesc toată ziua*, ca să arătăm *cu fapta* şi *cu cuvântul* că nu stă în noi *duhul urâciunii* şi *al infatuării*.

Da, acest mod de a te manifesta e unul *paradoxal*, e unul *bisericesc* şi nu *secular*. Şi el se leagă de *raţiuni adânci*, dumnezeieşti şi nu de *cutume oarbe*.

În lumea unde vezi *degetul lui Dumnezeu lucrând peste tot* şi *împodobind toate* şi pe *Dumnezeu prezent în ea* ca *Raţiunea tuturor lucrurilor* şi ca *fundamentul vieţii* şi *al fericirii tuturor* te comporţi altfel, mai presus de *etichete neroade* şi de *conformări improprii* la cadrul social.

De ce? Pentru că noi trăim *viaţa lui Dumnezeu în trup* şi nu *viaţa noastră*. Noi nu mai *trăim* ci Hristos *ne locuieşte* din ce în ce mai mult fiinţa noastră [Gal. 2, 20], pentru ca *să ne înalţe* în slava iubirii Sale.

Postul se include în această *logică dumnezeiască a vieţii Bisericii*.

Postul, iertarea, milostenia, curăţia trupului şi a sufletului, înţelepciunea dumnezeiască sunt *însuşiri* ale *modului divino-uman* de viețuire a omului în Biserică.

Şi cei care *le îmbracă*, care *se îmbracă în virtuţile Bisericii* înţeleg pe fiecare zi cât de *prealogică* este *logica dumnezeiască a Bisericii*.

Cel ce a făcut toate, Dumnezeul şi Părintele nostru ceresc, prin *mâinile Sale cele preasfinte*, adică prin *Fiul* şi *Duhul Său*, să ne dăruiască nouă *frumuseţea* de *a ne nevoi* şi de *a ne înţelepţi continuu*, trăind *în* şi *spre orizontul veşnic* al vieţii cu El, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin!

© *Teologie pentru azi*

2011

Ediția de față este o ediție
online gratuită
și e proprietatea
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.

Ea nu poate fi tipărită
și comercializată
fără acordul direct
al
Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș.

Pr. Dr. Dorin Octavian Picioruș

© *Teologie pentru azi*
Toate drepturile rezervate